

Observationum anatomico-chirurgicarum centuria. Accedit catalogus rariorum, quae in museo Ruyschiano asservantur / [Frederik Ruysch].

Contributors

Ruysch, Frederik, 1638-1731.

Publication/Creation

Amstelodami : Jansson-Waesberge, 1721.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/d85medmg>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

(3)
FREDERICI RUYSCHII,

Anatomes, Chirurgiæ, & Botanices Professoris,

OBSERVATIONUM

ANATOMICO-CHIRURGICARUM

C E N T U R I A.

Accedit

C A T A L O G U S

R A R I O R U M,

Quæ in Museo RUYSCHIANO asservantur.

Adjectis ubique Iconibus æneis, naturalem
magnitudinem repræsentantibus.

AMSTELODAMI,

Apud JANSSONIO-WAESBERGIOS.

M. D. C. C. X X I.

FRIDERICI RUYSCHII
M.D.C.C.LXXI.
OBSERVATIONUM
ANATOMICO-CHIRURGICARUM
CENOTAPHIA

CATALOGUS
RARIORUM.
Sive in Museo RUYSCHIANO observantur.

Adjectis ubique locis, et naturalium
magnitudinem representantibus.

AMSTELÆDAMI.
Apud JANSONIUM & BESSELIOS.
M.D.C.C.XI.

VIRIS

Illustribus & Amplissimis

D^N. JOHANNI HUYDEKOOOPER,
Equiti, Domino in Maarseeven & Neerdyk, &c.

D^N. JOHANNI HUDDE,
Domino in Waveren, &c.

D^N. NICOLAO WITSEN, I. C.

D^N JOANNI de VRIES,

Consulibus & Senatoribus Reipublicæ Amstelodamensis, optimè meritis ac merentibus,

Dominis, Fautoribus ac Patronis perpetim Venerandis,

Salutem & perpetuam Felicitatem precor

FREDERICUS RUYSCHIUS.

Illustres & Amplissimi Domini,

Uam Illustrium Amplitudinum Vestrarum benignis auspiciis, & favore jam ab Annis viginti & ultra exerceo Anatomes & Chirurgiæ Professionem, ejus labores & qualescunque fructus jure meritissimo, Inclyto Nomini Vestro consecrantur. Postulat, imò jubet hoc debitum pro singulari toties immerenti exhibitâ benevolentia Vestra gratæ mentis officium. Ne enim tum alia

innumera & continua Vestra in me meosque beneficia,
tum imprimis quoque illud, quo præter mox memoratum
adhuc alio, Botanices scilicet, Professorio munere nuper
me dignati estis, ingrato obruantur silentio, nunquam
non summoperè mihi enitendum & existimo & profiteor.
Ecquod verò grati animi testimonium isti meæ Anatomien
Chirurgiamque docendi provinciæ magis affine (licet Ve-
stris insignibus erga me meritis plane impar) depromere
possem, quàm curiosorum non minus ac utilium Obser-
vatorum hanc supellectilem Vestro non solum conspectui
exponendam, sed & Amplissimo Nomini inscribendam;
præsertim, postquam Vestro indultu insuper obtinui exop-
tatam in publico Nosocomio Cadavera aperiendi, eorum-
que intimos Viscerum recessus rimandi libertatem. Sic
igitur eorum, quæ tum ibi tum & alibi animadvertere
licuit, historiam & enarrationem typis exscriptam Vo-
bis, Illustres & Amplissimi Viri, demissè offero &
in sinum Vestræ tutelæ & benevolentie devolvo; cer-
tâ fiduciâ, hoc devoti erga vos obsequii mei monu-
mentum exceptum à Vobis iri benignis vultibus, &
eâ comitate, quâ me ipsum nunquam non respicere
consuevistis. Quod quidem eò magis sperare me
jubet ista, quam nullo non tempore sincerè contesta-
ri Voluistis, benigna conatum meorum approbatio.
Precor Deum Opt. Max. Viri Illustres, ut bono pu-
blico quàm diutissimè Vos servet incolumes, & feli-
cem hujus Reip. gubernationem, saluberrima consi-
lia & prosperrimos negotiorum quorumvis successus
Vobis omnibus & singulis constanter largiatur. Amste-
lodami die XXIII. Mart. clc lcc xc.

Lectori Benevolo.

Medicinam non originem tantum, verum etiam incrementum ab Experientia sumpsisse, nullamque proinde artem esse, cui tum stabiliendæ tum perficiendæ eadem experientia adeo sit necessaria, jam olim ab Hippocrate, aliisque postmodum gravissimis Authoribus est demonstratum. Cum autem *Experientia*, teste Galeno, sit *observatio* & *memoria ejus*, quod sæpe & eodem modo visum est, mearum equidem putavi partium, nonnulla eorum, quæ per viginti tres annos (quibus in vastâ ac populosâ hâc Urbe non solum Medicam Praxin exercui, sed & frequentissimas Cadaverum tam privatim in Nosocomio nostro, quàm publicè in Theatro Anatomico, peregi dissectiones) observare mihi contigit, in lucem emitte: sicque hâc etiam viâ Artis nostræ incrementa pro viribus promovere. Qui certè scopus, nemini non è Medicorum Filiis cordi esse debet, simul ac & obscuritatem & imperfectionem, quibus unâ cum tot aliis scientiis & ipsa adhucdum Medicina laborat, seriò expenderit. Sordidum enim imò vilis animæ haud fallax indicium foret, proprio solum lucello in exercenda Praxi invigilare, tantâque aviditate oculis implendis esse deditum, ut ipsius etiam Artis ægritudines & infirmitates nihil ipsum afficiant. His verò, qui sterilibus quibusdam otiosi ingenii figmentis, & macris speculationum ratiocinationibus subvenire anniteretur, næ ille ægræ Medicinæ Medicum sese proderet. Mallem igitur phænomena & memorabiles rerum eventus sedulò notare, ac fideli observatorum commemoratione Reip. Medicæ inservire, quàm neglecto Experientiæ fulcro, caducas ratiocinatorum chimæras in aère fabricari. Detinuit me hætenus ab opere isthoc temporis scribendi, per Praxin satis fervidam imprimis erepti, penuria; & forsan diutius detinuisset, ni sinceræ quorundam exhortationes, imò preces, me dudum urfissent, & tergiversanti calcar addidissent. Quapropter tandem negotio huic me accingere, & passim consignatas observationes ex angulis conquirere volui; quarum nunc fasciculum hic tibi, *Lector Benevole*, exhibeo, longè majorem futurum, nisi quidam scriptitandi libidine æstuantes, ac interim rerum copia sufficiente destituti subinde curiosa quædam observata ac experimen-

A D L E C T O R E M.

rimenta mihi tacitè furrupuiſſent, ac me inconſulto imò nec nominato, publica luce jam antè donaffent. Quod an pio ſcopo me labore editionis exonerandi, an verò nuditatem ſuam alienis plumis contegendi illiſque vanè ſuperbiendi propoſito effecerint, haud arduum erit hariolari omnibus iis, qui arrogantiaè humanæ genium & quid non turgiduli quorundam homuncionum ſpiritus audeant, penitèſ cognoverint. Gaudeant interim ſuâ fordidè & iniquè acquiſitâ gloriolâ, quæ ſicut in tenebris ſolùm radicata, ſic ejuſdem fructus in tenebris quoque emorientur. Mihi ſufficit, ea, quæ in promptu habui, hâc vice in unum collecta Eruditorum Orbi exponere, ut Viris Cordatis & Ingenuis, eorumque iteratis perſuaſionibus morem geram. Unde nullius Zoili, quicumque fuerit, invidus oculus me retrahere valet. Quod ſi qui, aliena rodere aſſueti, perverſum de hoc labore meo iudicium ferre, & vel minimo errore (ſi qua fortè per humanam infirmitatem occurreret) apprehenſo, illicò cavillari ſategerint, nil reponam, nil pronuntiabo aliud quàm

Muſcæ pupugère Maronem.

Te verò, Lector Candide, Obſervationum harum lectioni intentum Prologus hic noſter non morabitur. Evolve igitur, ſi lubet, paucarum paginarum Opus; unde, varias afflictorum miſerias conſpiciendo, Humilitatis, & mirabilium Summi Numinis in Natura Operum excellentiam contemplando, Laudis & grati erga Sapientiſſimum Creatorem animi motus in te exurgat & perpetuum incitamentum. Salve & Vale.

E L E N C H U S

O B S E R V A T I O N U M.

O B S E R V A T I O I.

Mirabilis Calculorum sectio in Octogenaria.

O B S E R V A T I O II.

Aneurisma Brachii periculosum feliciter curatum.

O B S E R V A T I O III.

Patellæ fractæ fractura à causa notatu digna.

O B S E R V A T I O IV.

Fractura ossium duorum Carpi, post tres annos nondum coalita.

O B S E R V A T I O V.

Os Capitis denudatum, ab aëre licet nigrescens, tamen absque visibili lamellarum separatione restitutum.

O B S E R V A T I O VI.

Uteri Polypus carnosus.

O B S E R V A T I O VII.

Uterus scirrhusus & deformis, qui in magnam molem auctus, extra pudendum propendebat.

O B S E R V A T I O VIII.

Vesica Ovilla quasi in duas partes divisa.

O B S E R V A T I O IX.

Verus Uterus è corpore subinde prolabens.

O B S E R V A T I O X.

Uteri inversio à partu.

O B S E R V A T I O XI.

Fœtus à Funiculi Umbilicalis mirâ contorsione necatus.

O B S E R V A T I O XII.

Uteri ulcus malignum.

O B S E R V A T I O XIII.

Diabetes à Renibus male affectis.

O B S E R V A T I O XIV.

Superfœtationis exemplum.

O B S E R V A T I O XV.

E calculis in uretere hærentibus, Ischuria lethalis.

O B S E R V A T I O XVI.

Eruptio Ovarii post abscessum nimis profundè perforatum.

OBSERVATIO XVII.

Hydrops Ovarii muliebris.

OBSERVATIO XVIII.

Tumor Pilosus in Omento repertus.

OBSERVATIO XIX.

Orthopnoea, ab obstructione & expansione vesicularum Pulmonis orta.

OBSERVATIO XX.

Idem malum, ab Obstructione vesicularum Pulmonis ortum.

OBSERVATIO XXI.

Idem affectus in puero observatus.

OBSERVATIO XXII.

Partus mirabilis, in quo insolita via clausura, arte tamen reaserata.

OBSERVATIO XXIII.

Puella Pudendum monstruosè conformatum.

OBSERVATIO XXIV.

Uteri lateralis portio in partu procidens.

OBSERVATIO XXV.

Os uteri in partu prolabens.

OBSERVATIO XXVI.

Uteri à partu inversio ab imperita manu reddita lethalis.

OBSERVATIO XXVII.

Hydrops è congerie Hydatidum sacco inclusus.

OBSERVATIO XXVIII.

E Placentulis post fœtus exclusionem in utero remansis, Pseudomole.

OBSERVATIO XXIX.

Massa Cruoris coagulati quandoque Molam mentiens.

OBSERVATIO XXX.

Penis cancrosi amputatio.

OBSERVATIO XXXI.

Vesicula fellea intus cellulis distincta, & calculosâ crustâ obducta.

OBSERVATIO XXXII.

Menses à membranâ vulvam claudente suppressi, perquæ hujus incisionem evacuati.

OBSERVATIO XXXIII.

Placenta Uterinæ in Hydatides degeneratio.

OBSERVATIO XXXIV.

Tumor Lumbaris in fœtu, cum Spina bifida.

OBSERVATIO XXXV.

Idem affectus in infimâ Ossis Sacri parte repertus.

OBSERVATIO XXXVI.

Tumor similis in lumbis puellæ lethalis.

OBSERVATIO XXXVII.

Ab Aneurismate Arteriæ Aortæ Costarum Caries.

OBSERVATIO XXXVIII.

Monstrosum Aneurisma.

OBSERVATIO XXXIX.

Scirrhus Ventriculi lethalis.

OBSERVATIO XL.

Cephalæa à Setaceo applicito cessans, eodemque remoto recurrens, idque aliquoties.

OBSERVATIO XLI.

Ex aperto Bubone, copiosus Lymphæ effluxus peculiari arte inhibitus.

OBSERVATIO XLII.

Ex Ulcere Penis Hæmorrhagia enormis, arte facili quidem at singulari cohibita.

OBSERVATIO XLIII.

In puerperæ cadavere Os Uteri hians, & pelvis humoribus repleta.

OBSERVATIO XLIV.

Succini Globulus diu in Naribus hærens topico obductus.

OBSERVATIO XLV.

In Hydropicæ Cadavere Observata varia, inter quæ, Hepatis glandulæ admodum tumefactæ.

OBSERVATIO XLVI.

Hydrops Ascites ex Hydatidibus.

OBSERVATIO XLVII.

Cranii ex contusione fissura ipsas suturas pervadens.

OBSERVATIO XLVIII.

Fungus Palati cum carie, scalpello & cauteriis feliciter extirpatus.

OBSERVATIO XLIX.

Similis Casus, dissimilis verò eventus, ob Medicastrosum inscitiam.

OBSERVATIO L.

Hepatis durities & suppuratio feliciter finita.

OBSERVATIO LI.

Ren, Hepar, Renes succenturiati, &c. pro Glandulis sanguineis non ineptè haberi possunt.

OBSERVATIO LII.

Tumores à postico capite infantum pendentés, ipso capite majores.

OBSERVATIO LIII.

Vulnus Thoracis penetrans, cum egressâ Pulmonis portiuncula, sanatum.

OBSERVATIO LIV.

Vulnus Orbitæ Oculi lethale.

OBSERVATIO LV.

Acicula deglutita per inguinis abscessum exitum quærens.

OBSERVATIO LVI.

Asthma serosum cum notabili renis calculo.

OBSERVATIO LVII.

In puello trienni, calculi insolite magnitudinis.

OBSERVATIO LVIII.

Molarum Origo & Natura.

OBSERVATIO LIX.

Vulvæ Rectique Intestini Gangræna, & perforatio feliciter curata.

OBSERVATIO LX.

Capitis Contusioni solo fomento, absque incisione per imperitum temerè commendatâ, feliciter prospectum.

OBSERVATIO LXI.

Uteri post partum inflammatio subinde ab Obstetricum temeritate oritur.

OBSERVATIO LXII.

Lien in Pelvim prolapsus, ejusque naturalem locum occupans analogum aliquod corpusculum.

OBSERVATIO LXIII.

Tumor ventris oblongus post partum, ex Omenti coarctatione.

OBSERVATIO LXIV.

Vermes passim intra viscera delitescentes.

OBSERVATIO LXV.

Hepar magnâ ex parte in hydatides degeneratum & ab imperito temerè confossum.

OBSERVATIO LXVI.

Exsectus Lien vivi Canis, non obstante notabili hæmorrhagiâ superstitis.

OBSERVATIO LXVII.

Spina Dorsi in circulum recurvata.

OBSERVATIO LXVIII.

Ventriculi & Intestinorum ob inediâ prodigiosa contractio.

OBSERVATIO LXIX.

Valvulæ Cordis osseæ & coalitæ.

OBSERVATIO LXX.

Partium quarundam induratio in Hydropicâ.

OBSERVATIO LXXI.

In fœtu cutis circa Umbilicum defectus lethalis.

OBSERVATIO LXXII.

A Cutis circa Fœtus Umbilicum defectu Viscerum profusio.

OBSERVATIO LXXIII.

Casus non minus notabilis circa cutis muscutorumque abdominis defectum.

OBSERVATIO LXXIV.

A Pyloro relaxato Appetitus caninus.

OBSERVATIO LXXV.

Notabile vesicæ vulnus feliciter sanatum, succedente Hernioso tumore.

OBSERVATIO LXXVI.

Linguae Ulcerosæ durities scalpello & cauterio extirpata.

OBSERVATIO LXXVII.

Polypi in Antro Highmori hærentes.

OBSERVATIO LXXVIII.

Vesicæ scabies interna, unâ cum excrescentiis glandulo-carneis.

OBSERVATIO LXXIX.

Circa Renum vasa mirabilis naturæ lusus.

OBSERVATIO LXXX.

Renis in adulto inæqualis superficies.

OBSERVATIO LXXXI.

De tumore spongioso, seu ossivoro memorabilia.

OBSERVATIO LXXXII.

Alveoli Dentium ob varias causas penitus consumti; unde dentium vacillatio & casus.

OBSERVATIO LXXXIII.

Sterilitas à Tubarum Fallopiarum clausurâ.

OBSERVATIO LXXXIV.

Verosimilis Lochiorum eruptio per Tubas Fallopianas in abdominis cavitatem.

OBSERVATIO LXXXV.

Verosimilis eruptio menstruorum per Tubam Fallopiam in pelvim.

OBSERVATIO LXXXVI.

In Hydropici Cadavere Hepar malè & quomodo affectum.

OBSERVATIO LXXXVII.

In simili alio, Hepar itidem malè affectum unâ cum Calculo in ductu Cystico.

OBSERVATIO LXXXVIII.

Uteri in alterutrum latus retractio.

OBSERVATIO LXXXIX.

Calculus Vesicæ cum hujus ad digiti usque latitudinem purulentâ incrassatione.

OBSERVATIO XC.

Vesicula fellis sæpius (præsertim in Vitulis) bifurcata, ast rarissimè, si unquam, in totum duplex.

OBSERVATIO XCI.

Ilei affectus variæ causæ, per varia exempla demonstratæ.

OBSERVATIO XCII.

Enormis Intestini Coli dilatatio.

OBSERVATIO XCIII.

Uteri motus imaginarius & verus.

OBSERVATIO XCIV.

Prodigiosa Ureteris, integram pintam continentis, dilatatio.

OBSERVATIO XCV.

Post Dysuriam scirrhusa Intestini Recti incrassatio, & mira coarctatio.

OBSERVATIO XCVI.

Similis Recti Intestini incrassatio.

OBSERVATIO XCVII.

Placentæ extractio à peculiari funiculi in eandem insertionis modo redditur difficilis.

OBSERVATIO XCVIII.

Hernia Cystica, cui ex terrore junctæ Bubonocelæ.

OBSERVATIO XCIX.

Renum & Ureterum Ovillorum mirabilis expansio.

OBSERVATIO C.

Glandis in Pene vera structura, noviter detecta.

FREDERICI RUYSCHII
OBSERVATIONES
ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

OBSERVATIO I.

Mirabilis Calculorum sectio in Octogenaria.

Unter omnes corporis affectus, qui hominem miserè infestare solent, haud infimum locum obtinet Calculus Vesicæ. Hoc malum, quantumvis in Batavia nostra admodum frequens, rarissimo & inaudito tamen modo sese nobis nuper obtulit in Octogenaria, præ dolore admodum emaciata, & à viginti annis propendentiam uteri perpessa, cum intolerabili mingendi difficultate & cruciatibus, ita ut ægra emori maluerit decies, quàm hoc diutius perpeti, præsertim postremis duobus annis.

Tandem mense Maio anni 1681 me vocari jussit, de Uteri propendentia, & mingendi difficultate conquerens. Mirabar Vetulæ querelas, quoniam nunquam à solo Uteri prolapsu ita dolere solent mulieres, verendumque esse adjeci, aliquid mali, præter Uteri prolapsum, hætenus in alta nocte latuisse. Hisce auditis, misera visum & ulteriorem explorationem (sine quibus nil certi asseverari poterat de absconditi morbi essentia) non renuit, ostenditque mihi uteri, justo paulò majoris, prolapsum, eadem formâ & magnitudine, quâ illum expressit Sculptor. Palpitando hunc uterum, calculos sentire putabam, nec fefellit! quamvis circa calculorum formam deceptus: videbantur enim tenuiores laminæ calculosæ, (Belgicè *Leyen*) qui post incisionem reperti sunt angulosi & crassissimi, ut ex annexa figura liquet. Non autem interim certè determinare poteram, utrum locum haberent dicti calculi in

ipsa uteri cavitate, an verò inter ejus membranas, vel in aliqua vesicæ portione. Videbantur quidem uteri locum occupare, qui totus, quantus (ut Fig. prima demonstrat) è corpore propendebat, sine ulla vesicæ portione, (ut nobis videbatur.) Hisce visis & exploratis, calculorum exsectionem proposui: accersuntur magistri, Petrus Adriani filius, & Andreas Boekelmannus, de re Chirurgica benè meriti, qui eandem quoque Operationem commendabant, proximo die instituendam. Operationem in sequentem diem dilatum iri misera illa vetula audiens, lamentari cœpit, exclamans, O! me miseram, non reversuri estis, relinquetis me, &c. quibus querelis permoti, illicò operationem instituimus, solâ incisione, secundùm uteri propendentis longitudinem, extraximusque momenti temporis spatio, Calculos quadraginta & duos, partim instrumentis, partim solis digitis, quorum magnitudinem & formam videtis, Fig. 2.

In hac operatione non admodùm doluit ægra, eaque peractâ, & hoc onere exonerata, atroces illicò evanuerè dolores, quos tot annis passa fuerat, & satis commodè vivere cœpit. In ipsa sectione, præter guttulas sanguinis, aliquid liquoris promanabat è vulnere, unde suspicabamur, vesicam quoque esse in procinctu; nec falsò, nam sequenti die hoc penitus investigantes, & siphonis ope liquorem per meatum urinarium injicientes, eum vulnere exire reperimus: quod, ut & lotium sequentibus diebus per vulnus stillans, nobis manifestavit, calculos dictos vesicæ portioni simul cum uteri mole prolapsæ, inhæsisse.

Hoc urinæ stillicidium haud exiguo nobis fuit obstaculo in vulneris curatione: quæ tamen (gratiæ Deo ter opt. max.) brevi peracta fuit, sequenti methodo.

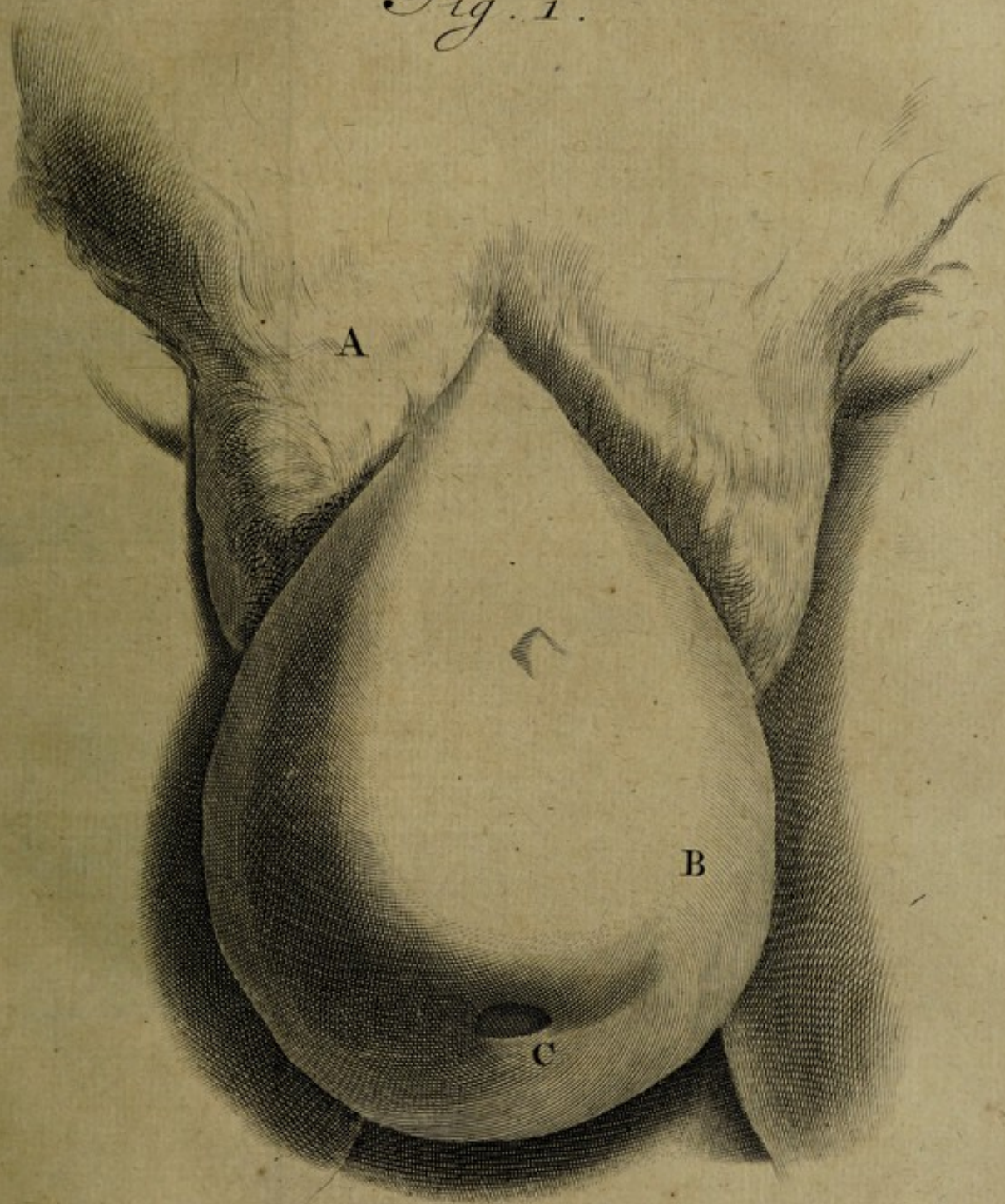
Aliquot diebus post Balsamo Arcæi illitum vulnus: labia ejus arctissimè adducta sunt emplastro diapalma tantillum terebinthinæ, ut magis adhæreret, recipiente; quod emplastrum scissum fuit, ut in annexa Fig. 3. videre est, superimpositis spleniis & ligaturâ convenienti.

Quum

Figur. 1. Explicatio.

A. A. Pubes.		dem (solo orificio interno excepto) investiente.
B. Uterus è corpore propendens cum vesicæ portione simul prolapsa, eun-		

Fig. 1.

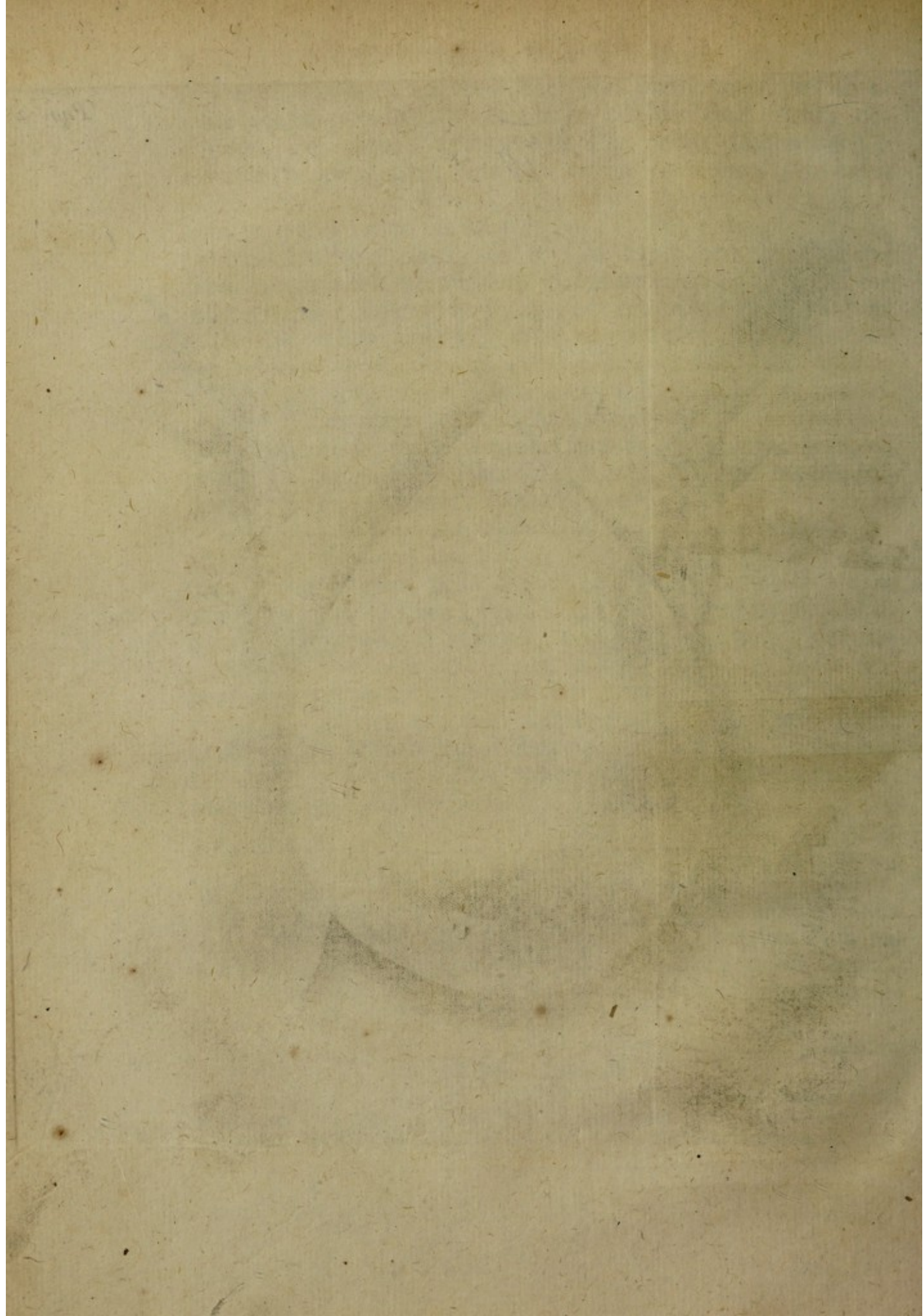
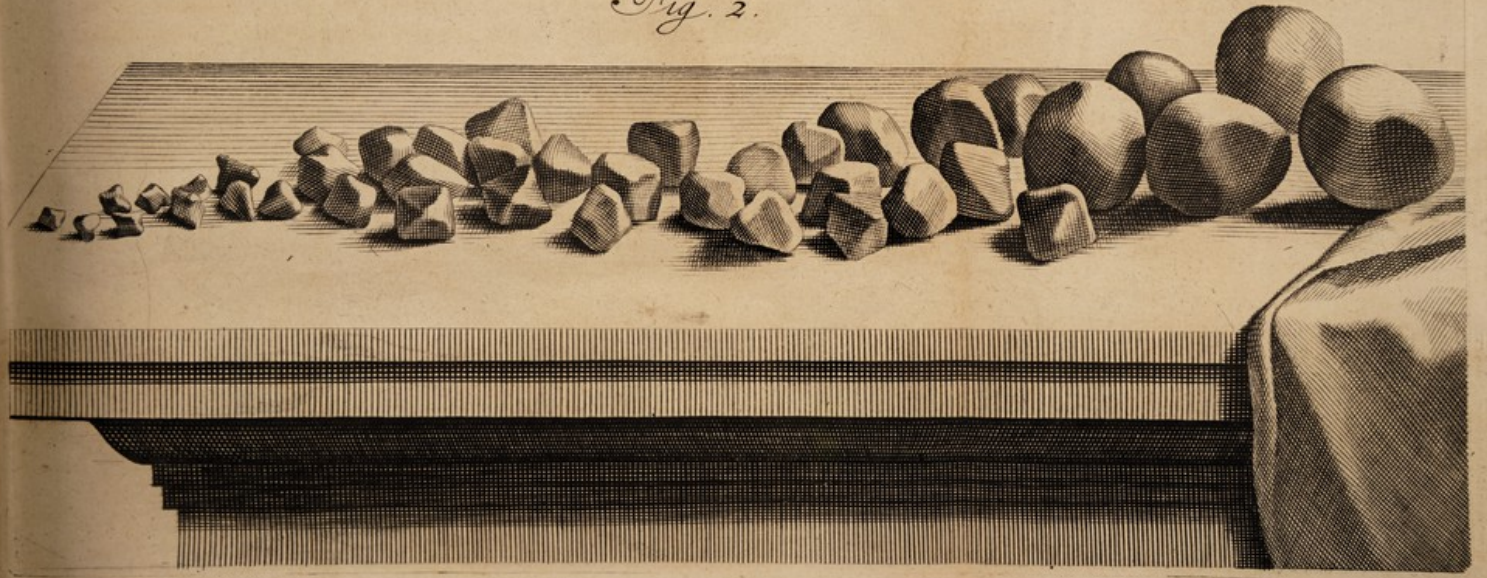
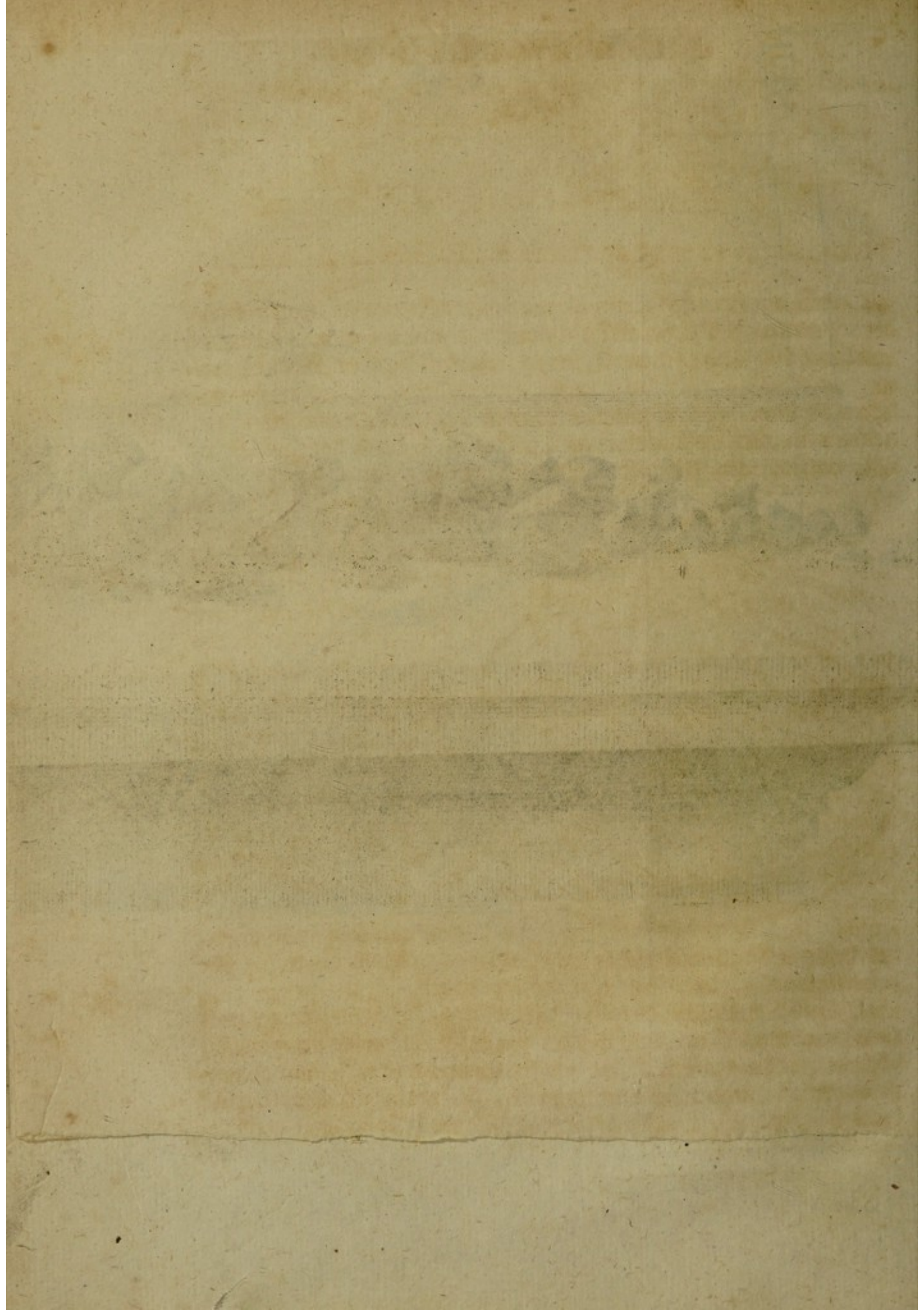

Fig. 2.

OBSERVATIO I.

Figur. 3.

Quum autem hic faciendi modus expectationi non satisfaceret, propter Urinæ stillicidium continuum, & emplastri relaxationem, loco emplastri excogitavit Magister Boekelman annulum è plumbo, cujus extremitates recurvatæ attrahebantur filo, ut ex annexa Figura 4. liquet, unde labia vulneris tam arctè claudebantur, ut nihil Urinæ amplius stillaret, & sic intra triduum conglutinaretur vulnus.

Figur. 4.

In hoc affectu nonnulla consideranda, imò miranda occurrunt.

I. Uterum è corpore propendentem secum rapuisse tantam vesicæ portionem; quod rarissimè (si unquam) antehac visum est, quantumvis partes sint circa oscula continuæ.

Crediderim hoc in illa vetula accidisse, propter difficultatem mingendi, à calculorum copia ortam, unde conatus urinam reddendi fuere continui, & quidem tanti, ut per cohæsiorem dictam impediri non potuerit.

II. Quod moles è corpore propendens, & nil præter uterum mentiens, ob calculorum magnitudinem & numerum, nullam inæqualitatem, nec aliam formam sit adeptæ; superficies enim admodum erat æqualis, & figura uteri naturalis: vide Fig. I.

III. Ad-

III. Admirationi est, calculos omnes eandem ferè obtinere formam, & adeò æquales esse superficie, ac si essent planati. ut Fig. 2. repræsentat.

IV. Vulnus ad consolidationem pervenisse, quamvis parti vesicæ membranosæ inflictum, per quod urina assiduò stillabat.

V. Considerandum est, non omnes calculos in illa vesicæ portione, quæ uterum investiens simul è corpore propendebat, hæsisse; non enim satis ampla, ratione magnitudinis & numeri calculorum, sed nonnullos in ipsa operatione ab altiori & profundiori vesicæ parte descendisse, dubitandum non est.

VI. Inauditam lithotomiam, in muliere adeò annosa cum tanto successu, esse institutam; in mulieribus calculi dilatatione urethræ quidem extrahuntur, ast perquam rarum est, sectione vesicæ idem perfici.

OBSERVATIO II.

Aneurisma Brachii periculosum feliciter curatum.

Quod in dilatata vena Varix dicitur, in arteria præternaturam expansa Aneurisma est. Qui affectus tam difficulter curationem admittit, ut in vasis majoribus jure merito ab omnibus lethalis pronuntiandus sit.

D. Panhuysen, Cerevisiarius Dordracensis, (nomen præter morem appono ob casus raritatem) pleni habitus & in flore ætatis, mense Maio 1681, post basilicæ dextræ venæsectionem, in Aneurisma ejusdem brachii incidit, paululum sub junctura cubiti, pisi majoris magnitudine. Huic affectui compressione, ut artis est, opitulari tentavit Chirurgus, ast incassum, tumore indies accrescente. Aliquot post diebus Amstelodamum sese contulit, consuluitque primò in arte Medica expertissimum D. Doctorem le Blon, me, & magistrum Petrum Adriani filium, in curandis affectibus benè versatum. Unanimiter cutis incisionem & arteriæ constrictionem commendavimus. Operationem sanè ab Authoribus magis commendatam, & laudatam, quàm institutam; quod dicere non gravor, quia viginti abhinc annis, & quod excurrit, in hac
vasta

vasta civitate, ad quam sine numero confluunt afflicti, hanc operationem, in arteria adeo ingenti, nullus (quantum noverim) Chirurgorum instituit. Ægrotus, aliàs satis generosus, incisionem distulit, præferens levem tumoris compressionem, donec post diem unum atque alterum, sua sponte erumperet dilatata arteria, utpote nuda, & nulla cute tecta. Aneurismate sua sponte aperto, magno impetu profiliit sanguis, donec dictus Chirurgus Bovistâ & ligaturâ ulteriorem sanguinis motum inhiberet. Hisce visis, patiens sese non sine virium imò & vitæ dispendio hoc malum diu perferre posse, rectè judicavit, consensitque propositæ à nobis operationi, sequenti die instituendæ; sicut etiam paracta est, præfente quoque A. Cypriano M. D. & Lithotomo Ordinario, satis experto, qui opitulabatur Chirurgo supracitato. Primò allatus fuit annulus ferreus, (alutâ crassiori & molliori munitus, ne cutem offenderet) brachii parti superiori aut supra Aneurisma, applicandus, ad sanguinis motum rapidiorem ex parte inhiendum, quod instrumentum expectationi nostræ omnibus modis non satisfecit. Itaque confugimus ad alterum, quo arteria satis benè comprimebatur. Hoc applicito, cordatè Aneurisma denudavit magister Petrus ab omnibus fasciis & spleniis, imò & à Bovistâ, hac intentione, ut si sanguinis impetus tantus fuisset, ut non esset sistendo, & obrui vereremur à sanguine ante interceptionem arteriæ, illicò aperiret ipsum Aneurisma, & pauxillo præcipitati rubri vel similis escarotici, ut & Bovistâ repletet Aneurismatis cavitatem. Quid fit? Aneurisma ab omnibus vinculis & spleniis solutum, nil ferè sanguinis emisit, quoniam sanguis factus erat trombosus, non solum in Aneurismate, verùm etiam per totum ferè brachium, gangrænâ jam correptum: quo viso, & instrumento aut annulo ferreo quoque adempto, multum cruoris per vulnus Aneurismatis expressit, & porrò Brachium secundùm longitudinem sat profundè incidit, ut sanguinem coagulatum, levi facta compressione, auferret, & gangrænæ eò commodiùs opem ferret. Hac facta incisione, sanguis arteriosus duobus è locis magna vi erupit. Læsarum arteriarum extremitates intercipientibus acu filo munitâ, (ast quàm difficile sit, arterias à nervis, & aliis adjacentibus partibus in illa operatione denudare, nosse nemo potest, nisi qui ejus-

modi operationi subinde interfuerit) ligabanturque exiguo frusto corii crassioris munitæ, ad arteriæ discissionem vitandam. Hisce peractis, Bovistâ & pulvere adstringenti repletum fuit vulnus, & impositis spleniis, laxâque ligaturâ, ob ulterioris gangrænæ metum, duabus manibus partes deligatas comprimendo per decem horas sic continuit famulus, ut novus sanguinis fluxus præcaveretur. Eâdem vesperâ ablata sunt ligatura, splenia, & aliquot bovistæ partes, ut gangrænæ statum videre liceret, quem pejorem non invenimus. Renovatam hanc deligationem famulus denuò continuit, donec sequenti die omnia renovarentur, excepto exiguo bovistæ frusto, quod in ea vulneris parte relictum fuit, ubi hæmorrhagiæ metus supererat. Tertio die, omnibus remotis, novam Bovistam eodem in loco applicuit Chirurgus, ligaturamque paulò strictiùs circumduxit, ita ut famuli manus diutius non fuerint necessariae: interea gangrænæ prospeximus linteo carpto theriacâ cum spiritu vini dilutâ madido. Quarto die bovistam omisimus, & forcipis extremo infimum filum, quò extrema pars arteriæ erat ligata, solvimus, frustum corii supra dictum satis firmiter arteriæ adhærens in vesperam relinquentes. Quinto die solvimus alterum filum, superiorem arteriæ partem constringens, relicto quoque corii frusto, quod arteriæ dilacerationem impediverat. Sexto die omnia in vulneris deligatione adimebamus, substituendo solummodo plumaceolos, digestivo imbutos, splenia, & ligaturam convenientem. Septimo die levis Hæmorrhagia suborta fuit, quam brevi, stegnotico, puta Bovistâ & pulvere astringente, sedavimus. Sequenti die hisce ademptis in fundo vulneris visui sese obtulère arteriarum extremitates, antea ligatæ, nunc vero coalitæ, fusci coloris, quasi gangrænâ correptæ. Hisce applicuimus linteum carptum, superimposito crassioris corii frusto, ut magis comprimeretur. Sequenti die horum loco usi fuimus Bovistæ quadratæ portione magnitudine alterius partis pollicis, ab una parte saliva madida & pulvere astringenti imbuta: Hoc frustum munivimus emplastro agglutinante. Hisce remediis obliterari, novâque carne videbantur occultari arteriarum dictæ extremitates. Verùmenimverò aliquot post diebus ambæ rursus in conspectum sese dedère, in duo Aneurismata nova degeneratæ, propter carnis dictæ laxi-

laxitatem, pulsus magnitudinem, & sanguinis abundantiam. Horum Aneurismatum alterum (pisi majoris magnitudine) suâ sponte apertum, sanguinem copiosum non profudit, propter citam à magistro factam compressionem; paucisque diebus, sectâ venâ, tenuiori diætâ præscriptâ, & debitâ compressionem factâ sanatum fuit. Alterum verò Aneurisma, quantumvis comprimeretur, per plures dies curationi remoram fecit. Tandem verò quoque disparuit, convaluitque æger, incolumis in hunc usque diem vivens.

OBSERVATIO III.

Patellæ fractura à causa notatu digna.

Patellam propter duritiem suam haud frangi posse, nonnulli perversè asserunt. Nos verò, eandem non solum à casu graviori in genu frangi, experti sumus; verùm etiam sine casu; cujus rei historiam recensere animus est. Ante tres præter propter annos, visitavi cum magistro Petro, Adriani filio, virum satis robustum, qui à ponte descendens in terram ferè ceciderat, uno pede lubrico, resistens tamen quantum potuit, in terram non fuerat prolapsus, sed ab illa resistantia vehementissima transversim fracta ejus patella, & adeò quidem evidenter, ut inter utramque partem locari potuerit manus, una enim supra, altera infra genu sentiebatur. Fracturam, ut artis est, deligavit dictus magister peritissimus. Quid sit? Patiens, rectiùs dixerim impatiens, contulit sese secundo die Jispam, unde incurabilis post aliquot septimanas rediit, claudicans in hunc usque diem. Mirabar olim patellæ mollitiem in cadavere, & duritiem ejus in sceleto; & quantum hæ ab invicem differant, sat accuratè cum doctissimo Viro Matthæo Slado, Medicinæ Doctore celeberrimo, investigavimus, reperimusque eas duritie toto cœlo inter se differre. Ansa ergò erroris, quo nonnulli patellam frangi posse negarunt, exinde orta videtur, quod patellas Sceletorum solùm inspexerint. Quippe per exsiccationem ita indurantur, ut difficile sit eas frangere, recentes non item; quicumque enim utrasque ritè examinarit, reperiet recentes extrinsecè tantum duriori laminâ obductas, in-

trinsecè verò substantiâ osseo-spongiosâ præditas, instar diploes in Cranio.

OBSERVATIO IV.

Fraçtura Ossium duorum Carpi post tres annos nondum coalita.

FRaçturam magnorum Ossium, puta Brachii, Femoris &c. aliquando talem esse, quæ nunquam ferruminetur, quantumvis ex arte tractetur, noto notius est. Ast mirandum, Ossa Carpi, quæ admodum sunt exilia, fracta ex casu ab alto, non iterum coaluisse. Anno 1681 Nebulonem quendam (cognomine *Slagertie*) ob furtum ad suspensionem condemnatum, in carcere visitavi, & an ullo morbi genere antehac fuisset vexatus, interrogavi. Vixi, inquit, sat pancraticè, & nullus ferè morbus me unquam infestavit, præter febrem, quam ante aliquot annos perpeffus fui: Præterea dextram, aiebat, in mensa planam reddere haud unquam potui, postquam semel cecidi ab alto. In hujus suspensi cadavere reperi, membranam, lienem ambientem, (quæ in naturali constitutione tenerrima) in sui medio, duobus in locis, ita incrassatam, ut maximi scriptorii calami crassitiem adæquaret; Hanc crassitiem à prægressa inflammatione ortam fuisse, dubitandum non est: quia sæpissimè ab ea ita incrassari membranas observamus. An verò inflammatio isthæc à febre suprædicta, aut febris ab inflammatione provenerit, me latet. Posthac manum ejus cultro Anamico subjeci, & ex anterioribus Carpi ossibus duo fracta inveni, quorum fragmenta, juncturam manus violantia, obstaculo fuerant, ut manum in mensa planam reddere non potuerit: & quod magis mirum est, ossa dicta à triennio fracta, nondum erant ferruminata aut conjuncta, nec callo obsessa, quemadmodum adhuc videre est in nostro Musæo.

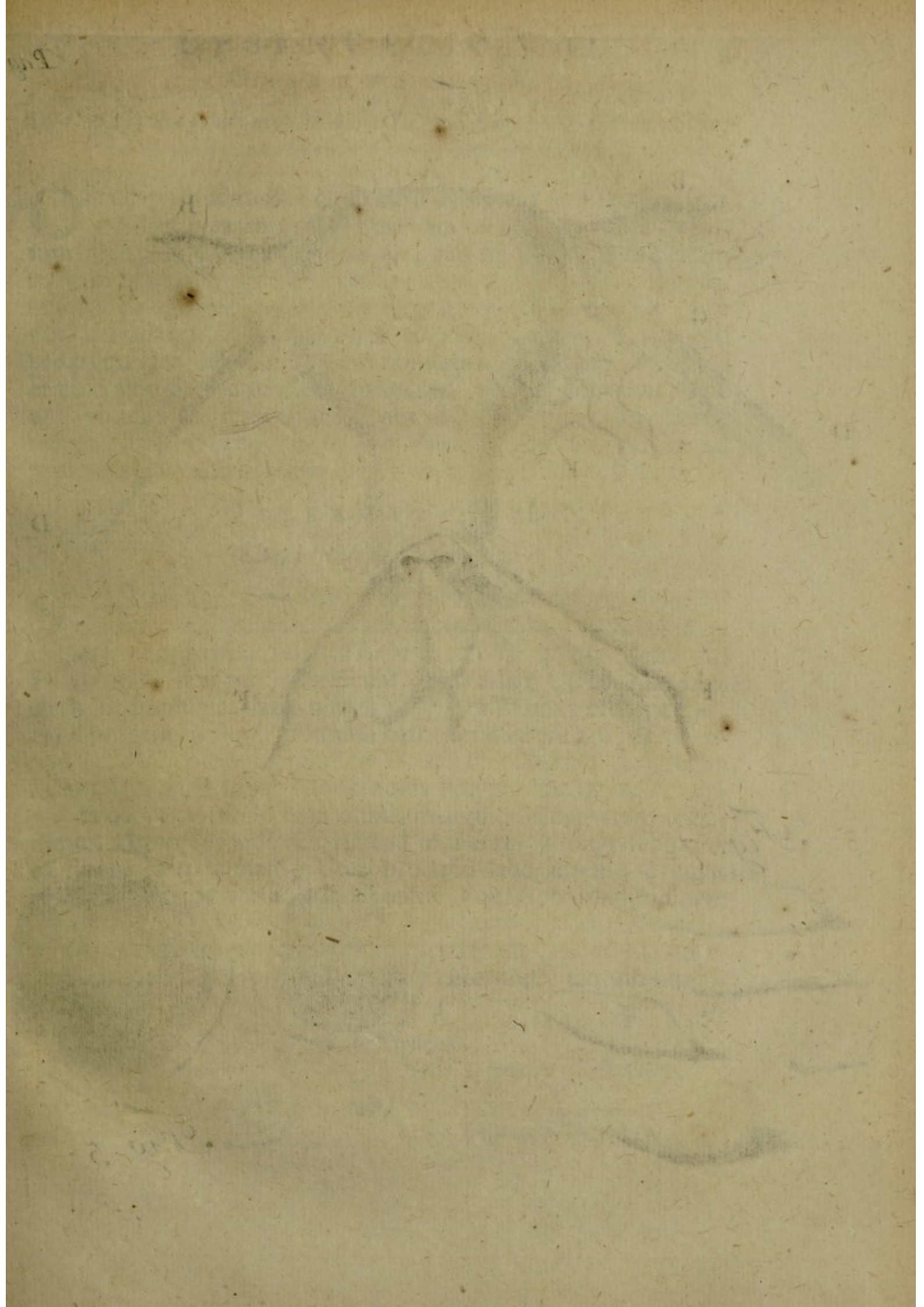

Fig. 6.

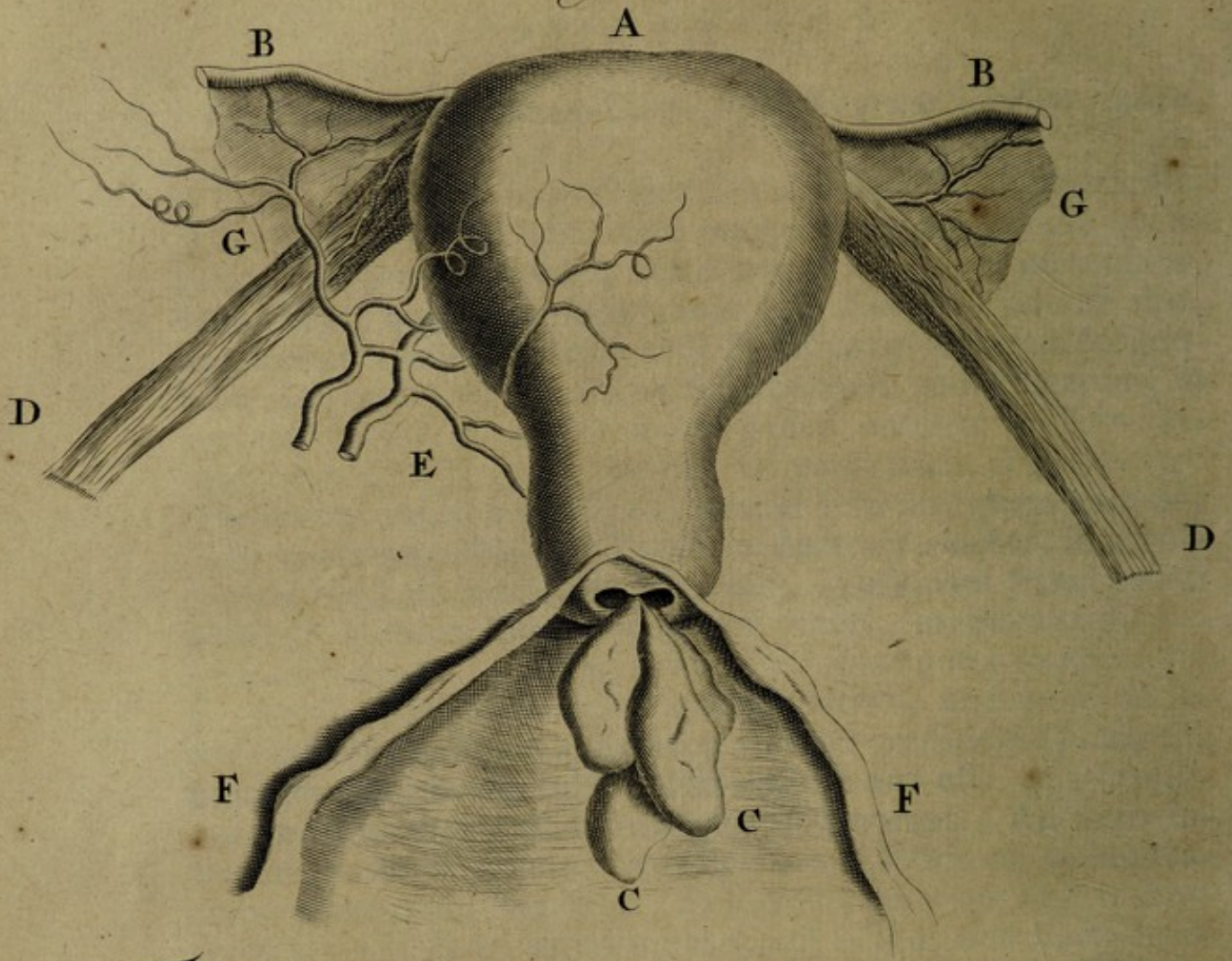

Fig. 7.

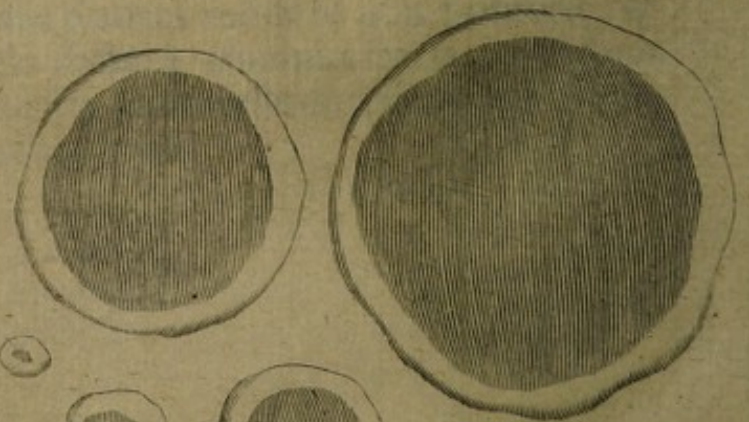

Fig. 5.

Os Capitis denudatum, ab aëre licet nigrescens, tamen absque visibili lamellarum separatione restitutum.

Ossa capitis denudata & ab aëre denigrata non semper sensibilibiter separantur, aut lamellam osseam expellunt, ut auctumant Authores. Vir quidam ab equo in capite percussus, in terram tanquam mortuus cecidit, cum tanta alterius ossis syn- cipitis denudatione, ut Imperialis tegendo vix sufficeret. Hæc ossis denudatio in totum nigricabat, circulo excepto, qui cuti proximus straminis latitudinem obsidebat. (vid. Fig. 5.) Hoc circulo albo de die in diem diminuto, patiens convaluit, sine ulla visibili ossis separatione, aut raspatorii usu, solo linteo carpto, partim sicco, ut os denudatum tegetetur, partim ad prospicienda vulneris labia digestivo & melle rosaceo illito.

OBSERVATIO VI.

Uteri Polypus carnosus.

Sicut Nares sunt corporis partes, per quas humores superflui continuè excernuntur; sic etiam Uterum humanum ei muneri inservire palam est. In Naribus tumores præter naturam, Polypi dicti, non rarò excrescunt. Nec etiam Uterus humanus ab iis est immunis. Non omnes polypi, è naribus erumpentes, ejusdem generis sunt; nonnulli carneam substantiam repræsentant; multi è membranæ involuti substantiam pituitosam & limosam nacti sunt. Modò nobis Polypus malignus & can- crosus occurrit: modò eum omnis malignitatis expertem offen- dimus. Anno 1673 me vocarunt ad mulierem, à longo tempore, ex fluore albo immani, Uteri prolapsu laborantem, è cujus orificio interiori variæ excrescentiæ (quas ob similitudinem cum polypis narium, eodem nomine aptè vocari posse puta- mus) membranaceo-carnosæ propendebant, sicut Figura 6. demonstrat. Hi polypi adeò dolebant, uterusque tantum humo-

B 3

ris.

Figur. 6. Explicatio.

A. Uterus humanus.

B. B. Oviductus abscissi.

C. C. Polypi carnosii ex uteri ore erumpen- tes.

D. D. Ligamenta teretia abscissa.

E. Vasa uterina.

F. Pars Vaginæ apertæ.

G. Ligamenta lata abscissa.

ris aquosi & acris quotidie profundebat, ut ordinaria remedia proficere nil potuerint, & vehementiora usurpare non ausi fuerimus, propter malignitatis indicia; & recte, ut eventus docuit: Ulcus enim malignum mortem acceleravit, brevique post exspiravit ægra. Ejusmodi ferè tumores polyposos quos videtis Tab. 7. Gellius, Chirurgus Wormer-Veriæ expertissimus, mihi quoque misit, quos mulier quædam ibi habitans diversis vicibus excrevit.

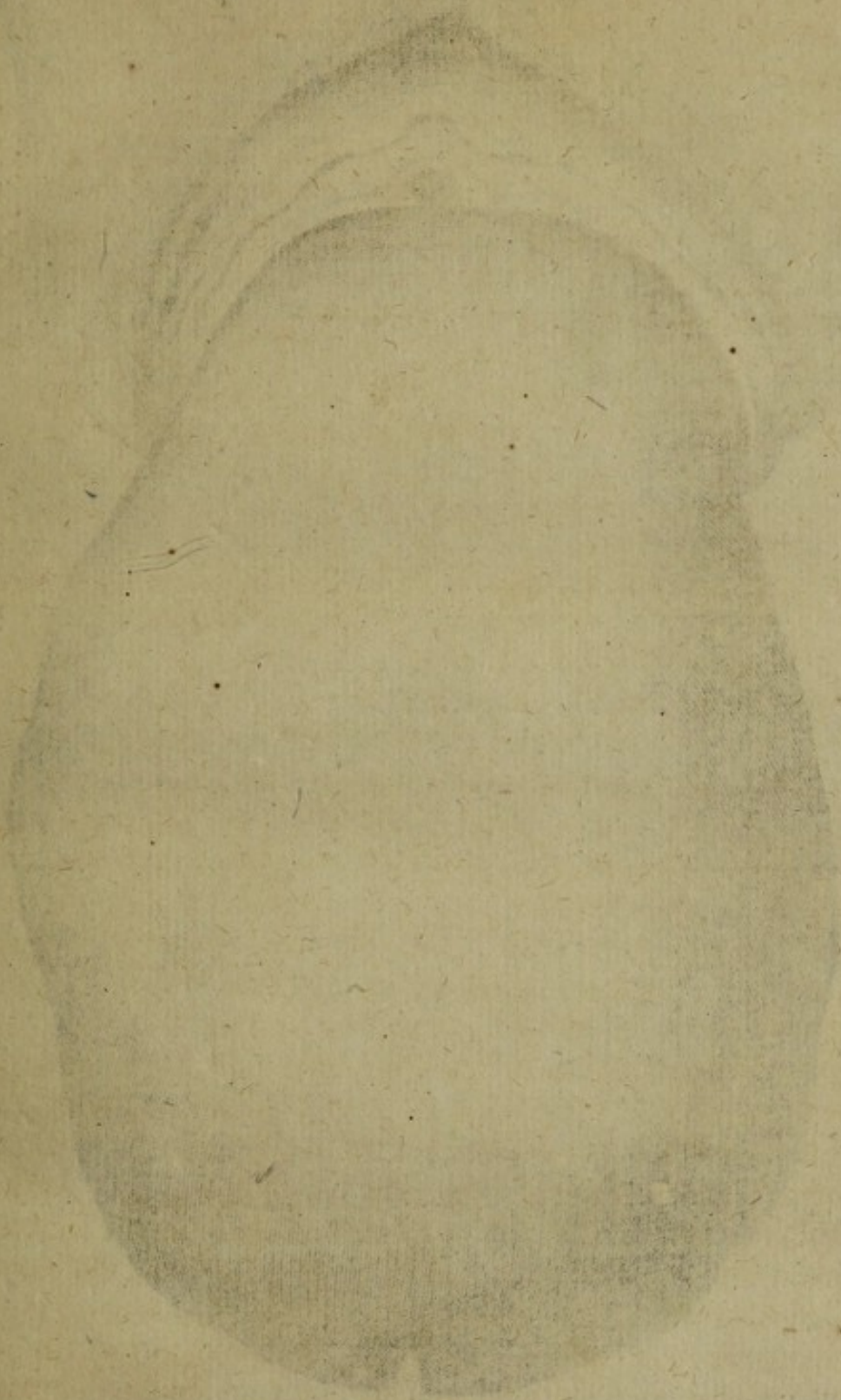
Figur. 7.

Polypos carnosos utero excretos repræsentat.

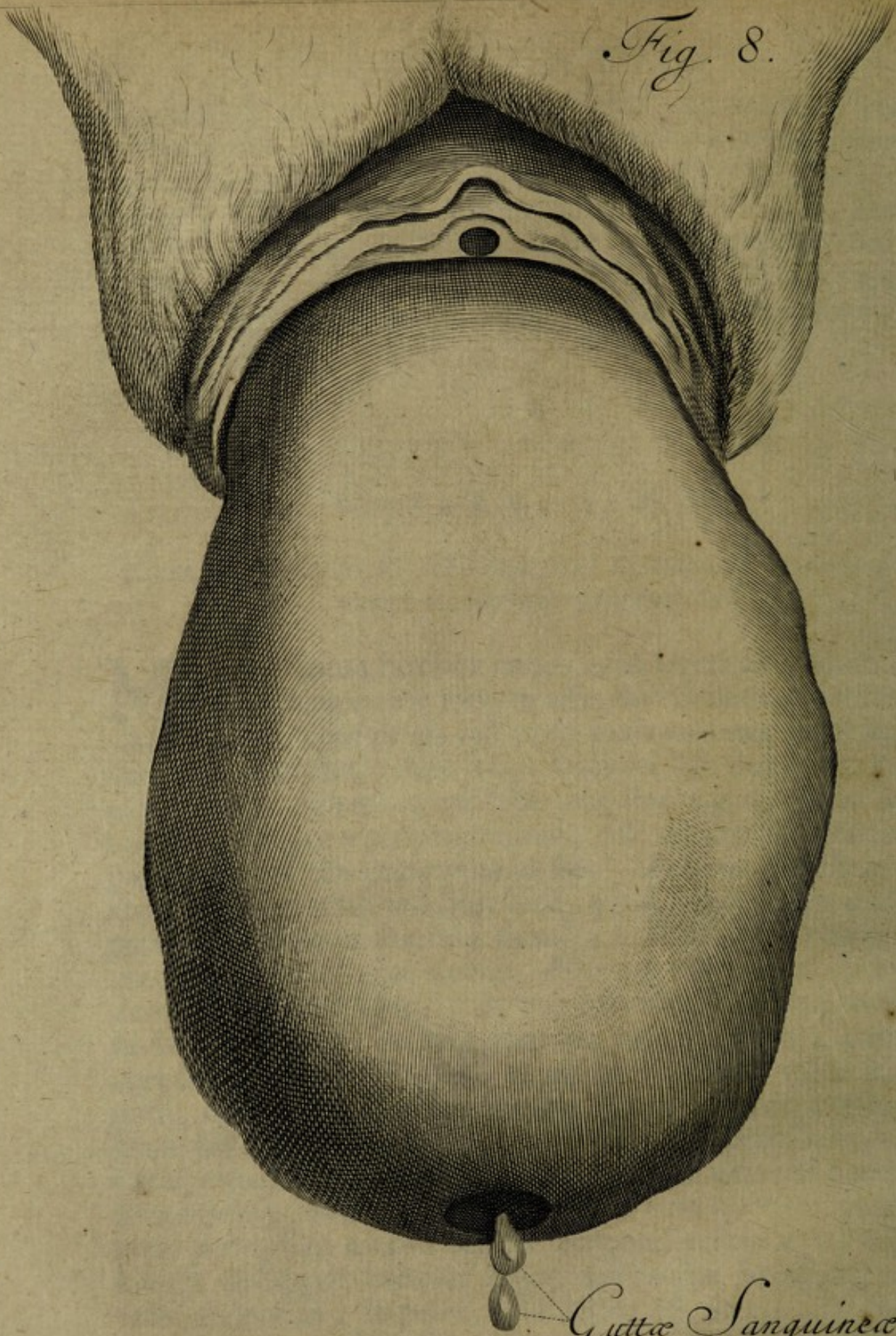
OBSERVATIO VII.

Uterus Scirrhusus & deformatus, qui in magnam molem auctus, extra pudendum propendebat.

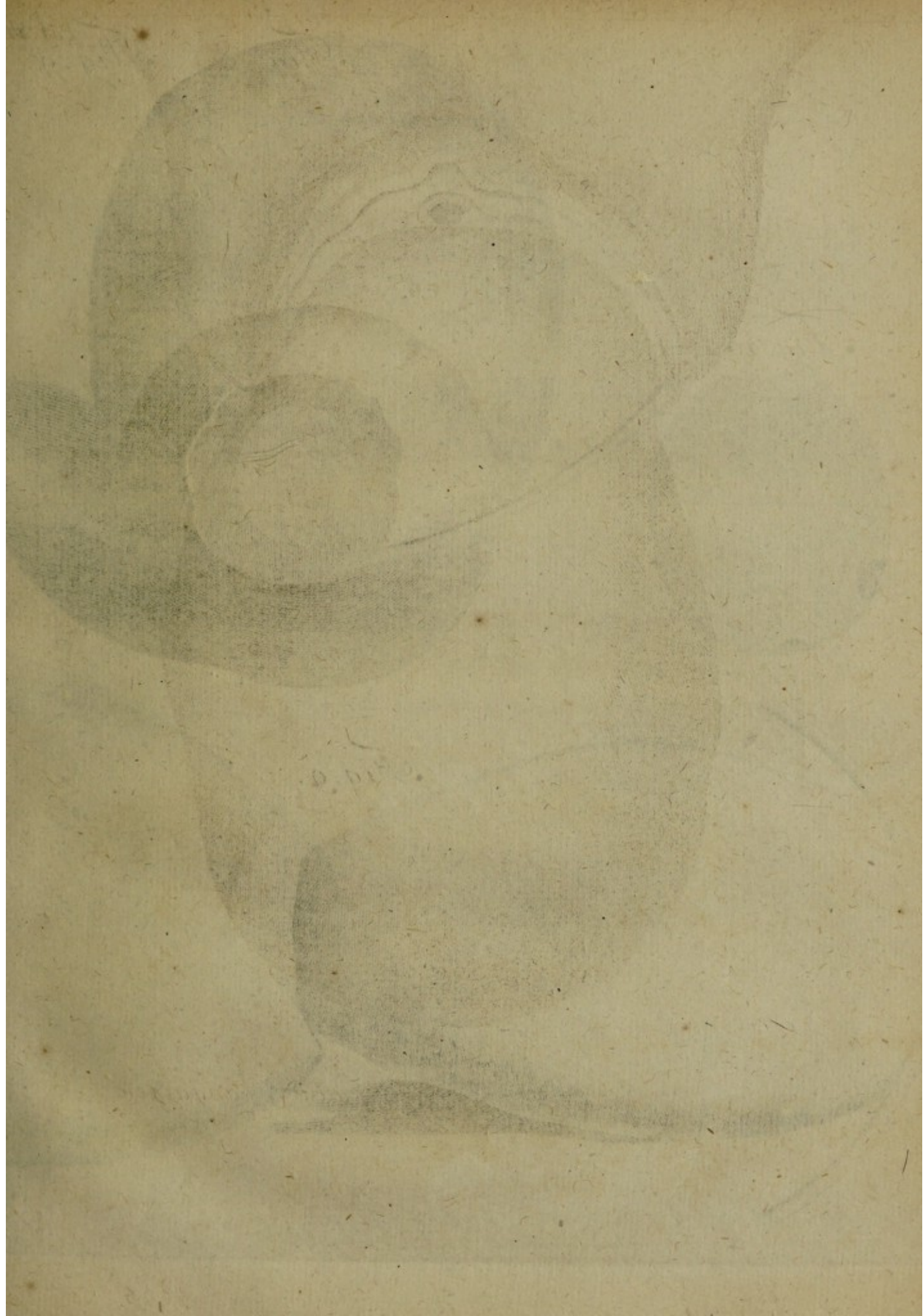
MUlieri triginta circiter annos natæ Uteri admodum incrassati propendentia tantam afferebat molestiam, ut incedere vix potuerit. Consultum fuit uteri extirpationem, post injectam ligaturam, moliri. Acu ergò tricipiti filo duplicato munitâ, operationem aggressus quidam magister ligavit satis fortiter uterum è corpore propendentem, ast utinam nil præter eam partem acu & filo comprehendisset! Patiens per diem unum atque alterum nihil reddidit lotii, quod nobis ansam dedit suspicandi meatum urinarium simul acu & filo esse constrictum, prout eventus quoque docuit. Ægrotæ miserandæ, brevi post denatæ, cadaver aperui, & conjecturam nostram non inanem fuisse advertimus; scilicet meatum urinarium simul cum uteri corpore tam arctè ligatum, ut nil lotii reddere valuerit. Hic mihi, quid de uteri propendentia statuendum sit, perscrutandi locus fuit. Notum est, multos reperiri qui perhibent, uterum ipsum nunquam è corpore posse prolabi. Ex iis qui contrarium propugnant, nonnulli, in prolapsu uterum quoque inverti, alii uteri prolapsum nil nisi vaginæ propendentiam esse, asserunt. Litem dissipavit cadaver hujus miserandæ fœminæ, aperto enim abdomine, in pelvi, qui locus est uteri, nil vidimus, præter unum ex Ovariis, cum annexa tuba & ligamento lato. Uterus totus quantus & non inversus propendebat, & adeo deformatus ac ingens factus, ut nunquam ante cadaveris apertionem

Faint, illegible handwritten text or a signature, possibly located at the bottom left of the page.

Guttae Sanguineae.

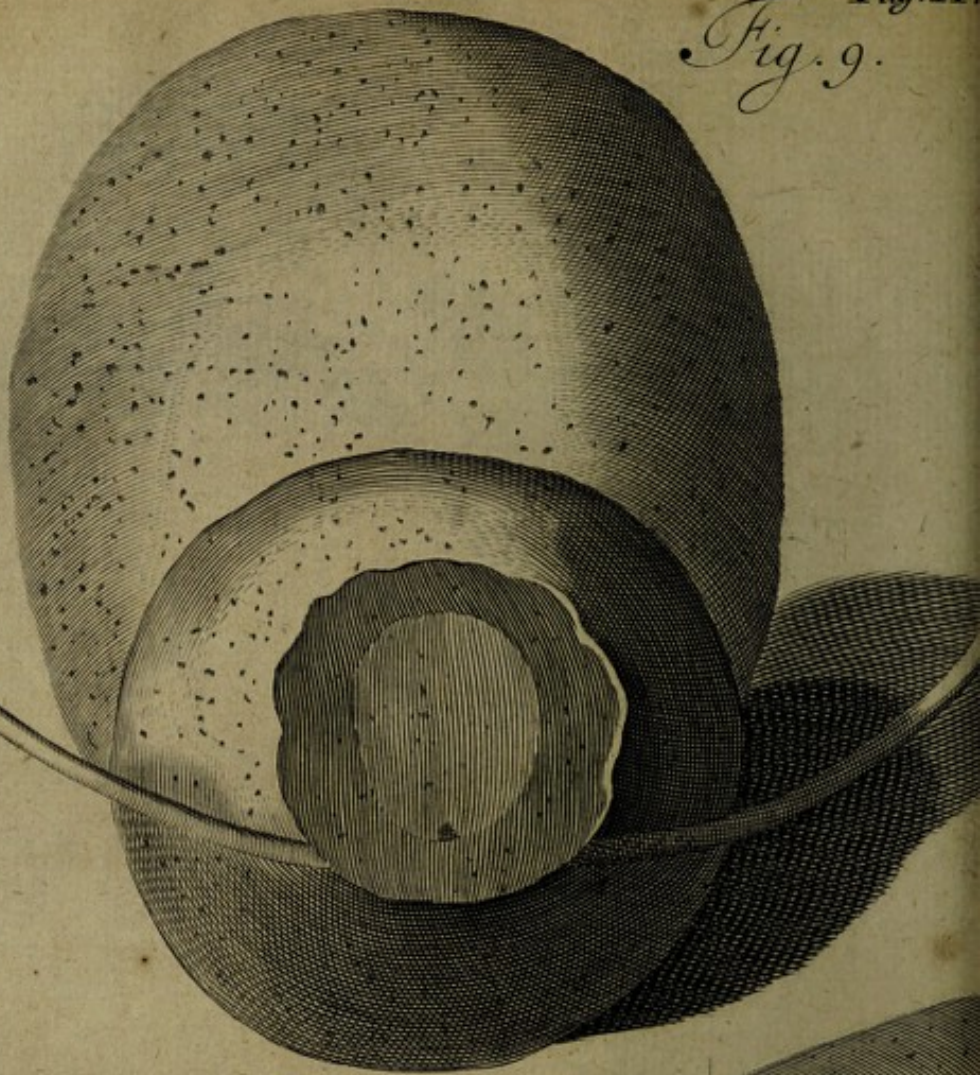

Fig. 10.

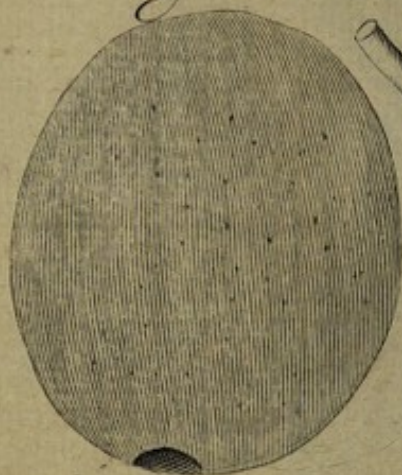
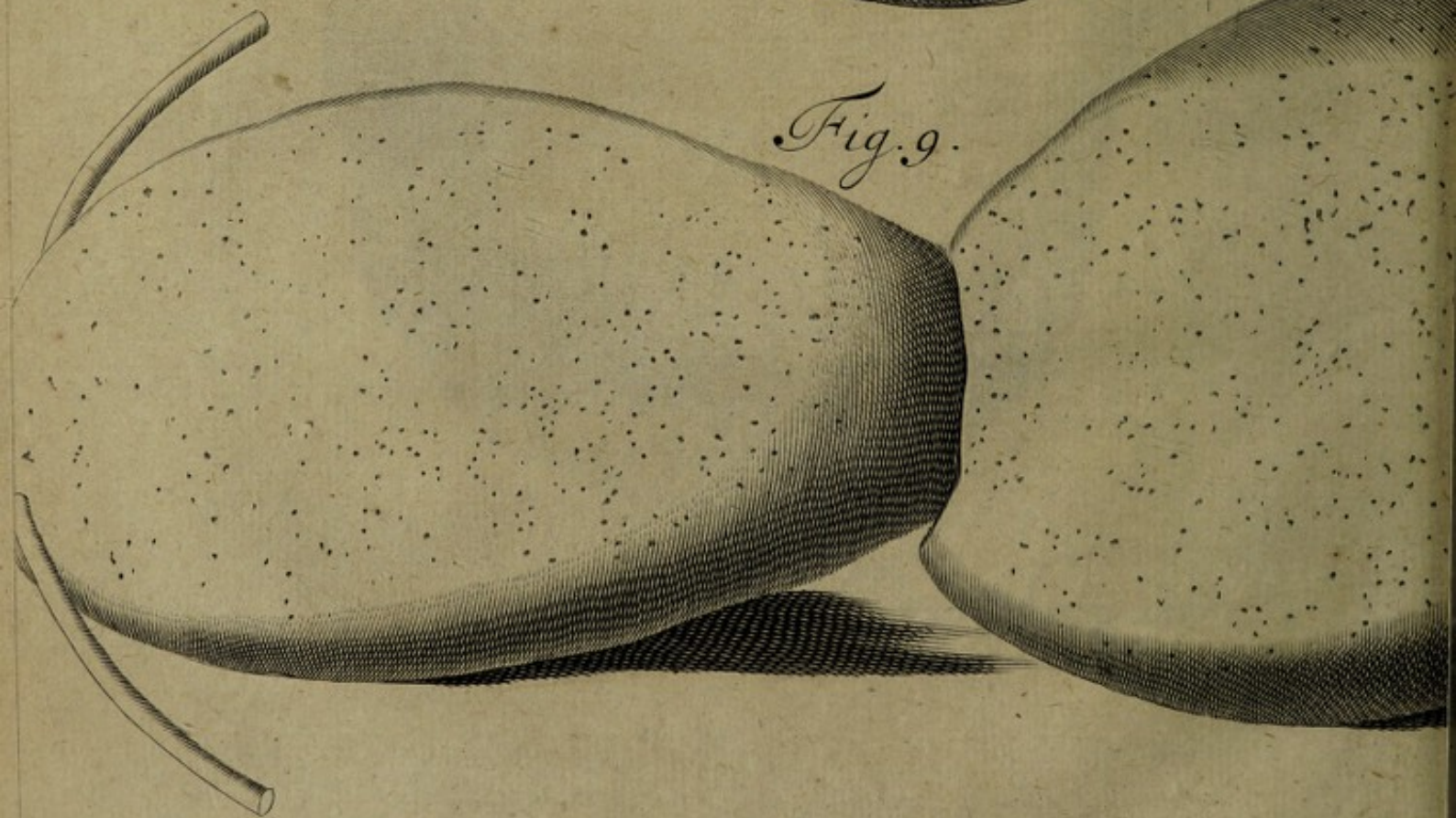
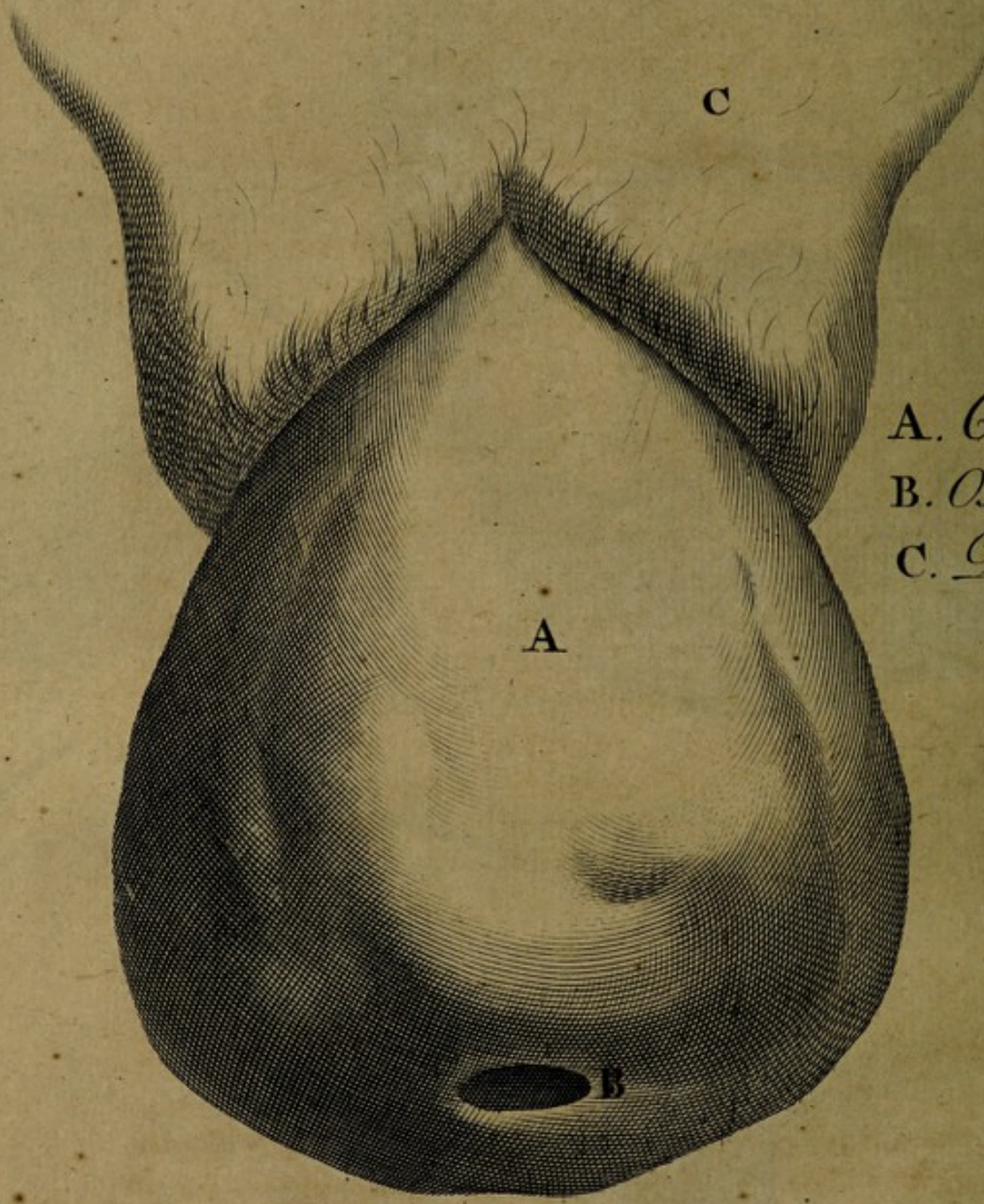

Fig. 9.

*A. Corpus Uteri.
B. Os Uteri internum.
C. Pubes.*

A

B

C

nem uterum esse dixissem, nisi in extimæ partis centro osculum conspexissem, è quo levi opera guttulas aliquot sanguinis exprimebam, ceu apparet Figura 8. Quid ulterius circa vaginæ & uteri propendentiam ac inversionem &c. observarim, è porro memorandis casibus palam fiet.

OBSERVATIO VIII.

Vesica Ovilla quasi in duas partes divisa.

Geminam vesicam urinariam in corpore humano nunquam reperi: duplicatam verò aut in duas partes divisam in quadrupedibus aliquoties offendi, quarum nonnullas domi refero. Si causam respiciamus istius duplicitatis, facile erit colligere, illud magis locum habere in corpore quadrupedum quàm hominum. Notum enim est, solos quadrupedes uracho pervio gaudere, qui urachus, si in aut ante partum nimis extendatur, fundus vesicæ, è quo ortum ducit Urachus, non tantum apertus remanet, verùm etiam Urachus in tantam extenditur molem, propter affluentem urinam, ut alteram mentiatur vesicam; & sic vesica quasi duplex aut gemina appareat, ut vid. Figur. 9. in qua repræsentatur Vesica Ovilla, à dicta causa quasi in duas partes divisa, interveniente membrana tenui & rotunda, ut Figur. 10. conspiciendum exhibet, in cujus infima parte foraminulum spectatur, per quod urinæ in utramque cavitatem patebat aditus.

OBSERVATIO IX.

Verus Uterus è corpore subinde prolabens.

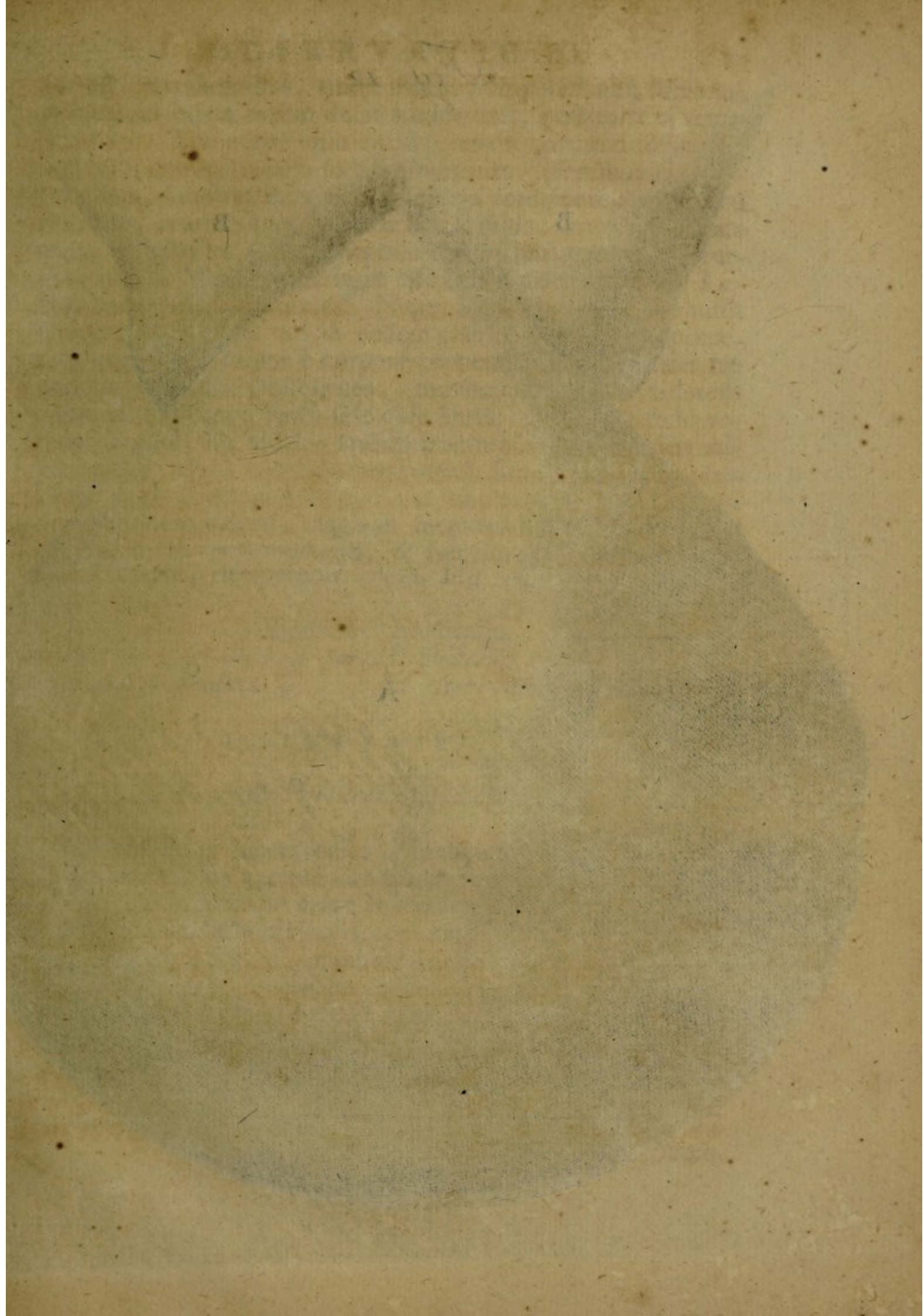
Mulier quædam aliquot abhinc annis per fossam (vulgò dictam *de nieuwe zijds Achterburgwal*) incedens, in Uteri totius prolapsum incidit, cujus magnitudinem & figuram apposui, ne quis posthac anceps hæreret, aut negaret, uterum posse prolabi. Misera ulterius progredi cùm non posset, ante fores patris Clarissimi Viri Domini Francii, Professoris celeberrimi, remansit, donec advesperasceret. Rogante
An-

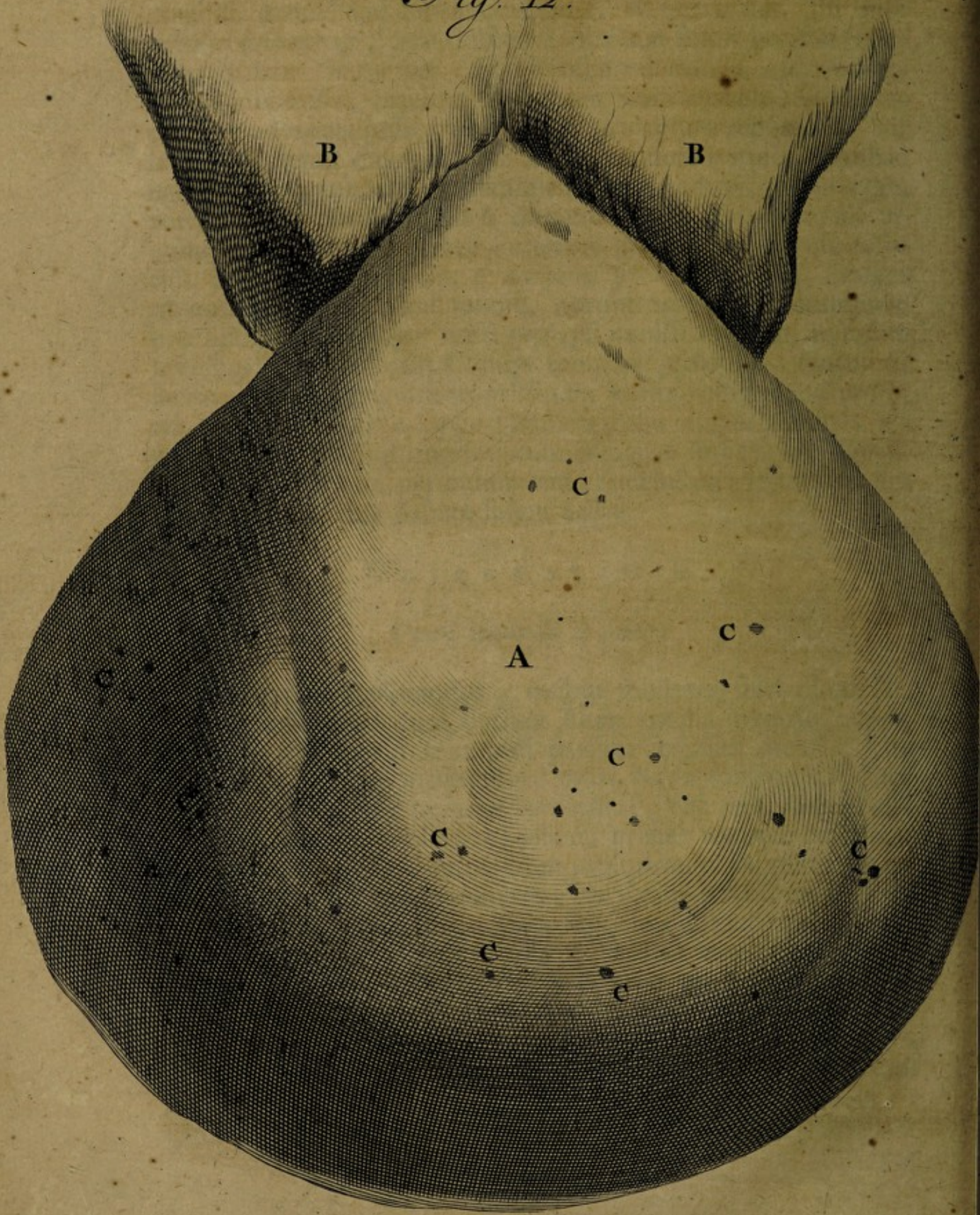
Ancillâ, ecquid ipsi damni obvenerit, & quare tam diu ante ædes remoraretur, non dubitavit affectum suum ancillæ revelare, & hæc, heræ suæ, dicti Professoris matri; quæ misericordiâ commota, eandem in domum suam recepit, Obstetricemque advocari jussit, ut uterum prolapsum reponeret; ast incassum, haud enim propter magnitudinem potuit. Posthac ego vocatus, eundem ad naturalem situm reduxi, atque ægra, partibus ritè munitis, illicò domum rediit, sine notabili incommodo. Verùmenimverò uterum haud semper posse restitui, si extra partum diu è corpore prociderit; nec semper opportunum esse, illud moliri, nôrunt periti; qui antequam hoc suscipiant, semper uteri prolapsi constitutionem diversam investigabunt; si enim à longo tempore prolapsus, tantus sit factus, ut facili negotio in pristinum locum redigi haud possit, aut patiens uterum à longo tempore extra corpus gesserit, vel uterus prolapsus induruerit, cum inæquali superficie, aut ulcere obsessus fuerit, periculum haud faciendum; reposito enim utero, pessimè sese habere solent ægræ.

OBSERVATIO X.

Uteri inversio à partu

INter affectus deplorandos, quibus mulieres sunt obnoxiaë, haud infimum locum obtinet Uteri totalis inversio, quod nunquam nisi in aut mox post partum accidere potest. Hic affectus si illicò non profligetur, mors statim subsequitur. Memini me bis una in septimana hoc vidisse, nec (nisi absque ullâ morâ opem ferret Obstetrix) ullam, præter uxorem cujusdam Hebræi, evasisse. Tantus enim ut plurimum sanguinis est affluxus ad uterum propendentem, ut statim inflammetur, induretur, & propter impeditam sanguinis circulationem gangrænam concipiat. In hoc affectu, uterus totus quantus est, à partu invertitur. Quod non fit in uteri propendentia extra partum; tunc enim non invertitur, sed procidit tantum, ita ut os uteri internum, in extimo hujus propendentis uteri, reperiatur. Hic verò os uteri non sentitur, nec oculos incurrit, ut videtis Fig. 12. Oritur hoc malum nonnunquam ab Obstetricibus minùs expertis, funiculum umbilicalem plus quam
par

par est, attrahentibus, unde uterus non potest non subsequi. Aliquando etiam ortum ducit à conatibus, post partum remanentibus. Tempore, quo opem ferebam parturientibus, semel mihi contigit, cum foetum mortuum, placentamque extraxissem, uterum mox subsequenter conspicere, quo illicò restituto, cruribusque, ut artis est, positus, brevi fuit curata ægra. Multoties Obstetrices non solum, verum etiam Chirur-
gos, imò & Medicos hac in re esse hallucinatos, non est, Lector benevole, cur dubites. Nuper adhuc me accersere jussit Chirurgus quidam, qui in eodem casu conjicere haud potuerat, qualis esset tumor è corpore propendens. Aliquoties me quoque vocarunt Obstetrices, mirabundæ, quòd viderent ejusmodi tumores à partu sese exferentes. Nonnullæ mihi venienti dixêre, hîc videbis molam magnam, utero firmiter adhærentem: aliæ, hîc habemus partum foetus monstrosi, &c. Hunc ergò affectum delineavi, ut unicuique Chirurgo, qui delineationem viderit, magis in memoria hæreret, & ne quis amplius in re tanti momenti, & subitam restitutionem exposcente affectu, deciperetur. Vide Fig. 12.

Figur. 12. Explicatio.

A Portio uteri illicò à partu inversi propendens. B. Pubes.
C. Uteri vasorum oscula hiantia.

OBSERVATIO XI.

Fœtus à Funiculi Umbilicalis mirâ contorsione necatus.

Sicut homini in lucem edito, innumerabiles mortis causæ imminent, ita quoque non paucae sunt constitutiones morbosæ foetum in ipso jam utero enecantes. Inter eas maximi est momenti funiculus umbilicalis contortus. Nuper foetus mortuus in lucem editus est, membranis chorio & amnio, integris existentibus, cujus funiculum umbilicalem mirè contortum inveni; sicut quotidie in fune fieri videmus, quum post tensionem ejus, & unius extremi frequentiore circumgyrationem, ad invicem duo extrema ducuntur. Vide Fig. 13. Verosimile quoque est, malum istud à frequentiori circumgyratione foetus ortum duxisse in Utero, ejusque mortis fuisse causam: utpotè
C humo-

humorum circulatione per funiculum in totum impeditâ.

Figur. 13. Explicatio.

A. A. *Funiculum peculiariter contortum monstrat;* | B. B. *Placentam Uterinam.*

OBSERVATIO XII.

Ulcus Uteri malignum.

INter omnes corporis affectus, qui sexum infirmum vexare solent, haud postremum locum obtinent Uteri Ulcera maligna. Anno 1671. Mulierem quandam visitavi, quæ ab aliquot septimanis, ulteri ulcus contraxerat, cum tanto eoque continuo sanguinis profluvio, ut omnibus admirationi fuerit. Mortem sibi sæpius optabat, propter ineffabiles dolores earum partium, donec tandem remediis, ob loci incommoditatem & humiditatem nihil proficientibus, mors miseris finem imponeret. Aperto cadavere, uteri cervix ab ejus corpore attactu sese disjuncta, utpotè planè putrefacta. Intestina, ab inflammatione & excoriatione prægressis extrinsecè coalita, cæteraque fatis sana offendi. Ejusmodi Ulcera uteri, quæ verè lethalia sunt habenda, posthac aliquoties videre mihi contigit, cum tanto non solùm dolore, verùm etiam conatibus egerendi adeò vehementibus, ut ægræ non essent ferendo, imò mori quàm diutius vivere maluerint.

OBSERVATIO XIII.

Diabetes è renibus malè affectis.

Vir quidam in ætatis flore, diu atrocibus nephriticis doloribus vexatus, renisque abscessum passus, in diabetem incidit.

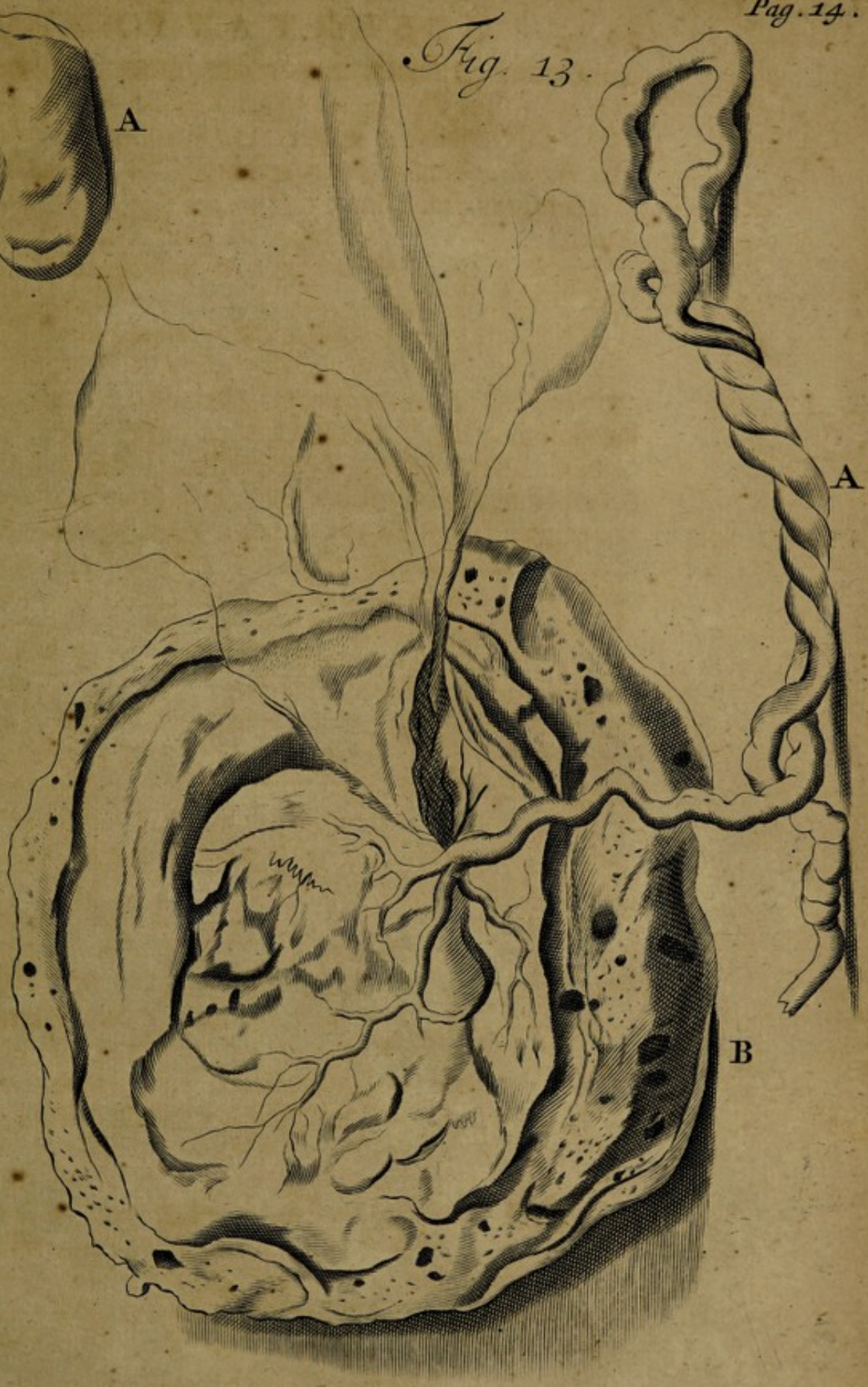
Figur. 14. Explicatio.

A. *Renis dextri membrana incrassata, & contracta, substantiâ renis gladiolosâ in totum consumptâ.* | B. *Pelvis justo major.*
C. *Ureter tortuosus, & diversis in locis summopere à calculorum transitu, expansus.*

Fig. 14.

Fig. 13.

C

A

B

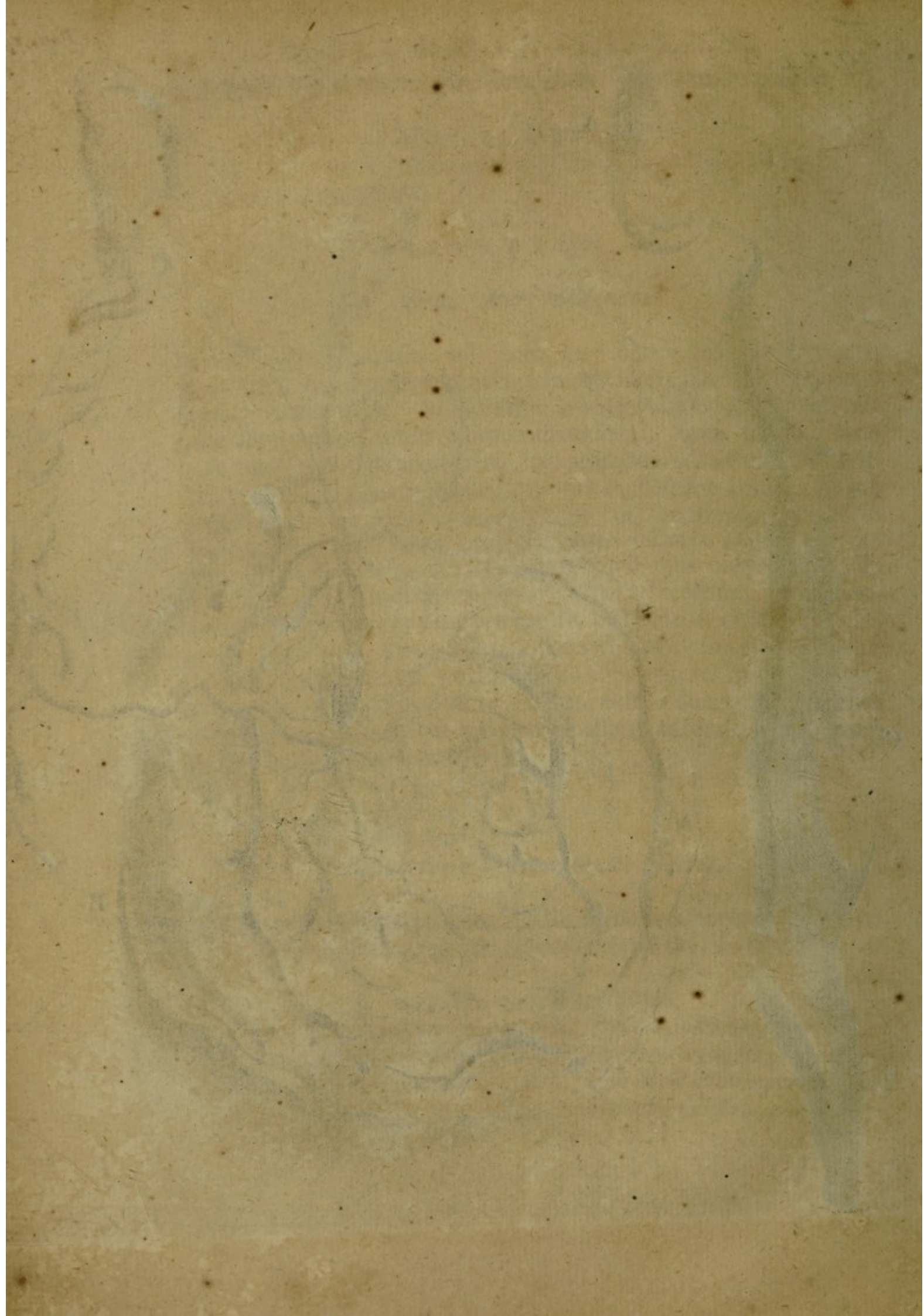
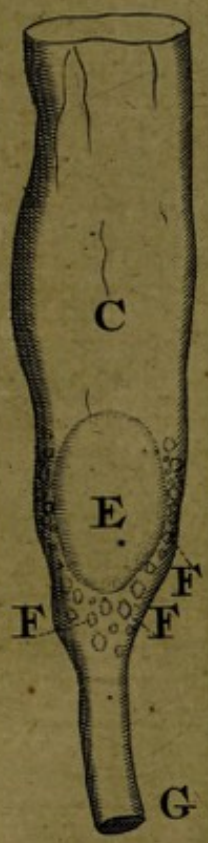
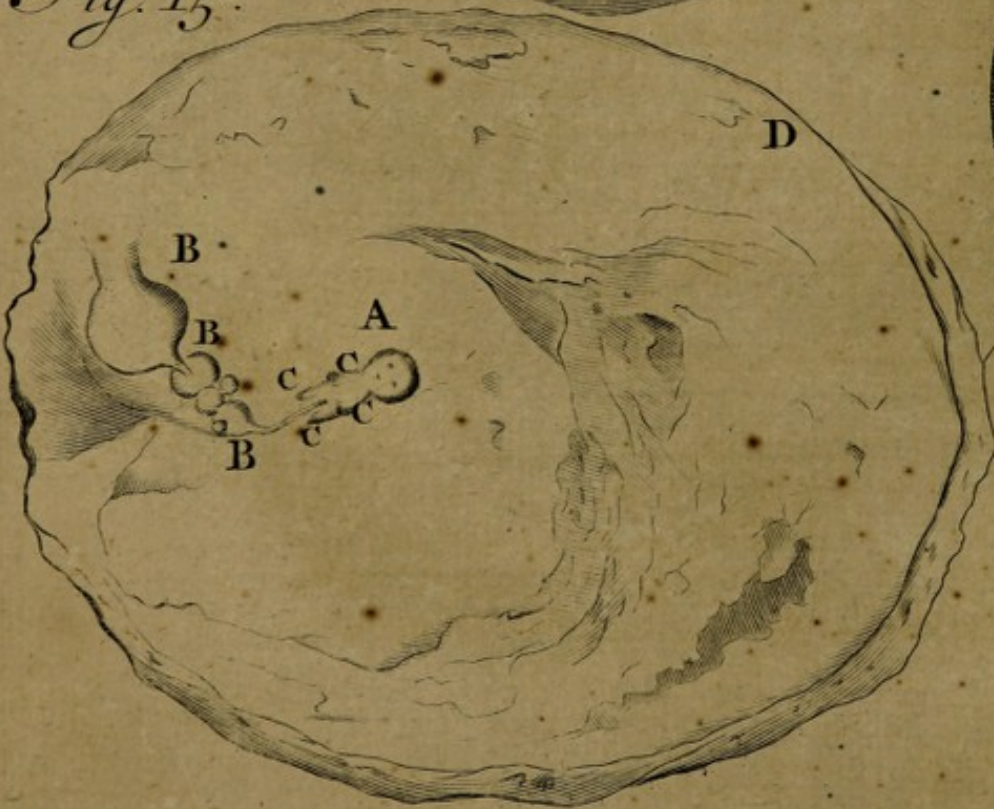

Fig. 16.

Fig. 15.

dit. Singulis septimanis dolium dimidium cerevisiæ ingurgitare difficile illi non fuit. Post mortem cadaver aperiendi copiam mihi fecere consanguinei. Viscera satis benè constituta, exceptis renibus & ureteribus, conspexi; uterque enim ren ex parte consumtus erat, præsertim dexter; cujus substantiâ planè consumtâ, ejus membranas summoperè increffatas & contractas, pelvisque capacitatem adæquantes vidi; sicuti Figura 14. repræsentat. Præterea Ureteres admodum tortuosos, variisque in locis expansos offendi.

OBSERVATIO XIV.

Superfætationis exemplum.

UXOR cujusdam Chirurghi Amstelodamensis Anno 1686. infantem robustum & viventem peperit. Sex horis post hunc partum, in lucem quoque edidit embryonem, cujus figuram & magnitudinem videtis infra Fig. 15. In hoc embryone notatu digna fuere, primò, quòd funiculus umbilicalis tot hydatidibus esset refertus, ut totus videretur concatenatio vesicularum aqueo humore refertarum; unde hoc? secundò, placentulam tantæ magnitudinis & crassitie inveni, ut in foetu trium mensium rarò crassiorè & majorem repererim.

Figur. 15. Explicatio.

A. Embryo, cujus caput respectu corporis ingentissimum.	instar appositarum particularum rotundarum sese pro-
B. Funiculus umbilicalis in hydatides degener.	dunt, uti adhuc videre est in Museo nostro.
C. Artus, in quibus nulla forma manus aut pedis, ast verò	D. Placenta Uterina solito crassior & major.

OBSERVATIO XV.

Ex Calculis in uretere hærentibus, Ischuria lethalis.

QUAM deplorabile malum fit Vesicæ calculus, nemini ignotum; multo tamen adhuc crudelior affectus, Calculus Renum, si tantæ sit magnitudinis, ut ureterem transire nequeat;

quia in hoc casu nil valet Ars Medica, nil quoque Chirurgiā prodest. Exemplo sit Chirurgus quidam Amstelodamensis Anno 1682. qui à longo tempore nephriticus, multos calculos excreverat: demùm in Ischuriam spuriam incidens, (à qua semicupii beneficio semel liberatus à nobis fuerat paucis ante diebus) & vehementissimis ventris, crurumque doloribus, & vomitu materiæ nigricantis, correptus, vitam tandem cum morte commutavit.

In cadavere aperto, reperi præter duos calculos in rene dextro, unum in uretere sinistro, magnitudine & formâ olivæ exiguæ, cujus superficies innumerabilibus calculis & arenulis obfessa erat, qui omnem transitum Urinæ denegarunt. Vide Figur. 16.

Pars hujus Ureteris supra calculum, propter calculorum transitum admodùm erat dilatata, infra eundem verò naturalis capacitatis, ast rubicundior justo ab inflammatione excitatâ. Renem ejusdem lateris monstrosæ magnitudinis, ut & ureteris maximam partem, aqueo humore obsessum inveni; cujus liquoris motum sæpissimè percepit æger, cùm sese moveret, ut nobis indicabat.

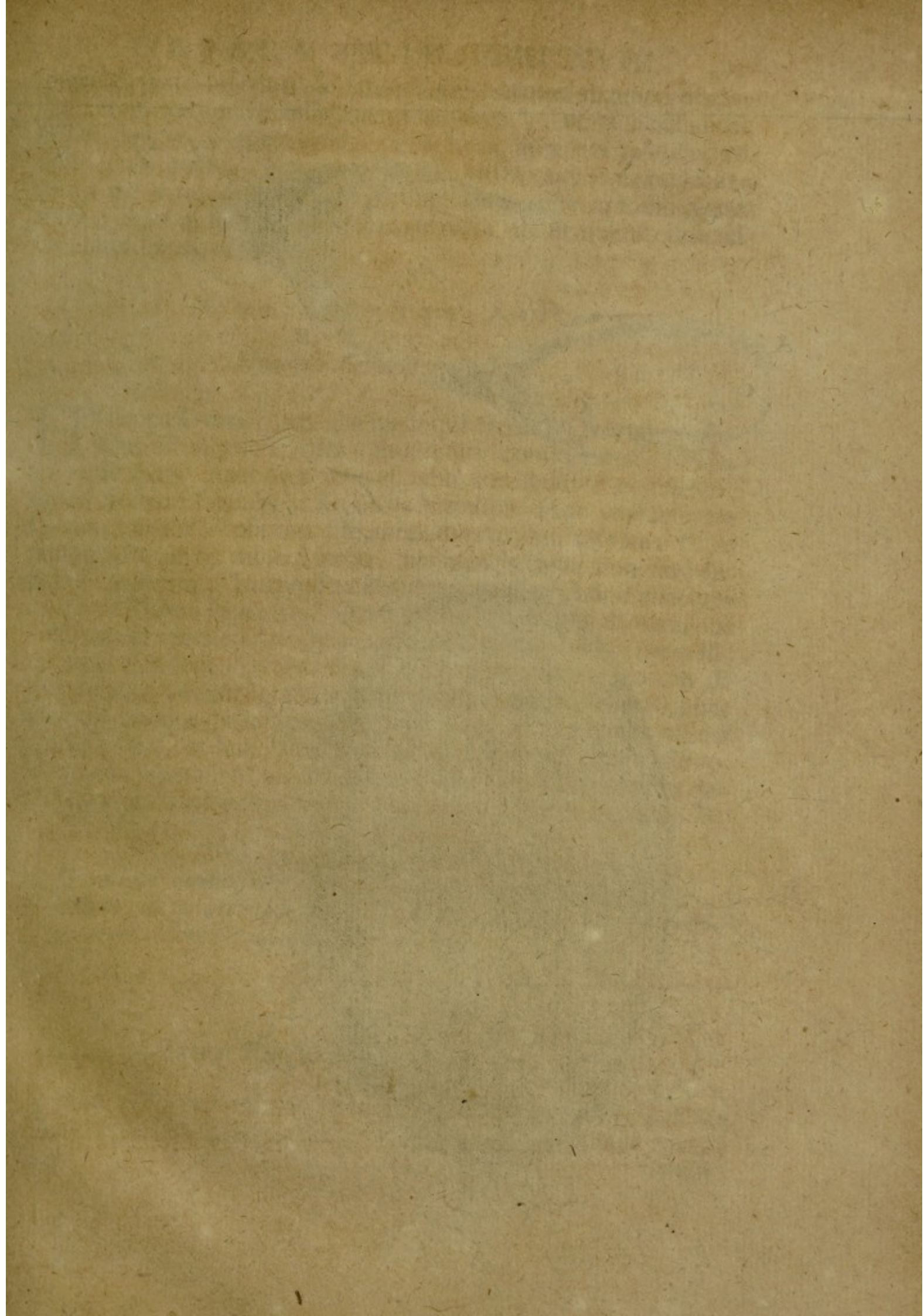
Figur. 16. Explicatio.

A. A. Venæ & arteriæ renales.	D. Venæ renalis ramus per ureterem dispersus.
B. Ren dexter in majorem molem extensus ob urinam in eo occlusam.	E. Calculus ingens in uretere subsistens.
C. Ureter à transitu calculorum & urinæ suppressione valde extensus.	F. Varii calculi exigui.
	G. Portio ureteris naturaliter constituta.

OBSERVATIO XVI.

Eruptio Ovarii post abscessum ventris nimis profundè perforatum.

Quàm necessarium sit, non solum Anatomico; verùm etiam Chirurgo, manum habere suspensam, nemo ignorat. Anatomici cautè partes dissecant; Chirurgis haud minori opus est circumspectione in instituendis apertionibus. Novi Chirurgum, dum viveret, admodùm temerarium: is abscessum in hy-

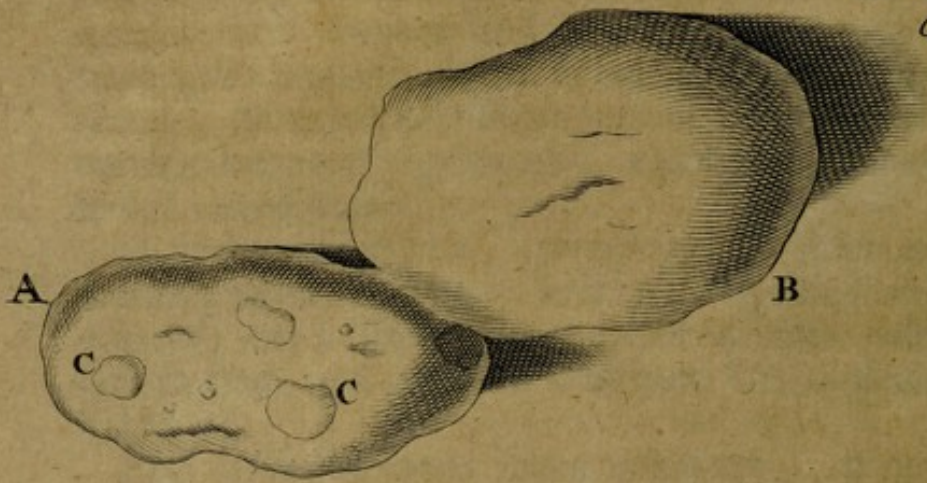

Fig. 18.

pogastrii parte inferiori & laterali phlebotomo magno aperturus, tam profundè instrumentum adegit, ut in abdominis usque cavitatem penetraret. Qua facta apertura, momento simul cum pure, unum ex Ovariis extra corpus erumpebat, quo à me viso, digitisque benè explorato, sine notabili ægræ noxa, idem in naturalem locum intrusi; ita ut nullum inde ei damnum fuerit relictum.

OBSERVATIO XVII.

Hydrops Ovarii muliebris.

HYdrops Ovarii, aut (si ita loqui liceat) Ovorum, affectus est aliis satis visus, modò satis consideratus. Hydatis audit apud Authores in quo nomine libenter acquiesco, modò de mali subjecto inter nos conveniat. Hoc ut plurimum (si non semper) ipsa ova esse animadverto, ita mutata, & in tantam aliquandò molem aucta, ut infantis caput non rarò superasse viderim. In apposita Figura 17. videtis hunc affectum ovarium ipsum superare. Quid mirum illam mutationem aut colliquationem fieri in Ovis humanis, quæ in statu naturali, humore feminali sunt referta? quoniam ipsum Cerebrum & glandulas in aquam resolvi aliquoties conspexi, & observationes aliorum quoque testantur. Huc referri meretur Ovum gallinæ prodigiosum, in hunc modum extensum; quale domi reservo, & curiosæ liberalitati eximii Domini Doctoris Almelveen debeo, qui mihi ad dissectionem animalculum hoc suggestit.

Figur. 17. Explicatio.

A. Ovarium humanum.		valdè extensum.
B. Ovum in præternaturalem humorem degeneratum, &		C. Ovum ex ovario protuberans.

OBSERVATIO XVIII.

Tumor Pilosus in Omento repertus.

ANno 1683. aperuimus cadaver cujusdam mulieris, jam à quindecim annis hydropicæ, unde per abdomen ejus, trium

trium ulnarum spatio distentum, vasa sanguinea crassitie & capacitate calamum scriptorium maximum superantia, dispersa invenimus. Miserè autem per omnes illos annos fuerat afflicta hæc ægra nostra. Tandem post multos, & quidem intolerabiles dolores, incidit in gangrænam supra Umbilicum, qua separata, magno cum impetu, humor in abdomine contentus erupit, sine notabili foetore. Magister Abel van der Horst, de Arte Chirurgica benè meritus, spleniorum, & emplastrorum glutinantium usu ulteriorem inhibuit fluxum: utque partitis vicibus daretur exitus huic liquori, singulis quadrihoriis quantitatem sufficientem eduxit. Hic humor paucis post eruptionem horis, tantum concepit foetorem, ut nemo perferre potuerit. Quarto quintove post apertionem die, obiit misera patiens. Cadaveris aperiendi copiam nobis suppetebant consanguinei. In Omento digitum crasso & carnoso fixèque peritonæo adhærescente invenimus tumorem pugni magnitudine, quo secundùm longitudinem aperto, primò paululum materiæ pultaceæ, albæ, nullo foetore præditæ, erumpebat. Hac emissâ nil præter glomum durum, è capillis intricatis & crispis constantem, invenimus. Vide Figur. 18. Hi capilli diversæ erant longitudinis, nonnulli magnitudinem digiti, alii spithamam superabant. Hosce capillos microscopio subjectos planè convenire cum aliis capitis capillis reperi, excepto quòd nullis gauderent radicibus. In cæteris visceribus, nil notatu dignum observabam.

OBSERVATIO XIX.

Orthopnoea, ab obstructione & expansione vesicularum pulmonis orta.

IN Hydrope Ascite & Orthopnoea Virgo quædam, quadraginta præter propter annos nata, per aliquot jam menses suffocari videbatur. Non solùm labia, verùm etiam tota facies, foedum contraxerat livorem. Tandem, lipothymiis variis subortis, vitam cum morte commutavit. In cadavere culter Anatomicus sequentia detexit. Musculi abdominis (sibi invicem ex naturæ lege incumbentes arctissimèque cohærentes) hîc adeò laxè cohærebant, ut solis digitis, levique operâ

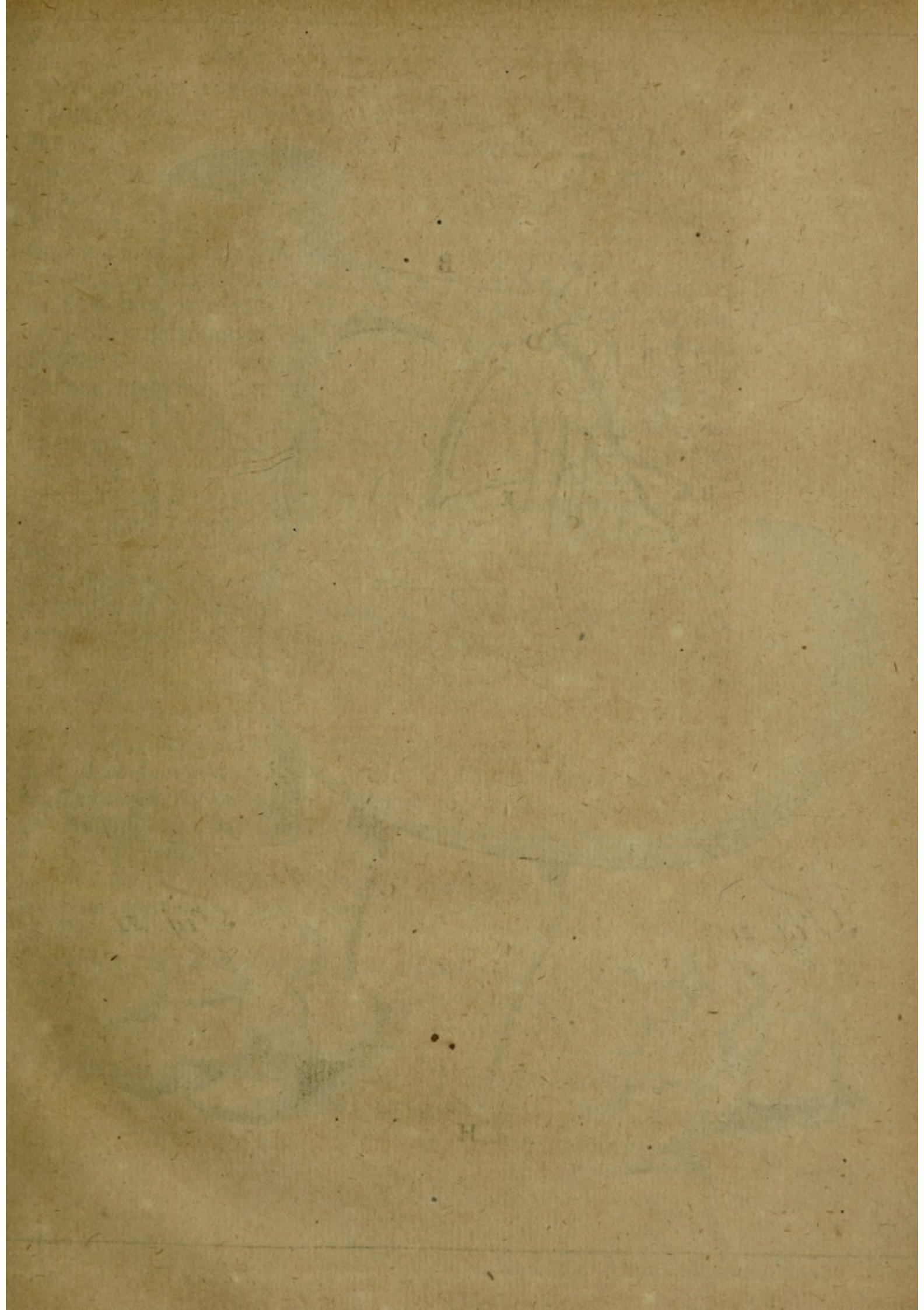

Fig. 19.

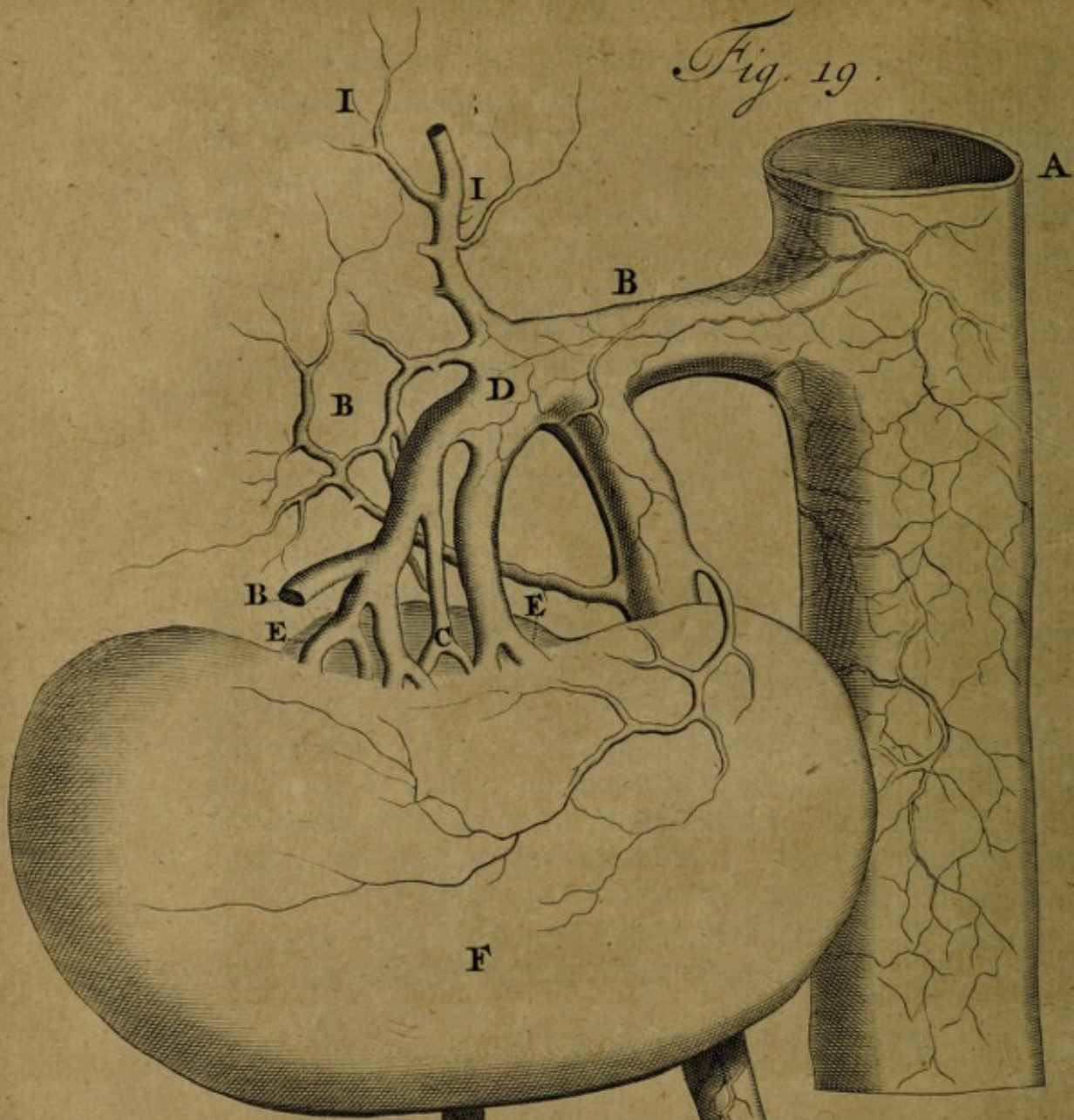

Fig. 20.

Fig. 21.

H

operâ eisdem separaverim, quod in cadaveribus ex Hydrope defunctis pluries observavi. Latex aquosus in abdomine contentus, cùm igni imponeretur, concrefcebat, lymphæ ad exemplum. Omnis pinguedo per totum corpus consumpta, Peritonæum incrassatum, Omentum scirrhosum & induratum. Intestina, ab inediâ longâ, coarctata & contracta. Venæ Spermaticæ ita dilatatæ, ut calamum scriptorium facilè admitterent, quod nunquam antehac in Virginibus, sed aliquoties in Gravidis observavi. Membranæ Hepar & Renes ambientes, duræ admodum & incrassatæ, Vesica fellea ferè vacua, Pulmo pleuræ adnatus. Cor solito grandius. Aqua pericardio inclusa copiosior, igni imposita incrassabatur. Ren dexter inversus, ut Fig. 19. demonstrat. In aliqua autem pulmonis parte inveni vesicularum pellucidarum acervum, ab aëre expansarum, & ita obstructarum, ut levi compressione eas ab aëre evacuare haud potuerim. Impulsus per asperam arteriam flatum, nullum commercium cum hisce expansis vesiculis amplius habere, propter earum obstructionem, expertus sum. Aëre per asperam arteriam vehementer adactò, disrumpebantur nonnullæ ex iis vesiculis. Ceteræ, aciculæ cuspidè perforatæ, aërem emisere, & subsidere. Vide Fig. 20.

Figur. 19. Explicatio.

- A. Venæ cavæ truncus sub diaphragmate abscissus.
- B. B. Venæ renales, quarum sinister & superior ramus abscissus.
- C. Venæ renalis ramus per ureterem dispersus.
- D. Ramificatio venæ renalis antequam renem intrat.
- E. Pelvis renis.
- F. Ren dexter inversus & deorsum inclinans.
- G. Vena spermatica justo capacior.
- H. Ureter.
- I. Venula per glandulam renalem disseminata.

Figur. 20. & 21.

Vesiculas pulmonales obstructas, & ab aëris occlusionè expansas, exhibent.

Idem Malum ab Obstructione Vesicularum pulmonalium ortum.

ANno 1685. præsentibus Domino Sylvio Medicinæ Doctore expertissimo, & Magistro Heyunga, in Arte Chirurgica bene versato, Cadaver cujusdam mercatoris dissecai, qui à longo tempore dyspnœam passus erat, cum tussi & febricula continua. Hic affectus tantopere ingravatus est, postquam in aquam incidisset, ut temporis progressu respirare vix amplius potuerit, imò paulo post è vita discesserit. In cadaveris apertione observavimus quoque totum malum hæsisse in obstructa pulmonis parte, in qua omnes vesiculæ oppilatæ & extensæ apparebant, ut videre est Figur. 21.

OBSERVATIO XXI.

Idem affectus in puero observatus.

ANno 1686. dissecai cadaverculum pueri octo circiter annos nati, (præsentè Domino van der Burgh, Mercatore Amstelodamensi) qui ex eodem affectu denatus fuerat, in cujus pulmone idem nobis occurrit; ita ut crediderim malum hoc frequentius miseros affligere, quàm hætenus ab Authoribus observatum, propterea quod apertionem cadaverum rarò admittant consanguinei.

OBSERVATIO XXII.

Partus mirabilis, in quo insolita viarum clausura, arte tamèn reſerata.

Mulierem posse concipere aut gravidam fieri Utero ipso è corpore ex parte propendente, non absolutè negandum est, quia illud semel (ut posthac referam) in matrona quadam observavi; rarum tamen est, & à paucis, (si ab ullo) antehac visum. Non minus rarum esse censeo, mulierem imprægnari salvâ manente membranâ hymene, idque ad tempus partus. Ast rarissimum, vaginam uteri, tempore partus,
mem-

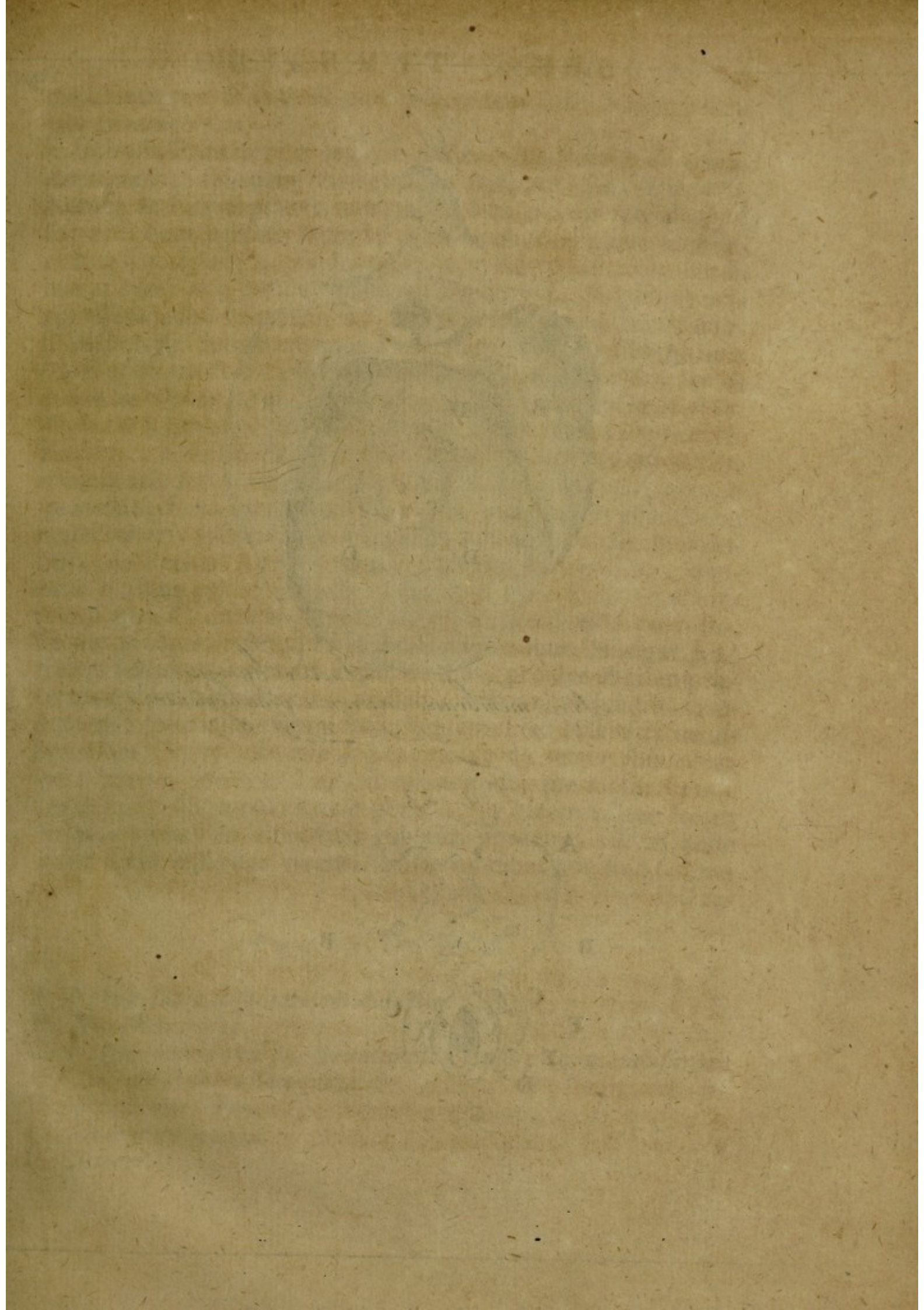
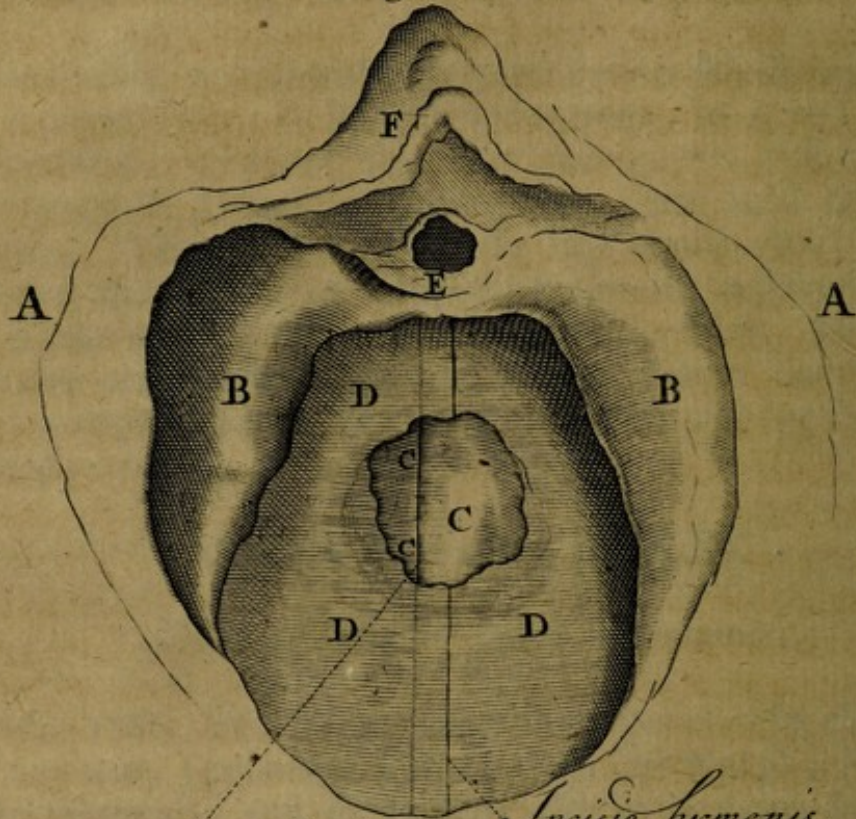
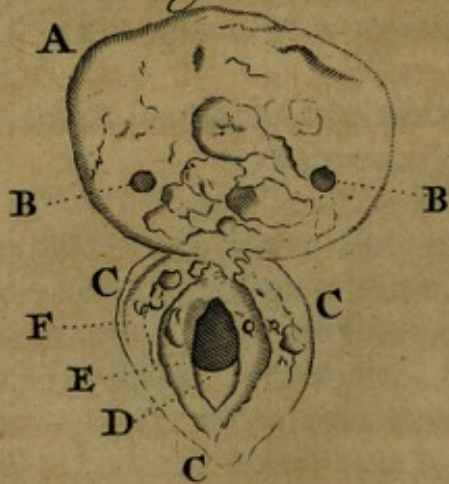

Fig. 22.

Incisio hymenae.
Incis: membranae praeternat: pone hymenem.

Fig. 23.

levamine peractis, quæ jamjam videbatur cum foetu moritura mater, eluctabatur Dei ter Opt. Max. favore. Sequentibus diebus sollicita facta ægra, ob urinæ incontinentiam, quam persensit, non ob incisiones suprædictas, sed extensionem immanem & diuturnam vulvæ, sphincterisque vesicæ, quod eventus quoque confirmavit: Nam post aliquot septimanas optimè convaluit, & adhuc pancreaticè vivit, simul cum foetu admirandi partus.

In hoc partu 1. considerandum, hymenem membranam in coitu fuisse illæsam, (cujus rei variæ reperiuntur in oculatissimi Bartholini Anatomia, fol. mihi 286. historiæ) sive à nimia crassitie, vel alia causa hic reticenda, ne verecundiæ limites transeam. Secundò, profundius, & ponè dictam hymenem vaginam fuisse occlusam à membrana quadam præternaturali, quæ, dubio procul, ortum duxit post imprægnationem ab excoriatione quadam vulvæ, ab humore acriori oriunda; videmus enim aliquoties vulvam excoriatam (cujus latera extra coitum ad se invicem concidunt) non solum claudi, verum etiam membranofum quid producere. Tertiò, Urinæ incontinentiam ortum duxisse non ab operatione aut incisionibus, sed à nimia vulvæ extensione. Nonnulli imperiti existimant omnem Urinæ incontinentiam Obstetricibus (aut Magistris qui foetum mortuum extraxere), imputandam esse, aut inconsultò. Multoties enim provenit ab extensione nimia vaginæ, unde sphincter vesicæ, qui vaginæ arctè cohæret, ita extenditur, ut urinam per aliquot dies, imò septimanas, retinere non valeant puerperæ. Hanc sphincteris atoniam sæpissimè curavi: rarò verò curantur, si Urinam non retineant, à gangræna, quam parturientes sæpius contrahunt post vulvæ extensionem diutinam & immanem, aut digitorum attritum immodicum.

OBSERVATIO XXIII.

Puellæ pudendum monstruosè conformatum.

ANno 1670. Puellam sex dies natam visitavi, cujus pudendum cum umbilico unitum, aut potius cum eo, quod loco umbilici erat; nimirum chaos ex tuberculis excoriatis
con-

constans; ut videtis Figur. 23. In hujus parte inferiore duo in conspectum sese dedere foramina, è quibus Urina guttatim continuè stillabat, præsertim cùm lachrymas funderet infans. Hunc autem infantem vesicâ destitutum fuisse, dubitandum non est, præsertim quia meatus urinarius quoque deficiebat. An ex terrore? Mater enim paucis ante partum septimanis ex alto ceciderat.

Figur. 23. Explicatio.

- A. Chaos ex tuberculis excoriatis & carnosus constans.
 B.B. Duo foramina urinam continuè eructantia.
 C.C.C. Pudendum muliebre.
 D. Membrana Hymen figuræ semicircularis, quemadmodum ut plurimum (si non semper) in nuper natis reperitur. In ætate provectioribus è contra circulum efficit
 E. Nymphæ.
 F. Labia vulvæ.

OBSERVATIO XXIV.

Uteri lateralis portio in partu procidens.

INumerabiles ferè sunt Uteri affectus, inter quos nonnulli tam rarò obveniunt, ut nullus Authorum mentionem eorum fecerit. Inter hos meritò numerandum censeo prolapsum veræ lateralis portionis corporis uteri parturientium, qualem semel tantum vidi. Mulier quædam in platea Judæorum, lata vulgò dicta, in partu versans, à conatibus vehementioribus incidit in tumorem durum, minoris pugni magnitudine, idque solummodo in latere dextro vulvæ. Hoc viso tumore, Obstetrix me vocari jussit, nesciens quid esset. Primâ fronte placentæ uterinæ portio mihi videbatur, quæ non rarò exitum ante foetum quærens, mihi hîc ferè imposuisset; ast verò re penitus investigatâ, veram uteri lateralem portionem esse deprehendi: quod eventus quoque edocuit: foetu enim in lucem edito, statim ad naturalem rediit locum, patiensque convaleuit sine ulla ulteriori fomentatione, quâ usi sumus in partu, ne pars uteri prolapsa gangrænam conciperet.

OBSERVATIO XXV.

Os Uteri in partu prolabens.

PLacentam Uterinam imò Collum (Vagina dictum) in partu ante foetum sæpissimè exire, notum est. Verùm enim- verò mirari subit, os uteri internum in partu idem moliri, quod aliquoties observavi. Mirum dictu, quanta monstrositate sese offerat eo tempore dictum uteri os, & quanta circumspèctione opus sit in tali partu, norunt ii, qui hisce nobiscum adfuerunt casibus. In hoc statu foetus adhuc viventis exitum naturæ committendum esse existimo, & os uteri utraque manu retinendum. Denato vero foetu totum negotium in eo consistit, ut una manu, quantum possibile est, extrahatur, ne simul cum foetu prolabatur & invertatur uterus, eo tempore ad inversionem pronus.

OBSERVATIO XXVI.

Uteri à partu inversio ab imperitâ manu reddita lethalis.

QUam malè sibi consulant homines, qui ægri corporis sui curam imperitis & circumforaneis temerè committunt, vana tragici eventus quotidie, idemque sequens Observatio palam facit. Uxor cujusdam Lanionis peperit nuper foetum robustum, & illicò simul etiam cum placenta Uterus inversus sequebatur, uti videtis in Observ. 10. præcedenti. Quid fit? ignarus vocatur Medicafter, (cujus nomen præstat reticere) cui, dubio procul, ejusmodi deplorabilis affectus nunquam obvenerat. Is loco repositionis uteri in proprium suum locum, cultelli cuspide leviter tumorem tetigit, perscrutandi causa, qualis esset, an humoribus refertus tumor præternaturalis, an verò placenta uterina &c. Hoc temerarium & inauditum perscrutinium vitæ finem breviter imposuit, statim enim tanta suborta hæmorrhagia, ut non fuerit ferendo, quantumvis vocatus stegnoticis opitulari conarer; verùm omnia incassum; paucis enim horis post elapsis, & lipothymiis subortis ultimum diem obiit.

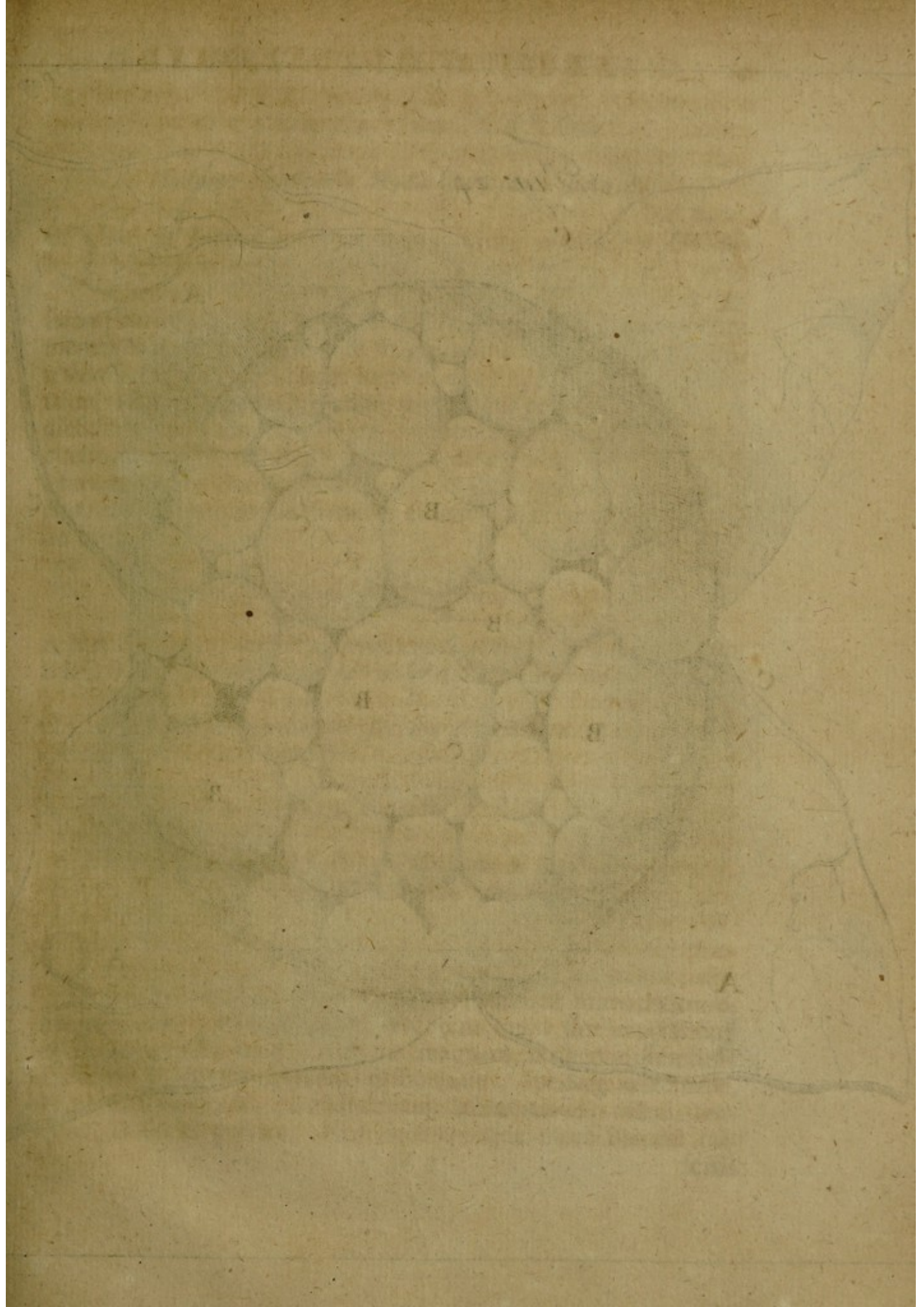
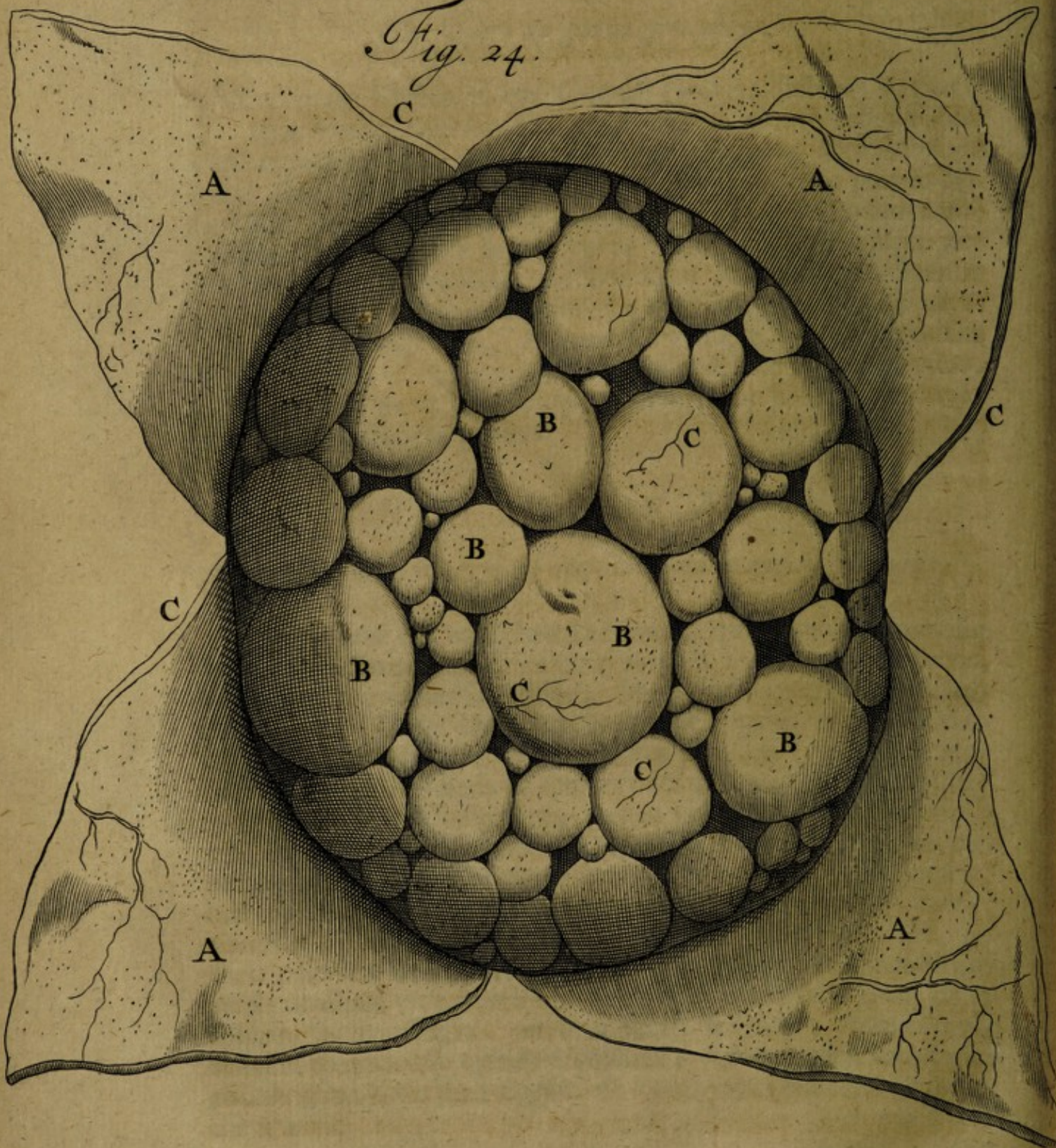

Fig. 24.

OBSERVATIO XXXVII.

Hydrops è congerie Hydatidum sacco inclusâ.

Quid fit Ascites membranis involutus, nemini ex illis qui Medicam Praxin exercent, est obscurum. Hic verò exemplum in medium profero multo rarius: scilicet vesicam bursulis aqueo humore refertis infarctam, aut saccum membranaceum crassum, & magnitudine stomacho haud ab similem, (supra quem etiam locatus erat) hydatidibusque repletum; idque in Cadavere asthmaticæ, cui respiratio adeò erat difficilis, ut nonnunquam ex orthopnoea videretur moritura; concomitantibus febricula lenta, & cardialgia frequentiori. Harum Hydatidum multas in sacco dicto membranaceo fluctuantes, alias quoque firmiter eidem adhærentes reperi. Vide Figur. 24.

Figur. 24. Expositio.

AAAA. Saccus membranaceus cruciali incisione apertus.

BBBB. Hydatides diverse magnitudinis dictum saccum replentes.

C.C. Vascula sanguinea per saccum disseminata.

cccc. Dicti sacci crassities.

OBSERVATIO XXVIII.

*Ex Placentulis post foetus exclusionem in utero remansis,
Pseudomola.*

Quot & quanta incommoda puerperis obveniant, ubi præeuntem foetum maturum secundinæ non sequuntur, difficile dictu. Nonnullæ in uteri fluorem immodicum & irregularem, per intervalla repetentem, non sine cruciatibus, eâ de causâ incidunt. Aliis in magnam molem distenditur abdomen, cum respirandi difficultate, pedum œdemate, ventriculi anorexiâ, præcordiorum auxietatibus, animi deliquiis, & faciei pallore. Non rarò quoque mors illarum mi-

feriis imponit finem. Ita ut malum illud magni quidem momenti & periculofum fit, non verò lethale per se, ficut voluere nonnullæ minùs peritæ Obstetrices. Non rarò per decemestrem, & quod excedit spatium, in Utero remanet placenta, foetu jam in lucem edito. Mirum dictu, quantam mutationem & metamorphosin, ut ita loquar, placentæ præter naturam fubeant! Eas aliquando in Hydatides, aut vesiculas è pedunculis dependentes, & humore aquoso refertas degenerare, posthac demonstrabimus; nunc oculis vestris sistimus retentas placentulas, perperam ab aliis pro molis habitas: pro molis dico, i. propter duritiem, crassitiem, formam, & carnositatem, quibus descriptioni molæ sunt conformes; ut mirandum non sit, easdem pro molis habitas esse ab iis, quibus occasio haud data fuit, quotidie nobiscum ejusmodi retentas placentulas cultro Anatomico subjicere. A quo tempore enim in hac vastâ civitate lectiones in usum Obstetricum habui, quicquid rari ac insoliti in earum incidit manus, in redhostimentum mihi semper afferunt. Rediens in viam, unde digressus sum, dico, placentulas foetuum, duorum, trium, quatuorve mensium, si diutius, quàm par sit, remaneant in utero, non tantum periculi, ac quidem mutationis afferre. Si verò placenta foetus maturi, aut septimestris, vel octimestris remaneat, plus subest periculi, & sæpius tota placenta in hydatides degenerat, quarum numerus aliquando tantus est, ut gravidæ videantur mulieres, propter abdominis extensionem. Memini me bis scutellam magnam ejusmodi hydatidibus refertam vidisse ex iis, quæ per aliquot post partum menses retinuerant placentas in Utero. Dixi superius placentulas, duorum, trium, quatuorve mensium abortûs, ita indurari, talemque adipisci formam, ut pro molis habeantur ab imperitis, modò diutius quàm par sit, aut per dies aliquot, in utero hæreant: humoribus enim cum foetu expulsis, contrahitur placenta ab Utero in hanc vel illam formam, & sic talpæ, ranæ, aut similis rei speciem aliquando induit: unde sæminæ nimis credulæ nugatoriisque fabellis addictæ, molas viventes, imò volantes, in lucem prodiisse narrant, imò in partu præsentem, alias socias suas movent, ut sibi caveant ab ejusmodi molis, ne scilicet molæ istæ, ipsas adoriantur & sub vestimentis sese insinuent. Hisce rejectis anilibus nugis, observatu dignum esse censeo, tales pla-

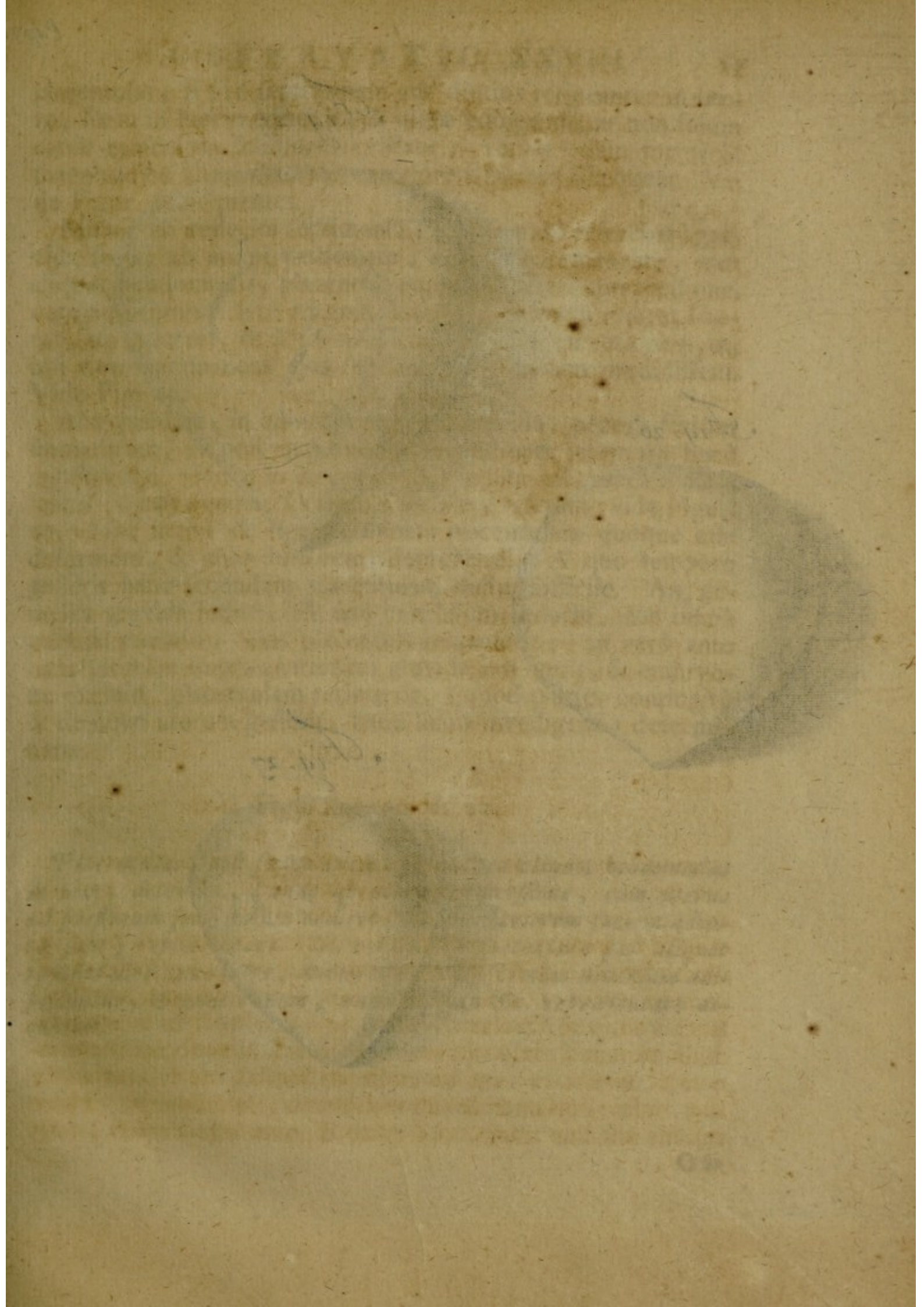

Fig. 25.

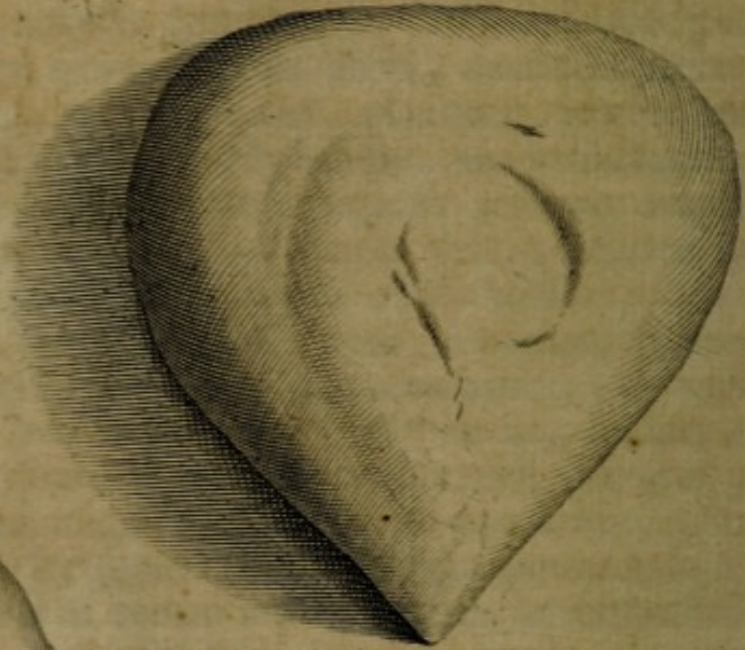

Fig. 26.

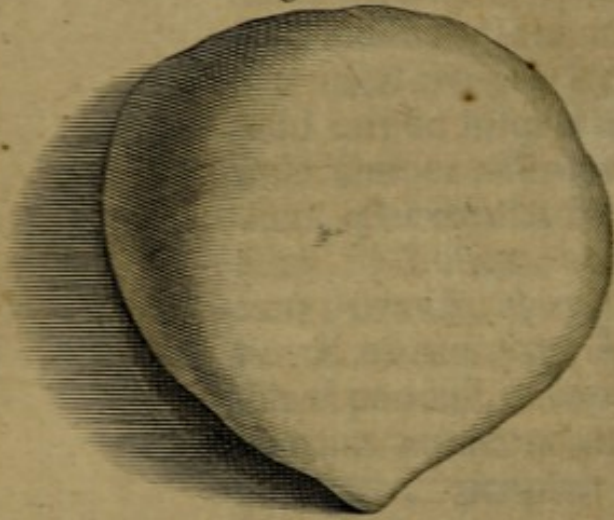
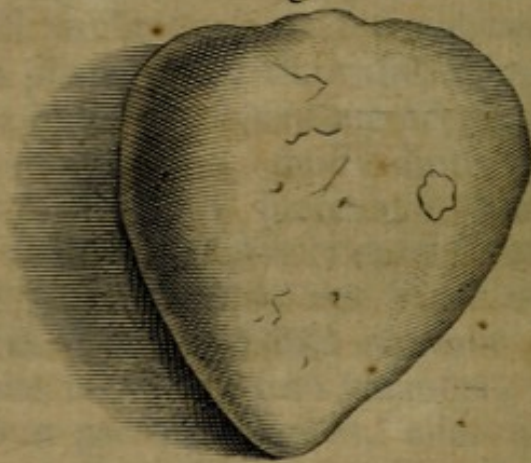

Fig. 27.

placentulas, si per septimanam aut diutius retineantur in utero, foetu in lucem edito, ita ab utero comprimi, ut non solum carne musculosâ solidiores evadant, verum etiam formâ & magnitudine Uteri naturalis exteriorem faciem adæquent. Vide Figur. subsequentes.

Mulier ab undecim septimanis (ut ipsa mihi referebat) gravida facta, ab animi pathemate, abortiit: remanente, per aliquot hebdomadas, placentulâ; quæ, ab Uteri compressione, cum ad pristinam ferè magnitudinem & formam rediret Uterus, ita induruit, & deformis facta est, ante excretionem, ut, nisi ritè examinasset ejus substantiam, molam credidisset. Vide Fig. 25.

Alia quædam, in quintum mensem gravida, peperit foetum immaturum, & post eum quoque secundinam integram benè constitutam. Hisce in lucem editis, secuta est carnea moles, formâ & magnitudine Uterum naturalem referens; vide Figur. 27. Hæc incisâ & ritè examinatâ placentulam quoque esse deformem, & justo duriores, deprehendi. A quo tempore gesserit hanc secundam placentulam dictu difficile. An gemellis gravida fuerit, & uno in nihilum redactò, aut insciâ gravidâ excluso, ejus placentula remanserit; an verò ante hanc ultimam imprægnationem gravida jam fuerit, & embryone excluso, placentulam retinuerit, (quod pluries contingit) & de novo uterum gesserit, haud licuit investigando determinare.

Figur. 25. 26. & 27.

Placentulas, post foetus exclusionem, per aliquot hebdomadas in utero detentas, (unde ab uteri compressione, cum uterus ad pristinum ferè statum rediret, Uteri exteriorem faciem adeptæ sunt) representant. Si verò dictæ placentulæ per aliquot tantùm dies remansere, duriores fiunt & formam diversam adipiscuntur, & nunc ranam, nunc talpam &c. representare dicuntur.

OBSERVATIO XXIX.

Massa cruoris coagulati quandoque Molam mentiens.

Non solum placentulæ, post Embryonis exclusionem, in Utero per aliquod tempus remanentes, molam mentiuntur: verum etiam sanguis in Utero coagulatus, quem mihi Obstetrices sæpius pro molis, aliæ pro placentulis obtulere. Hunc cruorem coagulatum, ab uteri compressione admodum durum, & in se coactum aliquoties offendi, vide Figur. 28. cui sæpissimè membranis analogum quid appensum invenitur, sicut post venæ sectionem in pede institutam, aquæ innatare videmus. Cùm hæc & similia mihi occurrunt, ad hæc duo respicio: Primò, an funiculi umbilicalis abrupti vestigium superfit. Secundò, an vasis sanguiferis gaudeant ejusmodi massæ, (sine quibus non possunt vocari placentulæ retentæ) & insuper notandum in placentulis remansis, quantumvis vasa sanguifera adsint, ut plurimum eadem sanguine cassâ reperiri, ita ut magis fibras, quàm vasa sanguinea referant.

Figur. 28. Explicatio.

AA. Cruor coagulatus propter duritiem & colorem, molam mentiens.

BB. Membranis analogum quid.

Figur. 29. Explicatio.

AA. Cruor durus molam mentiens.

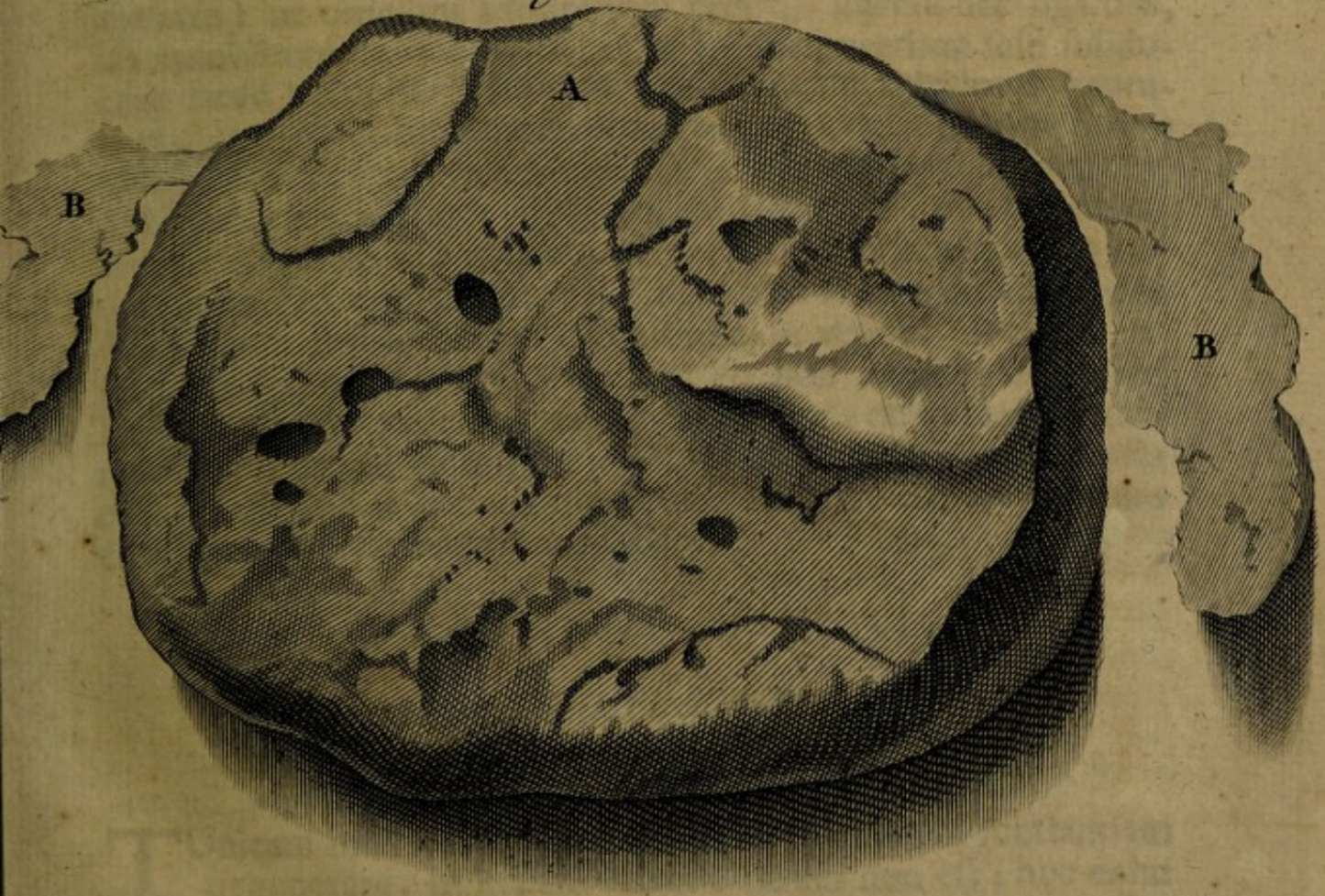
OBSERVATIO XXX.

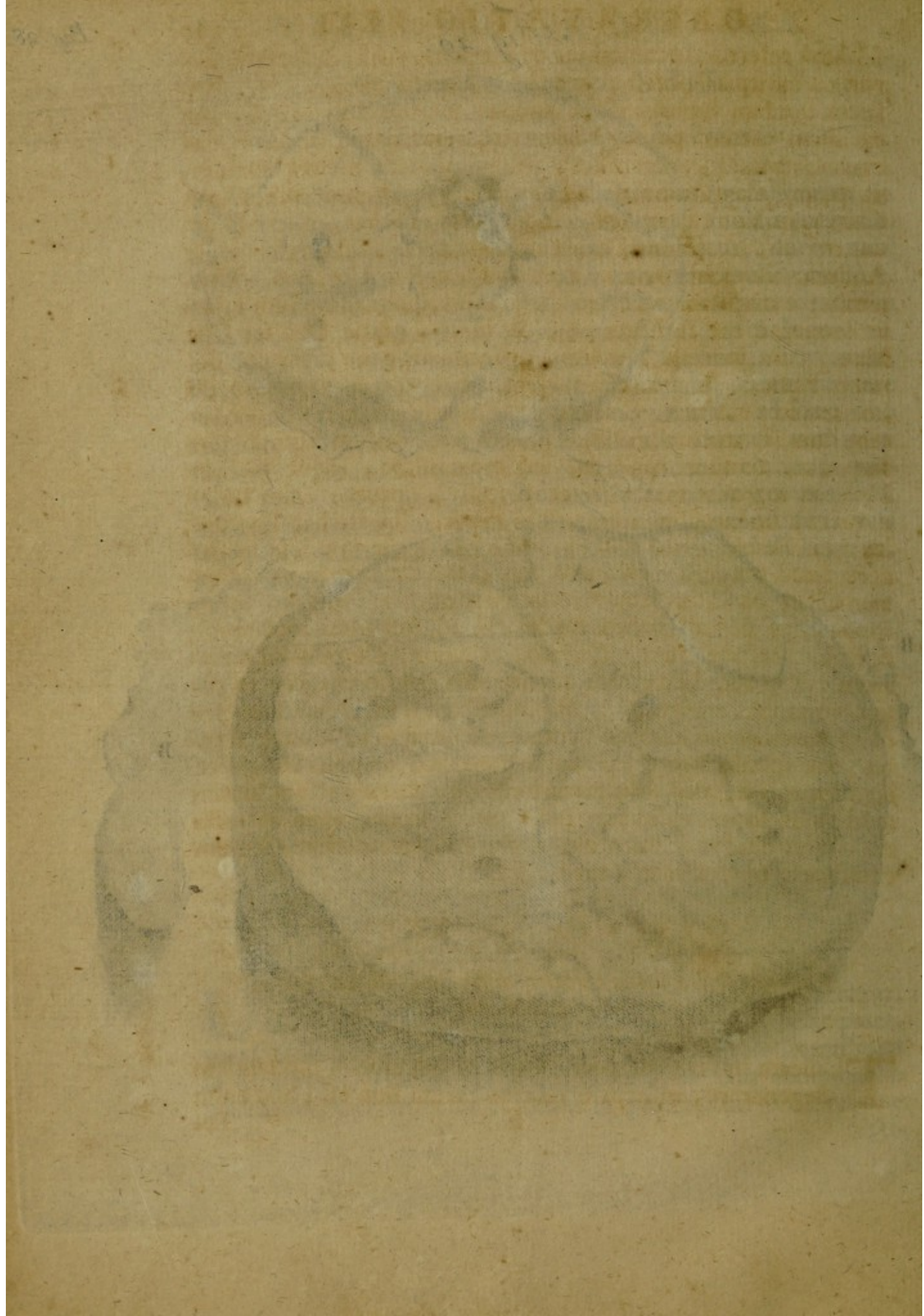
Penis Cancrosi amputatio.

Uterum prolapsum, & in prodigiosam molem auctum, extirpari posse, ex observationibus præcedentibus patet: quod tamen nunquàm molien dum sine catheteris immisione in Urethram, antequam ligetur Uterus, ne tam abominabile malum similiter sequatur, quale in præcedenti observatione septi-

Fig. 28.

septimâ refertur. Non minus etiam penis virilis desperatè corruptus extirpari potest, modò omnia rite peragantur. Rusticus quidam suburbanus à duobus annis incidit in scirrhum extimam partem penis obsidentem, tandemque in carcinoma exulceratum degenerantem, inque tantam molem auctum, ut pugni magnitudinem adæquaret. Joachimus Schraderus Chirurgus satis versatus, qui huic curæ præerat, in consilium vocavit expertissimum Dominum Doctorem Hiddingh, me, & Andream Boekelmannum, cum ejusdem filio Cornelio. Unanimiter extirpationem commendavimus, quemadmodum etiam subsequente die instituta est, & tanto (gratia Deo ter Opt. Max.) cum successu, ut jam, quantumvis pene privatus, domum redierit & incolumis vivat. Est autem Operatio illa hoc modo peracta: Cathetere per urethram in vesicæ cavitate immisso circumligavimus penem ponè malum supradictum funiculo, tenuiori quidem, sed tenacissimo, idque fortiter. Dolores ægrotus tam viriliter pertulit, (paucos enim audivi ejulatus) ut omnibus admirationi fuerit. Injecta hac ligatura, ita munivimus catheterem filo, ut è canali urethræ sese subducere haud potuerit. Sequenti die, novam injecimus ligaturam, ut eò citius emoveretur pars affecta. Interim totum involvimus penem vesicâ madefactâ ad foetorem arcendum, & lotium recipiendum. Quinto, ni fallor, die cultello membrum emortuum fuit ablatum, sine ulla hæmorrhagia, in totum enim erat emortuum. Relinquebamus interim adhuc per diem unum atque alterum catheterem in vesica, donec separatâ sua sponte ligaturâ, patiens eo non amplius indigeret. Restitutus jam, per instrumentum ex ebore confectum lotium reddit; in totum enim pars penis relicta in abdomen retracta est, ita ut illud instrumentum ventri adaptare debeat, lotium emissurus, ne vestimenta madefiant.

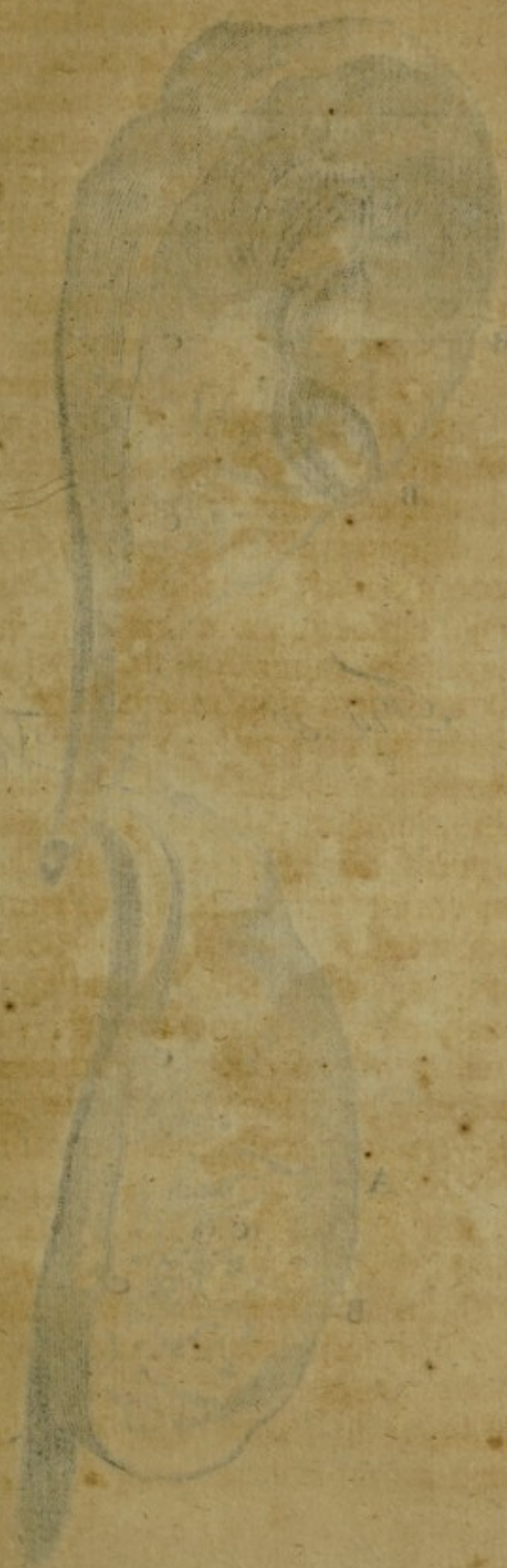
OBSERVATIO XXXI.

Vesicula fellea intùs cellulis distincta, & calculosâ crustâ obducta.

Tunicam interiorem pori Bilarii in calculosam substantiam degenerare, in hepate vaccino rarum non est; hoc enim

sæpissimè à nobis repertum fuit. Idem etiam fieri in cista fellea, aliquoties observavi in eodem animali. Rarissimum verò, naturam idem moliri in vesicula fellea humana. Ante annos aliquot publicè dissecai cadaver humanum, cujus vesicula fellea, quasi in multas cellulas erat divisa, tunicâ interiori magna ex parte lapidifactâ. Quid mali ex eo contraxerit, dum viveret, patiens, haud potui perscrutari, nulli enim adstantium quod sciam, notus fuit. Bilis in dicta cistula justo crassior existebat, forsan à remora, quam fecerat in dictis cellulis, è quibus tam liberè effluere haud potuit; quemadmodum sæpissimè fieri videmus in poro bilario hepatis vaccini, dum nempe in hoc vel illo loco porus bilarius nimis contrahitur, & materia calculosa eorum coarctavit, sicut Figur. 30. ostendit, aut vermes lati qui sæpe eo in loco inveniuntur, obstaculo sunt, quo minus sat promptè effluere possit. Tunc bilem puto crassiorem fieri: & quod observatu dignum est, bilis, quæ in vesicula fellea continetur, haud differt ab ea, quæ in poro bilario reperitur; ejusdem enim est consistentiæ & saporis, eaque de causâ assentiri minimè possum illis, qui sibi persuadent hanc utramque bilem non esse eandem, imò multum à se invicem discrepare consistentiâ; quod perversè judicarunt Poro bilario & Cistulâ felleâ benè constitutis. Si verò Porus bilarius è calculoso quodam concremento in hoc vel illo loco obturetur, non potest non ibidem increassari bilis: Ast cæteris paribus, eandem obtinet crassitiem bilis, tum quæ in poro bilario, tum quæ in vesicula hæret. Itaque non immeritò Cistulam bilariam pro diverticulo bilis habendam esse censeo, ad quam, tanquam thecam, bilis amandatur, non solùm è radicibus vesiculæ felleæ (quas è fundo ejus ortum ducere autumant Anatomicorum Coryphæi, ubi tamen perpaucae, si ullæ, oriuntur; plures verò è ductu cystico, ut Fig. 31. demonstrat,) verùm etiam è poro bilario, per quem, tanquam radicem maximam bilis non solùm ad intestina, verùm etiam ad vesiculam felleam defluit. Huic opinioni admodum favet, quòd Equi, Asini & multa alia animalia non gaudeant vesicula fellea, poro bilario illis sufficiente. Adde quod in Hominibus & Vaccis aliquando à nobis reperta sit vesicula fellea, capacitate eorum haud superans; vide Fig. 31.

179

Faint, illegible handwritten text, possibly a signature or date.

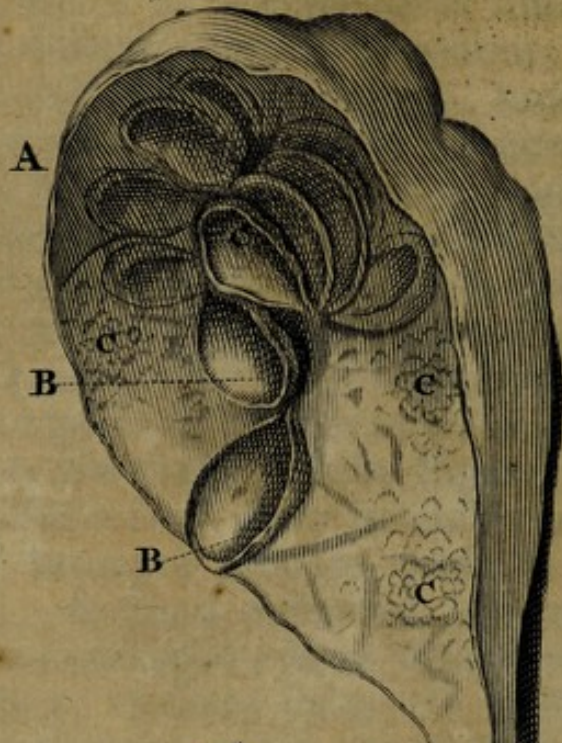
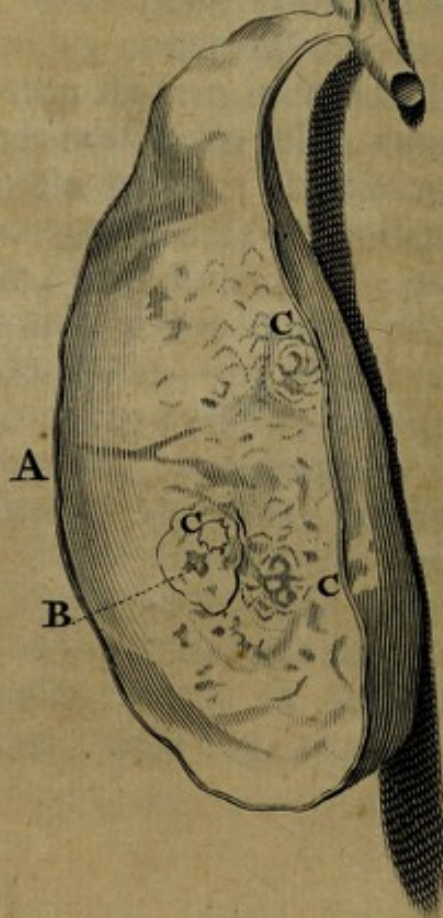

Fig. 30.

Vesicula fell: in 2 part. di

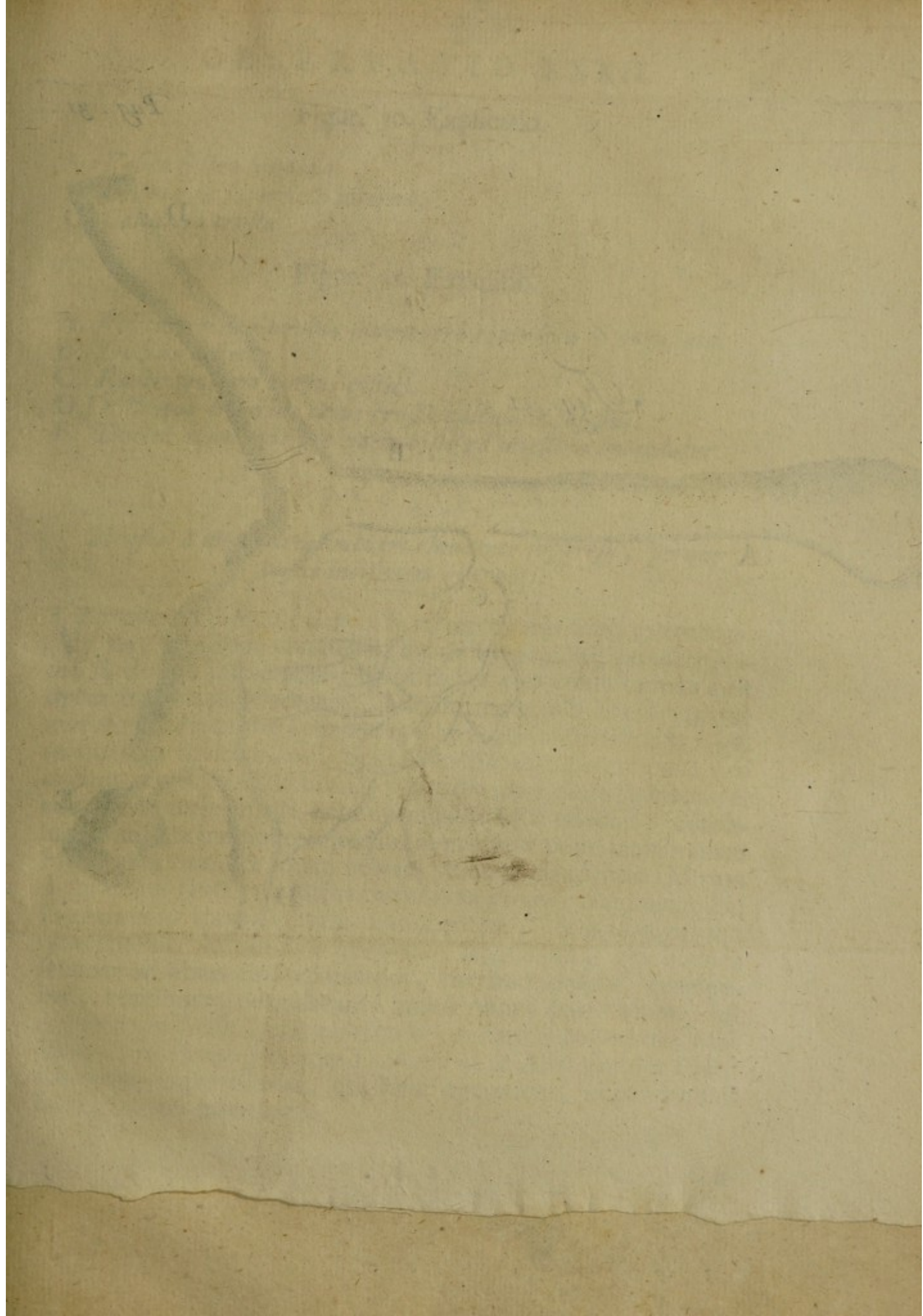
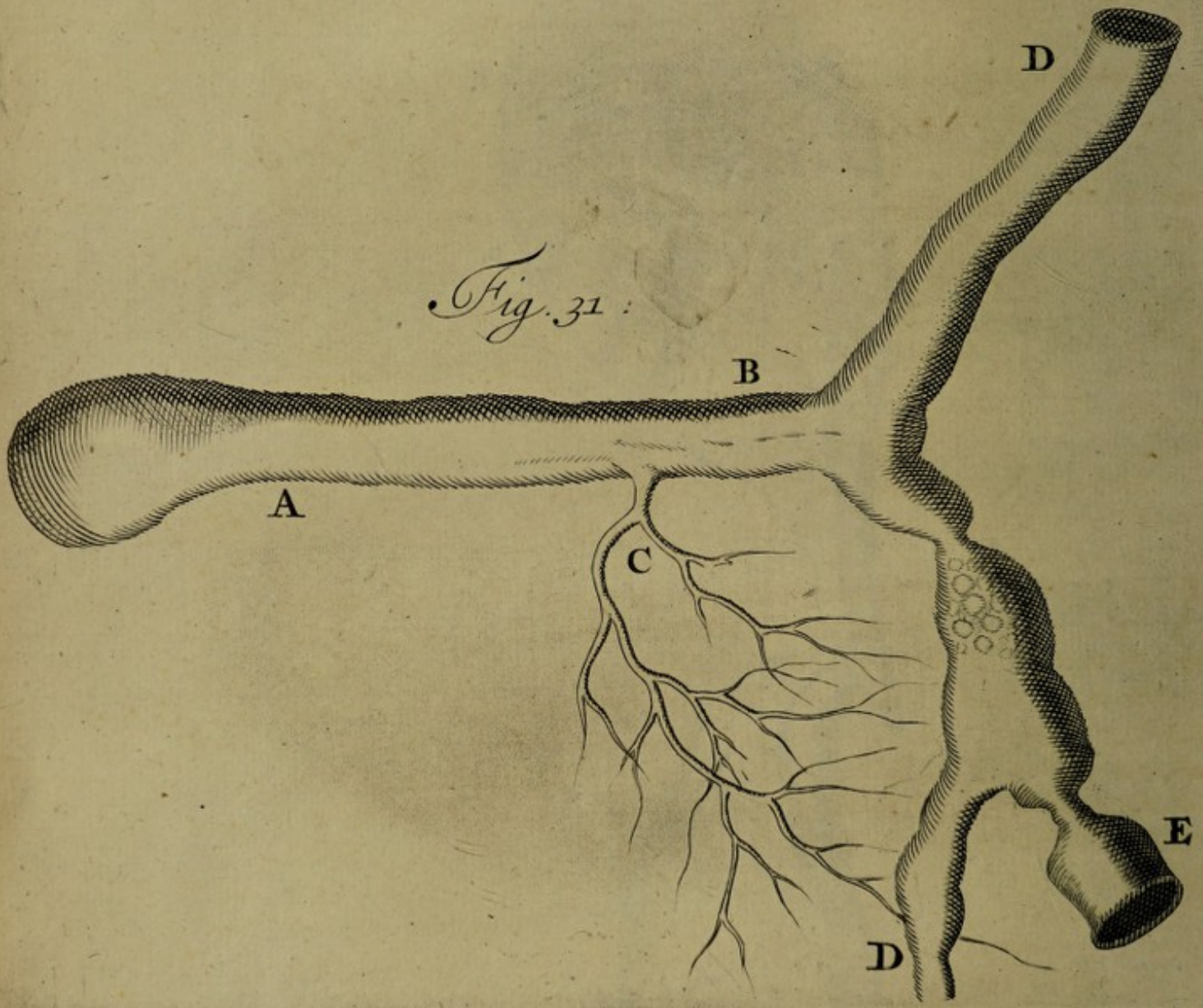

Fig. 31.

v.

Figur. 30. Explicatio.

- A. *Vesica fellea humana.*
 B. *Cellulæ in superficie internâ.*
 C. *Calculosa crusta.*

Figur. 31. Expositio.

- A. *Vesicula fellea bovina summoperè contracta & angustata.*
 B. *Ductus cysticus.*
 C. *Radix ejusdem ductus cystici.*
 D.D. *Porus Bilarius intus crustâ calculosâ obsessus.*
 E. *Ductus communis per quem bilis ad intestina amandatur.*

OBSERVATIO XXXII.

*Menses à membrana vulvam claudente suppressi, perque
 hujus incisionem evacuati.*

Virgo viginti annos nata, & à multis mensibus valetudinaria, sæpissime conquesta fuit de Hypogastrii ponderositate, & dolore intolerabili: ita ut mater ejus consultum duxerit opem implorare Medicam. Malum indagandi causâ vocatur mecum Andreas Boekelmannus Chirurgus expertissimus, qui ex querelis & doloribus, singulis mensibus repetentibus, nobiscum conjecit menstruorum præpeditum exitum causam vel ansam esse totius mali: sicut eventus quoque edocuit: convulit enim solâ incisione cujusdam membranæ ponè membranam Hymenem sitæ, & totam vulvam perfectè cludentis. Mirum dictu quàm tensa erat dicta membrana propter sanguinem illic stagnantem, totam vulvam extendentem, & frustra exitum quærentem. Mirandum quoque, sanguinem, qui illic à sectione ad libras circiter quatuor, maximo impetu, erumpebat, neutiquam coagulatum, multò minus putrefactum, ast nigricantem fuisse, sicut nobiscum attestantur Nosocomii Medicus meritissimus Johannes Dankers ut & Abel van der Horst Chirurgus expertissimus, qui huic operationi, nuper à nobis factæ, pariter interfuere.

OBSERVATIO XXXIII.

Placentæ Uterinæ in Hydatides degeneratio.

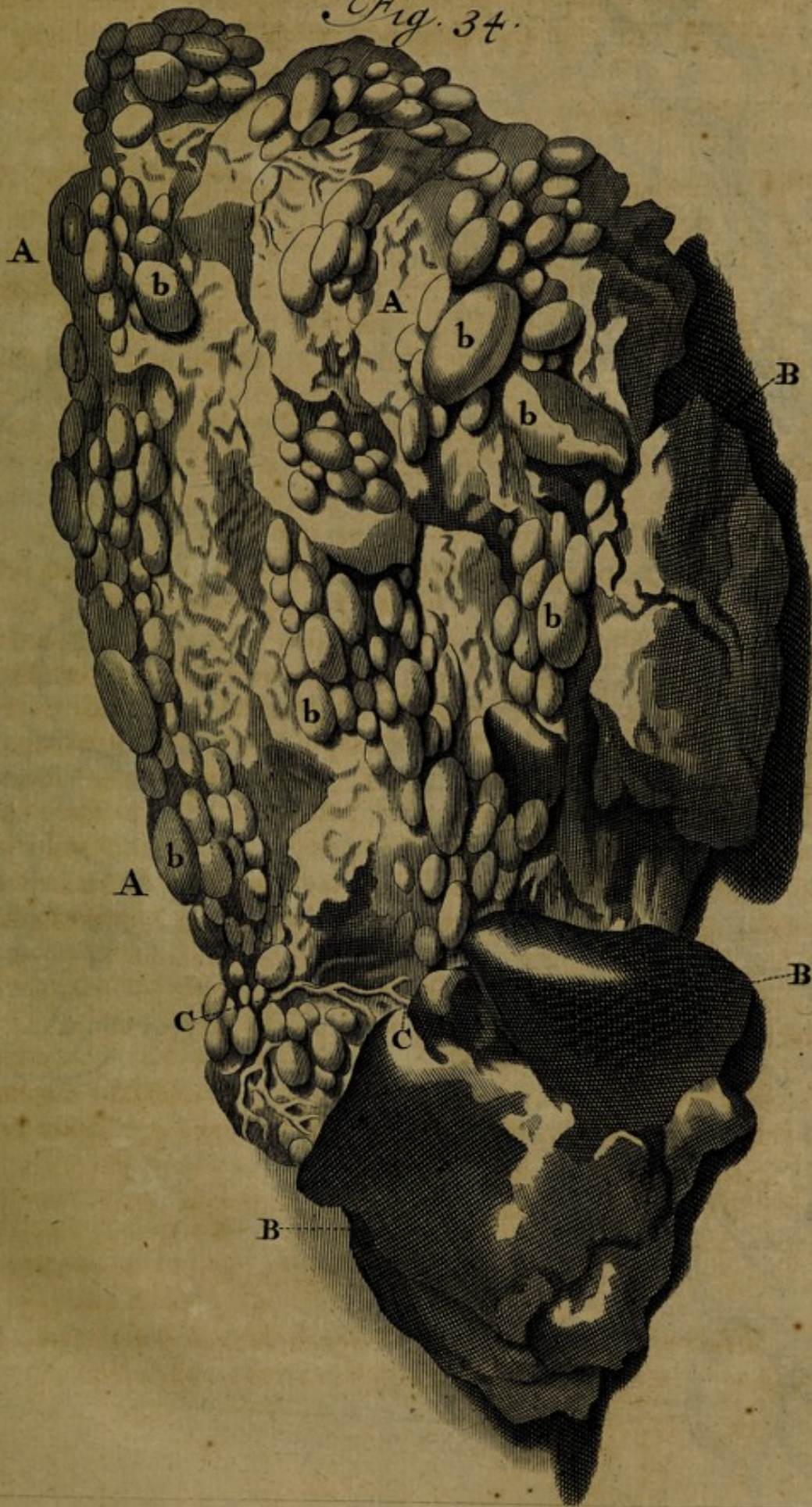
Quamvis Anatomis frequens corporum dissectio, & ex ea desumpta experientia profit, nulla in re magis elucet, quam in partu præternaturali: de qua parcius quam par est, & minori exactitudine, multi scripsere Authores. Nunc de partu præternaturali (ratione matris) nobis erit sermo, in quo partu Placenta Uterina remansit, à nonnullis perperam pro conceptu falso habita. Plures sese offerunt causæ, quæ exitum placentæ post editum foetum impediunt; multifarias quoque patitur mutationes placenta, si post partum remaneat in utero. Aliquando placentam in maximam molem augeri vidimus, postquam diutius quàm par erat in utero retinebatur. Aliquando enixo foetu ita comprimatur ab utero sese ipsum denuo contrahente, ut perperam ab aliquibus, ut ante notatum, habita sit Mola dura. Non rarò cum putredine & foetore partitis vicibus è corpore expellitur. Nonnunquam quoque in Hydatides limpidas degenerat: ut videtis Figur. 34 & 35. Ejusmodi mutationes placentæ in Hydatides multoties vidi, & quid esset rei tam diu anceps hæsi, donec mihi videre contigit placentam ex parte sanam, ex parte in Hydatides degeneratam. Hæ Hydatides nil aliud esse mihi videntur quàm minutissimæ glandulæ placentæ in Hydatides degeneres; qui affectus in hepate, renibus & aliis glandulosis partibus

Figur. 34. Explicatio.

- A. *Placenta uterina maxima ex parte in Hydatides degenerata.*
 BBB. *Portio placentæ in substantiam carni analogam mutata.*
 bbbb. *Hydatides.*
 C. *Vascula sanguinea per placentam dispersa.*

Figur. 35.

Placentam totaliter ferè in Hydatides degeneratam, & racemum uvarum referentem, representat.

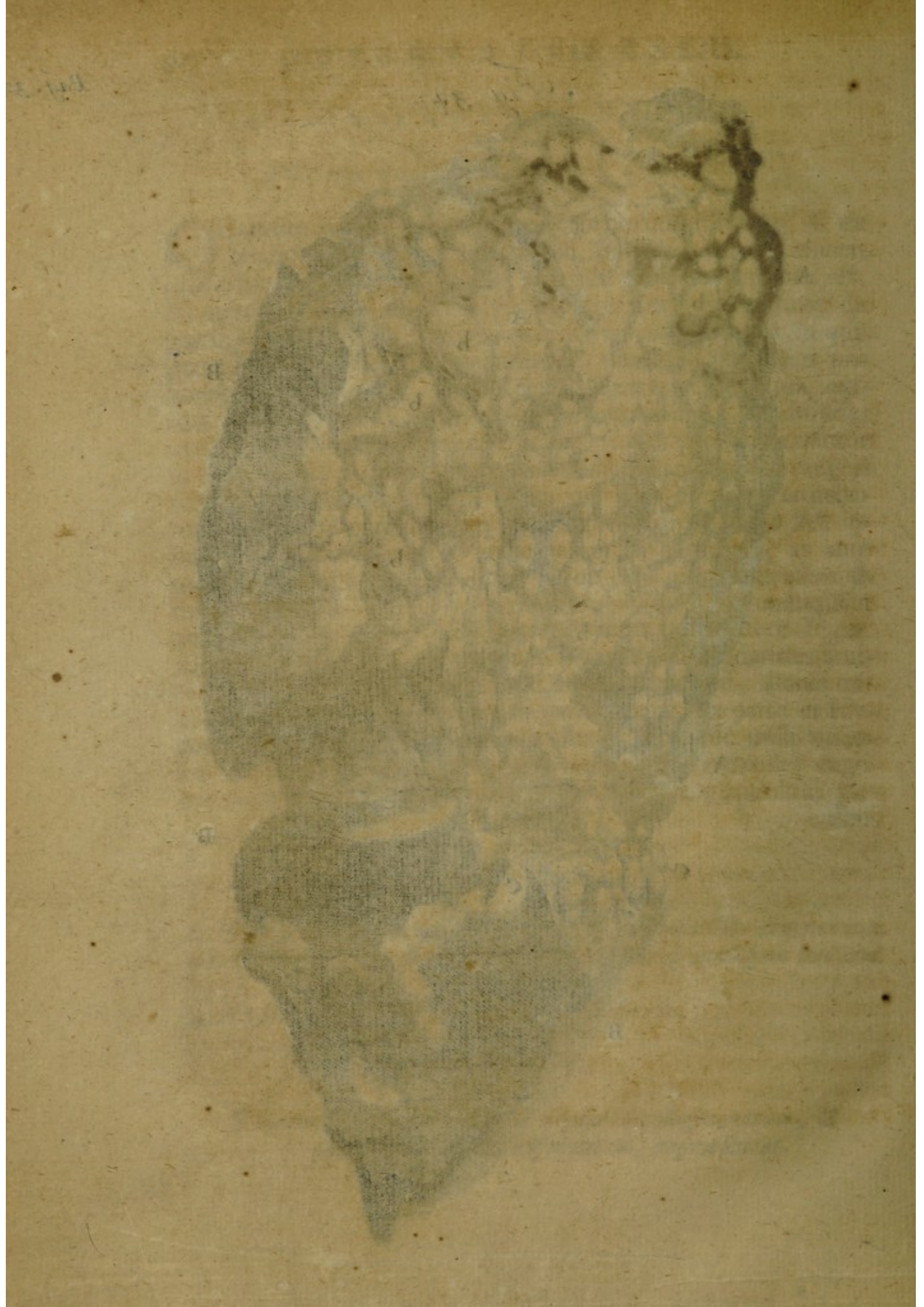
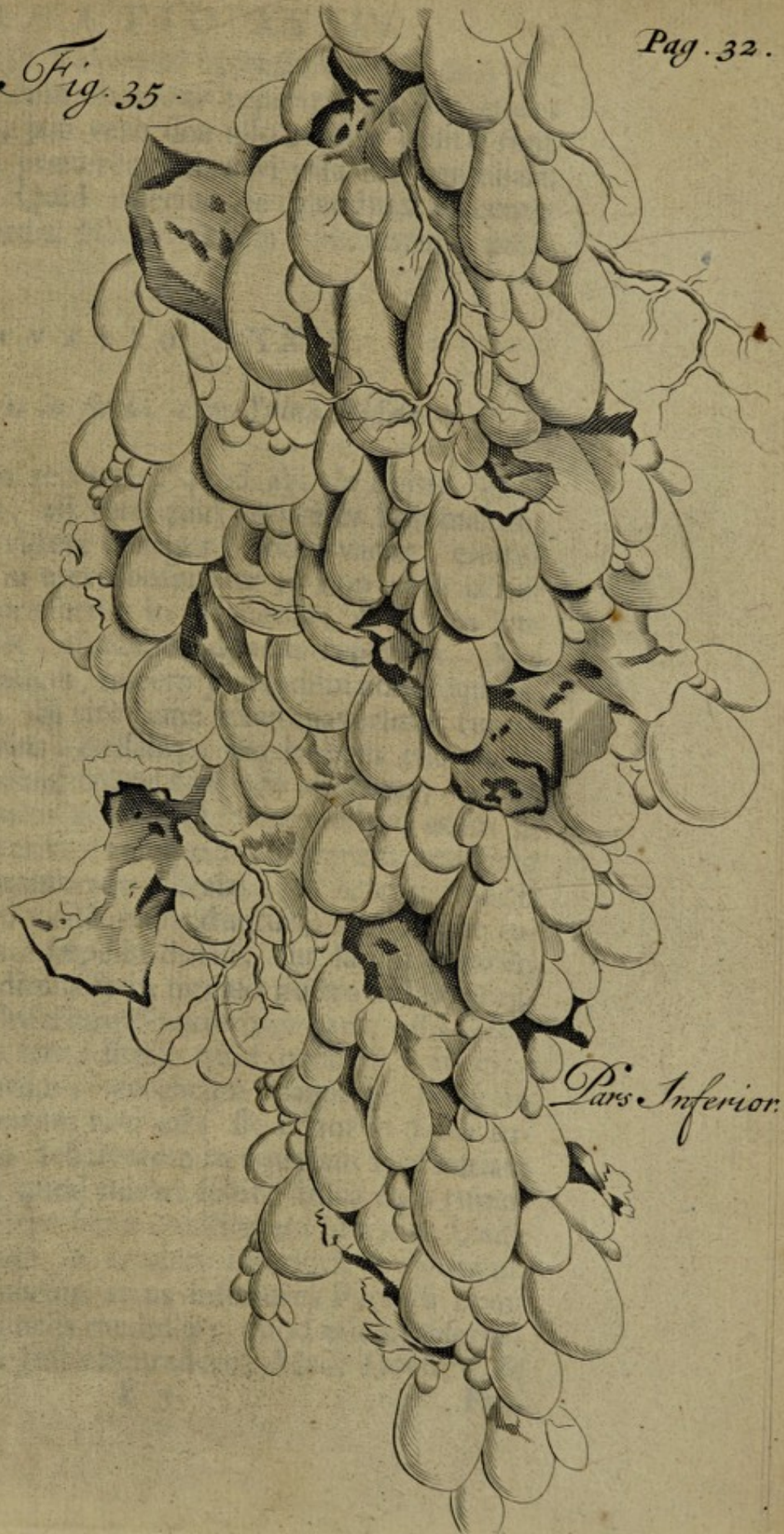

Fig. 35.

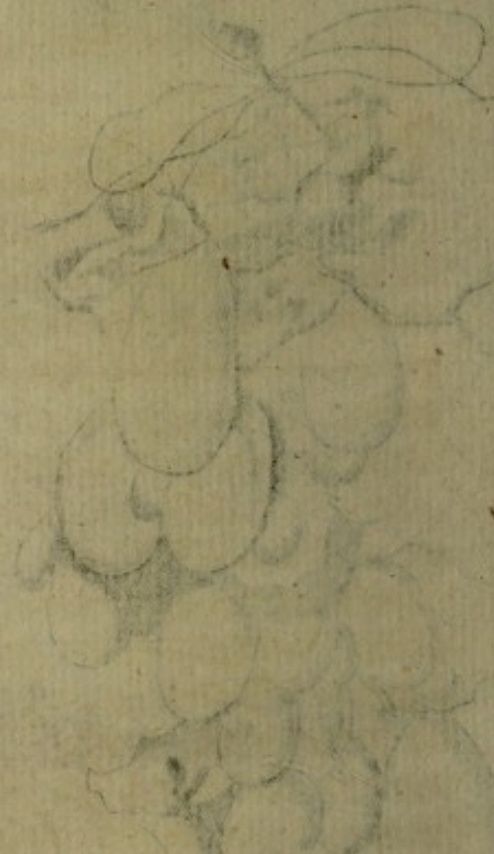
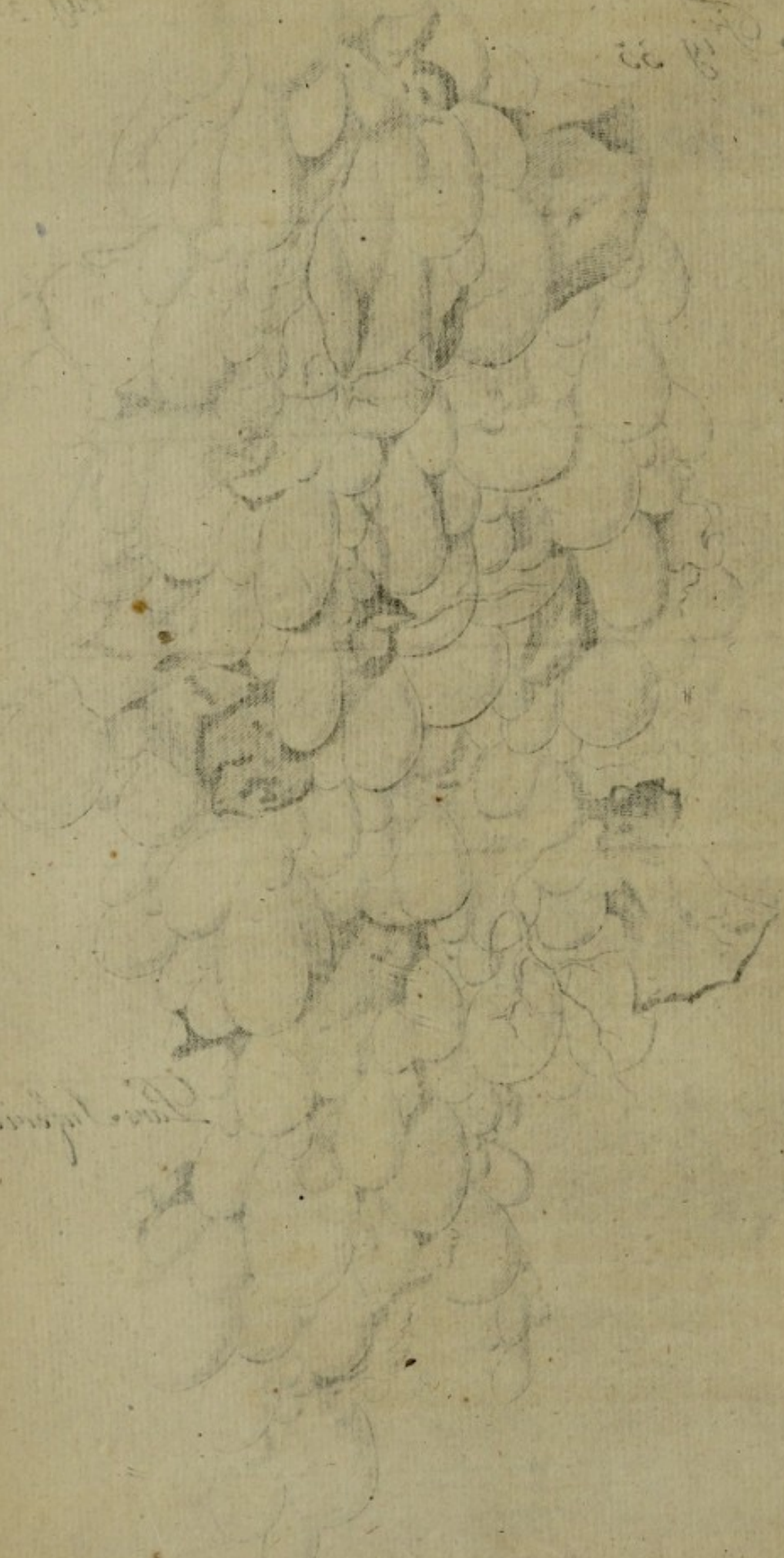
Pars Superior.

Pars Inferior.

Fig. 3

1849

D. P. S. P.

tibus fatis est familiaris. Vasorum extensiones esse quis sibi posset imaginari? tum enim maximæ reperirentur Hydatides circa placentæ medium, jam verò sine ullo ordine positæ sunt & majores & minores; præterea observavi vasa illa annihilari, ut vix ramulus restet. Quid ulterius de glandulis placentæ sentiam contra nonnullorum Neotericorum opinionem, posthac revelare decrevi.

OBSERVATIO XXXIV.

Tumor Lumbaris in fœtu, cum Spina Bifida.

NON est mihi animus refutare, quod alii de Spina Bifida sentiunt Authores, ast verò quid ego circa hoc malum, quod decies mihi jam videre contigit, observarim, eloqui. In lumbis fœtus, dum in utero hospitatur, non rarò oritur tumor, partim mollis, præsertim in sui medio, & sæpius limpidus, quasi Hydatis esset; aliquando opacus reperitur. Magnitudo non semper est eadem, nucem juglandem nunc æquans, nunc rapam mediocrem. Si ritè hunc examinaverimus tumorem, luce meridianâ clarius constabit, Hydropem esse particulæ spinalis medullæ, eundemque ferè esse affectum, qui in capite fœtus Hydrocephalus audit. Quemadmodum enim in capite fœtus, imò infantis, (antequam futurarum beneficio capitis ossa uniantur) membranæ cerebri, ut & cutis capitis ob aquæ copiam non rarò valdè expanduntur, mollemque tumorem excitant; ita etiam sæpe in dorso, aut lumbis, rariùs in nucha (quod semel vidimus & in musæo nostro adhuc conspicitur,) & rarissimè in inferiore & exteriori parte ossis sacri, ut referre posthac animus fert, simile quid occurrit. In Hydrocephalis recenter natorum, cerebrum magna ex parte in aquam resolutum esse, rarum non est; sic etiam in dicto tumore, spinalem medullam deficientem in aquosam substantiam degenerasse existimo, & quod mirari subit, infra eum tumorem, spinalem medullam sæpè benè constitutam invenio: Unde nonnulli aliqualem motum in artubus inferioribus retinent. Alios quoque offendi, quorum artus inferiores Paralyti erant correpti, ob defectum spinalis medullæ; quod etiam observatum video à Viro Eximio Justo Schradero, Med. Doctore, &

Practico felicissimo, in suis curiosis Observationibus Anatomico-Medicis fol. 204. Nunquam in hoc affectu vertebrae ita esse bifurcatas notavi, (ut nonnulli voluere) quasi totaliter in duas partes essent divisae, ut laniones facere assolent, quum animalia mactata in duas partes securi findunt. Dehiscunt tantum vertebrae à parte posteriore circa processus spinosos, potiori parte, puta corpore vertebrae, manente, ut Figur. 37. demonstrat, integra. Quod ad curationem hujus affectus; quantumvis vix ac ne vix quidem profligari possit, nemo enim inter eos quos tractavi hactenus infantes, evasit, nec unquam ab aliis curatum percepi, tamen curatio palliativa instituenda astringentibus & confortantibus remediis in forma fomenti, quo bis singulis diebus adhibito, emplastrum applicandum, quod tumori tenero haud nimis adhæreat, ne aperiarur ejusdem tenacitate: Observamus enim tumore aperto, aut rupto, mortem accelerari, & ea de causa non immeritò monemur ab Antecessore meo piæ memoriæ Nicolao Tulpio, Viro, dum viveret, Nobilissimo & Consultissimo: *Cave sis im-*

Figur. 36. Explicatio.

- A. Fœtus octo præter propter mensum decimo quarto die post nativitatem mortuus.
- B. Tumor mollis partim limpidus, propter cutis rarefactionem, (quæ membranæ instar nobis obvenit) partim opacus ob cutis densitatem.
- CC. Rugæ cutis cuticulâ ex parte privata, & quasi gangrenâ levi obsessæ, quod sæpissimè contingere observavi.

Figur. 37. Explicatio.

- A. Fœtus jamjam nati, & ex eodem affectu brevi post denati vertebrae lumborum tres, à postica tantum parte fissæ, aut dehiscentes, & spinali medullâ orbata, relictis ejusdem membranis, præter naturam simul cum cute expansis, jam verò ademptis, ut vertebrarum fissura clariùs videri possit.
- B. Fissura aut dehiscencia dictarum vertebrarum cum quâ natus est fœtus.

Fig. 36.

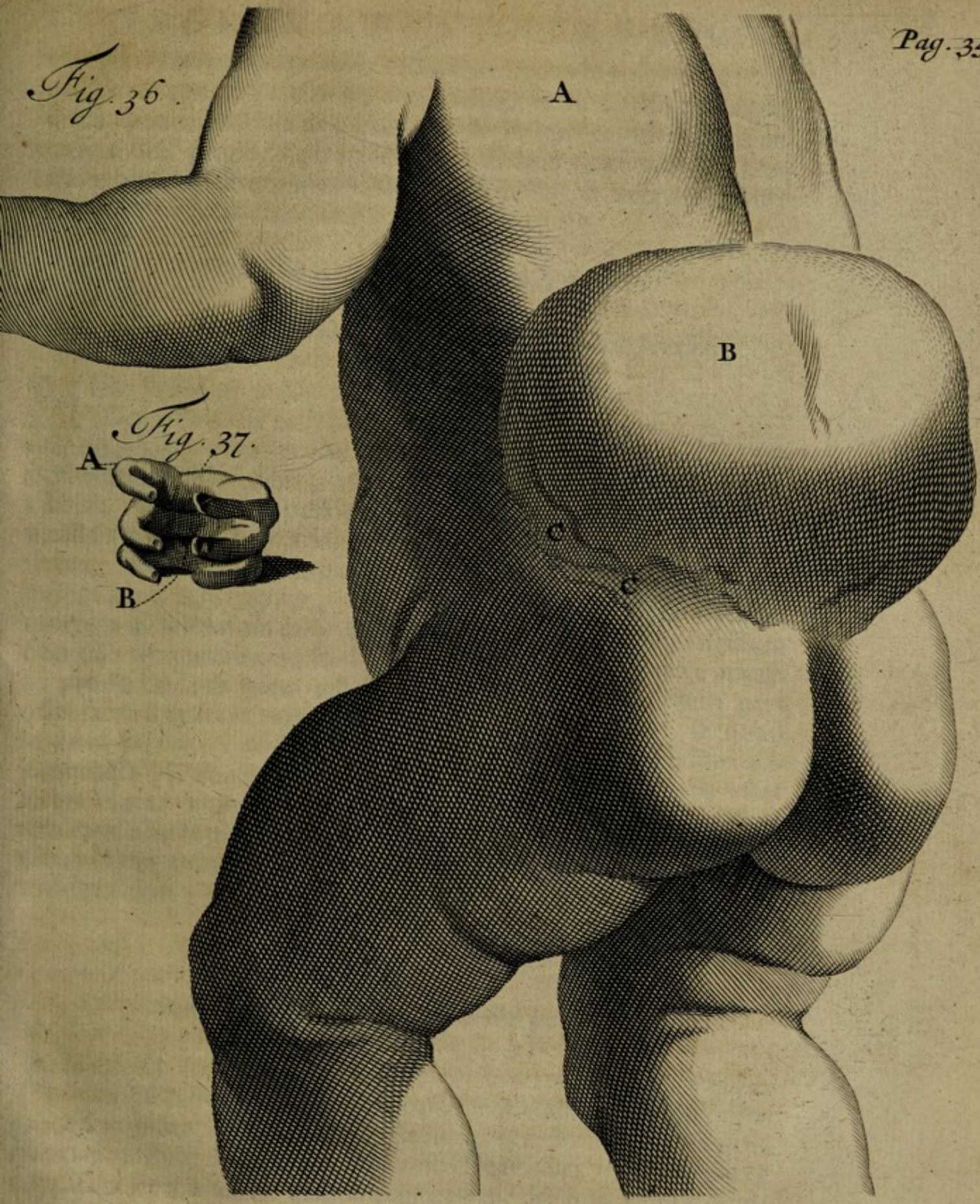
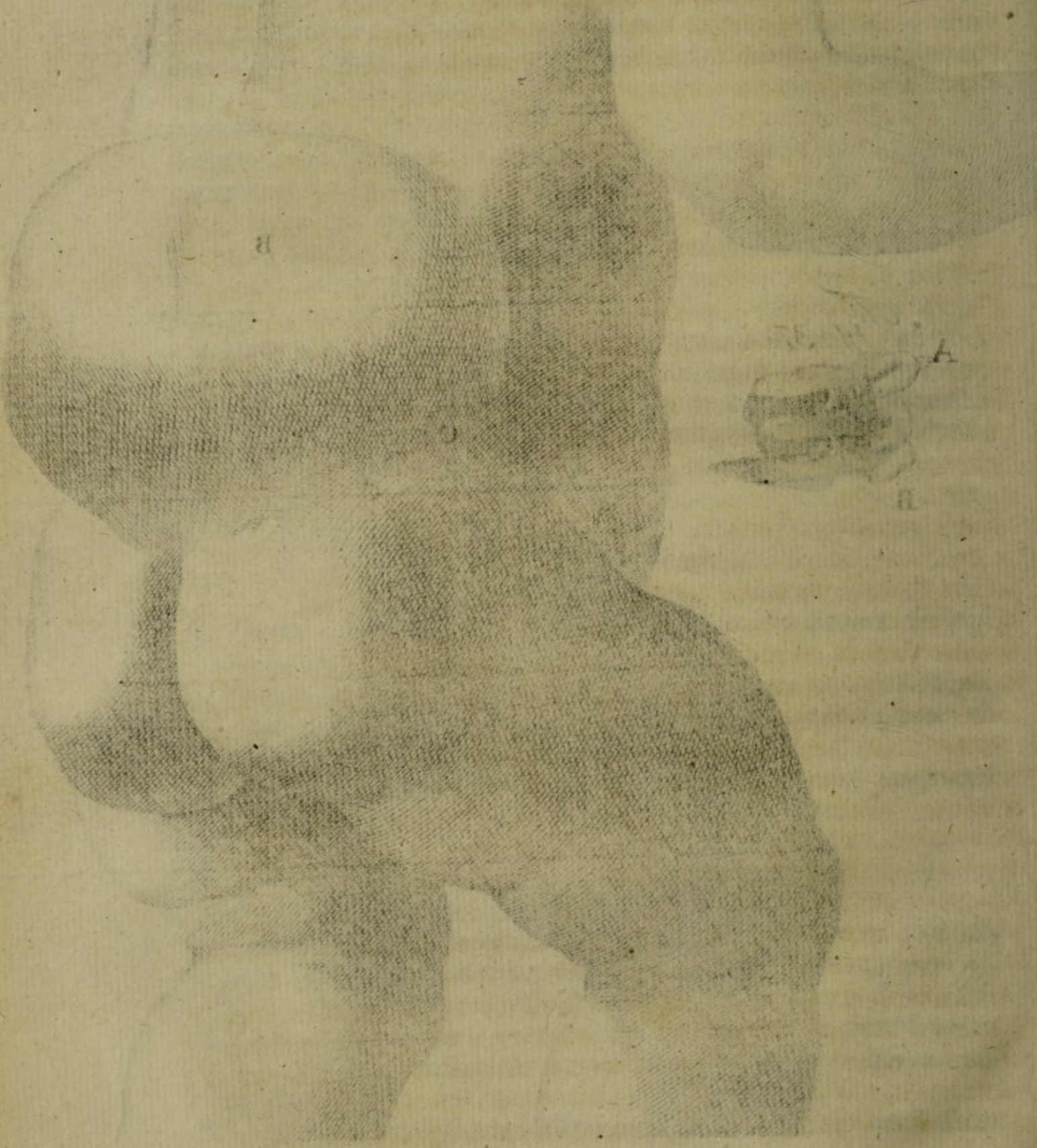

Fig. 37.

Fig. 3

B

C

A

B

improvidè unquam aperias, (loquitur de eodem affectu,) quod tam facilè occidit hominem; nullus enim eorum, quibus adfui, & sua sponte aut sola acu erupit aqua in hoc tumore contenta, evasit, sed omnes ferè paucis post diebus exspirarunt. Delineavi hunc affectum magnitudine naturali, ut magis memores essemus cum nobis occurrit. Vide Figur. 37.

OBSERVATIO XXXV.

Idem Affectus in infima Ossis Sacri parte repertus.

HUic affectui valde similem nuper observavi casum cum Domino Doctore Egberto Veen, & Andrea Boekelmanno, Viris in arte sua peritissimis; non in lumbis, ubi ut plurimum sese offert, aut verò in infima ossis sacri parte infantis: ubi partim pellucidus, partim opacus, & admodum mollis (propter ichorosam materiam, quæ erat refertus) existebat. Hic præter emplastrum, fotum exsiccantem, & cingulum, nil instituimus, quippe certi, siquidem aperiretur, mortem acceleratum iri. Sæpius miratus sum hunc affectum non esse frequentiore in dicta parte ossis sacri, utpote magis ad producendum hunc affectum disposita; infima enim pars ossis sacri à postica parte semper in naturali statu hiat, & quasi in duas partes est divisa, quæ fissura naturalis pinguedine solummodò est referta, ut infima pars medullæ spinalis esset tecta. Inter omnes dicto affectu correptos, nullum vidi infantem tam diu superstitem, quam hunc; vivit enim in hunc usque diem annum jam ferè agens. Forsan ob affectus declivorem situm.

OBSERVATIO XXXVI.

Tumor similis in lumbis puella lethalis.

AB affectu in præcedenti Observatione memorato, Spina nempe bifida, non semper multæ vertebræ circa spinosos processus bifurcantur; unam sufficit vertebram esse læsam, quemadmodum anno 1684. mense Decembri vidi in filiola cujusdam Procuratoris Amstelodamensis, in qua tumor lumbaris

baris minoris pugni magnitudinem æquans, rugisque refertus brevi gangrænam conceperat, & quamvis satis leniter tractaretur fomentis contra gangrænam, tamen decimo quinto post nativitatem mense (rarò autem tam diu vivunt) humor contentus erupit, & secundo aut tertio die vitam finivit afflicta puella: unde malum scalpello Anatomico perscrutandi nobis nata est occasio. Observavimus autem aperturam in unica vertebra, eamque tam exiguam, ut vix ciceris granum admitteret. Stilum levi opera in totam cavitatem spinæ dorsi sursum deorsumque adegi, quo magis certior factus sum, tumorem nil esse præter expansionem membranarum spinalem medullam investientium, ab humoris replentis copia. In principio nullum percepimus motum in artubus inferioribus, valdè macris, tanquam paralyfi correptis; postea verò obesiores facti ad motum redintegradum vires recepère. In cadaverculi dissectione, omnibus qui eidem interfuerant summæ admirationi quoque fuit, sub cute abdominis pinguedinem digiti crassitiem adæquare.

OBSERVATIO XXXVII.

Ab Aneurismate Arteriæ Aortæ Costarum Caries.

Sicut sudores per cutis poros erumpentes in aliquibus adeò sunt acres, ut indusia, imò & subuculæ, putredinem brevi ex iis concipiant; ita etiam humores simile quid præstant, dum costæ veræ à solo Aneurismate Arteriæ Aortæ ascendentis cariem contrahunt. Ante duodeviginti annos cadaver cujusdam Viri dissecui, qui à longo tempore aneurisma gestarat in pectore, tantæ magnitudinis, ut infantis recenter nati caput adæquaret, cum tanta pulsatione, ut manum pectori admotam percuteret. Aperto cadavere Aneurisma invenimus in arteria magna ascendente transversum digitum unum atque alterum à corde, ut annexa Figur. 38. repræsentat. In accretione hujus Aneurismatis non solum costæ veræ, à se invicem abscedere coactæ fuère, verùm etiam eas invenimus ita corruptas, ut magna ex parte deficerent, quodque ex iis restaret, digitis confricando in pulvem comminuere haud difficile esset. Hanc historiam cum ante multos annos Domino van der Schagen,
Me-

Fig. 38.

Cor hum. postica sua parte visum.

Medicinæ Doctori, dum viveret, celeberrimo referrem, dixit mihi à se quoque visam costarum cariem ab Aneurismate pectorali ortam. Magis certè mirandum quàm explicandum foret, quomodo clausum Aneurisma (quod tantum Arteria dilatata audit) costas ita corrumpere valuerit, nisi sequens histiola nuper mihi obvenisset.

Figur. 38. Explicatio.

A. *Cor Humanum.*B. *Arteria pulmonalis.*C. *Arteriæ Aortæ descendens portio.*D. *Arteriæ Aortæ ascendens portio.*E. *Aneurisma dictæ arteriæ.*F. *Ventriculus sinister.*G. *Ventriculi dextri portio.*HH. *Vasa per aneurisma dispersa.*II. *Vasa coronaria.*

OBSERVATIO XXXVIII.

Monstruosum Aneurisma.

Authores, qui statuunt Aneurisma Arteriam esse dilatatam, aut præter naturæ leges extensam, ob alterius tunicæ puncturam, aut corrosionem ab acriore humore, cum pulsatione evidenti, hujusce affectus naturam non satis perspicuè depingunt. Isthæc enim aneurismatis descriptio aut definitio solummodo vera est de multis & exiguis aneurismatibus; ast plura sunt addenda, ne quis amplius decipiatur in ejus curatione. Non in omni aneurismate præcisè sentitur pulsatio, quantumvis Authores eam tanquam pathognomonicum habeant signum. Si sanguis in Aneurismate coaguletur, nulla percipitur pulsatio. Hoc olim decepit Chirurgum expertissimum.... mihi dum viveret amicum familiarem, qui circa talum aneurisma, nucis juglandis magnitudine, aperiebat, nesciens tamen tumorem dictum Aneurisma esse, quia omnis pulsatio deerat. Aperto tumore, & sanguine coagulato expresso, tanta suborta est hæmorrhagia, ut vix esset sistendo. In quibusdam Aneu-

rismatibus ingentissimis nullam quoque pulsationem percipi posse expertus sum. Nuper visitavi prope vicum vulgò dictum *de Nes*, pone macellum, cum Chirurgo perito *Willard*, militem, qui in pectore gerebat sua sponte generatum Aneurisma, tam monstruosæ magnitudinis, ut pulvinar mediocre, quo in sedili utimur (demptis quatuor angulis, rotundum enim erat dictum Aneurisma) adæquaret. Multis diebus antequam mors esset in procinctu, variis in locis aperiebatur sua sponte, sine magno sanguinis dispendio, & quod notandum, pulsatio, quæ vehementissima antea fuerat, in totum aliquot septimanis ante apertionem cessaverat; quod facillè credideris, benevole Lector, si audieris, post obitum hoc Aneurisma, (quod ortum duxit ex arteria Aorta tribus circiter digitis transversis supra cor) à me inventum fuisse quasi lamellatim (ut ita loquar) dispositum, aut ex innumerabilibus tunicis, crassis, carnosis, & satis tenacibus, sibi invicem impositis, conflatum, inter quas tunicas sanguis copiosus & coagulatus delitescibat. Harum tunicarum extima, quæ propriè arteria Aorta erat, straminis habebat latitudinem. Notandum ulterius, omnes ferè pectoris costas, ut & os sternum, quasi in nihilum fuisse redacta, & totum ferè pectus ab illis fuisse denudatum, ceu etiam legitur in Observatione præcedenti. Inde anhelitus difficultas, animi deliquia, & febris continua, quibus patiens per plures septimanas correptus fuerat. Hæc memorata videntur aliquid luminis afferre explicandæ cariei costarum, dum scilicet sanguis inter lamellas istas stagnans & exinde acrimoniam contrahens, paulatim transsudat, & ossa lentè corrodit. Id quod haud metuendum judico in simplici arteriæ expansione, à qua communiter Aneurisma oriri credimus: ubi per continuum novi sanguinis affluxum tum stagnatio tum ejusdem acrimonia præpediuntur.

OBSERVATIO XXXIX.

Scirrhus Ventriculi lethalis.

Non esse in Medico semper relevetur ut æger, varia nobis quotidie confirmant exempla, inter quæ scirrhusus ventriculi tumor haud infimum obtinet locum. Vir quidam in
flore

flore ætatis diu de ventriculi læsione & dolore conquestus, demum tale mali sui sensit incrementum, ut præ dolore assiduo diutius aurâ vesci haud potuerit; præterea vomitus continui & animi deliquia ipsum non desererent, donec ultimum obiret diem. Cadaver aperiendi copia mihi suppetebant consanguinei, cupiditate rapti quidnam illum tam diu vexasset. Hostis infestissimus in cadaveris apertione non diu sese abscondere potuit, sed statim in conspectum venit: fundus enim ventriculi ingenti erat obsessus tumore scirrhuso pugni ferè magnitudine, materiâ tenaci & atrâ referto, qualem materiam quoque paucis horis ante mortem vomitionibus rejecerat.

OBSERVATIO XL.

Cephalæa à Setaceo applicito cessans, eodemque remoto recurrens, idque aliquoties.

Filia cujusdam Mercatoris Amstelodamensis octodecim circiter annos nata, temperamenti sanguinei, diu laboraverat capitis dolore, assiduo & intolerabili. Varia à me & Magistro Petro Adriani filio ad arcendum malum istud incassum adhibita sunt remedia; ut sunt, purgantia cephalica, alterantia, venæsectiones tam in pede quam aliis partibus, vesicatoria, sternutatoria, cucurbitulæ &c. Tandem quoque à nobis propositam admisit crucialem incisionem in bregmate, quam notabilis sequebatur hæmorrhagia, sine ulla tamen euphoria. Consultationes diversas instituimus cum Celeberrimo Practico Matthæo Slado. Tandem nullis remediis proficientibus animus nobis erat cranium terebrâ perforare; antequam verò hæc extrema institueretur operatio, Setaceum in nucha proposui, cui remedio dicti Viri Celeberrimi calculum apposuerem. Remedio hoc celebrato, statim evanescere dolores, & quod notatu dignum est, post aliquod tempus ægra hujus remedii pertæsa, extraxit setaceum; quo factò illicò recruduit malum, ita ut coacta fuerit ad novi setacei usum confugere, quo instituto extemplò rursus cessarunt dolores ægram vexantes: tum igitur prudentior facta gestavit hoc setaceum renovatum, donec sua sponte natura illud expelleret. Quid fit? tertia vice setaceo abdicato, recidivam patiebatur, & coacti denuo ean-

dem encheiresin iterari iussimus, qua sic repetita iterum liberata fuit ab hoc malo, & posthac pancreaticè vivere coepit, quemadmodum in hunc usque diem incolumis degit.

OBSERVATIO XLI.

Ex aperto Bubone copiosus Lymphæ effluxus peculiari arte inhibitus.

Multos Chirurgiæ tyrones tam otiosos & circa nugas assidue occupatos esse, dolendum est. Inter omnes, quæ discuntur artes, nulla est, quæ Chirurgiam antecellat. Aliorum artificum subjectum est Ferrum, Lignum, Lapides, &c. Chirurgorum verò Corpus Humanum, tam affabrè à Deo ter Opt. Max. fabricatum, ut nemo vel ab ulla adhuc parte illud unquam satis perspectum habuerit; eaque de causa omnes, qui Chirurgiæ operam dare decreverunt, perpetuò sese exercere debent, non in fistulæ, plectri, aliorumve Musicorum instrumentorum lusu, uti inter ipsos nunc consuetum est, sed in rebus Anatomicis: sic in millenis occasionibus non solum afflictis sæpè opem ferrent, verum etiam summos honores sibi ipsis procurarent. Mirari quoque subit, nonnullos tam fatuos reperiri Chirurgo, qui non verentur profiteri, sufficere Chirurgi rudem corporis humani scientiam, curiosiora Medicis relinquenda. Ex horum rudiori cohorte nuper quidam Bubonem venereum aperuit ante perfectam maturitatem, (qua in re culpandus non erat, sic enim & nos facere solemus) simul autem importunà dextrâ suâ vas Lymphaticum dissecuit. Mirum dictu, quantum lymphæ singulis diebus è vulnere effluerit: omnia linteamina continuè madefiebant. Tandem consilii expers à me idem exquisivit, nesciens unde tantum liquoris quotidie promanaret. Hic constabat necessarium esse Chirurgi corpus humanum omni curiositate rimari, nec rudem ejus scientiam ei sufficere; judicavi igitur splenia ex linteis complicatis esse applicanda, eademque arctè fibulâ (Belgicè *een Gespe*) comprimenda, sperans fore, ut vasa lymphatica, per quæ lymphæ ab artubus inferioribus redux continuè sursum fluit, ita comprimerentur, sicque lymphæ motus inhiberetur; quod tam ex voto successit, ut sequenti die æger ab

ab hoc malo fuerit liberatus: interim Chirurgus buboni proficere poterat, sine ullo obstaculo aut relaxatione fibulæ, donec nulla amplius novi fluxus superesset formido.

OBSERVATIO XLII.

Ex ulcere penis hæmorrhagia enormis, arte facili quidem at singulari cohibita.

PRægressæ Observationi fert animus & aliam magis raram subungere. Chirurgus quidam, in affectibus venereis curandis satis benè versatus, me noctu ad ægrum arcessivit, cui ex aperta arteriola in ulcere inter glandem & præputium penis tantum sanguinis illa nocte profluxerat, ut ipse prope modum exsanguis videretur. Imò ausim dicere, me dimidiam cupam linteaminibus cruentis opletam in cubiculo, ubi ille decumbebat, invenisse; non aliter ac si fæmina quædam in procinctu puerperii fuisset. Diversi generis styptica applicuerat Chirurgus ante meum adventum, sine ullo tamen levamine; compressioni vix ullus quoque ibi locus erat, propter membri constitutionem: itaque in summis angustiis erant & Chirurgus & æger, quem tamen momenti temporis spatio ab hoc periculo, Dei auxilio, liberavi; idque remedio simplicissimo: scilicet glandem penis præputio strinxi, & sic præputium arctè digitis compressi, unde ne gutta quidem amplius effluere potuit, sicque miser fuit restitutus.

OBSERVATIO XLIII.

In Puerperæ Cadavere os Uteri hians, & pelvis humoribus repleta.

QUam malè sibi consulant puerperæ in hac regione, quæ purgationis tempora haud benè observant, & nimis citò domo exeunt, sequenti Observatione & annexâ uteri Figurâ 39. satis constabit. Anno 1679. mensè Martio in usum Obstetricum cadaver cujusdam mulieris, à tribus cum dimidia septimana puerperæ, publicè dissecai, (præsentibus Spectatissimis Viris Collegii Medici Inspectoribus) cujus Uterus talem mag-

nitudinem & figuram obtinebat, sicuti annexa Figur. 39. demonstrat; imò tantum aberat os uteri ad naturalem coarctationem pervenisse, ut facillimè & sine ulla vi digitos duos immittere potuerim. Dicit forsàn aliquis, illud rarum & contra naturæ leges esse: & sufficere hoc in aliquibus locum habere; præterea nemini notum esse, quoties hoc quidem contingat; & hinc sæpissimè illæ lachrymæ, & querelæ de intolerabili hypogastrii dolore & frigiditate, obstructionibus, imò non rarò quoque de menstruorum stillicidio perpetuo. In hac anatome hujusce cadaveris quoque observavi pelvim ab humorum colluviè refertam, imò pintas ferè duas continere, non sine magno foetore. An isti humores ex utero per tubas, aut oviductus ad pelvim propulsi fuerint; quod facillè crediderim, quia pluries in pelvi humores reperi illis similes, quos in utero inveniebam: an verò aliunde venerint, aliorum judicio relinquo; saltem ego sum in ea opinione, in difficillimo partu, caput aut clunès infantis vaginam uteri non rarò ita occludere posse, ut ne gutta quidem amplius utero exire valeat: atque in tali casu, non video quid possit esse obstaculo, quo minus humores in utero contenti, conatibus aut partus doloribus vehementissimis per tubas Fallopianas ad pelvis cavitatem deriventur, eò magis quòd nullæ in dictis tubis reperiantur valvulæ: & hinc febres atroces, tormina circa hypogastrium, lipothymia, & similia mala, imò mors ipsa, superveniunt.

Figur. 39. Expositio.

- A. Uterus à tribus cum dimidiâ septimanâ puerperæ.
 B. Os Uteri valde adhuc patulum.

OBSERVATIO XLIV.

Succini globulus diu in naribus hærens topko obductus.

Fliola quinque annorum globulum ex succino (Belgicè *een Barnsteene Coraal*) ingentis magnitudinis, uti apparet Figur. 40. ludendo in nares profundè protrusit; unde varia incommoda, ingentemque dolorem perpeffa est. Nullus hario-

Fig. 39.

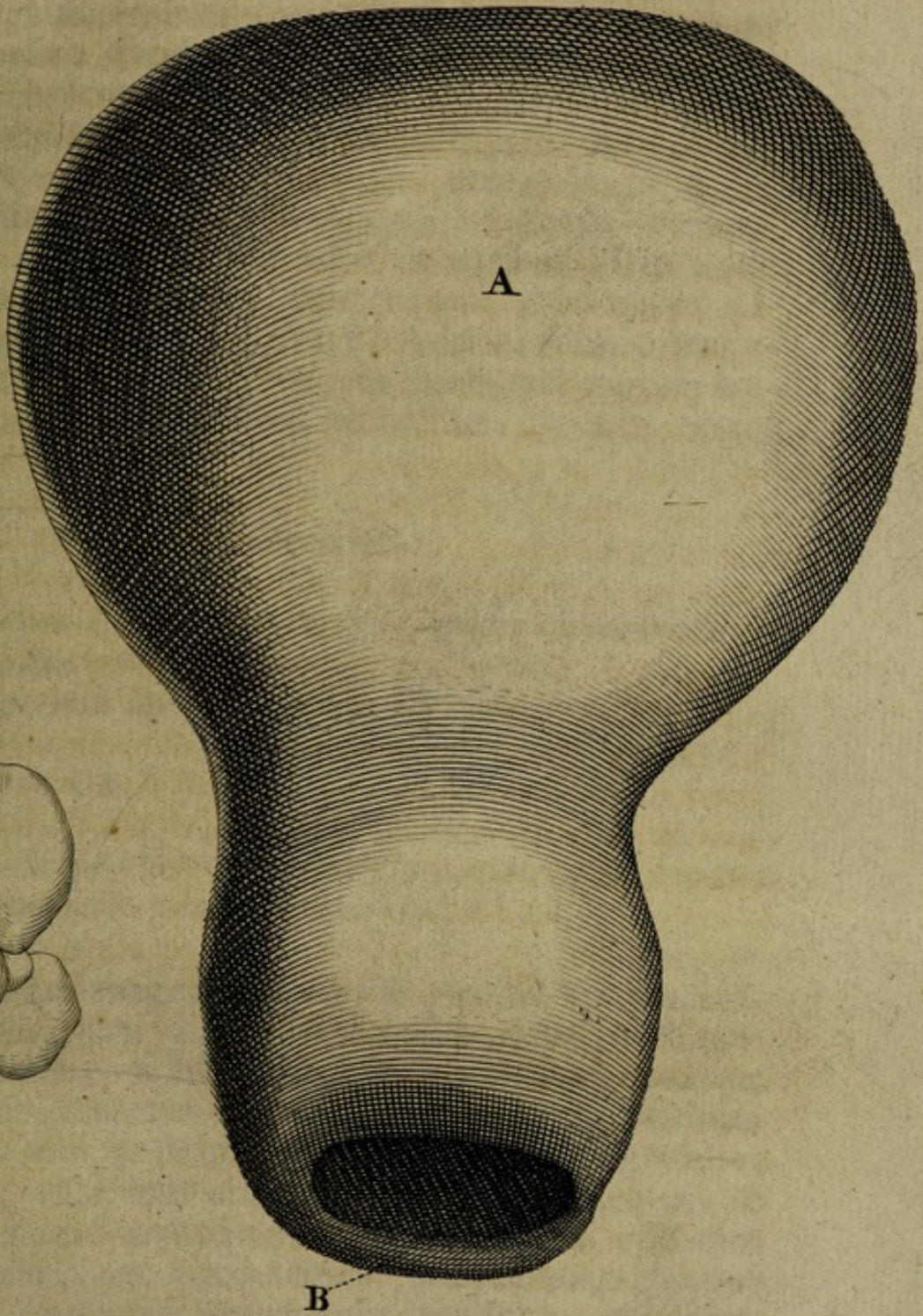
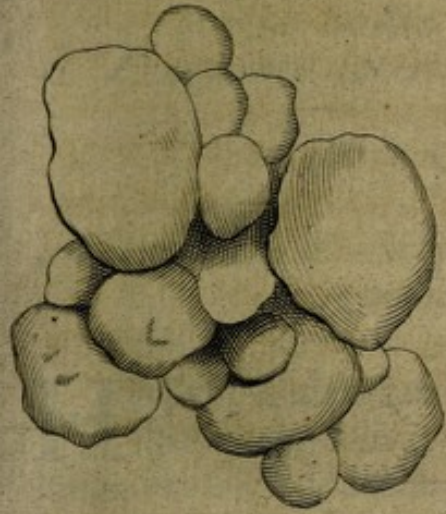
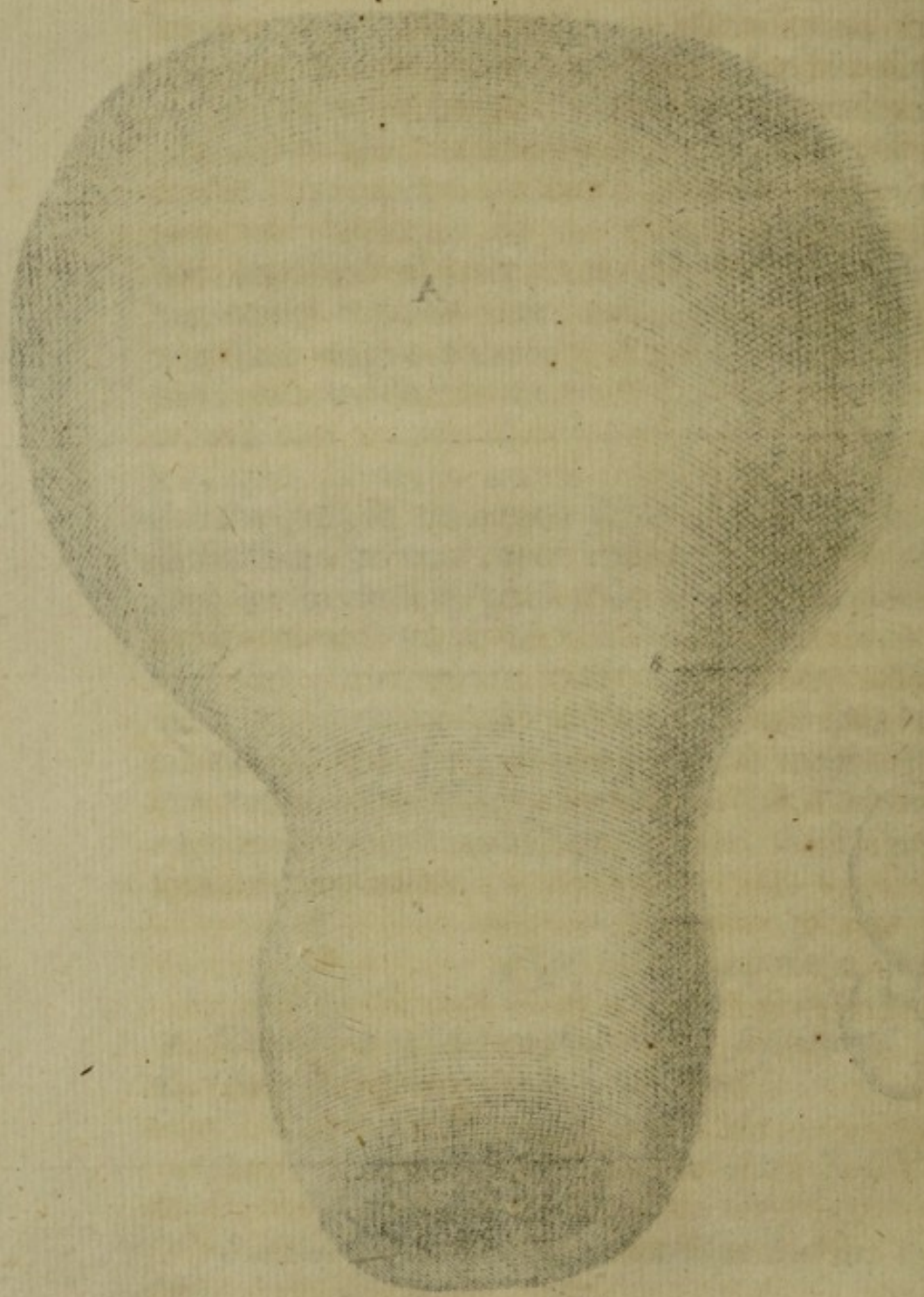

Fig. 41.

hariolari potuit, quænam horum malorum esset causa: Decimo quarto ætatis anno deimprovisò per sternutationem è naribus rejecit succinum attractum; de quo notandum, quod globulus ille nil minus videbatur, quàm succinum, ita nempe circumductus cortice quodam lapideo; quo cum vi quadam ex parte abrafo, inventum in globuli medio foramen. Quomodo lapidea hæc substantia globulo accreverit difficile explicatu. Ejusmodi concrementi lapidei corticalis in vesica facti varia equidem extant exempla, qualia legimus in Beverovicio, & aliis Authoribus: ast verò in naribus idem fuisse observatum planè non memini, præterquam quòd nuper mihi supra memoratus Chirurgus Petrus Adriani filius ostenderit ossiculum cerasi quod diu etiam in summitate narium hæferat, ubi quoque cortice lapideo obductum, tandem excretum fuit.

Figur. 40. Declaratio.

- A. Globulus ex succino, partim cortice lapideo circumductus, partim nudus.
 B. Fragmenta corticis lapidea globulo abrafa.

OBSERVATIO XLV.

In Hydropicæ Cadavere Observata varia, inter quæ hepatis glandulæ admodum tumefactæ.

HEpar humanum magna ex parte è glandulosis corporibus constare, jam à longo tempore deprehendimus. Anno 1686. Vetulæ, ex hydrope Ascite mortuæ, cadaver in usum discipulorum aperui. Primò, cuspide cultelli exitum paravi tenuiori sero, in abdomine contento. Post grandiori facta incisione, visui sese obtulit humor flavus, lentus, & limosus, satis indicans in hydrope ascite non tanti esse momenti Paracentesin; nec adeò temerè instituendam, prout nonnulli voluère Authores: pauci enim evadunt, nisi ichor intra musculos & pæritonæum (alii dicunt inter duplicaturam peritonæi) hæreat. Tubis Fallopiæ compressis materia quædam, spermatis humano analoga, effluebat. Ovaria

com.

comparebant admodum exilia; quemadmodum in vetulis ut plurimum visuntur. Intestina non solum undiquaque peritonæo, verum etiam sibi invicem connata. Hepatis superficies inæqualis, propter glandulosa corpora tumefacta. Ejusmodi corpora glandulosa, aut glandulas hepatis magnitudine auctas nuper quoque publicè demonstravi, & aliquoties conspexi, nunquam tamen adeò copiosa, quam in supradictæ vetulæ hepate; totum enim hepar è meris glandulis magnis constare videbatur, unde perquam inæqualis existebat ejus superficies: ut videre est Figur. 41.

Figur. 41.

Particulam Hepatis superficiei admodum inæqualis, propter glandulas magnitudine auctas, representat.

OBSERVATIO XLVI.

Hydrops Ascites ex Hydatidibus.

INcurabilibus affectibus nobis sæpius occurrentibus, haud sine ratione dicitur, non esse in Medico semper relevetur ut æger. Quis Medicorum curare potest hydropem Ascitem limosum, membranis inclusum? cujus varia quidem vidimus & apud Authores legimus exempla: Nunquam tamen mirabiliorem hujus rei historiam me intellexisse memini, quàm eam, quæ mihi ante aliquot annos in platea Sancti Johannis occurrit: ubi præsentem Magistro Petro Adriani filio aperui cujusdam Virginis ætate provectioris cadaver, cujus admodum distenti abdominis totam cavitatem repletam conspeximus innumerabilibus vesicis, aut sacculis, humore tenaciori & glutinoso refertis. Nonnullæ earum vesicarum erant magnitudine pugni minoris, aliæ magnitudinem nucis juglandis non superabant, non paucæ æquabant nucem avellanam. Vide Figur. 42. Utrum harum vesicarum subjectum glandulæ fuerint mesenterii in vesicas, aut, si mavis dicere, hydatides, degeneratæ (quod crediderim) aut vasa Lymphatica præter naturam expansa, non ausim certò affirmare; tempo-

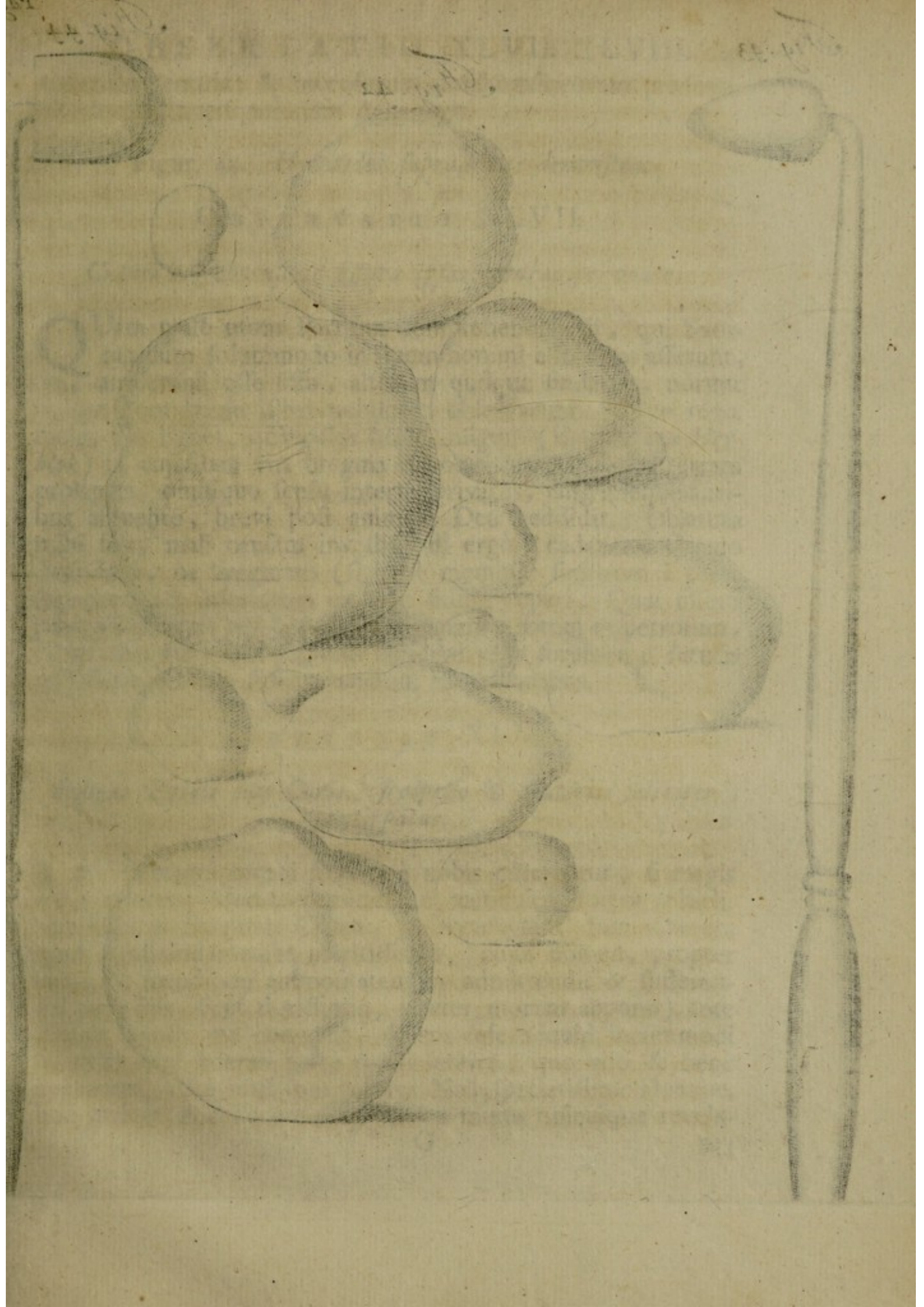

Fig. 44.

Fig. 42.

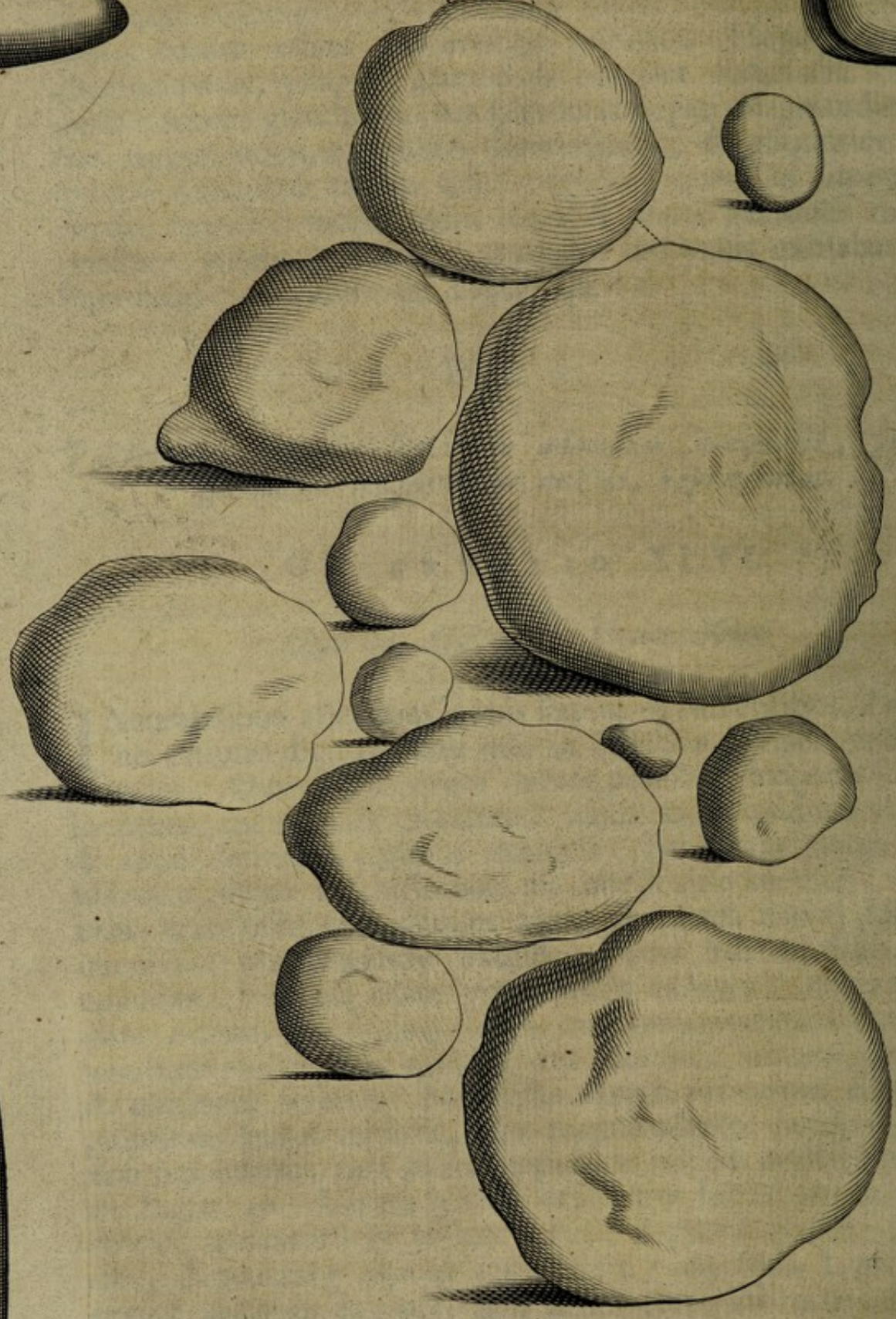
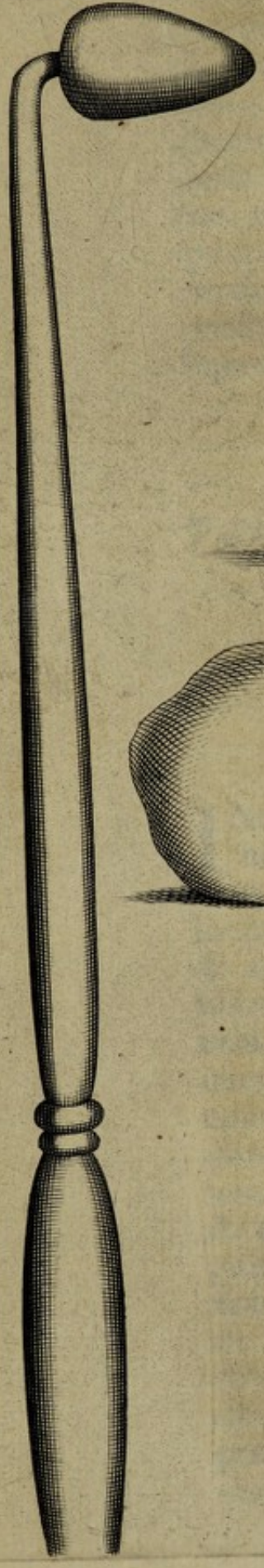

Fig. 43.

ris enim penuria, & morosorum confanguineorum præsentia ulteriorem investigationem denegavit.

Figur. 42. *Hydatides supradictas demonstrat.*

OBSERVATIO XLVII.

Cranii ex Contusione fissura ipsas suturas pervadens.

Quam malè usum Partium comprehendant ii, qui Sutures eum solummodò in finem homini esse datas asserunt, ne, uno cranii osse fìsso, alterum quoque findatur, norunt ii, qui contrarium istius nobiscum observarunt. Anno 1670. moles illa lignea, quâ palos humo infigunt (Belgicè *een Heyblok*) in cujusdam viri bregma devolvebatur, unde in terram prolapsus, omnique sensu interno privatus, sanguineque auribus affluente, brevi post animam Deo reddidit. Oblatum mihi fuit, mali causam investigandi ergò, cadaver. Cranio denudato, os bregmatis (si benè memini) sinistrum à parte superiore ad inferiorem ex toto fissum reperi: Quæ fissura progressum fecit per suturam squamosam, totum os petrosam, & os occipitis, ad magnum ejusdem ossis foramen; suturis ad fissuræ cursum sufflaminandum nil valentibus.

OBSERVATIO XLVIII.

Fungus Palati cum Carie, scalpello & cauteriis feliciter extirpatus.

Multi magni morbi sæpius à nobis curarentur, si magis fiderent Medico, minusque meticulosi forent afflicti. Nobilissimus Dominus Colijn, Jurisconsultus, dum viveret, apud Amstelodamenses meritissimus, (cujus nomen, propter raram & inauditam animositatem in admittendis & sufferendis remediis, licèt durissimis, præter morem appono) ante aliquot annos me convenit, dicens sese aliquid incommodi in postica & laterali parte palati sentire; quo viso & benè explorato, hisce usus sum verbis: Noli, spectatissime Domine, hoc malum floccifacere, & multo minus unicuique revela-

re; verebar enim ne in manus incideret eorum, qui omnis generis remedia nil profutura illi præscriberent, imò periculum, quod erat præ foribus, interim auferent. Hisce auditis rogavit me Dn. patiens, qualis esset affectus, quomodo & quibus remediis morbo occurrere vellem? Respondi, malum consistere in carie posticæ & lateralis partis ossis palati cum carnea excrescentia fungosa, eandemque excrescentiam esse extirpandam, & ossis cariem inurendam. Patiens generosissimus hanc curam diu non distulit, ast verò quamprimum vocari iussit Allardum Cyprianum, Petrumque Adriani filium, Chirurgos dexterrimos, qui eandem à nobis propositam commendarunt curationem. Itaque confectis cauteriis loco affecto appropriatis, universalibus præmissis, ut & dentibus aliquot molaribus, qui nobis in ipsa operatione obstitissent, evulsis, aggrediebamur curam ut sequitur. Omnibus prospectis, & ritè præparatis, monuimus patientem, ut digitum elevaret simul ac iniustio suffocationis periculum afferret & diutius non esset ferendo, ipseque respirare vellet; nam experientiâ eramus edocti tantum fumum oriturum, quantus in renovandis soleis equinis excitatur. Hisce monitis frustum ligneum digiti crassitie inter utramque maxillam immisimus, ne in Operatione os clauderet; posthac scalpello acuto, recurvato, & secundùm palatum accommodato abstulit alter Chirurgorum totum tumorem, alter interim buccarum partem internam spatulâ admodum latâ muniebat, ne à cauteriis nimis læderentur, in quem finem etiam spleniis è linteocarpto confectis & aquâ frigidâ madefactis buccis prospiciebat. Ablato tumore, cauteria (Figur. 43. & 44. depicta) candentia successive fortiter unum post alterum adacta sunt, donec nobis videretur sufficere: cùm interim patiens digitum attolleret, eduximus dicta cauteria candentia. Hisce peractis composuimus ægrum in lectum, non sine facetis verbis, quibus subridens nos alloquebatur. Interim præscripsimus hordeatum, ad ardorem compescendum, ut & oris collutionem, dolorem leniendi causâ. Sequenti die invenimus afflictum nemini magis esse dissimilem, quàm sibi ipsi, ita intumuerat ejus caput, propter inflammationem immanem, unde etiam à febre haud manserat immunis. Hæc omnia remediis inflammationi resistentibus oppugnantes, brevi inde cessaverunt & inflam-

flammatio & febris. Interim ad escharæ casum promovendum, decoctum malvæ, ficuum &c. usurpavimus, addendo sufficientem quantitatem mellis rosacei, quod pro re natâ mutavimus. Post escharæ separationem omnibus rubicundis apparentibus, videbamus in portu navigare. Paulo verò post exigua particula carnis fungosæ in conspectum sese dedit, quod nobis ansam præbuit cogitandi malum non esse in totum eradicatum. Itaque novam inustionem commendavimus, quam æger neququam renuebat, dicens: Facite quod artis est. Proximo die instituimus novas inustiones cum simili ferè eventu; caput enim rursus vehementer intumuit, comite febriculâ, quæ iisdem profligavimus remediis, brevique post in totum convalescit, qui postea per plures annos incolumis vixit.

Figur. 43. & 44.

Cauteria in dicta Operatione adhibita demonstrant.

OBSERVATIO XLIX.

Similis casus, dissimilis verò eventus, ob Medicastrosum inscitiam.

Eodem ferè tempore Mercator quidam contra fungosum palati sui sarcoma, junctamque ei cariem, remedia quaesivit apud Pharmacopœos, & audaces Medicastrorum, quorum cæcâ & stolidâ temeritate malum eò deducebatur, ut prope modum esset inexpugnabile. Tandem sciolorum istorum nugatoriis remediis fatigatus me aliosque accersivit; Audito verò, sine inustione nil boni esse sperandum, recusavit nobis obedire, eò magis quod non deessent, qui eum spe recuperandæ valetudinis inescabant, solis scilicet medicamentis, loco affecto applicandis, quæ tanquam secreta, nec ulli revelanda servabant. Post aliquod tempus, me de novo consulere consanguinei, dicentes, ægrum inustionem admissurum. Quid fit? Chirurgus, qui curationi præerat, inurere partem affectam volens, eum in finem cauteriolum, quo dentes cariosos inurere solemus, attulerat. Rogatus quid facere vellet, respondit, palati cariem inurere. Quum verò audivisset quilibet cauteriis indigeret ad opus illud perficiendum, animus

illi ferè defecisset; & sic patiens defectu requisitorum remedium miserrimè per aliquot hebdomadas adhuc vixit, donec vitam cum morte commutaret.

OBSERVATIO L.

Hepatis durities & suppuratio feliciter finita.

QUANTUM sufferre possit pars adeò nobilis prout est Hepar, Medicorum monumenta testantur. Hic quoque recensimus exemplum non inauditum, attamen rarum, quod in eadem parte accidit. Juvenis quidam Amstelodamensis, qui Chirurgiæ operam dabat, ante tres fere annos nobis quebatur de epigastrii tensione, cum dolore gravativo, ad Hypochondrium sinistrum sese extendente; tandem tumor durus ibidem ortus, cum aliquali difficultate respirandi & febriculâ. Hisce exploratis, hepar esse induratum judicavi; diversisque emplastris emollientibus applicitis, tandem cataplasmatibus maturantis adminiculo tumor mollior redditus ad suppurationem pervenit, quo, post cauterii potentialis applicationem, phlebotomo aperto, multum puris effluxit, & brevi post, ulcere purgato, sanatus est. In hoc casu non est dubitandum, quin à prægressa inflammatione, gibba hepatis pars fuerit connata peritonæo, unde ulcere aperto, puri denegatus fuit in abdominis cavum decubitus. Ejusmodi exempla reperiuntur quoque in Observationibus curiosis Nobilissimi Viri Domini de Marchettis, Professoris Patavini, pag. mihi 120.

OBSERVATIO LI.

Lien, Hepar, Renes Succenturiati &c. pro Glandulis sanguineis non ineptè haberi possunt.

JAM Lien glandula audit, nec immeritò: si enim glandulas Lienis sæpius adfitas, imò & Thyroideas ritè examinaverimus, eas à liene parum differre, observabimus. Multum quidem à pancreate & glandulis salivalibus discrepat Lien, attamen jure merito pro glandula habetur: nimirum pro glandula sanguinea, id est sanguini inserviente, vel cum sanguine

guine respectu coloris conveniente. Ejus generis fanguineæ glandulæ quoque sunt, Renes Succenturiati, Hepar, & nonnullæ spleni communiter adhærentes. In iis nullum vas excretorium peculiare, præter venam, hætenus repertum: Nec magis opus esse videtur, quam in ejusmodi glandulis conglobatis, quæ Lymphæ ad cor reducendæ inserviunt: in quibus præter vasa Lymphatica nullum peculiare vas excretorium unquam conspicies. Dubitandum tamen non est, quin exaltationi & ulteriori perfectioni lymphæ inserviant, aut succum peculiarem ex arterioso sanguine intra se conficiant, quem lymphæ impertiunt. Idem sentiendum de glandulis fanguineis, quæ sanguinis exaltationi & perfectioni inserviunt: Hinc deprehendimus quoque, liene obstructo, tumefacto, indurato, aut aliàs malè constituto, sanguinem fieri crassiores & melancholicum. Lienem ergò pro glandula habendum, cum Celeberrimo Malpighio, Anatomico oculatissimo, censeo. Eò magis, quod aliquoties glandulas prope lienem inveni, lieni undiquaque similes. Memini, me ante aliquot annos in Nosocomio Amstelodamensi (in quo mihi Nobilissimi Consultissimique Domini Consules, ut & Præsides dicti Nosocomii Humanissimi cadavera dissectandi copiam concedunt) ejusmodi glandulas lienares aut lieni adfitas demonstrasse, in cadavere cujusdam mulieris quadraginta præter propter annos natæ, & ex diarrhœa biliosa, cui junctus fuerat icterus, mortuæ. Præsentes habebam D. B. à Dortmund, Joh. Dankers, Rogier Rhoonhuysen, Adriaan Coenerding, Viros de re Medica & Chirurgica benè meritos. In hoc cadavere me demonstrasse, inquam, præter scirrhum nucis juglandis magnitudine, in ipso liene, duas glandulas lieni adfitas, imò lieni (solâ magnitudine exceptâ) similes. Convenieban enim cum lienis colore extrinsecò livido, & nigricante aut rufo intrinsecò. Substantia plane quoque eadem cum liene. Inflatîs vasis spleneticis extendebantur quoque vascula harum glandularum, à spleneticis vasis oriunda. Ita ut exiguos pseudolienes hæc glandulas nominare, haud absolum putemus, præsertim cum ita augeantur (liene indurato) ut nucem juglandem magnitudine adæquent, quemadmodum olim vidi.

OBSERVATIO LII.

Tumores à postico Capite infantium pendentes, ipso capite majores.

IN foetu récenter nato aliquoties tumores à capite propendentes conspexi, qui caput magnitudine superabant, ut videtis Figur. 45. Memini quoque me semel eundem vidisse tantæ molis, ut totum superaret foetum; unde partus quidem difficillimus erat, attamen, quum totus ille tumor solùm humoralis esset, non poterat partum omninò præpedire. Hi tumores, quantumvis improprie hydrops capitis audirent, (quamdiu caput benè est constitutum) attamen tantam sæpius cum dicto affectu habent affinitatem, ut citò etiam moriantur foetus, si aperiantur dicti tumores; quemadmodum videmus in hydrocephalo. Communicant enim ut plurimum humores in iis tumoribus contenti, cum latice aquoso qui in cerebri ventriculis stabulatur. Ejusmodi tumores aliquando animadverti non planè humorales, ast partim etiam carnosos, imò & ex parte cartilaginosos.

Figur. 45.

Caput foetus recens nati cum dependente tumore aquoso, demonstrat.

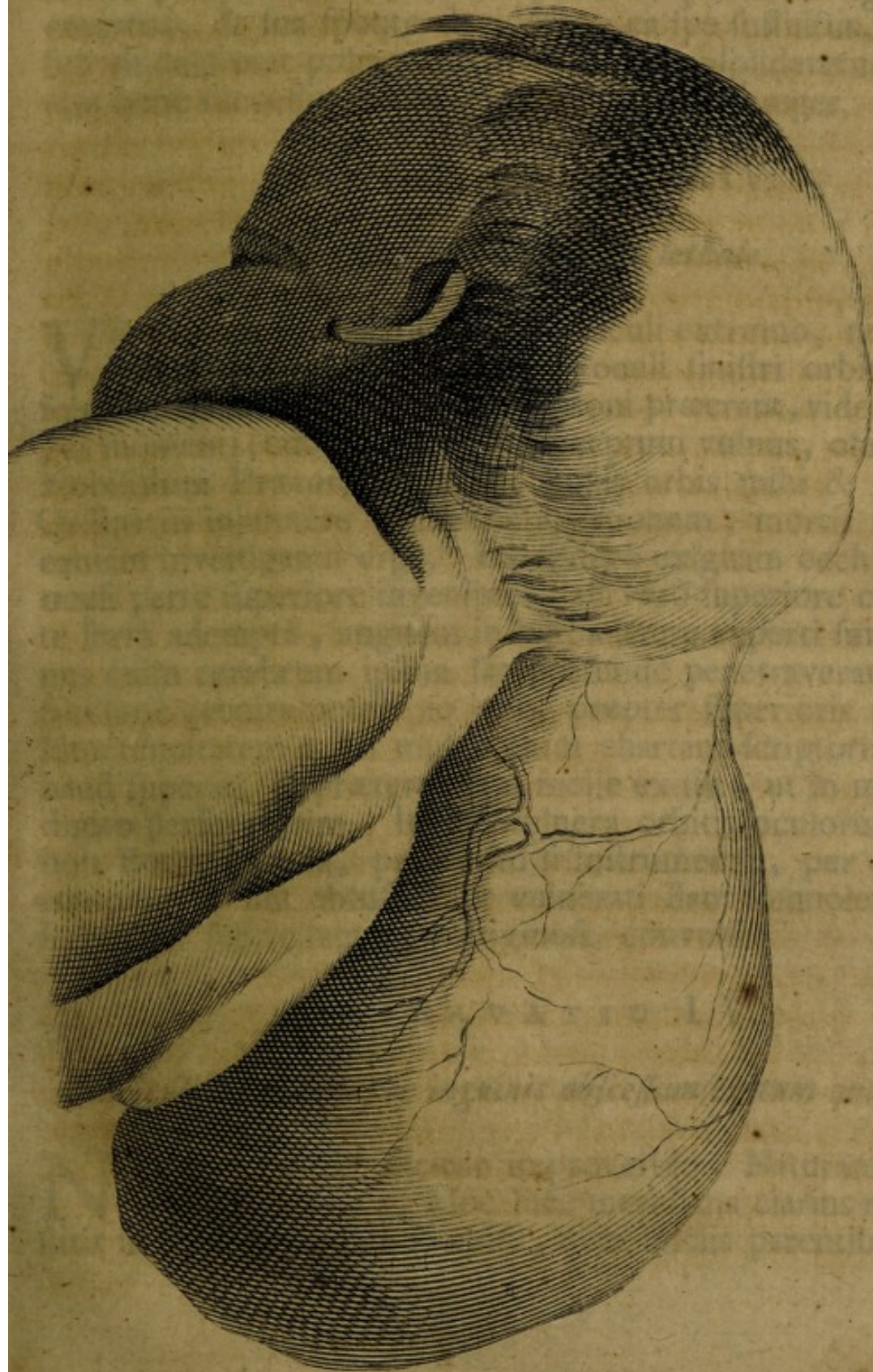
OBSERVATIO LIII.

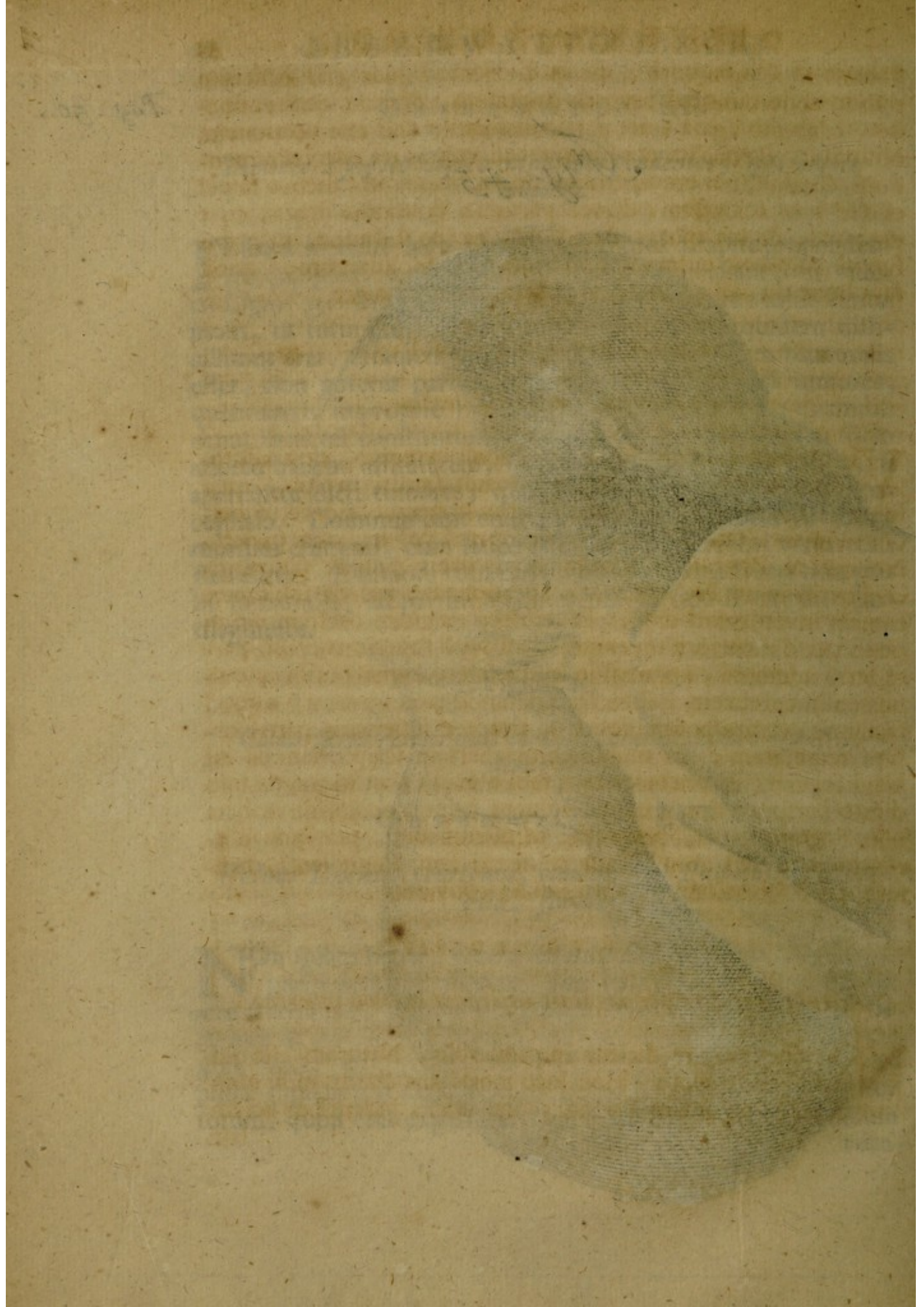
Vulnus Thoracis penetrans, cum egressâ Pulmonis portiunculâ, sanatum.

NON solùm hepar, verùm etiam pulmo magnos quandoque perferre potest affectus, sine vitæ dispendio, modò ex arte tractentur. Famulus cujusdam Nautæ fauciatus parte inferiore & anteriore thoracis, ad ejus usque cavum, Chirur- gum vocari jussit, qui, visâ particulâ pulmonis è vulnere expulsâ (quam pro omenti parte habuit) illicò vinculo fortiter totum, quod erat expulsum, ligavit, & me statim in consilium

voca-

Fig. 45.

vocavit : Quum verò à me audivisset, vulnus esse inflictum non in abdominis sed pectoris cavitatem, & eam quæ eminebat, & ab illo ligata erat, particulam, pulmonis esse portionem, obstupuit. Rebus ita constitutis suasi vulnus ita esse relinquendum, & digestivo emplastroque defensivo singulis diebus semel ei esse prospiciendum, donec particula pulmonis ligata, esset emortua, & sua sponte decideret, ea spe suffultus, ut, qui sub vinculo erat pulmo in ipso vulnere consolidaretur ; quod tam benè successit, ut brevi post convaluerit æger.

OBSERVATIO LIV.

Vulnus Orbitæ Oculi lethale.

Vir quidam ante aliquot annos baculi extremo, non admodum acuto, vulnerabatur in oculi sinistri orbitâ, quæ solutio, quantumvis illis qui curationi præerant, videretur exigui momenti ; tamen brevi post acceptum vulnus, obiit patiens. Nobilissimi Prætor & Scabini hujus urbis mihi & Chirurgis Ordinariis injunxere cadaveris apertionem, mortis subitanæ causam investigandi ergò. Extrinsecè exiguam ecchymosin in oculi parte superiore invenimus, ast verò superiore cranii parte ferrâ ademptâ, anguem in herba latere experti sumus ; vulnus enim cerebrum ipsum sat profundè penetraverat : quod facillimè evenire potest eo loci, propter superioris partis orbitæ tenuitatem ; in multis enim chartam scriptoriam os ibi haud superat, & præterea tam molle existit, ut in multis solo digito perforaverim. Itaque vulnera orbitis oculorum inflictâ non floccifacienda, præsertim si instrumenta, per quæ inferuntur, non sint obtusa, aut vulnerati fiant somnolenti, nauseabundi, febricitantes, vertiginosi, convulsi.

OBSERVATIO LV.

Acicula deglutita per inguinis abscessum exitum quærens.

Non sine ratione dicitur in proverbio, Naturam esse sui conservatricem : Hoc luce meridiana clarius mihi constitit in filiola cujusdam Domini, quæ insciis parentibus aciculam

lam deglutiverat. Tumore duro & inflammatorio in inguine orto, non sine febre & dolore me accersi jufferunt parentes. Quum intellexissem tumorem non illicò, sed paulatim incrementum sumfisse, nullosque adesse vomitus, nec alvi indurationem, judicavi hunc tumorem bubonem esse, seu glandulæ inguinalis tumorem & inflammationem; & cum ita doleret, nil magis ad rem fore existimavi, quàm cataplasmatibus emollientibus applicationem. Hoc remedio à Chirurgo adhibito tumor nobis visus fuit ad maturationem vergere; itaque maturantibus additis ad perfectam suppurationem eundem perduximus, & phlebotomi cuspede aperuimus tumorem. Quid fit? statim simul cum pure copioso acicula ærugine obducta prodit, non sine excrementorum alvinorum commixtione. Hisce visis spes nobis quidem videbatur in angusto, non verò naturæ, quæ non rarò ad sui conservationem mira molitur. Abscessum itaque mundificantibus & incarnantibus tractavimus, donec in totum esset consolidatus. In hac curatione non est dubitandum, quin in principio, suborta inflammatione, intestinum, ab aciculæ mucrone læsum, arctè connatum fuerit peritonæo; (sicut in aliis inflammationibus quotidie fieri videmus) unde nobis occasio orta est excrementorum alvinorum liberaliter effluentium; præterea obstaculo fuit, quo minus dicta excrementa in abdominis cavitationem descendere potuerint.

OBSERVATIO LVI.

Asthma serosum cum notabili renis calculo.

INter omnia, quæ hæcenus dissecai, humana cadavera, non memini ullum majores in rene calculos mihi exhibuisse, quam ii erant, quos sequentibus Figur.... depictos vides. Anno 1684. in Nosocomio (præsentibus Spectatissimis Viris, Dominis B. Dortmuntio & Johanne Verwout, Collegii Medici Inspectoribus dignissimis: R. Rhoonhusio, & A. Connerdingio Chirurgis Nosocomii meritissimis) cadaver mulieris quadraginta circiter annorum, asthmate mortuæ, dissecai, in cujus cellulis membranosis, ut & bronchiis pulmonalibus tantum aquæ spumosæ sese offerebat, ut ex particula abscissa guttatim efflueret. In infimo ventre stomachum & intestina,
loco

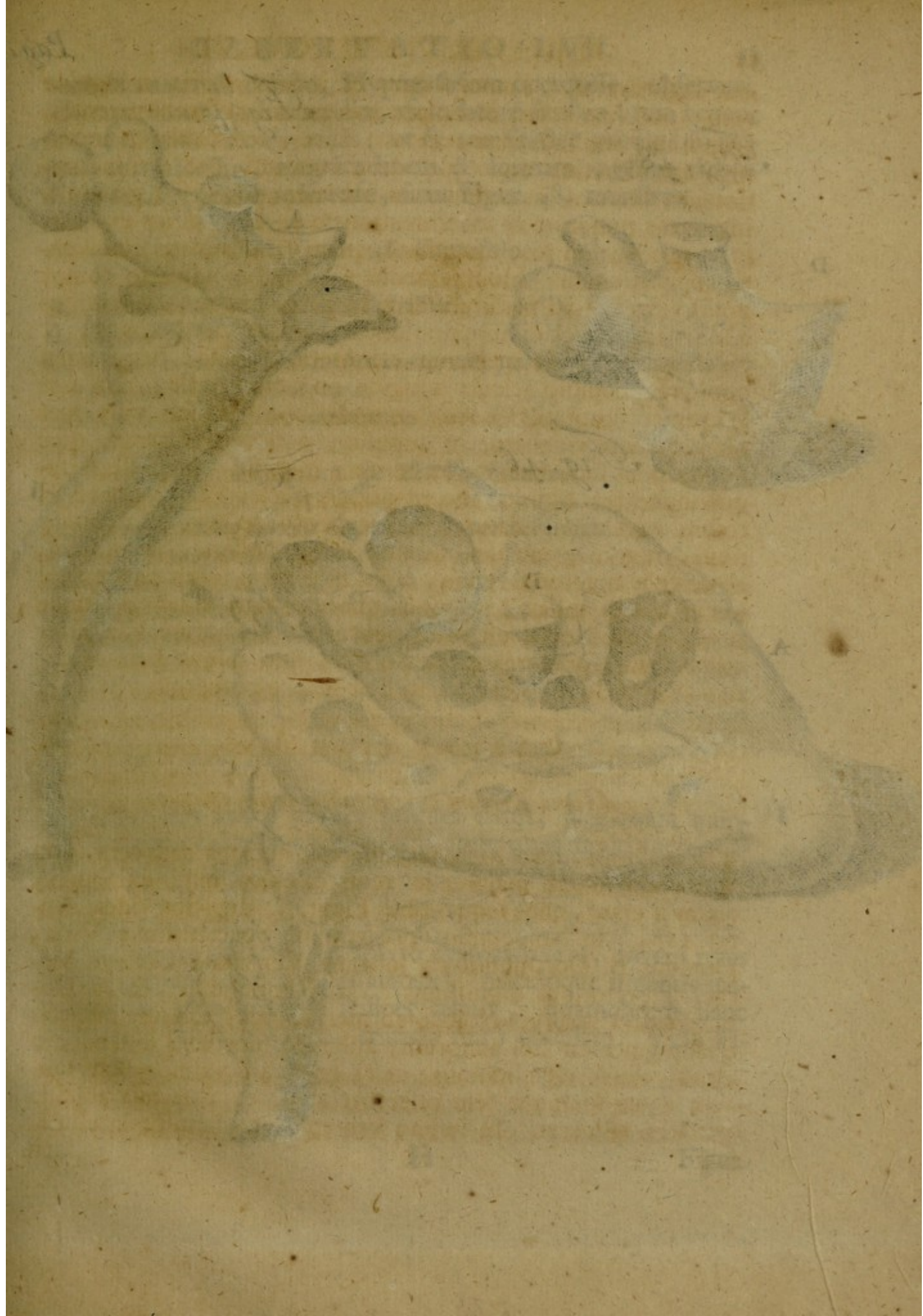

Fig. 48.

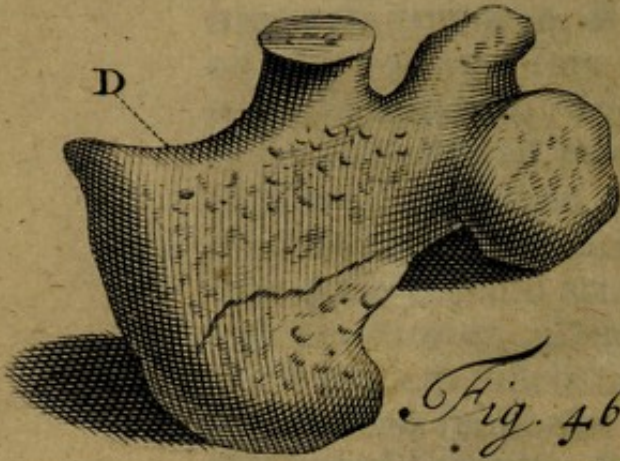

Fig. 47.

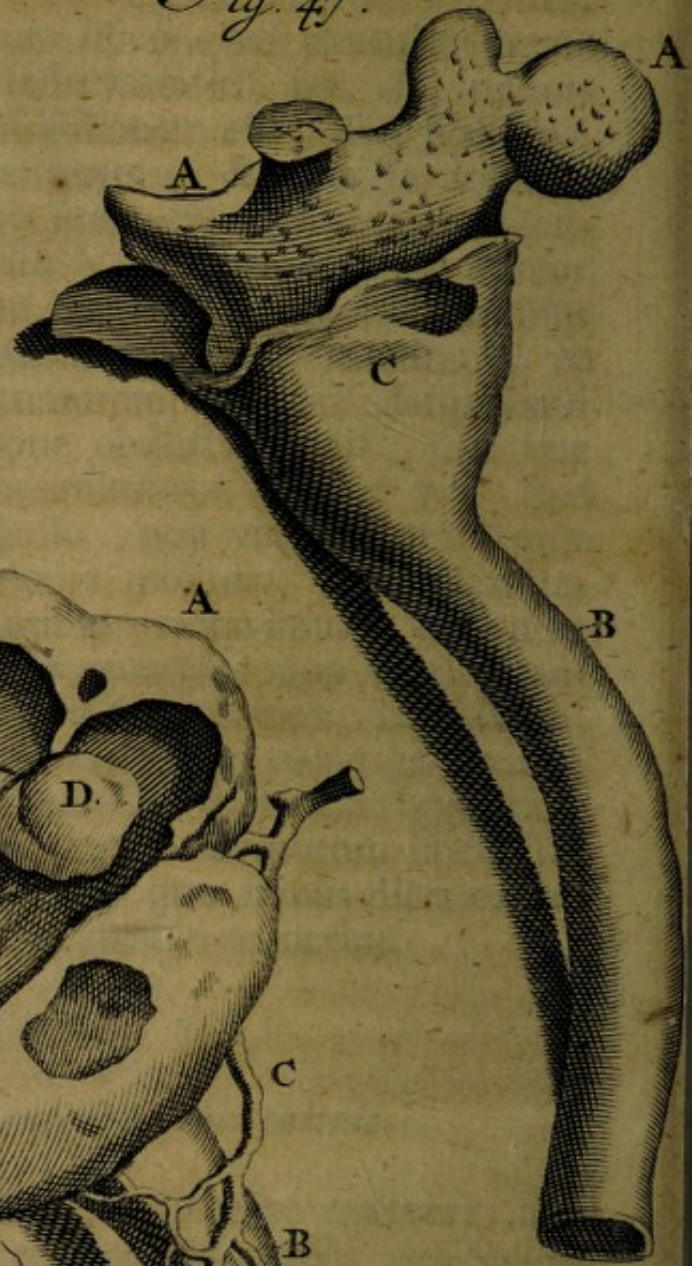

Fig. 46.

loco suo naturali relicto, Hypogastrium occupasse, observavi. Uterum non in pelvis medio, aut in latere sinistro situm reperi; Cætera sana. Pelvis renis, ut & ren sinister prodigioso calculo erat obfessus, magnitudinem & formam ingentis radicis Zinziberis apprimè referente, sicut Figur. 48. monstrat.

Figur. 46. Expositio.

- A. Ren sinister per medium dissectus.
- B. Ureter justo capacior.
- C. Vasa sanguinea partim per ureterem, partim per membranam renis adiposam disseminata.
- DDD. Calculi partes eminentes.

Figur. 47. & 48. Explicatio.

- A. Idem calculus à rene separatus in pelvi hærens.
- B. Ureter magis expansus.
- C. Pelvis.
- D. Idem calculus totaliter denudatus, ut ejus forma & magnitudo prodigiosa videri possint.

OBSERVATIO LVII.

In Puello trienni calculi insolitæ magnitudinis.

PUellus tres annos præter propter natus, plus quàm quinquaginta calculos excreverat, inter quos multi fuere magnitudine pisi minoris, ex relatione Domini Doctoris Bronckhorstii Medici Amstelodamensis, dum viveret, celeberrimi. Quantis cruciatibus miser ille fuerit vexatus, facilis est conjecturæ; neque cessarunt. Aperto dein cadavere, inveni renis sinistri pelvim admodum dilatatam, calculoque ingentis magnitudinis (pro ratione scilicet ætatis, quamobrem hanc recensere historiam mihi animus fuit) obfessam. Vide Figur. 49.

Figur. 49. Explicatio.

A. *Ren sinister.*B. *Ejusdem pelvis calculo magno referta.*C. *Ureter.*DD. *Calculi duo in dicta pelvi reperti.*

OBSERVATIO LVIII.

Molarum Origo & Natura.

MOla dicitur caro deformis, ossibus destituta, & ex imperfecta aut mala conceptione generata. Quod si verum sit, mirari subit, ejusmodi molas à virginibus (aut saltem, de quibus nulla alia suspicio erat) fuisse exclusas, sicut ostendit Figur. 50. Vetulas Viris non utentes aliquando in lucem exposuisse tales molas, observavi. (Vid. Figur. 51.) Sæpissimè in abortu, foetu enixo, remanet per aliquot septimanas, imò menses, placentula, quæ à compressione uteri non solum uteri figuram adipiscitur, verùm etiam sæpius ita induratur, ut carnis substantiam duritie longè superet, & pro mola habeatur. Jam à viginti annis Nobilissimi & Amplissimi Domini Consules & Scabini ad ulteriora infortunia (de quibus multæ audiebantur querelæ) vitanda circa obstetricationem, injunxerunt Collegio Medico & mihi, ut omnes, quotquot essent Amstelodami Obstetrices examinarem; quarum numerus haud erat exiguus: hæc fere omnes interrogavi, quid circa molas observassent, nulla verò earum nobis vel aliquid potuit revelare, unanimiter dicentes, sese quidem corpuscula carnosa & dura offendisse, quæ è mulierum corpore erant exclusa, ast verò nunquam viventia, sicut nonnulli credidè. Aliquando utero expelluntur Sarcomata, quæ pro molis habentur; sarcomata, inquam; quia præter carnem nîl in iis deprehendi: ejusmodi excrescentias uterinas per pedunculum utero adherentes observavi in ipso utero, dum mulieres in partus laboribus essent, & excretarum iconem exhibet Figur. 52. Illud verò neutiquam mirandum, quandoquidem in ipso etiam stomacho, & vesica urinaria ejusmodi corpuscula excrescere observavi.

Itaque

Fig. 52.

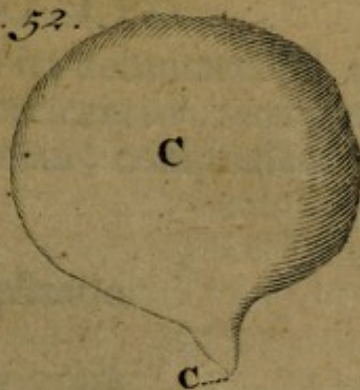

Fig. 51.

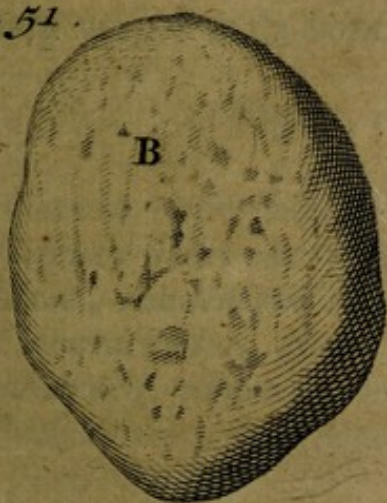

Fig. 50.

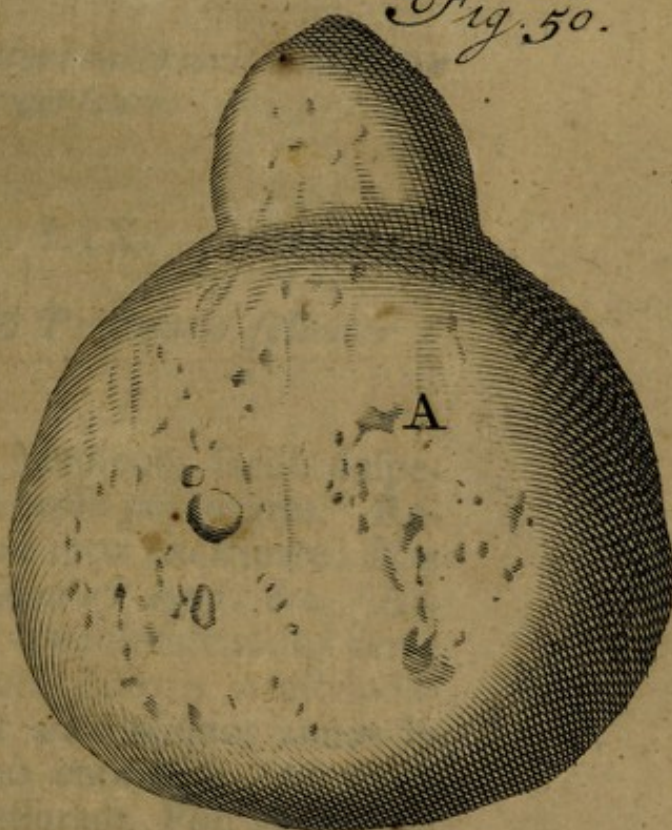
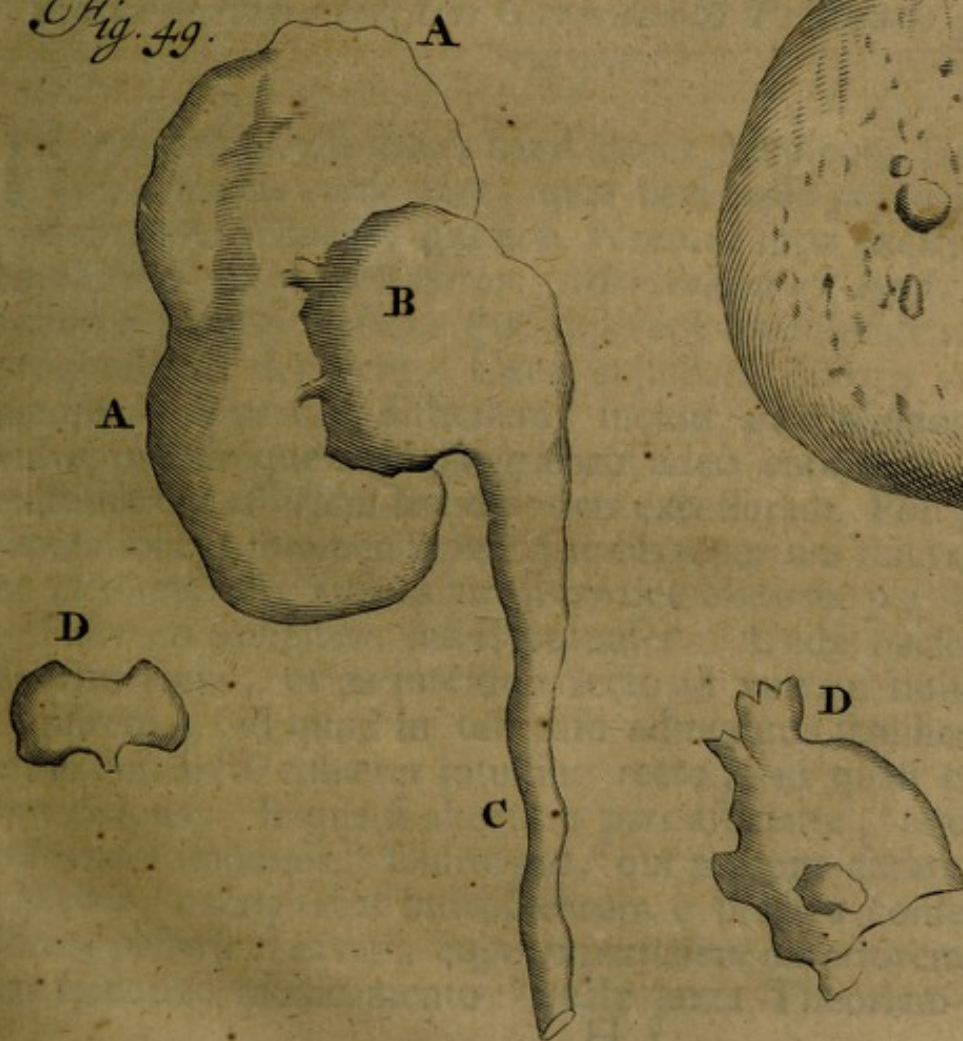
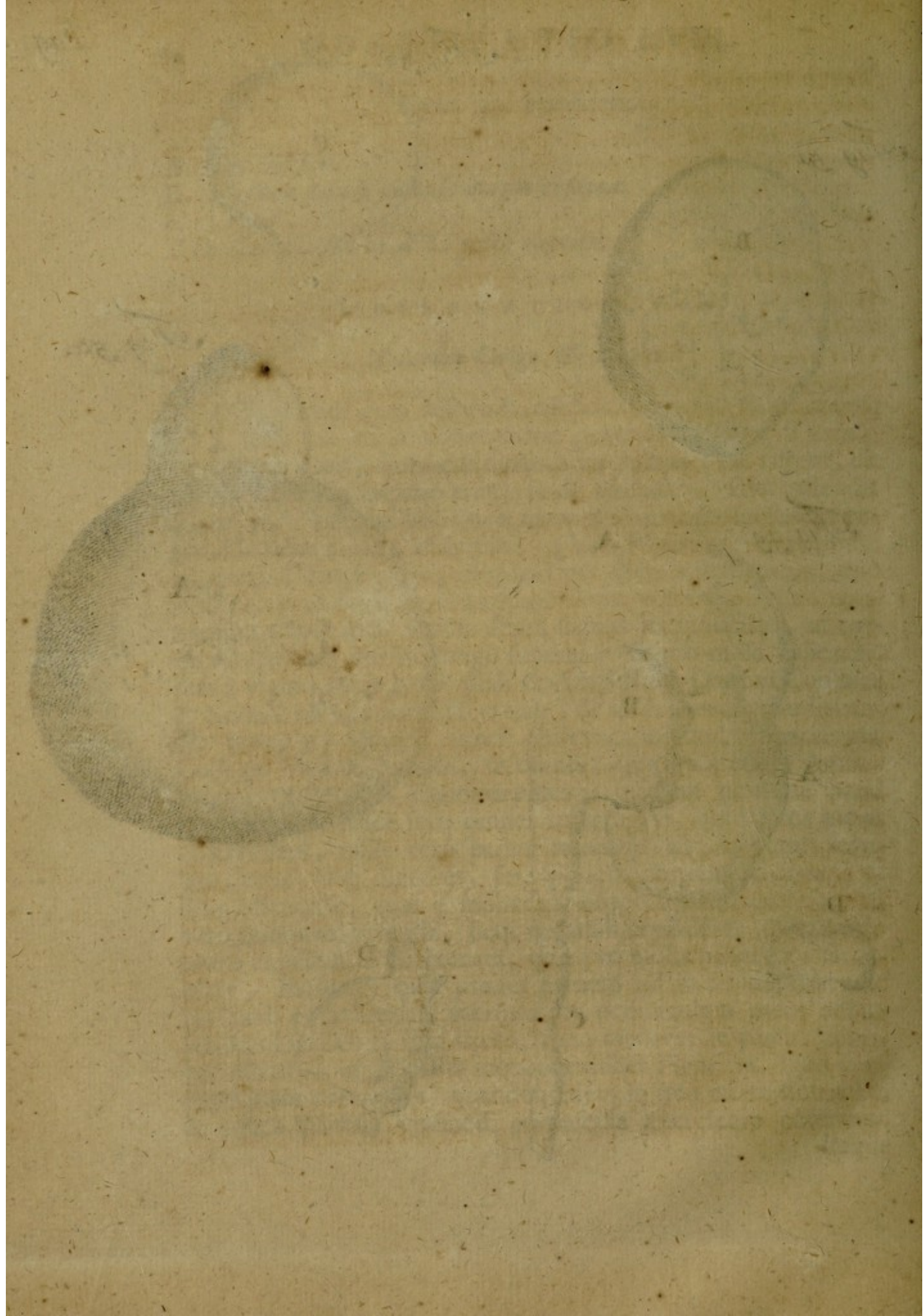

Fig. 49.

Itaque verosimile admodum est, Molas ita decantatas nil aliud esse, quàm ejusmodi carnosas Uteri excrescentias, aut placentulas retentas, & ab utero, uti supra innui, compressas; nequam verò è mala conceptione ortas.

Figur. 50. 51. 52. Explicatio.

- A. *Carnea excrescentia vetula Utero exclusa.*
 B. *Carnea uteri excrescentia, quam mulier à longo tempore gestarat, tandemque excreverat.*
 C. *Carnea moles, quam ipsemet sensu uteri interiori membranæ adhaerere, idque in muliere in partu versante.*
 c. *Pedunculus è quo dependebat.*

OBSERVATIO LIX.

Vulvæ Rectique Intestini Gangræna & Perforatio feliciter curatæ.

IN gravioribus affectibus haud decet Medicum facilè desperare; sæpius enim fiunt, quæ fieri posse pernegares. Reperiuntur Ardeliones, qui non verentur mox exclamare: *Non curabitur. Non eluctabitur. Moriendum est ægro, &c.* At tamen si nomini & famæ suæ cuperent consulere, cautius certè prognosticari deberent. Uxor cujusdam Pistoris Amstelodamensis, ob partum difficilem, incidit ante aliquot annos in vulvæ intestinique recti gangrænam adeò enormem, ut multi existimarent afflictam brevi è vivis excessuram. Post gangrænæ separationem foramen vulvæ à nobis repertum fuit tantum esse, ut facillimè nux juglans viridi cortice obducta per illud ad intestini recti cavitatem inferi potuisset: Unde fæcibus alvinis dabatur locus, ut ex intestino recto ad vulvam nullo negotio transirent; id quod in tali casu admodum familiare, vulva enim tam arctè cohæret intestino recto, ut quasi continuum sint corpus: Itaque si alterutra pars afficiatur, altera nequit remanere immunis. Chirurgus, qui mecum curationem suscipiebat, excogitabat instrumentum è bractea confectum, in forma pessarii excavati, cujus superficiem exteriorem obduxerat sarcotico medicamento: quale juxta Theoriam Chirurgi-

cam equidem non erat improbandum, sed tamen in praxi præfenti inutile fuit repertum, neque enim illud perferre potuit ægra. Itaque dictis medicamentis, plumaceolis exceptis, aperturæ dictarum partium prospeximus, quibus brevi in totum reconvaluit hæc puerpera. Ubinam jam sunt scioli, qui effutiunt ejusmodi malum esse incurabile, & sine fistula remanente nunquam curam posse absolvi? Sciant non solum hanc puerperam in totum fuisse restitutam, ita ut nulla superesset labe, verum etiam diversas ex eodem affectu à nobis esse curatas. Hoc verò discrimen in gangrænis earum partium animadverto: scilicet, si partes posteriores, nempe quæ os sacrum respiciunt, tali afficiantur morbo, faciliùs curantur, propter intestini recti carnositatem, vulvæque dispositionem, quæ versus intestinum rectum non gaudet tot rugis transversis, nerveis, & duris, curationi obstaculum inferentibus, sed quod omnia ibidem molliora, curationique magis prona. Præterea in parte anteriore, nempe, quæ meatum urinarium respicit, propter continuum Urinæ stillicidium sanatio præpeditur, unde tunc sæpissimè fistula relinquitur incurabilis.

OBSERVATIO LX.

Capitis Contusioni solo fomento, absque incisione per imperitum temerè commendatâ, feliciter prospectum.

QUOD si verum sit Hippocratis effatum, Experientiam nimirum esse fallacem, eò magis verum esse dixerim, fallacissimam esse praxin sine experientia. Mulier quædam è curru cecidit in terram gelu induratum, unde frons tam vehementer fuit contusa, ut ingens statim ibidem elevaretur tumor. Chirurgus suburbanus tumore explorato, & ægrotam aliquoties vomuisse intelligens, cranium esse impressum & fissum, nec sine cruciali incisione & ossis elevatione posse curari judicavit. Hisce propositis, adstantes me vocari jusserunt quando ego hanc propositam encheiresin renuebam, nulla quippe cranii fissi signa præstò esse asseverans. Ad hæc respondit audaculus ille incisor, sese digitis impressionem sentire, nullam verò esse impressionem sine fissura. Revera nisi ejusmodi tumores sæpius in capite digitis explorassem, perque

experientiam de eorum vera natura edoctus fuissē, dixissē & ego ipse cranium esse impressum: Ita enim tumores capitis post graviolem contusionem sæpissimè palpantibus sese offerunt. Quando namque locus inter tumorem & partem sanam digito comprimitur, cranium sæpè videtur impressum, sicque junioribus facilè imponit. Proinde cauti hi esse debent, ne in similem incidant errorem. Itaque loco crucialis incisionis fomentum ex optimis cephalicis applicitum est, ceu videtis infra scriptum, cujus beneficio tumor intra duos tresve dies evanescere cœpit, atque ægra nostra brevi convaluit, sine ulteriori magno remedio externo. Non solūm autem in hoc casu, verūm etiam in cranii vera fractura, in qua symptomata non augentur, haud statim ad incisionem & terebrationem esse confugiendum, existimo. Præstat post venæsectionem ejusmodi adhibere fomenta Cephalica, quæ non parcè, nec linteis exiguis, sed latioribus pannis laneis, calidè sunt applicanda, totumque caput iisdem obvolvendum. Sic non rarè felicissimè opem tuli iis, quorum capitibus jam scalpellum incisivum imminebat.

Fomentum Cephalicum superscriptum.

℞ *Herb. Betonicæ,*

Majoranæ an. m. ij.

Salviæ,

Rutæ an. m. j. ss.

Flor. Stæchados,

Lavendulæ an. m. s.

Rosarum rub. m. j.

Coq. s. a. ex s. q. vini alb. ad ℥. iij.

Colatura detur usui.

OBSERVATIO LXI.

Uteri post partum inflammatio, subindè ab Obstetricum temeritate oritur.

INter omnes affectus, quibus obnoxius est Uterus, haud infimæ notæ est Uteri induratio & inflammatio tempore partus;

tus; per quam multæ è medio tolluntur puerperæ. Sæpiùs miratus fui in nonnullis parturientibus Uterum tam facilè inflammari, in aliis verò non. Vidi in puerperis post partum, & quidem satis facilem, Uterum inflammatum. Discant ergò Obstetrices uterum neutiquam fortiter extrinsecè comprimere, ut foetus caput versus uteri osculum ducant; discant cautiùs agere in secundinis extrahendis, ne abdomen & per consequens uterum nimis comprimant. Sint prudentiores Obstetrices in obstetricatione, ne continuè absque necessitate manus in utero habeant, à qua fricção non rarò expertus sum uteri partem inferiorem fuisse inflammatam. Et quid dicendum de illis audaculis & temerariis, quæ non verentur digitos in anum intrudere, ut foetus capiti exitum parent, unde tam facilè inflammantur intestinum rectum, & partes huic adsitæ. In summa absit omnis crudelis Uteri tractatio, ne tale ampliùs occurrat malum abominandum.

OBSERVATIO LXII.

Lien in pelvim prolapsus, ejusque naturalem locum occupans analogum aliquod corpusculum.

INter corporis humani partes, quæ situm naturalem aliquando mutant, non infimum locum obtinet Lien, qui in statu naturali sub costis spuris palpari digitis nequit. Verum enim verò in statu præternaturali ejusdem magnitudine aucta, fit, ut mole ac ponderositate sua aliquando ita descendat, ut non solum sub costis nothis, verum etiam in hypogastrio manu evidenter sentiri possit. Anno 1670. Mulier quædam in Nosocomio nostro, post dolorosum & difficilem partum, in hypogastrio duritiem contraxit, non sine dolore vehementissimo. Nonnulli suspicabantur placentam uterinam intus retentam, duritiem illam producere. Variis itaque usurpatis remediis eandem nitebantur expellere, quibus tamen nil efficientibus, animam Deo tandem reddidit puerpera. Dissicandi cadaver ansam & copiam mihi faciebat eo tempore Nosocomii Medicus ordinarius, Gerardus de Penijn. Partes interiores omnes satis benè dispositas deprehendi, præter Lienem, qui naturali liene octuplo, & quod excedebat, major, & bilanci impositus qua-

quatuor libras pendens in pelvim descenderat: in cujus naturali loco lieni analogum comparuit corpus, castaneæ majoris magnitudine, colore autem substantiâque lienem exactè referens. Vide Clarissimi Domini Schraderi Observationes rariores Anatomico-Medicas, Decad. III. Obs. 4. ubi eandem recenset historiam.

OBSERVATIO LXIII.

Tumor Ventris oblongus post partum, ex omenti coarctatione.

Quales essent tumores illi duri & oblongi, quos mulieres post partum in abdomine non rarò retinent, tam diu anceps hæsi, donec, data mihi occasione, in dissectione cadaveris cujusdam rem perspicuè detegerem: quando observavi Omentum duos ferè digitos crassum, tres digitos latum, spithamam cum dimidia longum, & in substantiam adipo-carnosam degeneratum, atque insuper scirrhotum. Vide Figur. 53. Ejusmodi tumores in abdomine viventium mulierum, postquam pepererunt, multoties contrectavi, quorum nonnulli transversim positi erant, alii situm obliquum obtinebant. In tali casu crediderim omentum à visceribus circumjacentibus, tempore gestationis, aut quum utero gerunt mulieres, aliquando ita comprimi, ac in se ipsum adigi ac cogi (*Belgicè soo in malkander gaat zitten*) ut nunquam inflammetur, incrassetur, & ita concreseat, quemadmodum fieri videmus in aliis membranosis corporis humani partibus, postquam inflammationem, quantumvis levem, conceperunt. Notandum quoque hosce tumores oblongos manibus, dum vivunt mulieres, ita sæpius comprehendi posse, ac si quis farcimen manu prehenderet. Mulieres eos tumores, sine magno, imò aliquando sine ullo dolore, ast non sine aliquali incommodo, per plures annos gestasse, aliquoties notavi.

Figur.

Figur. 53. Declaratio.

- A. *Stomachi pars inferior.*
 BB. *Omentum integrum scirrhosum factum, & farciminis instar in se ipsum adaetum.*
 C. *Incisio à me facta, ut intrinsecum, quasi lamellatim dispositum, conspici posset.*
 D. *Uteri fundus, cui connatum erat omentum.*
 E. *Uterus circa osculum abscissus.*
 F. *Uteri ligamenta.*

OBSERVATIO LXIV.

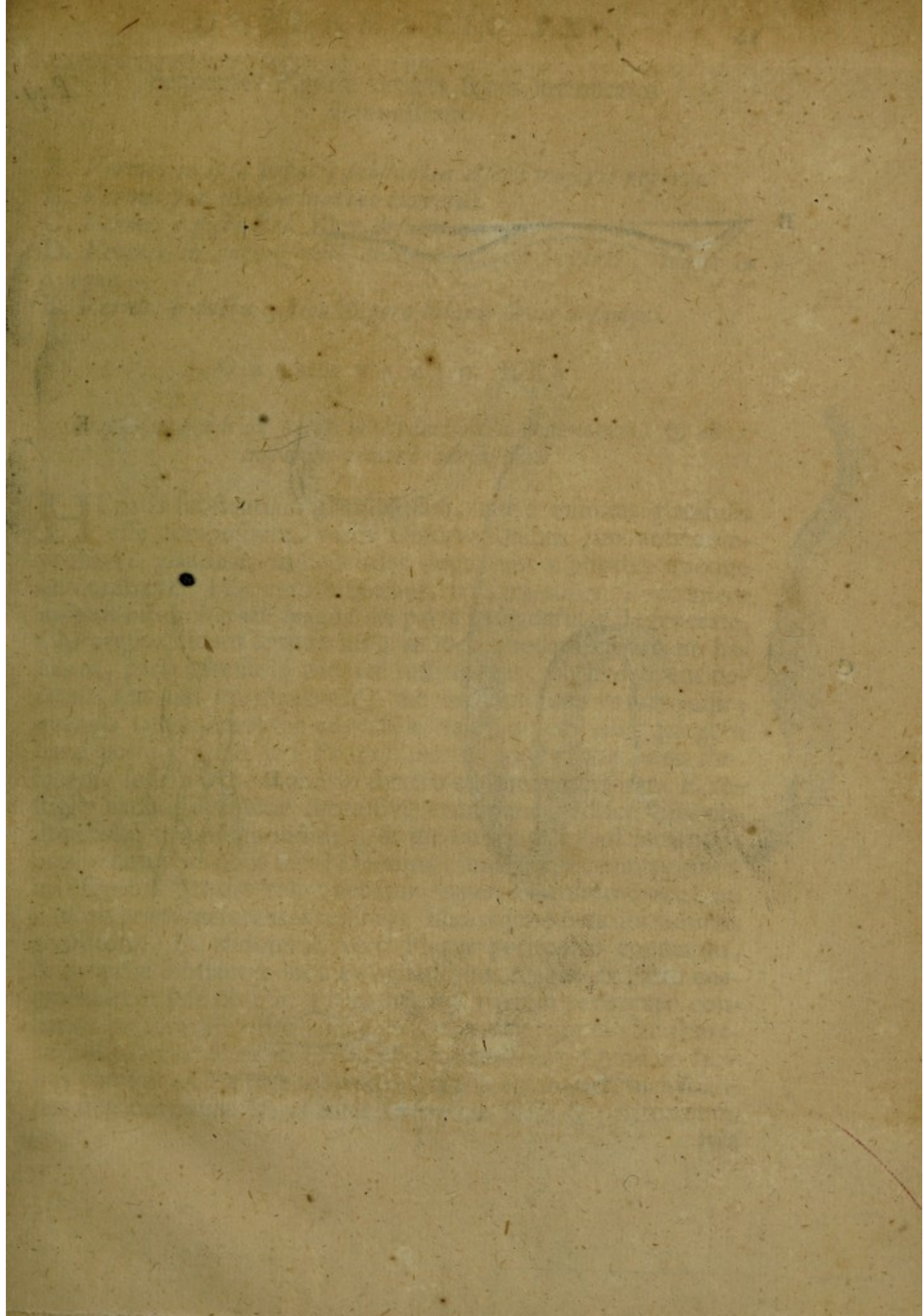
Vermes passim intra viscera delitescentes.

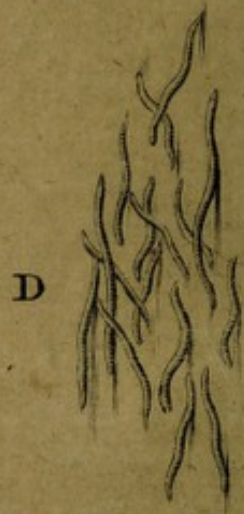
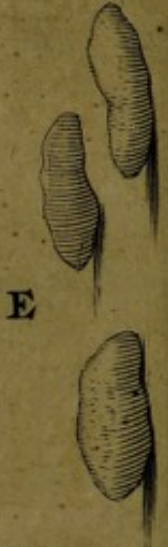
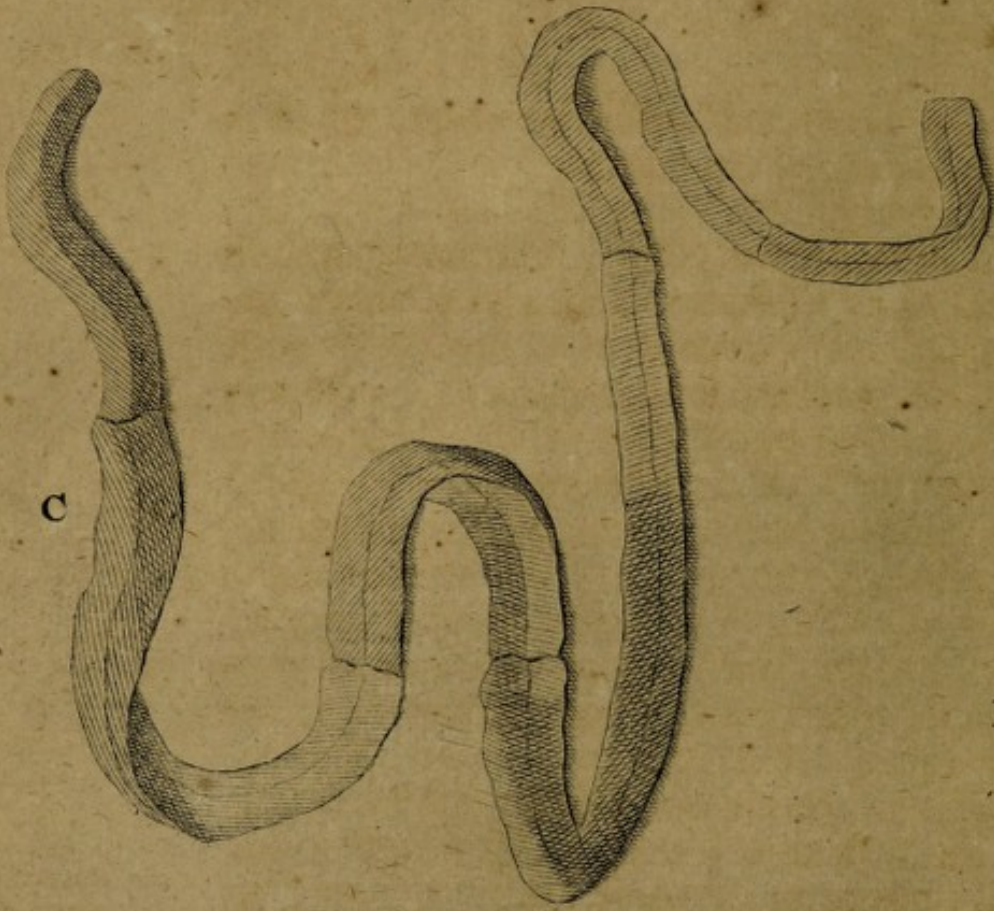
AN omnia ex ovo generentur, uti Harvæus & ejus Sectatores perhibent, dubitandi ansam mihi dedere Vermes in arteriis equorum viventium, ut & vermes in hepatis parenchymate glanduloso, aut glandulis, ut hodie audit, imò in ductu cystico & poro bilario ovillo, & vesicula fellea sæpissimè inventi & infra depicti. In Renibus humanis semel eos me vidisse memini: quales in canum renibus longè frequentius occurrunt. Vermes quoque in cerebro esse repertos, nemo ibit inficias, qui magni nominis Authores evolverit. Per quas vias isthæc animalcula eorumve ovula in corporis interiora sese insinuaverint, haud in proclivi est determinare. Per poros enim cutis, per partes respirationi inservientes eos ad dictas partes pervenisse probabile non videtur, multoque minus eorundem ova per os introitum habuisse, & ulterius ad dictas partes penetrasse neutiquam verosimile videtur: neque enim in ventriculo, in quo ob chylicationem notabilis fit fermentatio & destructio assumtorum, integra manere potuissent. Vasa quoque chylosa aut lactea nequeunt ovis transeuntibus viam præbere. Adde quod nullus mortalium unquam ejusmodi vermes extra corpus viderit. Itaque ancipitem hæere hîc oportet, donec vera & indubitata lux nobis affulgeat ab ingenio illorum, qui omnia mathematicè & à priori (si Diis placet) demonstrare gestiunt.

Fig. 53.

Sequentes Figuræ vermes supra memoratos
demonstrant.

- A. *Vermes in ipsa hepatis substantia Aselli majoris reperti.*
- B. *Vermis per vias urinarias excretus.*
- C. *Vermis è pisce Bel. Bley desumptus.*
- D. *Vermes in aneurismate arteriæ magnæ reperti, idque in equo.*
- E. *Vermes è ductu cystico & poro bilario Ovis desumpti.*

OBSERVATIO LXV.

Hepar magnâ ex parte in hydatides degeneratum, & ab imperito temerè confossum.

Hepatis substantiam glandulosam, aut è minimis glandulis esse compositam, variis Observationibus jam ante comprobavi; glandulas in hydatides degeneres multoties quoque demonstravi. Hic verò historiam, satis mirabilem, recensere animus est de hepate magna ex parte in hydatides degenerato. Chirurgus quidam temerarius, in loco quodam suburbano habitans, paracentesin in thorace instituturus, ob hydropem pectoris (ut sibi imaginabatur) me in consilium vocari jussit; quando tamen propter adversam valetudinem illuc pergere haud potui. Quid fit! Proprio Marte, idque solus, non thoracem, sed in hypochondrio dextro abdomen perforat. E vestigio hydatides multæ successivè erumpunt. Hisce visis obstupescens turundam indidit, & me convenit, ast incassum, brevi enim post obiit misera fœmina: unde nobis rem penitus investigandi occasio relinquebatur. Aperto igitur thorace, nil liquoris præternaturalis invenimus. Imo viscera benè ibi vidimus constituta. In abdomine verò Hepar peritonæo connatum, & propriæ substantiæ loco ex hydatidibus magna ex parte coagmentatum sese obtulit. Hanc hepatis partem peritonæo connatam perforaverat iste audaculus, cum apertionem in thorace institueret; & ex ea Hydatides proruperant. Quod eò facilius contigit, quia tota substantia hepatis eo in loco in hydatides degeneraverat: ita ut inter cavitatem illam & peritonæum,

sola membrana, hepar ambiens, peritonæo connexa; intercederet.

OBSERVATIO LXVI.

Exsectus Lien vivi Canis, non obstante notabili hæmorrhagiâ, superstitis.

Vulnera abdominis penetrantia cum modica sanguinis effusione in ejus cavum, sine læsione tamen visceris nobilioris, non tantum periculi afferre mihi videntur, ac nonnulli quidem voluere. Exemplo sit nobis canis mediocris magnitudinis, cujus splenem, in discipulorum gratiam, nuper exsecui, post ligationem vasorum spleneticorum, arteriolâ epiploicâ neglectâ. Abscisso liene cum annexis & ligatis vasis, tantum effundebat sanguinis dicta non ligata arteriola, ut jamjam videretur moriturus canis. Eâ tamen sine vinculi injectione in abdomen intrusâ, ubi dubio procul non statim desinit sanguinem effundere, vulnere futurâ abscissâ prospexi, & brevi temporis spatio, id est intra 6. 7. dies, vulnere consolidato convaleuit canis. Primis à sectione diebus, nec cibum nec potum appetebat, subinde vomendo. Post hosce dies cibum avidissimè devorabat, quemadmodum in hunc usque diem.

Itaque vulnera, in abdominis cavitatem penetrantia, cum sanguinis effusione modicâ in ejus cavum sine visceris nobilioris læsione per se lethalia haud sunt pronuntianda, quantumvis paracentesi nullus ferè hic detur locus in tali casu. Anxiè inquirendum non est, quando, & per quas vias dictus cruor à natura superabitur: experientia sæpius confirmavit, ejusmodi sanguinis effusiones sine ulla noxa fuisse reparatas. Præter vias adeò decantatas, uti sunt alvus, pori, renes, &c. alios quoque esse meatus credo, nec ipsa Lymphatica & sanguinea vasa secludenda puto. Sanguis enim extra vasa effusus, & in cavitate hac vel illa conclusus, aut concrescit, aut fluidus remanet. Si concrescat, sicut post venæsectionem fieri videmus in scutellis, dubio procul post aliquod tempus, si non in totum, saltem maxima ex parte etiam in serosum resolvitur humorem, sicut venâ sectâ quoque videmus fieri; & sic aptus natus redditur ut partim recipiatur à vasis. Si verò non

non concrefcit effufus cruor, non minor eft ratio, quod à vafis, præfertim venis, reforberi poffit; modò quantitas fit modica, & aër fecludatur. Si verò multum fanguinis detineatur in abdominis cavo, vulnusque magnum, aërque non fecludatur, corrumpitur fanguis, febres accedunt, & vulnerati in periculo magno verfantur.

OBSERVATIO LXVII.

Spina Dorsi in circulum recurvata.

INter offium affectus nunquam me vidiffe memini rariorem, quàm talem ferè in nihilum redactionem Corporum, (fic dicuntur partes anteriores vertebrarum) in qua corpora aliquot vertebrarum ita in fe invicem erant adacta, ut vix corpori unius vertebræ in omni dimenfione refponderent; & quod omnium admirationem excitare aptum eft, in Mufæo, noftro refervamus feptem dorsi vertebras per ancylofin aut offeam fubftantiam coalitas, & in orbem ita recurvatas, ut corpus supremæ vertebræ cum corpore infimæ fit conjunctum. Vide Fig. 54. 55. Corpora quatuor dictarum vertebrarum vix unius vertebræ corpus adæquant. Videmus in gibbofis spinam dorsi femper recurvari: verum enim verò ita incurvari, ut unius pars fuprema cum alterius parte infima fit conjuncta, fummam meretur admirationem. Gibbofum fuiſſe hominem, è quo defumptæ funt dictæ vertebræ, non eft dubitandum: fatis verò mirari non poffum, quomodo corporibus vertebrarum in fe invicem ita adactis, ac fi fub prælo fuiſſent preffa, (unde multo brevior reddita erat fпина) hoc fuerit ferendo fpinalis medulla, pars adeò nobilis, & tantâ fensus teneritudine prædita, ut vix ac ne vix quidem lædi fine fummo corporis detrimento poffit. Siquidem dictus affectus morbis congenitus fuiſſet, non foret tam mirabilis, aſt verò credibile eft poſt natiuitatem vertebras eandem incurvationem contraxiſſe, in gibbofis enim pluries contingere talem corporum vertebrarum in nihilum redactionem, varia ſpecimina in noſtro Mufæo confervata teſtantur.

Figur. 54. Explicatio.

- A. *Septem vertebrae spinæ dorsæ lateraliter visæ, quarum corpora per osseam substantiam non solum connata sunt, verum etiam corpus supremæ adnata est corpori infimæ.*
 B. *Corpus supremæ vertebrae.*
 C. *Corpus infimæ.*
 D.D.D.D.D.D.D. *Spinosi processus.*
 d. d. d. d. d. d. *Processus transversî.*

Figur. 55. Easdem septem vertebrae, parte anteriori visas, repræsentat.

- A. *Corpus supremæ.*
 B. *Corpus infimæ.*

OBSERVATIO LXVIII.

Ventriculi & intestinorum ob inediam prodigiosa contractio.

Post inediam diuturnam, & post atroces dolores, non solum emaciari corpus humanum, verum etiam aliquando & stomachum cum annexis intestinis ita contrahi, ut nil minus quam intestina & stomachum repræsentent, observavi. Hujus mali exemplum ostendimus in cadavere cujusdam viri Nobilis, præsentibus D^{is}. Pisone & de Dieu, Medicinæ Doctoribus celeberrimis, ut & Chirurgo à manu Anthonio Paemburgio; cujus ventriculum in intestinum degenerasse dixisses. Vide Fig. 56.

Figur. 56. Explicatio.

- A. A. *Stomachus humanus valdè contractus è corpore adulti.*
 B. *Os sinistrum Stomachi.*
 C. *Os dextrum s. Pylorus.*
 D. *Portio intestini duodeni.*
 E. *Oesophagi seu gulæ particula.*

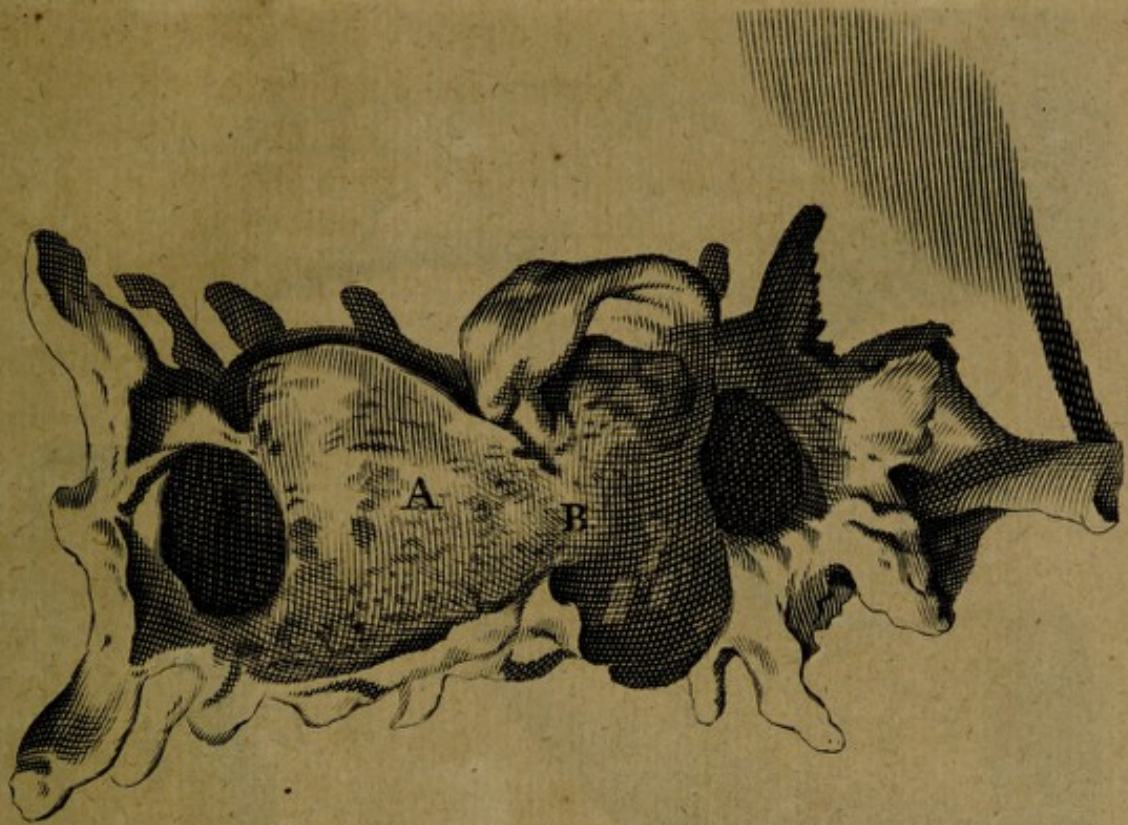

Fig. 55.

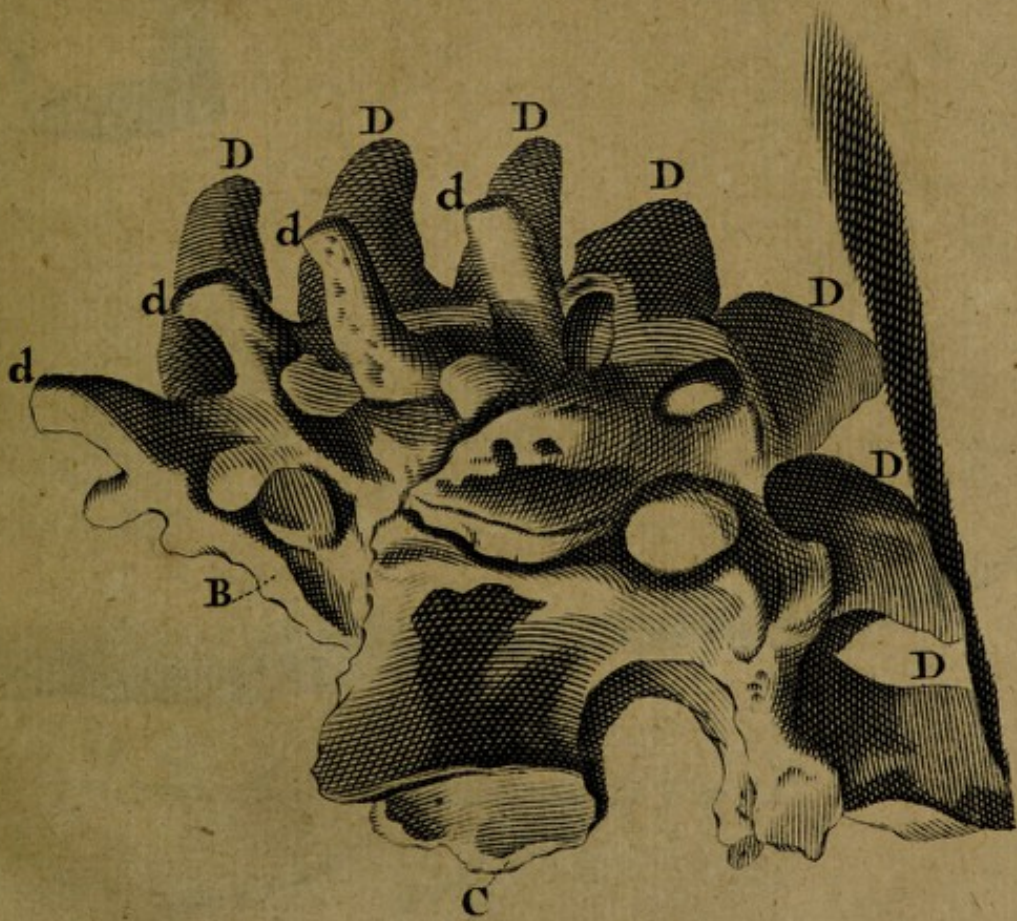
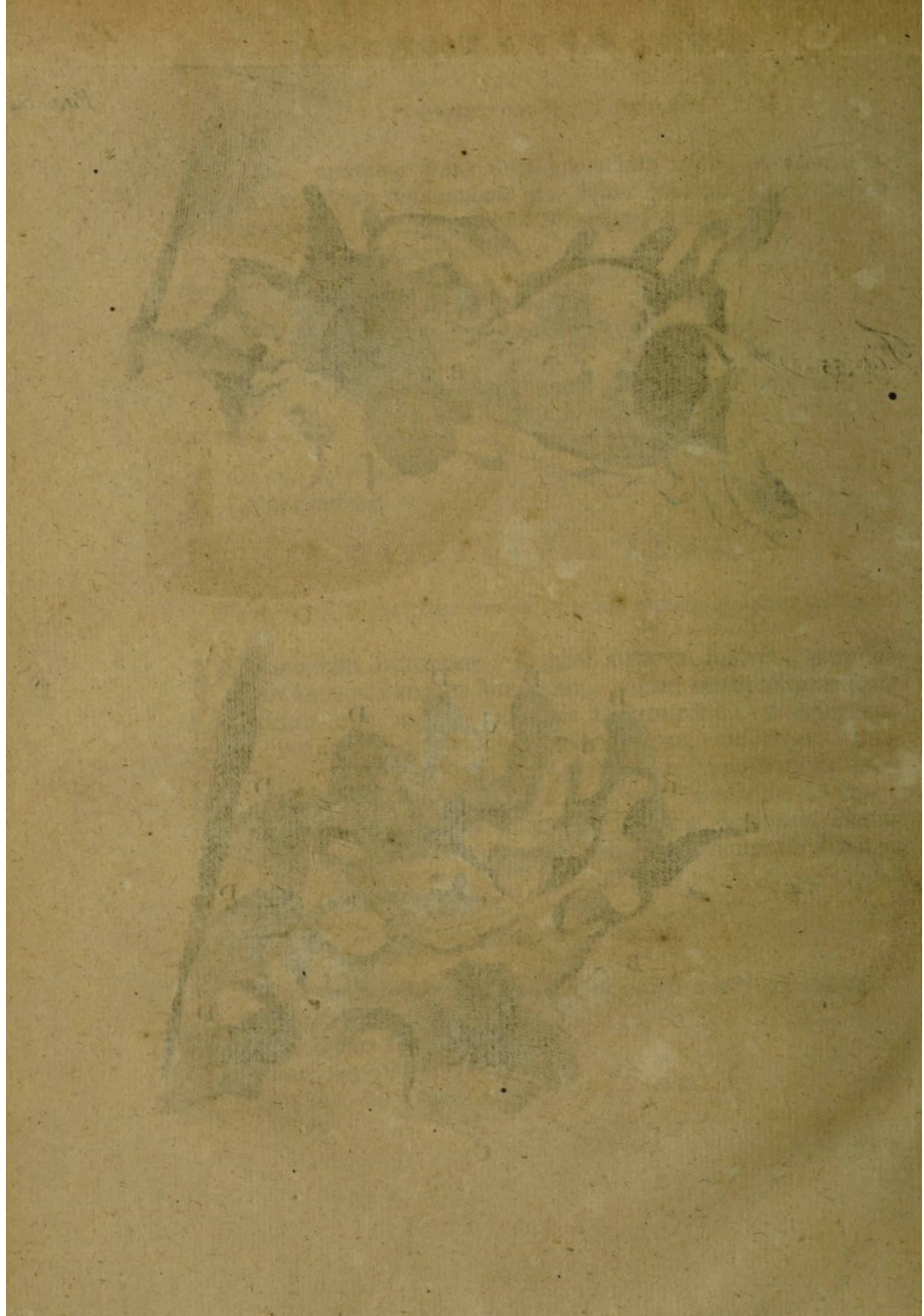

Fig. 54.

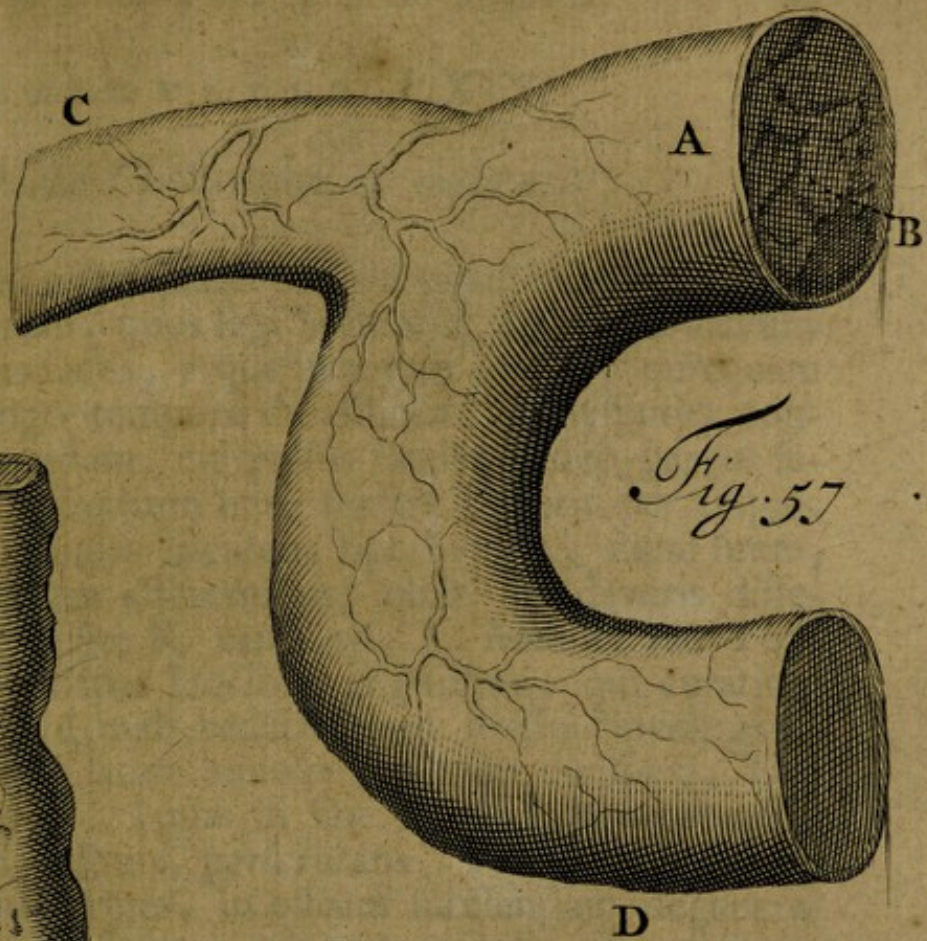

Fig. 57

Fig. 58.

Fig. 56.

Stomachus postica parte visus,

A

D

B

Handwritten text, possibly a title or description, written in a cursive script. The text is faint and difficult to read.

OBSERVATIO LXIX.

Valvulae Cordis ossae & coalitae.

IN Corde humano ossa reperiri non est planè insolitum. Nul-
 lus verò Authorum, quos legi haectenus, de cordis valvulis
 deformibus & osseis factis, atque in totum coalitis, quicquam
 memoravit. A longo tempore de asthma & dyspnoea con-
 questus Mercator quidam, cui pulsus tandem adeò parvus fa-
 ctus est, ut nemo adstantium eum sentire valuerit per aliquot
 dies, & sic in continuas incidens lipothymias, diem suum,
 nullis remediis levamen afferentibus, obiit. Cadaveris disse-
 candi copiam mihi fecere R. van Zeyl, L. Mahiu, van Ton-
 geren, aliique Medicinæ Doctores dignissimi, qui curationi
 praefuere. In pectore mali causam haud frustra investigavi,
 totum enim thoracem latice aquoso repletum conspexi; Cor
 propter animi deliquia, (quæ in fine morbi sæpius perpeffus
 fuerat) & pulsus defectum, perscrutans, Valvulas Cordis Se-
 milunares dictas, deformes, in osseam substantiam degenera-
 tas, & ita coalitas, observavi, ut nulla visibilis via aut exitus
 sanguini è corde amplius superesset: sicut Fig. 57. repræsen-
 tat, & Musæum nostrum exhibet. Rogabit hic aliquis, quo-
 modo vivere potuerit æger postquam sanguinis è corde egres-
 sus in totum fuit impeditus, propter ossificationem, & coaliti-
 onem valvularum semilunarium? & haud dubitandum esse,
 sanguinis fluxum perseverasse quantum ad vitam absolutè ne-
 cessarium fuit, donec flamma vitalis obrueretur, propter
 omnimodam occlusionem & obturationem dictæ viæ. Dixi
 me nullam aperturam naturalem vidisse, neque pulsum ulti-
 mis diebus perceptibilem fuisse. Sed ex iis haud constat, pul-
 sum & sanguinis egressum tunc è corde in totum fuisse pro-
 hibitos: Vixit quamdiu aliquid adhuc restaret pulsus, &
 sanguinis è corde effluxus. Quibus deficientibus, moriendum
 erat ægro.

XIX Figur. 57. dilucidatio.

- A. Pars arteriæ magnæ circa cordis egressum.
 B. Valvulae in exitu cordis sitæ, & ab ossificatione & coalitione tam deformes factæ, ut nil minus quàm valvulas semilunares repræsentent.
 C. Pars arteriæ magnæ ascendentis.
 D. Pars arteriæ magnæ descendentis.

OBSERVATIO LXX.

Partium quarundam induratio in Hydropica.

AB atrophia & corporis marcore partes nonnullas indurescere, imo offescere, vel lippis atque tonforibus notum. Id autem etiam in hydropicis contingere posse, sequens probat exemplum. Mulier quædam Utero gerens, & hydrope ascite simul laborans, syndromen malorum tempore gestationis perpeffa est. Enixo foetu maturo non desiêre illam vexare ascites, præcordiorum anxietates, dolores intolerabiles, & multa alia mala; donec Deo ter Opt. Max. placuit, miseriis ejus finem morte imponere. Cadaveris apertione latici aquoso exitum paravi. Quo factò, peritonæum variis in locis duris particulis, arenulas mentientibus, conspersum, venamque portæ ex parte osseam factam, reperi. Vide Fig. 58. Venamque ipsam domi reservo. Cætera viscera satis benè erant constituta, Omento excepto, quod in totum erat consumtum.

Figur. 58.

Exhibet portionem Venæ portæ ossificatam.

OBSERVATIO LXXI.

In Fœtu cutis circa umbilicum defectus lethalis.

MUltoties infantulos vidi in lucem editos, quibus abdominis cutis & muscutorum pars in ambitu funiculi deerant, magni-

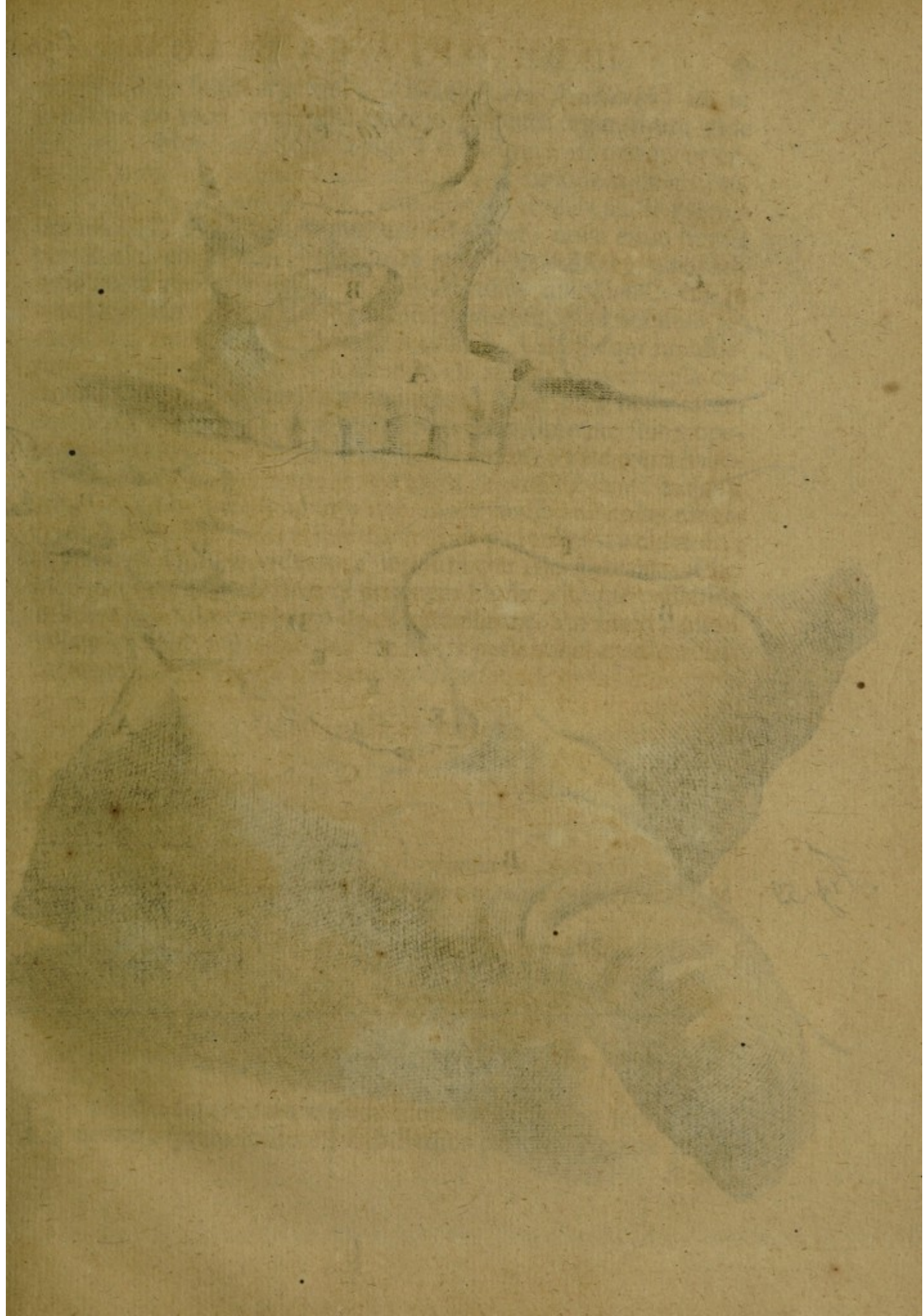

Fig. 60.

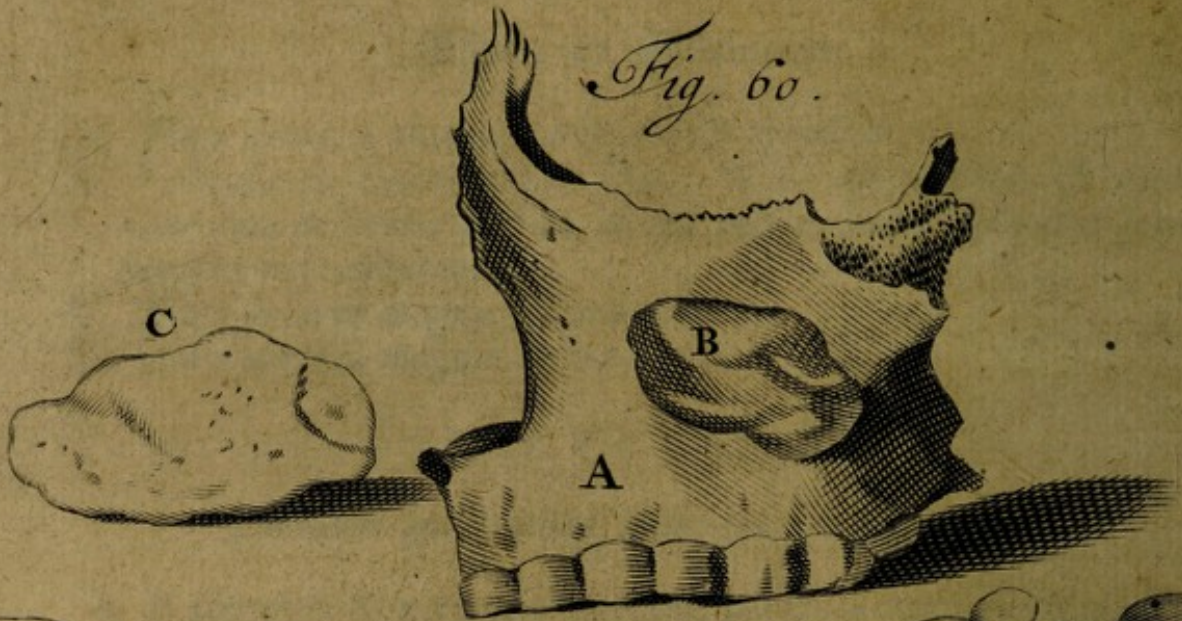
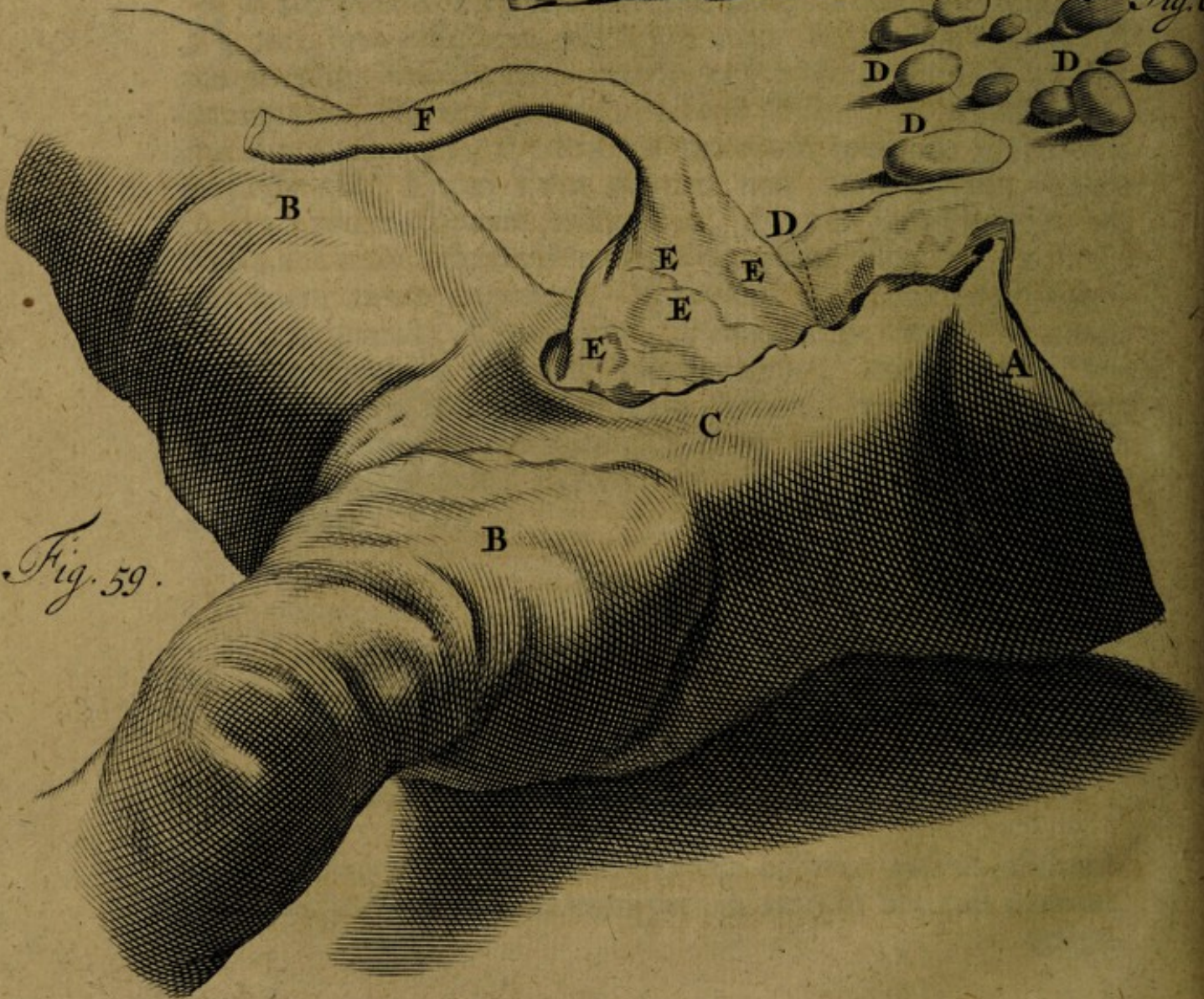

Fig. 61.

Fig. 59.

magnitudine solidi argentei, (Belgicè *een schellingh*) ita ut intestina eo loco tenuissimâ tantum pelliculâ tegerentur: vide Fig. 59. Hunc affectum sæpius à me visum, aut nunquam curatum memini: Omnes enim ab utero ad tumulum delati fuêre 5°, 6°, 7°, 8°, aut 9°. die. Iste affectus ab aliis audit Hernia umbilicalis, à qua tamen multum discrepat; nulla enim hernia potest dici umbilicalis, antequam umbilicus existat, quemadmodum in recenter natis, in quibus nullus umbilicus; nisi in tam larga significatione hanc sumseris vocem, uti nonnulli fecêre, qui funiculum umbilicalem subinde Umbilicum nominarunt. Umbilicus propriè loquendo est rugosa illa particula cutanea in abdominis medio prominens, quæ post nativitatem decidente funiculi particulâ remanet, sæpissimeque summopere extenditur, & Hernia Umbilicalis audit. Hic verò habemus morbum in Numero; cutis enim & cuti substrati muscoli in funiculi umbilicalis ambitu deficiunt, unde funiculus umbilicalis sese quoque circa insertionem in abdomen ita extendit, ut pellicula tantum videatur, intestinaque transpareant. Hic affectus omnem perfectam curationem eludit, itaque palliativa instituenda, solo emplastro diapompholigos, aut simili, quod nullam obtinet tenacitatem, ne nimis parti teneræ adhærens, viscerum eruptioni occasionem præbeat.

Figur. 59. Explanatio.

A. *Pars fœtus septimestris.*

BB. *Crura.*

C. *Abdomen.*

D. *Funiculus umbilicalis circa insertionem in abdomen, qui*

EEE. *Ita expansus ut pellucidam membranam repræsentet, & intestina transpareant.*

F. *Funiculus umbilicalis.*

OBSERVATIO LXXII.

A cutis circa fœtus umbilicum defectu, viscerum profusio.

EX affectu supracitato malum multò deploratius semel vidi ortum, quàm solito esset difficilior partus: Nempe intestina,

stina, stomachum, lienemque è corpore effusa, foetu per aliquot horas adhuc vivente, quantumvis omnia dicta viscera essent nuda, & omni integumento destituta; hîc nobis motum peristalticum intestinorum videre difficile non erat. Quàm male audiant Obstetrices, quibus hoc in obstetricatione contingit, si Medici hac in re imperiti accedant, qui hoc malum nunquam viderunt nec norunt, facile est colligere. Non Obstetrix, ast cutis & cuti substratorum musculorum defectus in causa sunt viscerum eruptionis, quæ in partu, præsertim difficiliore, exitum quærunt.

O B S E R V A T I O LXXIII.

Casus non minus notabilis circa cutis musculorumque abdominis defectum.

Affectus supra memoratus semel mihi obvenit in foetu jam in lucem edito, in quo maxima pars cutis musculorumque in anteriore abdominis parte deficiebant. Hîc videbamus viscera solo peritonæo tecta, quod adeò tenue existebat, ut non solum viscera distinctè videremus, verum intestinorum motum peristalticum. Hic vixit per diem unum atque alterum.

O B S E R V A T I O LXXIV.

A Pyloro relaxato Appetitus caninus.

Quamvis [variæ] appetitus canini & lienteriae intra viscera delitescant causæ, evidentiorum tamen nullam unquam offendi, quam nuper reperta est in dissectione cadaveris foeminini, præsentè D^o. Joh. Smedingh, Medicinæ Doctore præstantissimo. Mulier quædam à longo tempore appetitu canino vexata assiduâ aviditate cibos ingerere debuit ac voluit. Stomachus alimentis infarctus, eadem haud diu retinere potuit, propter pylori relaxationem: Unde intestina justo celerius onerabantur cibo, quorum quidem munus similiter est ulteriori ciborum coctioni inservire, non tamen cibum crudum in chylum convertere: Itaque paulo post pastum semper

per ferè de torminibus ventris fuit conqueſta, idque tam diu donec Deus ter Opt. Max. hiſce miſeriis finem imponeret morte. Aperto cadavere viſcera ſatis benè conſtituta reperiabantur; ſolo Stomacho excepto, cujus Pylorus, ut mox ante dictum, ita erat relaxatus, ut omnes digitos junctim compositos admitteret.

OBSERVATIO LXXV.

Notabile Veficæ vulnus feliciter ſanatum, ſuccedente Hernioſo tumore.

Quantum ſint momenti vulnera Veficæ circa fundum aut latus inflictæ, ex eo conſtat, quod multi eadem lethalia pronunciarint. Quin difficiliſſimis ſint curationis, gravioraque inferant ſymptomata, nullum eſt dubium: at verò notabilia partis iſtius vulnera ad conſolidationem perducere, hoc certè rarum eſſe nemo non fatebitur; ſubinde tamen obſervatum. Præterito anno Civis Amſtelodamensis in hypogaſtrio ſauciatus, tantum accepit veficæ vulnus, ut ne guttam quidem urinæ amplius per penem excerneret; è vulnere contra tantum urinæ continuè profunderetur, ut æger in lecto quaſi nataret, & omnia abundè humectarentur. Poſt vulnus inflictum, brevi ſcrotum tumefacto, in levem incidit gangrænâ ſcroti, non ſine animi deliquiis. Huic gangrænæ, cataplaſmatibus convenientibus è Phellandrio, mica panis, & vino occurrentes, brevi eandem vidimus coercitam, multumque ſolatii obtigit ægro, duabus ſpongiis lateribus vulneris applicitis, quæ maximam urinæ partem reſorbabant. Poſt aliquot dies in ipſo vulnere, ſarcoticis medicamentis linteo carpto exceptis proſpecto, exiguam conſpeximus incarnationem, & per penem ſanguinis grumofi portionem cum guttis aliquot Urinæ ejectam; quod nobis & ægro animum addidit. Sequentibus diebus incarnatio tantum ſumſit incrementum, ut omne lotium per penem redderet, breviſſime poſt ſanaretur. Ab hoc tempore benè ſeſe habuit; nuper verò ſine prægreſſa notabili cauſa conqueſtus eſt de exiguo dolore circa cicatricem, qui locus in tumorem cœpit attolli, dubio procul hernioſum: hoc enim ſæpius comperi, poſt ſanata vulnera in abdominis cavum penetrantia, her-

niam exoriri; propterea quod peritonæum rarò ad perfectam coalitionem pervenire soleat, quamobrem prudenter agunt, qui post ejusmodi curam cingulum per aliquot annos gerunt ad præcavendam herniam. Curationi supra memoratæ mecum præfuere Dom. Van der Wenden, Medicinæ Doctor eximius, ut & Johannes de Wall Chirurgus fatis expertus.

OBSERVATIO LXXVI.

Linguae ulcerosæ durities scalpello & cauterio extirpata.

Quæ in monetis Belgicis invenitur inscriptio, *idem Tutor & Hostis*, (nempe Mare) eandem Dentibus nostris accommodare liceat; qui benè constituti (præterquam quod linguæ & faucibus tutelæ sunt) cibum diminuunt, variisque in rebus nobis inferviunt; malè è contra affecti hostes nobis infestissimi evadunt. Ecquæ pars corporis tam immanes in nobis excitat dolores, prout illi, simul ac cariosi redduntur? Imò ne linguæ quidem parcunt, quæ ab illis cariosis non rarò ita induratur & exulceratur, ut homines è medio tollantur. Varia in medium possem proferre exempla, ast illa extra scopum forent. Videamus solummodò quomodo curanda sit lingua, ab hac causa non solum indurata, verùm etiam exulcerata. Curatio isthæc semper ab evulsione dentium malè constitutorum est inchoanda, linguæque Mel rosarum, cum Olei vitrioli tantillo pro re nata mixtum, applicandum, idque sæpius uno die, quia diu non adhæret parti affectæ: si huic aut simili remedio non cedat malum, tumorque incrementum sumat, aut pars affecta magis magisque exulceretur, & magis fungosa appareat, aut labia recurventur, tota pars linguæ indurata & exulcerata extirpanda, & post extirpationem inurenda; per experientiam enim sum edoctus, nil magis valere (malignitatis signis apparentibus) quàm inunctionem cauteriis actualibus, extirpatâ corruptâ portione, institutam. Alii potentiale cauterium præferunt, ast minus prudenter. Vetula quædam à longo tempore hoc malum perpeffa, post iteratam sectionem recidivam passa est; inde exanimis fere facta à nobis auxilium petiit, itaque cum Magistro Petro Mennonista, sæpius memorato, qui antea malum semel

mel quoque incassum (quamvis satis profundè sectio fuerat facta) amputaverat, deliberavi quo remedio affectus radicitùs foret evincendus, decrevimusque iterandam extirpationem, & post eâdem peractâ inustionem cauteriis appropriatis & satis magnis faciendam. Postquam ægra hæc à nobis perceperat rem nondum esse desperatam, & aliquod adhuc remedium superesse, nempè amputationem, & post eam, inustionem, facilè consensit, animoque adeò forti & infracto operationes pertulit, ut vix ullos ejulatus emiserit. Præmissis itaque universalibus, linguam linteo comprehendimus, quo melius posset ore extrahi, postea scalpello acuto incurvatoque totum malum abstulit dictus Magister: quo factò, parti interiori buccæ linteum aquâ frigidâ madidum applicitum est, ne bucca nimis à cauteriis læderetur. Hoc factò partem læsam cauteriis inustimus, sat fortiter cauteria adigendo, idque semel atque iterum iterando. Posthac oris collutionibus emollientibus usa est ad dolorem compescendum & escharæ casum promovendum, quâ separatâ, cura brevi absoluta est tincturâ myrrhæ & aloës, mixtâ cum decoctis exsiccantibus & melle rosaceo, chelidonii, &c. Atque hæc peractâ curâ vetula isthæc vivit & valet in hunc usque diem.

OBSERVATIO LXXVII.

Polypi in Antro Highmori hærentes.

Qualis sit affectus, Polypus, vel lippis atque tonsoribus notum: Sedes verò, & è qua parte idem erumpat, non item. Sunt qui existimant Polypum nares tantum obsidere, alii fauces, imò aures etiam ab eodem occupari autumant. Nos in quarti paris (quod apud alios tertium par audit) ossium maxillæ superioris cavitate, ab Highmoro *Antrum* dictâ, bis polypos invenimus. Semel in publica Anatome videre mihi contigit polypum in hac ossis cavitate: cujus formam videtis Fig. 60. Secundâ vice eos offendi in eodem Highmori Antro anno 1679. præsentibus expertis Chirurgis Magistro Petro Adriani filio, & Magistro van Ulsen: scilicet in muliere quadam, quæ à malæ tumore & gingivarum excrescentia maligna pessimè habebat. Post excrescentiæ amputatio-

nem, dentium aliquot molarium evulsionem, inusserunt, me præsentem, partem affectam supra citati Magistri, ad Antri dicti cavitatem usque cauterio actuali. E quâ sequentibus diebus minimo digito plurimos polypos extrudimus. Vide eosdem depictos Figur. 61.

Figur. 60. & 61. Explicatio.

- A. *Os malare.*
- B. *Polypus in Antro Highmori repertus.*
- C. *Diētus polypus ex Antro desumptus.*
- DD. *Polypi varii Highmori Antro digitis expulsi in muliere.*

OBSERVATIO LXXVIII.

Vesicæ scabies interna unâ cum excrescentiis glandulo-carneis.

QUAMVIS proprium Impetiginis subjectum communitè, & quidem non malè, statuatur Cutis; aliquoties tamen ferè eandem in interiori Vesicæ tunica observavi, cum dolore vehementiori, mingendi desiderio frequentiori, Urinæ purulentæ excretionem, & tanta vesicæ incrassatione, ut revera digiti spissitudinem adæquaret. Ex hoc affectu scabioso ortum quoque ducunt tumores, seu excrescentiæ glanduloso-carneæ, ex interiori vesicæ tunica propullulantes, quæ si prope collum vesicæ hæreant, non rarò Ischuriam inducunt tantam, ut non nisi cathetere inserto lotium reddi possit. Vide Figur. 62.

Figur. 62. Elucidatio.

- AA. *Hominis Vesica urinaria, cujus substantia*
- BB. *Summoperè est incrassata.*
- CCC. *Interior Vesicæ tunica scabioso affectu obsessa.*
- DD. *Vreteres.*
- EEE. *Carunculae ex interiori tunica erumpentes, quarum maxima pedunculo interiori tunicæ adhæret.*

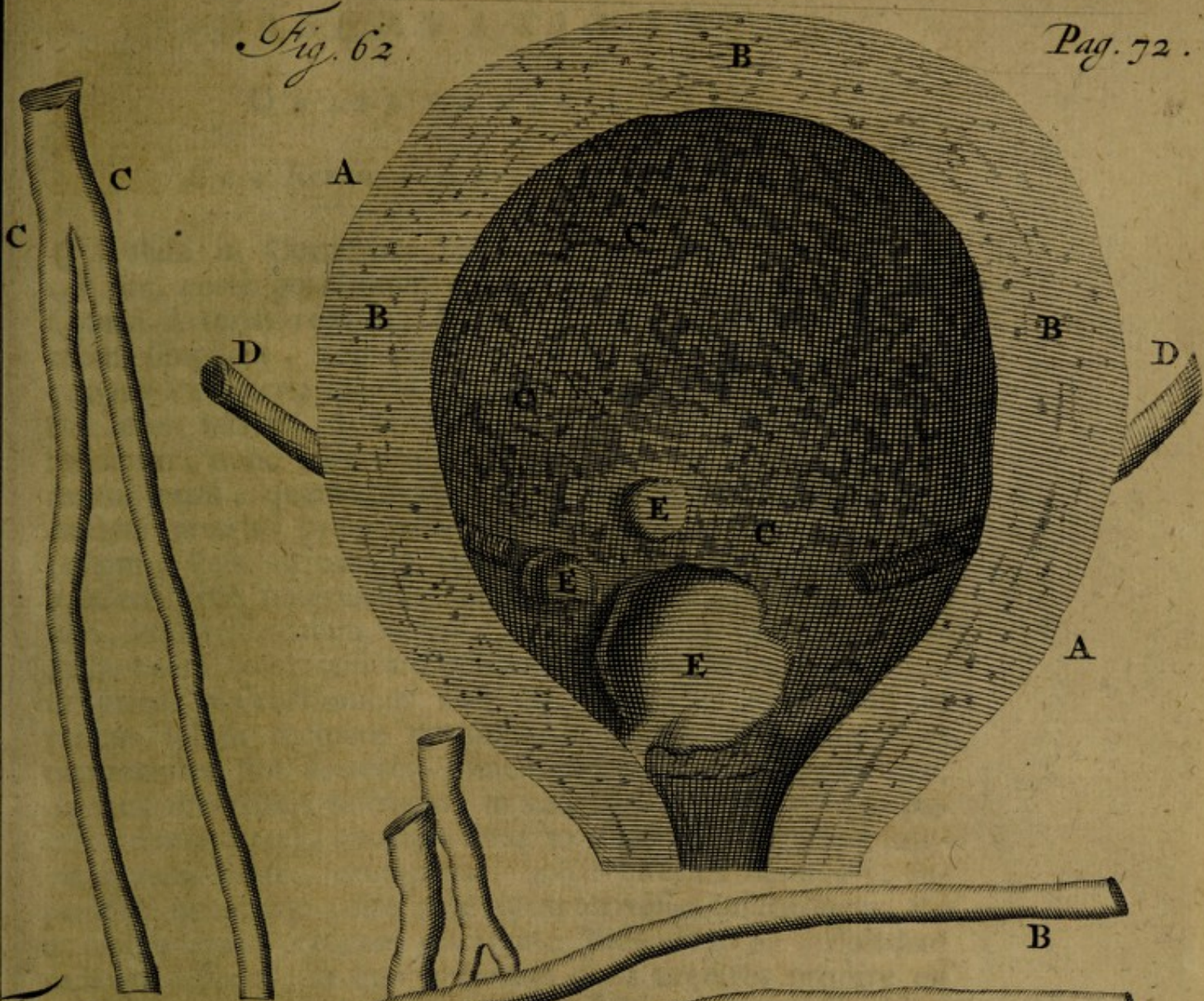
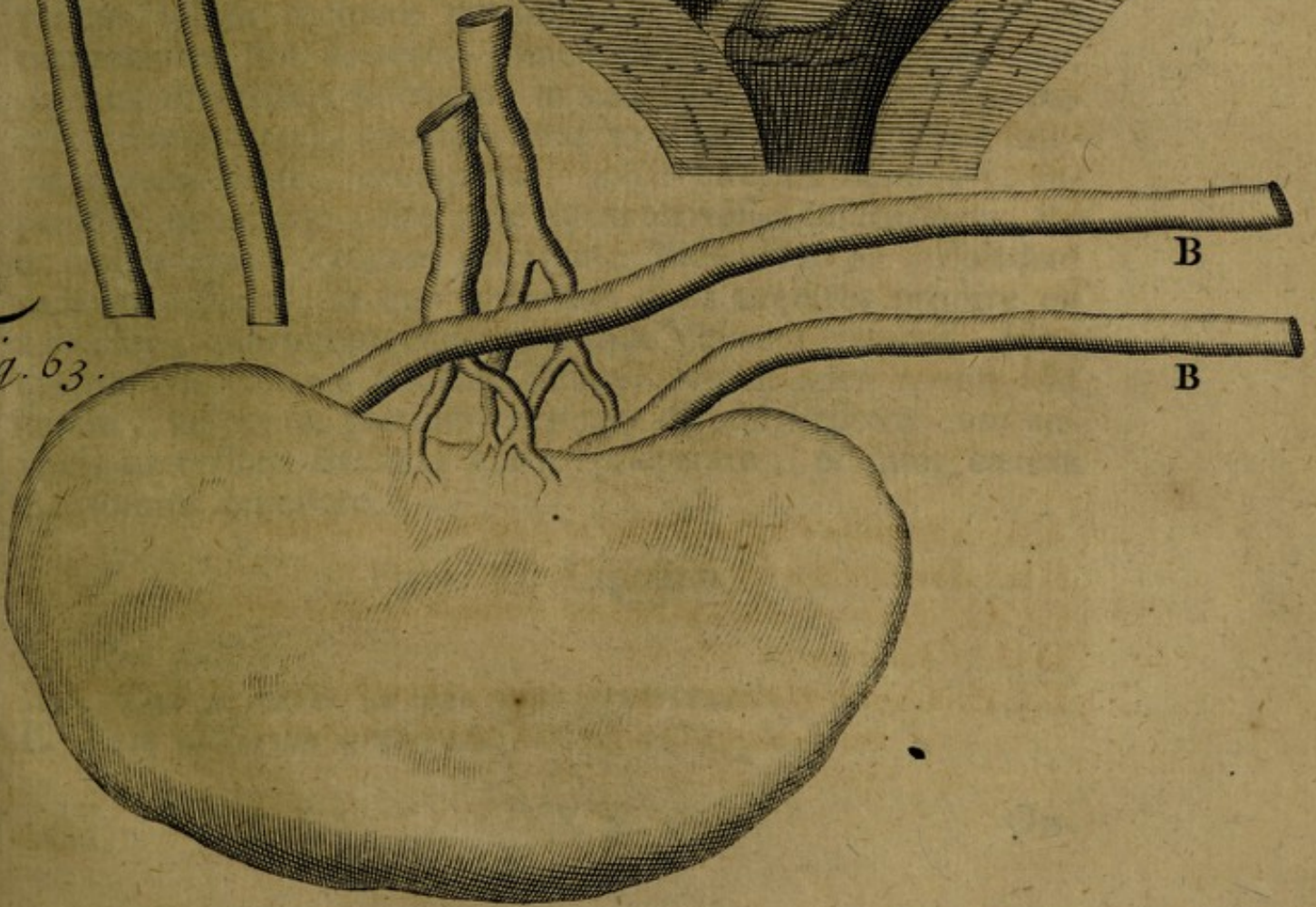

Fig. 63.

OBSERVATIO LXXIX.

Circa Renum vasa mirabiles naturæ lusus.

SI ullibi in Corporum sectione lusus naturæ conspiciuntur, certè potissimùm circa vasa Renalia istud contingit. Quoad Arterias renales, seu emulgentes, quamvis ut plurimum simplices, non rarò tamen duplicatæ imò triplicatæ quoque ex arteria magna erumpunt. Antequàm dictæ arteriæ renes intrant, diversimodè ramificantur, nunc enim bifurcantur, nunc trifurcantur, nunc magis ac magis multiplicantur rami, quemadmodum abundanter in Musæo nostro easdem arterias præparatas conservo. Quod ad ureteres & pelvim, licèt utrumque renem ut plurimum unica tantum gaudere pelvi observamus: non rarò tamen eandem bifurcatam, imò trifurcatam inveni, quemadmodum inter nostra rariora talem commonstrare possumus. Hanc pelvim à calculis, & urinæ obstructionibus non rarò reperi ita extensam, ut renem ipsum recipere potuisset. Quamvis etiam simplices communiter sint ureteres, tamen contrarium in rene sinistro, duobus ureteribus instructo, in cadavere ante tres annos publicè demonstravi, quorum unus ex superiore, alter ex inferiore renis parte, erumpebat: hosce ulterius denudavi, reperi que utrumque coire antè suam in vesica insertionem, ita ut unico canale vesicam intrarent: Vide Fig. 63. Post-hac cadaver dissecai, in quo observavi duos ureteres prodire ex uno rene, quorum uterque separatim Vesicam intrabat. Hoc quantumvis etiam à Riolano visum, tamen adeò rarum esse censui, ut operæ pretium duxerim dictam vesicam cum annexis ureteribus Balsamo nostro præparare, & inter cætera Anatomica reponere.

Figur. 63. Expositio.

A. Ren sinister.

BB. Duo ureteres ex uno rene erumpentes.

B. Unio dictorum ureterum.

OBSERVATIO LXXX.

Renis in adulto inæqualis superficies.

Renum superficies admodum æqualis existit in adultis; in nuper natis verò Renes ex variis particulis & quasi è glandulis variis coagmentati videntur, unde eorum superficies admodum inæqualis est. Hanc superficiei inæqualitatem adultorum renes rarissimè servant, ut in cadavere, nuper à me dissecto, occurrit, sicut ostendit Fig. 64.

Figur. 64. Explicatio.

- A. *Ren sinister cujus superficies admodum inæqualis existit.*
- B. *Vena & arteria renalis.*
- C. *Vena & arteria per ureteris partem superiorem dispersa, quarum origo vena & arteria renalis.*
- D. *Superior pars ureteris.*

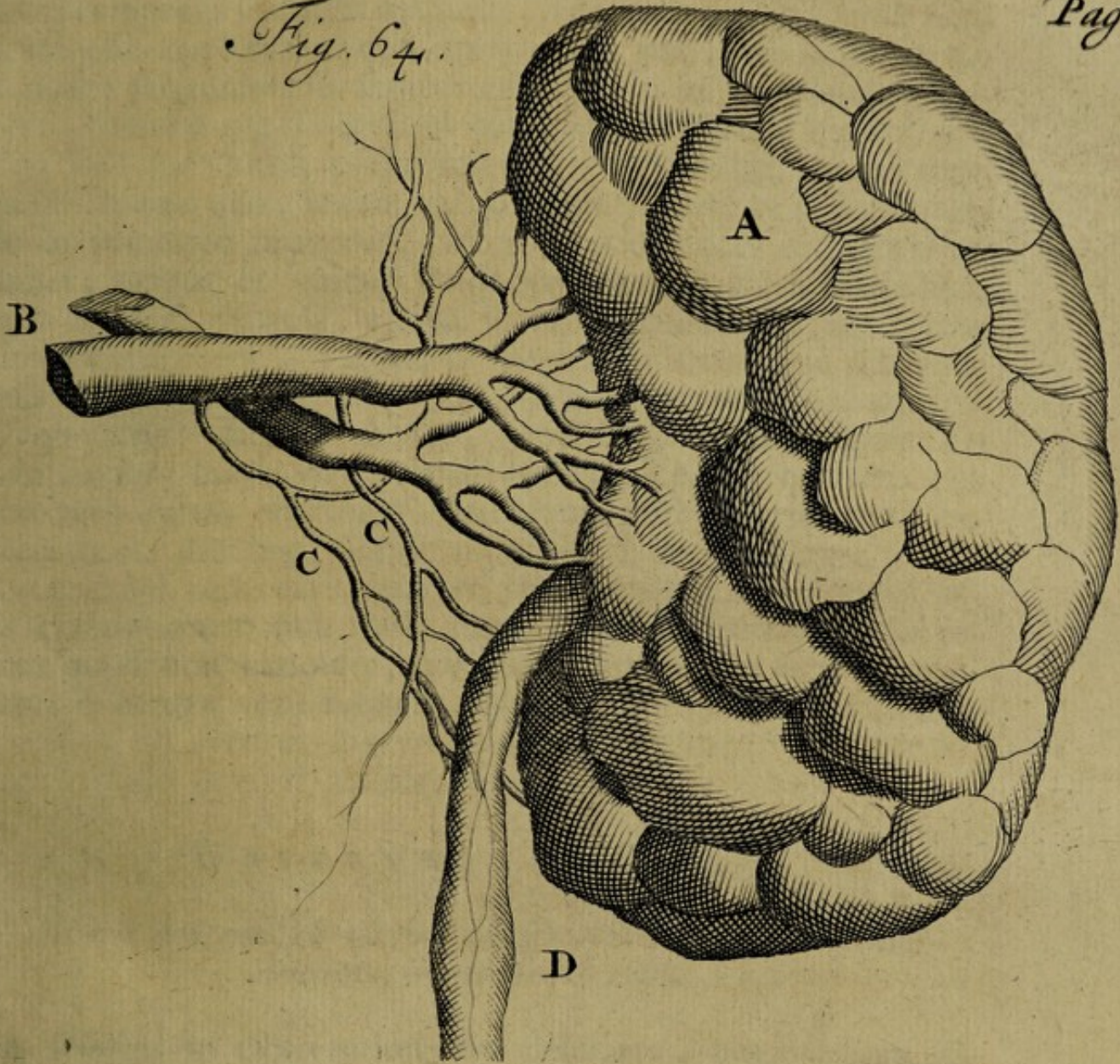
OBSERVATIO LXXXI.

De Tumore spongioso seu Ossivoro memorabilia.

INter omnes, quos vidi hæctenus, tumores, non memini me unquam conspexisse tam ingentes, quam illi erant, quos ante tres fere annos, cum Andrea Boekelmanno Chirurgo sæpius memorato, offendi prope Amstelodamum in Pago, qui dicitur *Sloten*. Hic nimirum decumbebat Sutor, cujus femur paucis antè obitum diebus visitavimus tumoribus duobus spongiosis obsessum. Quorum alter septem ulnæ quadrantes, alter verò unicum ulnæ quadrantem in circumferentia æquabat. Affectus iste (quantumvis plures reperiantur tumores spongiosi, qui nullam cum hoc tumore habent affinitatem) per excellentiam tamen dicitur Spongiosus. Germani quoque eandem denominationem servant, nempe, *ein Swam*. Apud nostrates dicitur *Been-eter*; idque non sine ratione; nunquam enim hunc affectum post mortem sine ossis corruptione inveni, unde conjicere licet, hoc malum ab
offis

Fig. 64.

Pag. 74.

17. 100

offis malâ constitutione ut plurimum ortum ducere, eò magis, quod à graviore lapsu, aut offis collisione sæpius oriatur. Hujus affectus quamvis nullus Chirurgorum ignarus esse debeat, plures tamen offendi, qui propter ignorantiam, nec famæ suæ, nec salutis corporeæ afflictorum benè consulentes, hunc tumorem scalpello aperuere, sibi imaginantes, pure eundem esse oppletum, quo aperto non pus, ast verò parum humoris sanguinolenti semper effluit, &, quod dolendum, aperto tumore per scalpellum gangræna ut plurimum subsequitur, eamque brevi post, ipsa mors. Noscitur hic affectus, quod absque ullo, saltem absque notabili oriatur dolore; tardè in principio procedat, postea verò celeriter incrementum sumat, magna & quidem livida vasa per tumorem sparsa sint; quæ ita vidi expansa, ut sua sponte reserarentur, ægrumque citò interficerent. Tumor ut plurimum mollis, ac si humoralis magna ex parte esset. Sæpissimè artus occupat, præsertimque crus. Iterum moneo, quod si aperiatur scalpello dictus tumor, brevi vitâ privari ægros. Verùm quando, ceu non rarò etiam contingit, sua sponte post excoriationem exulceratur, diu sæpè adhuc superstites remanent ægri. Præterea semel observavi, tumore ante mortem non aperto, offis corruptionem non fuisse nigro colore infectam, quin totum quod erat cariosum, niveum ac naturalem servasse colorem: è contra verò semper observavi, si ante obitum fuerit apertus, ab aère os nigerrimum fieri, idemque pultis instar digitis posse conteri ac comminui.

OBSERVATIO LXXXII.

Alveoli dentium ob varias causas penitus consumti; unde dentium vacillatio & casus.

Affectui in Observatione 67. descripto, puta Ossium diminutioni, jure merito annumeranda est talis alveolorum dentium in nihilum redactio, in qua ne vestigium quidem eorum relinquatur. Unusquisque tanquam ex tripode dictum, pro certo habet, alveolos seu præsepiola post dentium evulsionem aut casum spontaneum neutiquam manere aperta. Cui opinioni calculum quoque appono: Ast verò quid propriè

propriè in illa commutatione eveniat, non satis unanimiter eloquuntur Anatomicorum Coryphæi. Curiosus partium & structuræ Corporis indagator Thomas Bartholinus hæc nobis reliquit in sua Anatomia cap. 9. fol. 720. *Aliquando obliterantur & constringuntur (de dentium differit alveolis) dentibus cadentibus vel evulsis. In senio non rarò amissis dentibus alvei obliterantur, & circuitus acutiores facti, durique, ut in senibus ad manducandum dentium vices subeant.* Adrianus Spigelius super hac re ita inquit: *Tot sunt cava, quot dentes, cum quilibet primùm erumpens sibi proprium ac peculiare condit præsepiolum, concidens etiam secum unà alveolum suum perdat, ita ut ne vestigium quidem maneat.* Johannes Riolanus in sua Anthropographia hæc habet: *Dente evulso, nisi novus succedat, ita constringitur & occæcatur alveolus, ut ipsius nullum remaneat vestigium.*

Horum neminem refutare animus est, sed potius eorum observationibus illustrandis hæc addere; nempe, non solum alveolos in senio obliterari, & circuitus acutiores & duriores fieri ad manducandum, aut alveolos occæcari, aut concidere; sed præterea in multis ita in nihilum redigi, ut, mirum visu! maxilla tam superior quàm inferior tantum spatii in profunditate amittat, quantum occupavere alveoli; ita ut ne quidem minimum digitum lata maneat inferior, superiorque ad nasum ferè usque deficiat. Vid. Fig. 65. Hinc foramina pertranseunti ramo nervi quarti paris (ut cum Antiquis loquar) destinata, non in antica & laterali maxillæ inferioris parte, sicuti in maxillis, quæ dentibus, alveolisque omnibus instructæ sunt, inveniuntur; verùm in summo maxillæ inferioris, sicuti ex Fig. 65. & 66. lit. b. & c. liquet. Hinc etiam maxilla superior tantum amittit de sua altitudine, ut inter os & nasum latitudo calami scriptorii vix intercedat. Causam istius destructionis aut potius totalis annihilationis alveolorum, soli attritioni in masticandis cibis non possumus adscribere; sæpè enim videmus, dente uno evulso alveolum ipsius ita aboleri, dentibus proximè adfatis alveoli attritionem cohibentibus. Imò non rarò in nihilum rediguntur alveoli ante dentium casum aut evulsionem, unde vacillantes dentes maxillis solummodò cohærent gingivarum & membranarum beneficio; & gingivis quoque deficientibus, eos

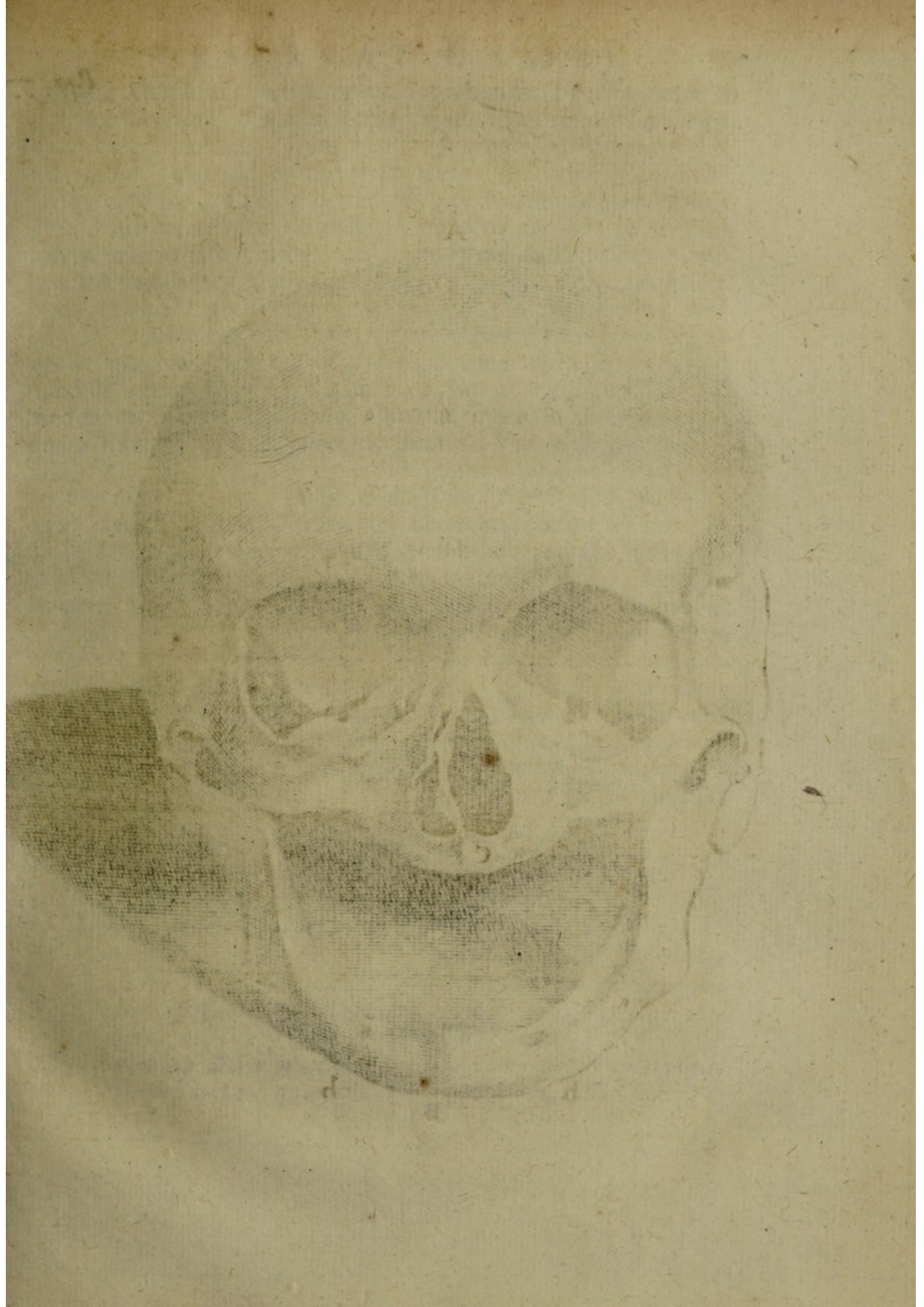

Fig. 65.

eos foli membranæ adhærentes deprehendi: Frustra itaque in tali constitutione dentium remedia ad firmiorem cohæſionem quæritant homines, totum malum ſcorbuto attribuentes, & nil minus quàm defectum alveolorum ſuſpicantes. Noli interim credere, Lector benevole, hoc malum nemini contingere, niſi ætate provectioribus: memini me hoc in triginta ſolùm annos nato vidiffe, qui aliquot ex anterioribus dentibus ita vacillantes aliquandiu geſtarat, donec nullis proficientibus remediis antiſcorbuticis facillimè eos ſolis digitis eveleret. In aliquibus (ut dixi) etiam obſervavi, ſimul cum alveolis gingivas perire, & per ſolas tunc membranas dentes maxillis adhærerere, idque tam laxè, ut ne quidem liberè comedere poſſint afflicti, imò à linguæ motu in locutione tanquam fluctuantes ſeſe moveant dentes. Vid. Fig. 66. *L. a. a.* Dixi ſuperiùs, eorum alveolos in maſticando cibo ab attritione ſola non aboleri, neque etiam puto eos ſemper pelliculâ offeâ claudi, aut concidere, vel occæcari, verùm in nonnullis ſenibus in totum aboleri & in nihilum redigi, quemadmodum arteriæ umbilicales, foetu in lucem edito, ſæpè in tenuem degenerant membranam, ac ſi nunquam arteriæ exiſtiſſent; ſic & mammæ in ſenectute ſæpenumerò in totum exareſcunt. Itaque ſi perquàm tenues ſint à naturâ facti alveoli, evulſis aut elapſis dentibus non habent unde repleant cavitatem, & propterea maxillæ ita diminuuntur. Si verò aboleantur alveoli antequam dentes exciderunt, nullam aliam agnoſco cauſam, quàm ſcorbuticam affectionem, & tartaream materiam dentes obſidentem; unde non ſolùm gingivæ, verùm etiam alveoli ſenſim ſenſimque conſumuntur.

Figur. 65. Declaratio.

- A. *Senis caput offeum.*
 B. *Maxilla inferior, cujus dentes non ſolùm elapſi, verùm etiam alveoli in nihilum ſunt redacti, unde aded gracilis eſt facta, ut dimidiam profunditatis partem miſerit.*
 b.b. *Foramina dictæ maxillæ exeunti ramo nervi quarti paris deſtinata, quæ hic in ſupremo maxillæ ſeſe produnt.*

C. *Demonstrat quantum quoque post dentium elapsum, & alveolorum in nihilum reductionem, de sua altitudine amiserit maxilla inferior: Vix enim latitudo calami scriptorii superest.*

Figur. 66. Expositio.

A. *Maxilla inferior, cujus alveoli in nihilum sunt redacti, superstitibus duobus dentibus molaribus qui*

a. a. *Solis membranis adherent, propter alveolorum gingivarumque defectum.*

B. B. *Ejusdem maxillæ processus condylofi, à me obtusi dicti.*

CC. *Processus acuti.*

c. *Foramen exeunti nervo quarti paris destinatum.*

Figur. 67.

Maxillam inferiorem naturaliter constitutam cum suis alveolis, ut differentia conspici possit, demonstrat.

OBSERVATIO LXXXIII.

Sterilitas è Tubarum Fallopiarum clausura.

Sterilitatis mulierum multæ inveniuntur causæ, inter quas Tubarum Fallopiarum clausura haud infima est habenda: Hanc modò circa insertionem in uterum, aliàs in earum extremo observo. Si tot cadavera non secuissem, nunquam credidissem, Tubas Fallopias seu Oviductus tam frequenter in mulieribus esse clausos, quod sæpiùs à partu difficili (in quo non rarò illæ partes levem inflammationem patiuntur) vel ab aliis ventris doloribus provenire expertus sum; & quod observatu dignum est, si in extremitatibus sint clausæ tubæ, ut plurimum eas arctè cum ovariis coalitas inveni, quod magis experientiam nostram, quoad causam, confirmat; videmus enim sæpenterò, viscera, postquam inflammationem conceperunt, ad se invicem contrahi & uniri. Præterea in hoc casu sæpissimè tubas valdè reperi extensas, præsertim circa earum extremitates, sicut Vid. Figur. 68.

&

Fig. 66.

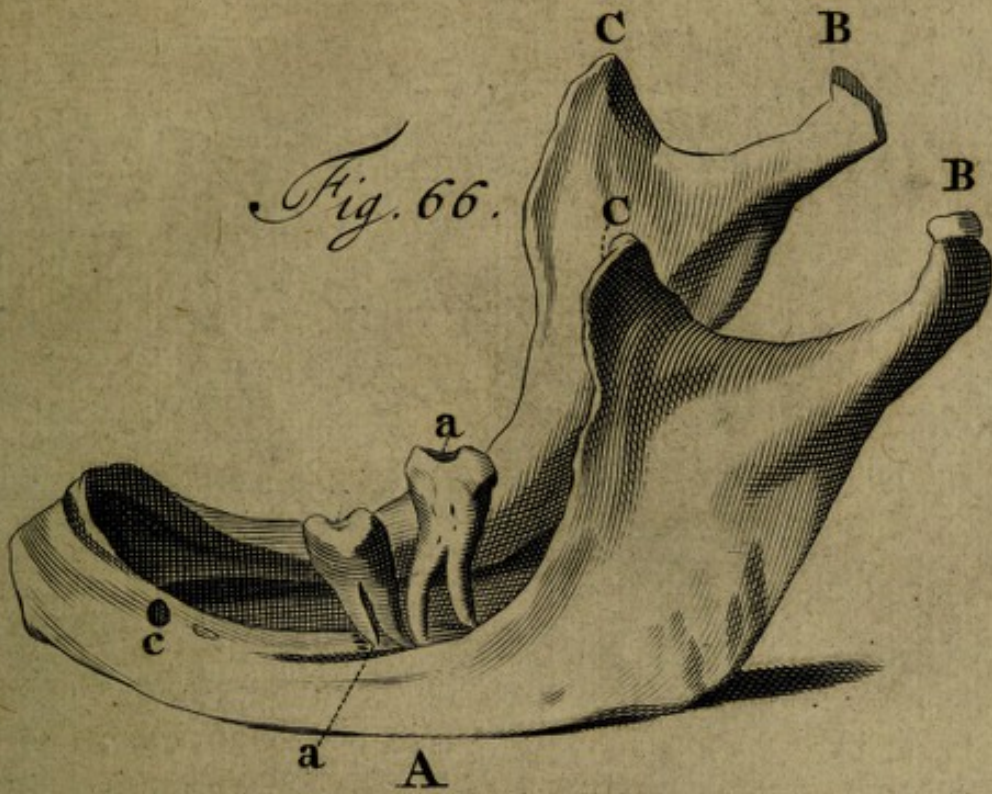

Fig. 67.

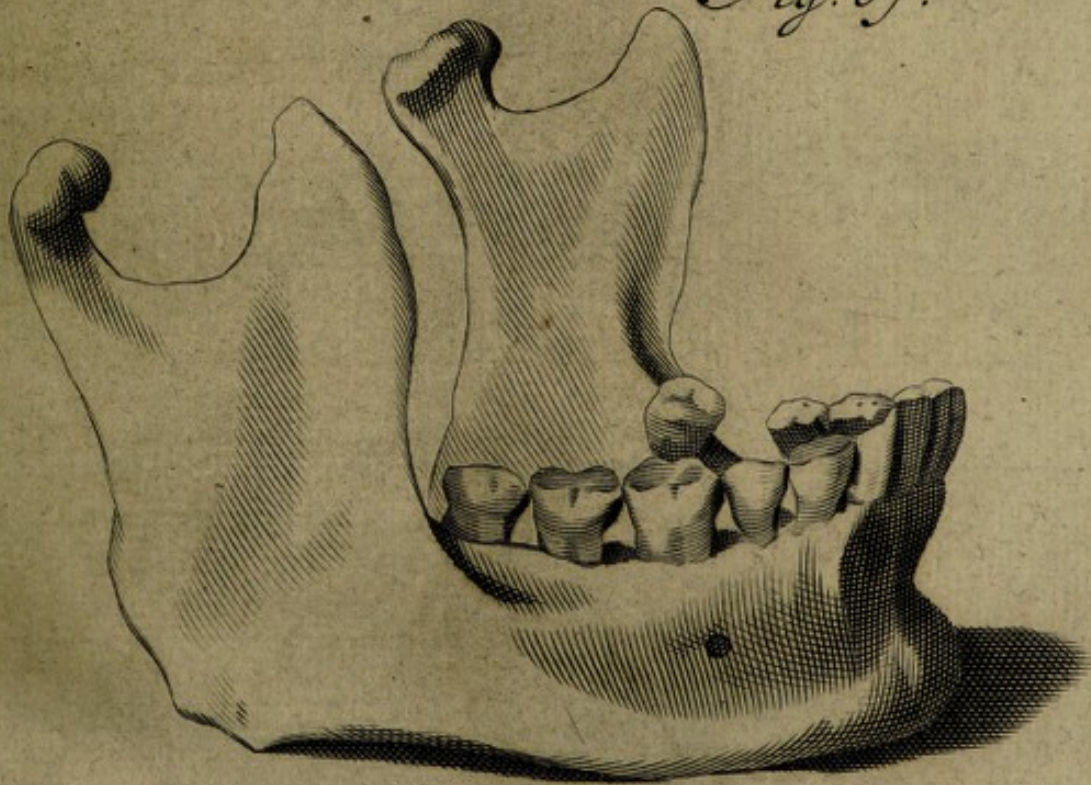

Fig. 68.

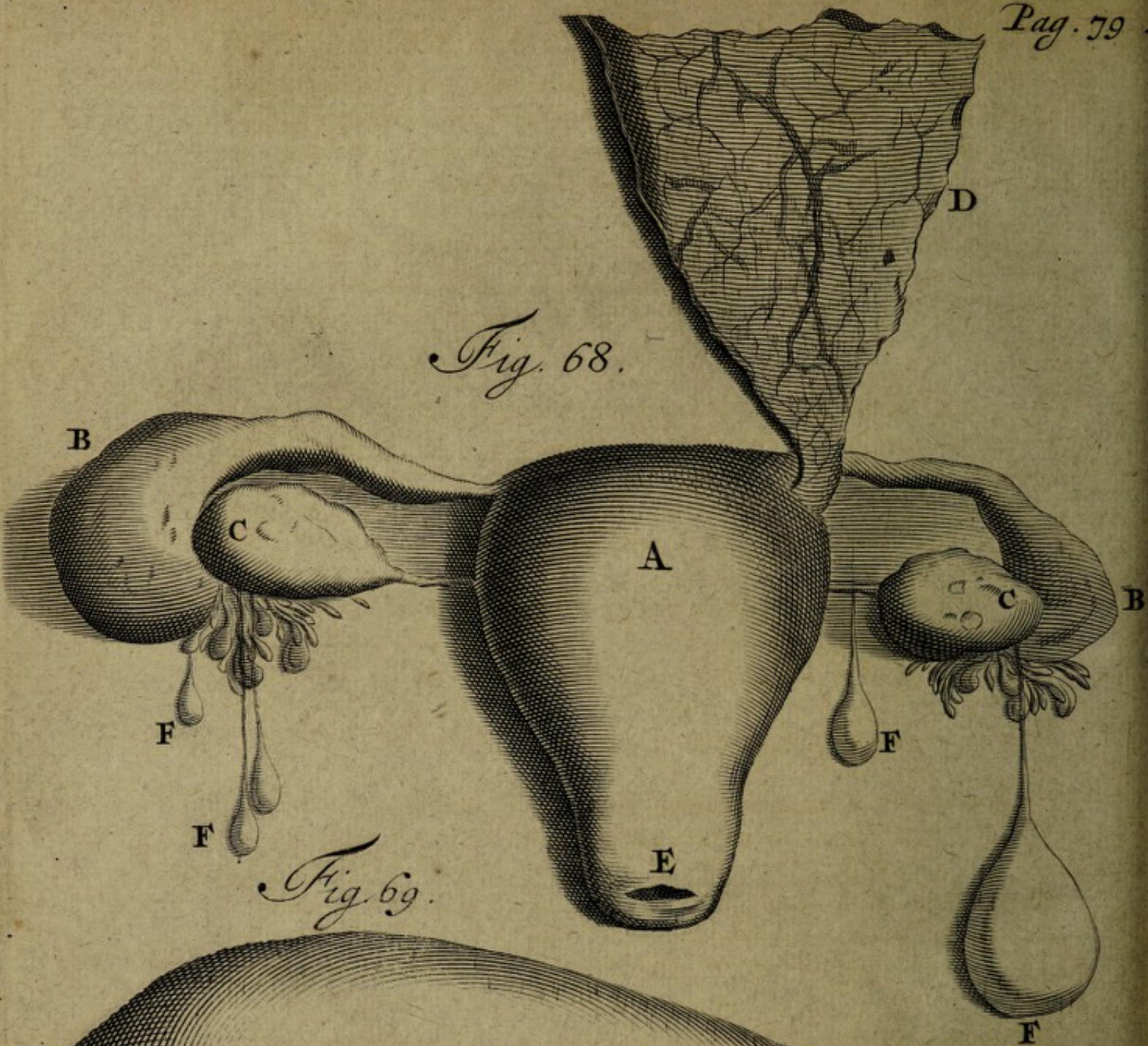
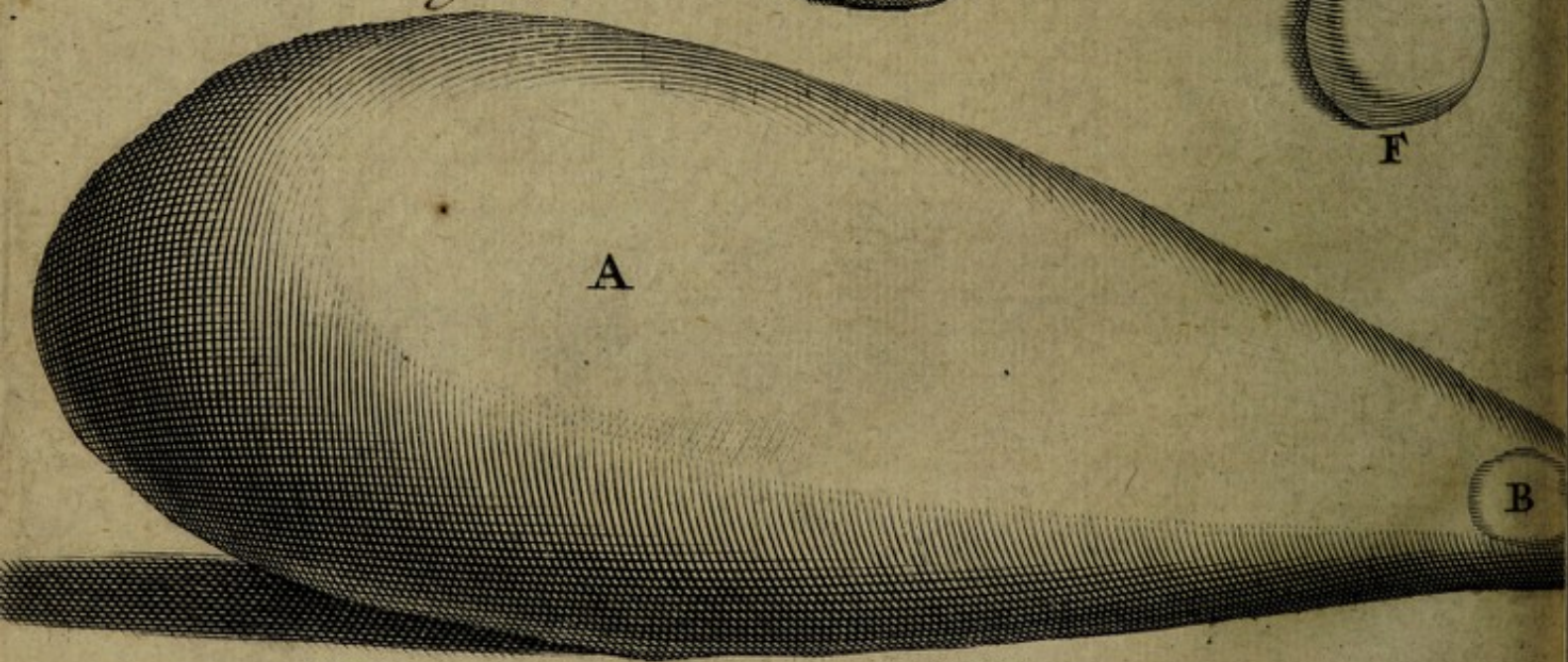

Fig. 69.

& in Musæo nostro unicuique demonstrare possum; id quod Oculatissimus Anatomicus Regnerus de Graaf semel quoque observavit, ut patet in Tractatu *de Mulierum Organis generationi inservientibus* pagin. mihi 356. Crediderim hanc præternaturalem extensionem fieri ab occæcatione tubæ, & humoribus ac flatibus ex uteri cavitate (eo tempore, cum os Uteri nimis arctè clausum est) exitum quærentibus, quod facilius erit annuendum, si subsequentes legantur Observationes.

Fig. 68. Uterum cum annexis repræsentat

A. Uterus humanus.

BB. Oviductus seu Tubæ Fallop. summoperè extensæ, & occæcationis in suis extremitatibus.

CC. Ovaria.

D. Omenti portio uteri fundo coalita.

E. Os Uteri internum.

FFF. Hydatides ab ovariis & fimbriis dependentes.

OBSERVATIO LXXXIV.

Verosimilis Lochiorum eruptio per Tubas Fallopianas in abdominis cavitate.

IN platea vulgo dicta *de Kalverstraat*, visitavi nuper puerperam acriter febricitantem, & de hypogastrii tensione ac induratione, non sine immani dolore, conquerentem. Remediis emollientibus doloremque lenientibus usa fuit; ast verò illis nil proficientibus, brevi post è vita discessit. Aperto abdomine inveni in pelvi multum materiæ foetidæ, (vide Observationem 43.) loturæ carnis aut lochiorum corruptorum ad exemplum, qualis etiam à me reperta est in uteri cavitate. Hoc suspicandi ansam mihi auxit, dictum humorem per Oviductus aut Tubas Fallopianas pervenisse ad abdominis cavitatem & pelvim, & hoc puerperis pluries contingere, si pariendi conatus & dolores sint vehementissimi, & os uteri ita clausum sit, ut per idem lochia exitum invenire haud valeant; imò etiam in ipso partu laboriosissimo, foetus

capite dictam viam in totum occludente, humoribusque pone foetum aliam sibi viam quærere; non valentibus: Hinc sæpe immanes illos Hypogastrii dolores, de quibus frequenter queruntur puerperæ, ortum ducere, non est cur dubitemus.

OBSERVATIO LXXXV.

Verosimilis eruptio menstruorum per Tubam Fallopianam in pelvim.

Probabile esse humores heterogeneos in utero contentos per oviductus seu tubas Fallopianas ad pelvim & abdominis cavitatem posse deduci in parturientibus, superius innui. Quo minus quoque sanguis ex uteri cavitate per dictos ductus, ore uteri clauso, ad pelvim pervenire possit extra statum partus, haud video; imò rem probabilem in medium proferam. Menstruatae olim aperuit cadaver R. Rhoonhusius Chirurgus dexterrimus, (præsentibus D^o. Dortmuntio, nostri Nosocomii Medico meritissimo, nec non Adriano Coendingio Chirurgo eximio) in cujus uteri cavitate coagulatum & utero leviter adhærentem observavit cruorem, quo tuba ejusdem lateris quoque non solum erat conspersa, verum etiam Ovarium, in cujus superficie coagulatus copiosè firmiterque adhærebat. Hunc Uterum cum Ovario annexo & sanguine coagulato, prout mihi demonstrarunt dicti amici, in Musæo nostro reservo, Balsamo ita conditum, ut omnia naturalem situm, magnitudinem, & figuram servarint, idque sine rugis, quæ post exsiccationem sæpius remanere solent.

OBSERVATIO LXXXVI.

In Hydropici cadavere Hepar malè & quomodo affectum.

Quantumvis in Hydropicis glandulas præsertim hepatis indurari, sæpius accidat, attamen non semper ad amussim sibi invicem respondere ejusmodi casus reperio. Nonnullorum hydropicorum jecinora in totum indurantur, superficie manente æquali, glandulisque insensibilibus. Aliquando ita augentur glandulæ, ut per universam hepatis superficiem expul-

expullulent. Nonnunquam hæ glandulæ sunt magnitudine nucis avellanæ. Nuper cadaver cujusdam hydropici (cujus pedes à tribus ferè annis œdematosi facti, unde tandem, in mari naufragio facto & multum frigoris perpeffus in verum Ascitem inciderat) difsecui, præsentibus Viro Doctiffimo Petro Bernage, Medicinæ Doctore expertiffimo (qui mihi cadaver aperiendi copiam fecerat) ut & Chirurgus Vogelesangh, in arte sua benè verfato. In thorace, quantumvis fummis & continuis anxietatibus fuerat afflictus, nil mali invenimus; omnia abdominis Viscera optimè erant constituta, solo hepate excepto; totum enim deprehendimus induratum, cujus superficies ubique inæqualis erat, propter glandulas induratas & magnitudine auctas. Harum nonnullæ erant magnitudine capitis aciculæ, aliæ semen lentis æquabant. In abdominis cavitate magnam aquæ copiam deteximus absque ulla notabili graveolentia.

OBSERVATIO LXXXVII.

In simili alio Hepar itidem malè affectum, unà cum Calculo in ductu cystico.

Vir quidam, cùm à longo tempore ascite laborasset, tandem multis remediis incassum adhibitis, animam efflavit. Cadaveris ejusdem aperiendi ansam mihi suggessit Joachimus Schraderus, Chirurgus minimè ineptus, qui dissectioni quoque interfuit. Nulla, præter hepar induratum, viscera malè erant constituta; vesicam felleam admodum magnam, (uti Vid. Figur. 69.) aquoso (at nullo modo amaro aut bilioso) humore refertam conspeximus, in cujus ductu cystico Calculus occurrebat Ciceris majoris magnitudine, qui meatum in totum obstruebat.

Figur. 69. Declaratio.

- A. Vesica fellea humana ab aqueo humore valdè extensa.
 B. Calculus in meatu cystico hærens.

OBSERVATIO LXXXVIII.

Uteri in alterutrum latus retractio.

Uterum præter naturam in hoc vel illud latus torqueri, situmque naturalem mutare, nonnunquam exploravi digitis in viventibus de dolore hypogastrii, mingendi desiderio continuo, & conatu expellendi frequentissimo conquerentibus. Semel tantum in cadavere offendi os uteri in latus sinistrum fuisse retractum, sicut Fig. 69. ostendit. Quid mali inde contraxerit ægra, me latet, qui curationi ejus haud præfui. Hoc tamen scio, ab eodem affectu non fuisse enectam. Credibile tamen aliquid incommodi attulisse ægrotæ, quia ex illo uteri situ perverso, mictio non satis expedita esse potest, quatenus enim os uteri in hoc vel illud latus contrahitur, eatenus quoque os vesicæ sequitur, utpote arcto nexu coherentia. In hoc utero, quod admodum rarum est, tertium reperitur ligamentum teres, aut rotundum (uti vulgò illa ligamenta nuncupantur) non è fundo, sed è latere cervicis uteri oriundum.

Figur. 69. * Explicatio.

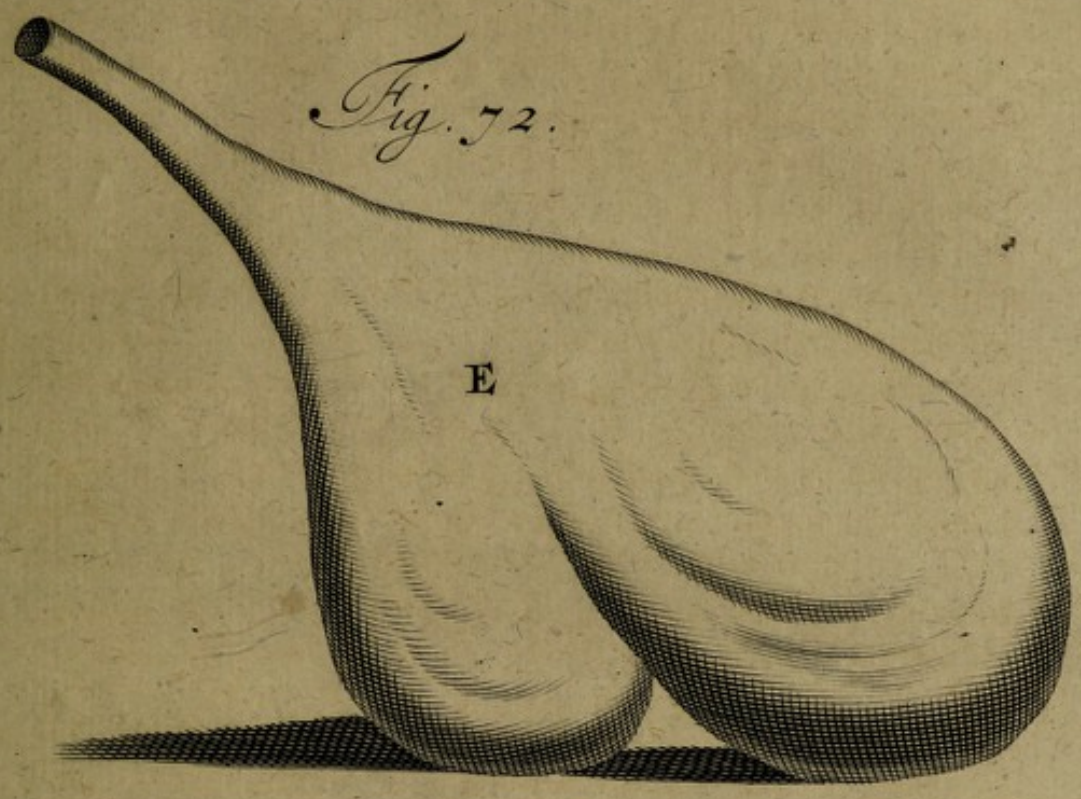
- A. Uterus humanus in sinistrum latus retractus.
 B. Os Uteri internum.
 CC. Ligamenta teretia.
 D. Ligamentum teres tertium præternaturale.

OBSERVATIO LXXXIX.

Calculus Vesicæ cum hujus ad digiti usque latitudinem purulentâ incrassatione.

ANno 1672. Juvenis quidam viginti quinque præter propter annorum, Calculo Vesicæ laborans, in Nosocomio nostro Lithotomiæ sese subjecit, at præter spem Calculum educere haud potuit Operator; quantumvis forcipe completeretur eum, & fragmenta quædam extraheret. Mortuo ægro,

Fig. 72.

*Fig. 69 **

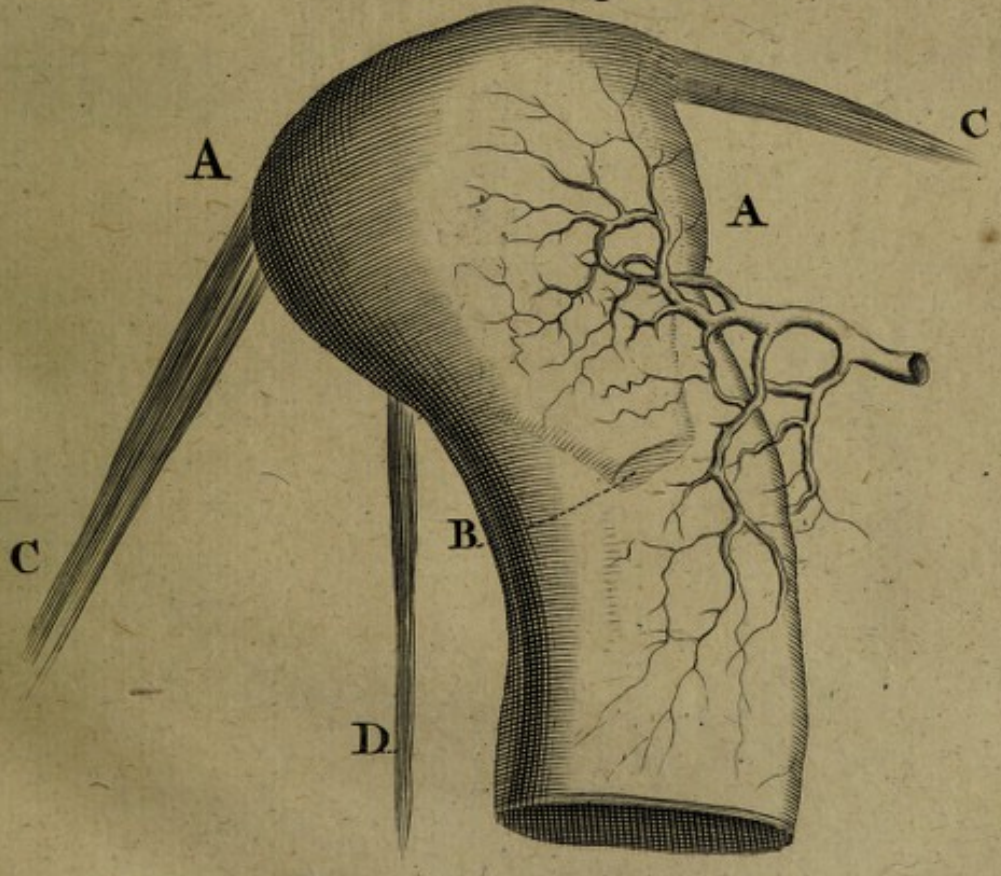

Fig. 71.

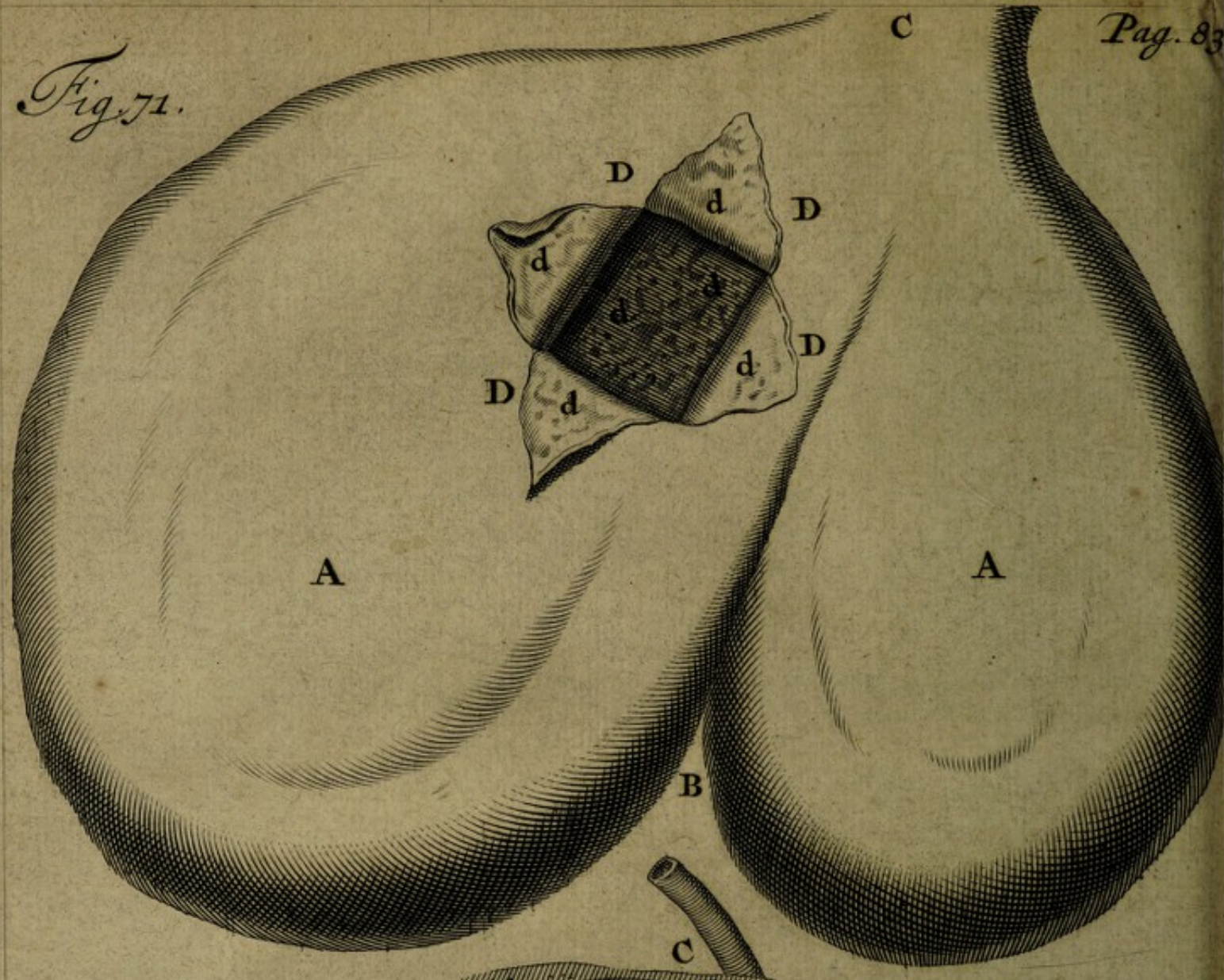
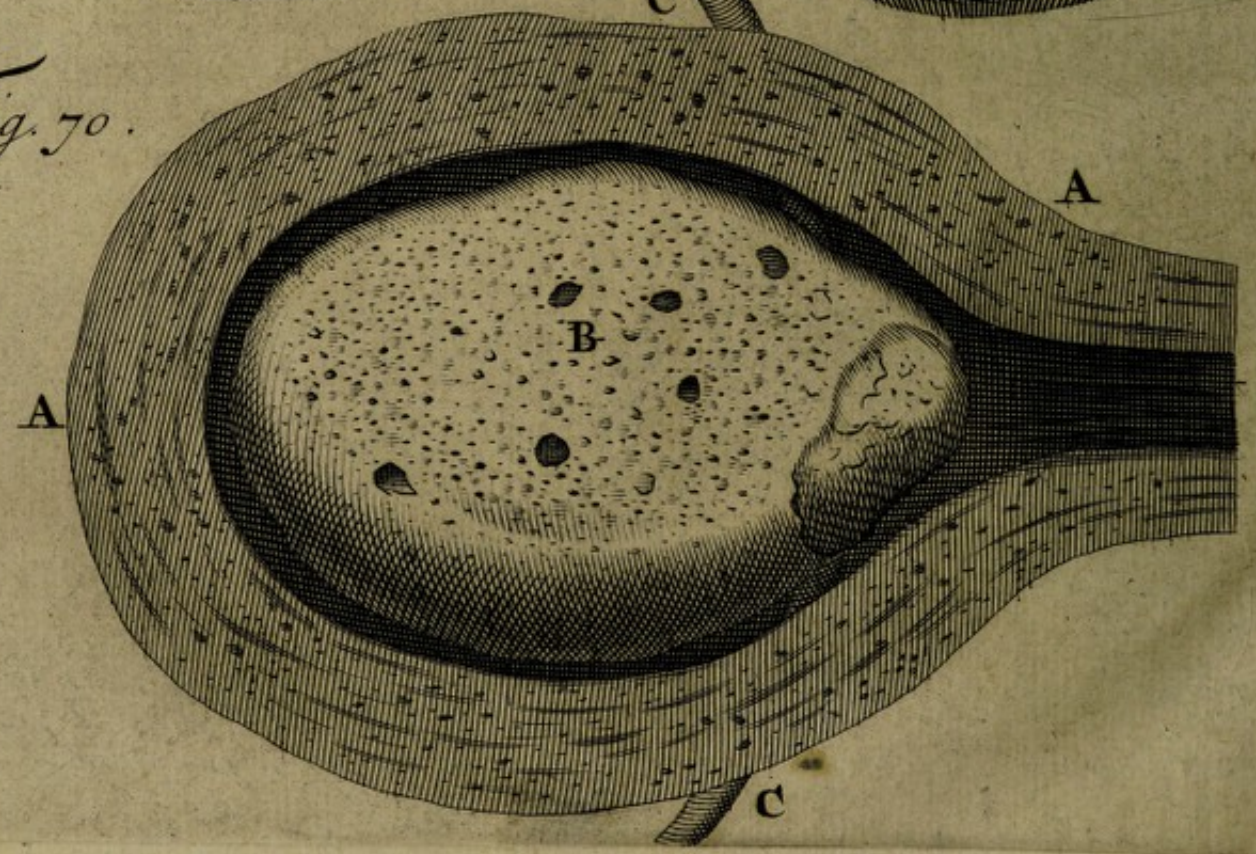

Fig. 70.

ægro, Cadaver ejus aperui, calculumque inveni à vesica ita obsessum, & compressum, ut paucis tantum Urinæ guttis locus superesset. Vid. Fig. 70. Vesica digitum transversum crassa, separabilis erat in tunicas innumerabiles, inter quas materiam purulentam, variis in locis pinguedini liquefactæ ad amissim respondentem, prehendi. Hæc materia purulenta per factum à me vulnus copiosè effluebat, quemadmodum aquam è tibiis oedemate obsessis affundi videmus, post factam in cadavere incisionem. Inter calculum & vesicam parum aut nihil dictæ materiæ purulentæ repertum est; quantumvis eam quoque inter ureterum tunicas, ut & eas quæ renes ambiunt, conspexerim.

Figur. 70. Declaratio.

AA. *Hominis vesica urinaria ab attritu calculi summoperè incrassata.*

B. *Calculus ingens.*

CC. *Ureterum portiones.*

OBSERVATIO XC.

Vesicula Fellea sæpius (præsertim in vitulis) bifurcata, ast rarissimè, si unquam, in totum duplex.

DE gemina Vesicula fellea, in hepate reperta, multæ existant observationes in Anatomicorum monumentis. Rarissimum tamen (si unquam contigerit) ejusmodi naturæ lufum existimandum esse puto. Multoties cystin felleam bifurcatam offendi, præsertim in vaccis & vitulis, uti Fig. 71. & 72. demonstrant, quarum aliquot balsamo imbutas in ædibus meis reservo: Ast ne unquam quidem duplicem felleam vesiculam inveni. In duplici Vesicula fellea duplex quoque reperiretur ductus cysticus, sine quo vesicula in totum duplex non foret habenda, & hoc me nunquam invenisse profiteor: Omnes quas vidi hætenus, fuerunt vesiculæ bifurcatæ uno tantum ductu cystico gaudentes.

Figur.

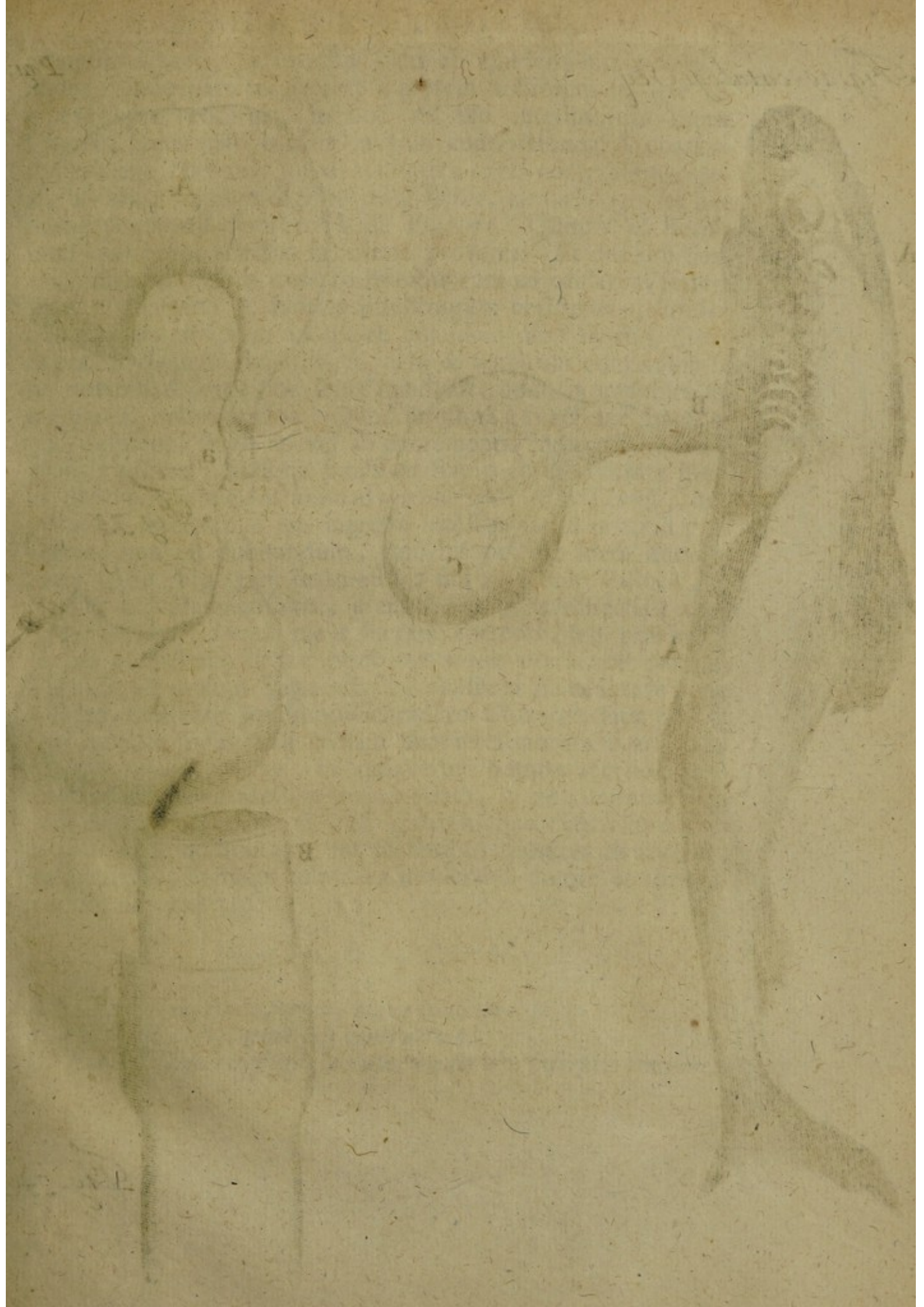
Figur. 71. & 72. Declaratio. vide pag: 63

- A A. *Vesicula fellea è corpore bovina desumpta.*
 B. *Bifurcatio ejusdem.*
 C. *Ductus Cysticus.*
 D. *Crucialis apertio, ut tunica interior calculosa facta conspici possit.*
 d d d d. *Tunica interior calculosa.*
 E. *Vituli vesicula fellea bifurcata.*

OBSERVATIO XCI.

Ilei affectus veræ causæ, per varia exempla demonstratæ.

Qualis sit affectus Ileos (quem vulgò etiam *Miserere mei* vocant) quæque propriè ejusdem causâ, haud satis convenit inter Medicos. Nonnulli credidère in eodem intestini tenuioris fieri circumvolutionem seu contorsionem, (Belgicè *een krinkel in 't Gedarmte*) sicuti in farciminum (Belgicè *Beulingen*) præparatione deprehenditur. Alii è contra pernegant, intestina posse in nodum circumvolvi, quandiu mesenterio sunt annexa. Putrefacto verò mesenterio (quale semel atque iterum me vidisse memini) idem utique evenire posse arbitrantur. Quod si verò attendamus ad ea, quæ post mortem observare nobis contigit, oportet ut statuamus, Ileon Atoniam esse intestinorum, & præcipue tenuium, concomitantibus vomitionibus frequentissimis, alvi adstrictione, & non rarò quoque doloribus valde atrocibus, imò morte repentina. Hæc intestinorum Atonia provenit primò à Nervis intestinorum, si non in totum, saltem ex parte obstructis: unde otiantur intestina, & præsertim tenuia, imò motu peristaltico naturali destituuntur, utpote spiritibus animalibus deficientibus. Secundò, eadem oritur ab obstructione intestinorum, quam vel excrementa indurata vel deglutita ossa, similiaque solida alia inferunt. Tertiò, susceptio seu ingressus intestini (Belgicè *een ineenschieting*) subinde affectum istum gignit, sive ingressus iste ortum ducat à motu peristaltico præpostero, sive à motibus convulsivis, imò à nimia dila-

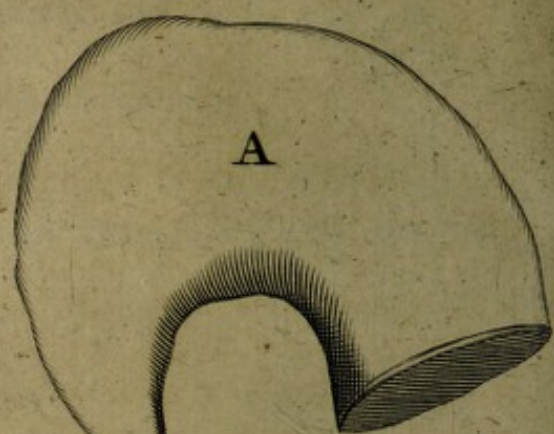
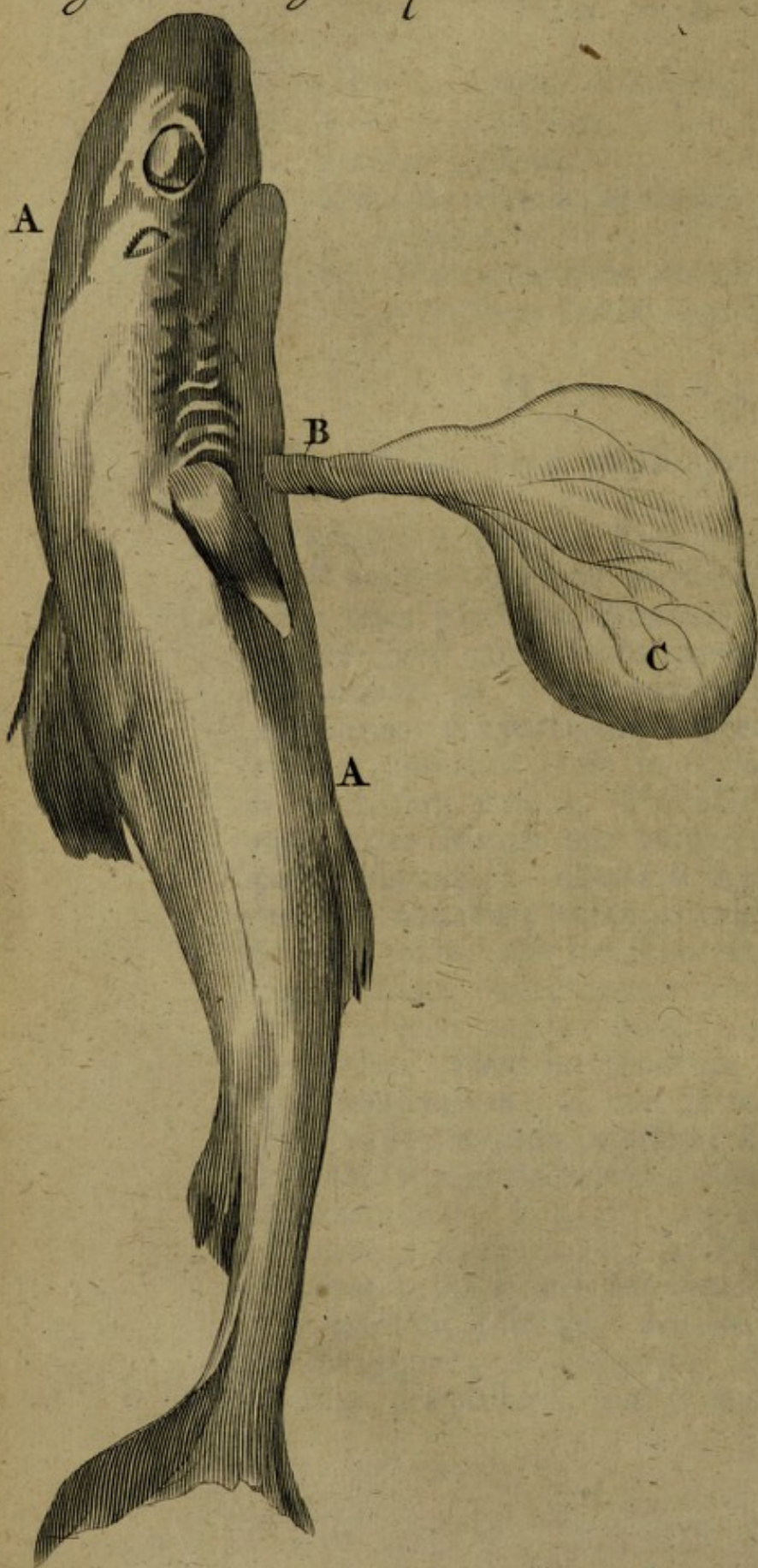

Fig. 73.

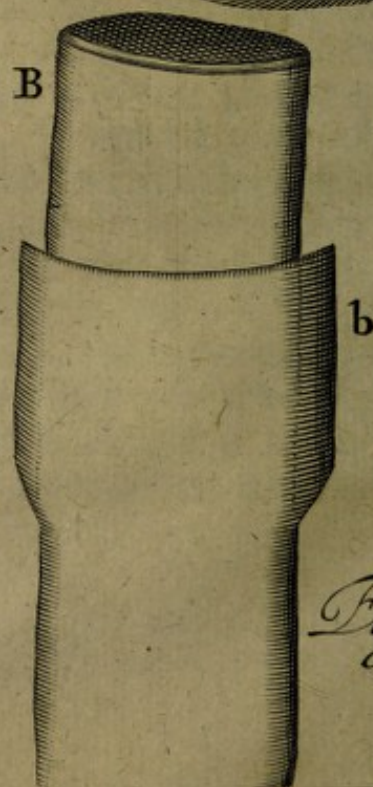
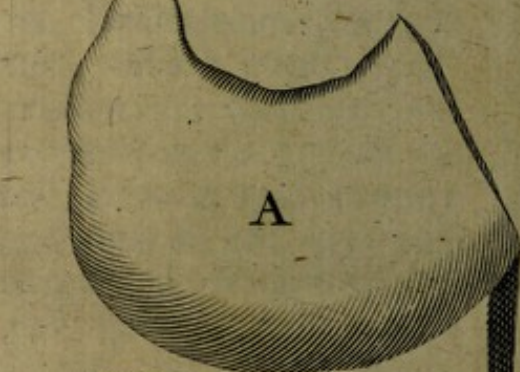

Fig. 74.

dilatatione particulæ intestini, aut ab ejusdem nimia constrictione; unde pars magis ampla partem arctiorem in sese recipere apta redditur, in hoc vel illo intestinorum motu. Quartò, hujus mali causam invenio contractionem & coarctationem esse intestini, quod aliquoties adeò contractum repèri, ut vix minimum digitum admitteret, neque deglutita nec flatus penetrare sineret. Vide Fig. 73. Quintò ab hernia intestinali idem affectus sæpissime provenit. Et demum Sextò, inflammationem quoque intestinorum ad causarum seriem referre oportet. A Nervis intestinorum obstructis ortum habuisse hunc affectum in uxore cujusdam Viri Docti, (quæ nuper in totalem alvi adstrictionem & vomitum continuum sine notabili dolore, sine feбри inciderat, unde mors subitò sequebatur) nullus dubito. Quod intestina à functione sua quoque desistant, simul ac vel ab excrementis induratis, vel deglutitis ossibus, aliisque similibus solidis intus obturata sunt, in cadaveribus me bis animadvertisse memini. Tertiò, hoc malum à susceptione seu ingressu intestini unius in aliud provenire, non est dubitandum, imò bis publicè idem demonstravi (Vid. Fig. 74.) in intestinis filii cujusdam Pistoris, ut & alius cujusdam hospitis, à me exemptis & dissectis; qui, dum viverent, multis malis fuerant correpti, sed præsertim ventris doloribus, idque horâ unâ atque alterâ post pastum. Tertium exemplum hujus affectus conspexi in cadavere à me dissecto, præsentè Joachimo Schradero Chirurgo satis perito. Dixi quoque hujus mali causam esse intestinorum coarctationem, Vid. Figur. 73. In cadaverum nempe apertione aliquoties observavi intestina ita coarctata, ut ne minimum quidem digitum admitterent. Si igitur in hoc casu excrementa paululum indurentur, aut si flatibus transitus denegetur, quid mirum, homines subitò ex intolerabili dolore & inflammatione interire?

Figur. 73. & 74. Expositio.

AA. Intestini jejuni portio, cujus medium

a. Valdè est coarctatum aut contractum.

B. Pars ejusdem intestini, in cujus medio bb. susceptio comparet.

OBSERVATIO XCII.

Enormis intestini Coli dilatatio.

PUella quinque annos nata, jam à longo tempore conque-
rebatur de torminibus ventris. Quæ dolores leniendi,
flatus discutiendi, vermesque necandi vim obtinent, aliquo-
ties adhibebantur, at incassum omnia; unde perseverantibus
doloribus tandem ex hac vita migrabat. Aperto cadavercu-
lo, præter eam intestini coli partem, quæ rectum nominari
incipit, vix ullum (mirum dictu!) abdominis viscus conspi-
cere potui, idque propter enormem extensionem in dicta in-
testini coli parte, sub qua cætera latitabant viscera.

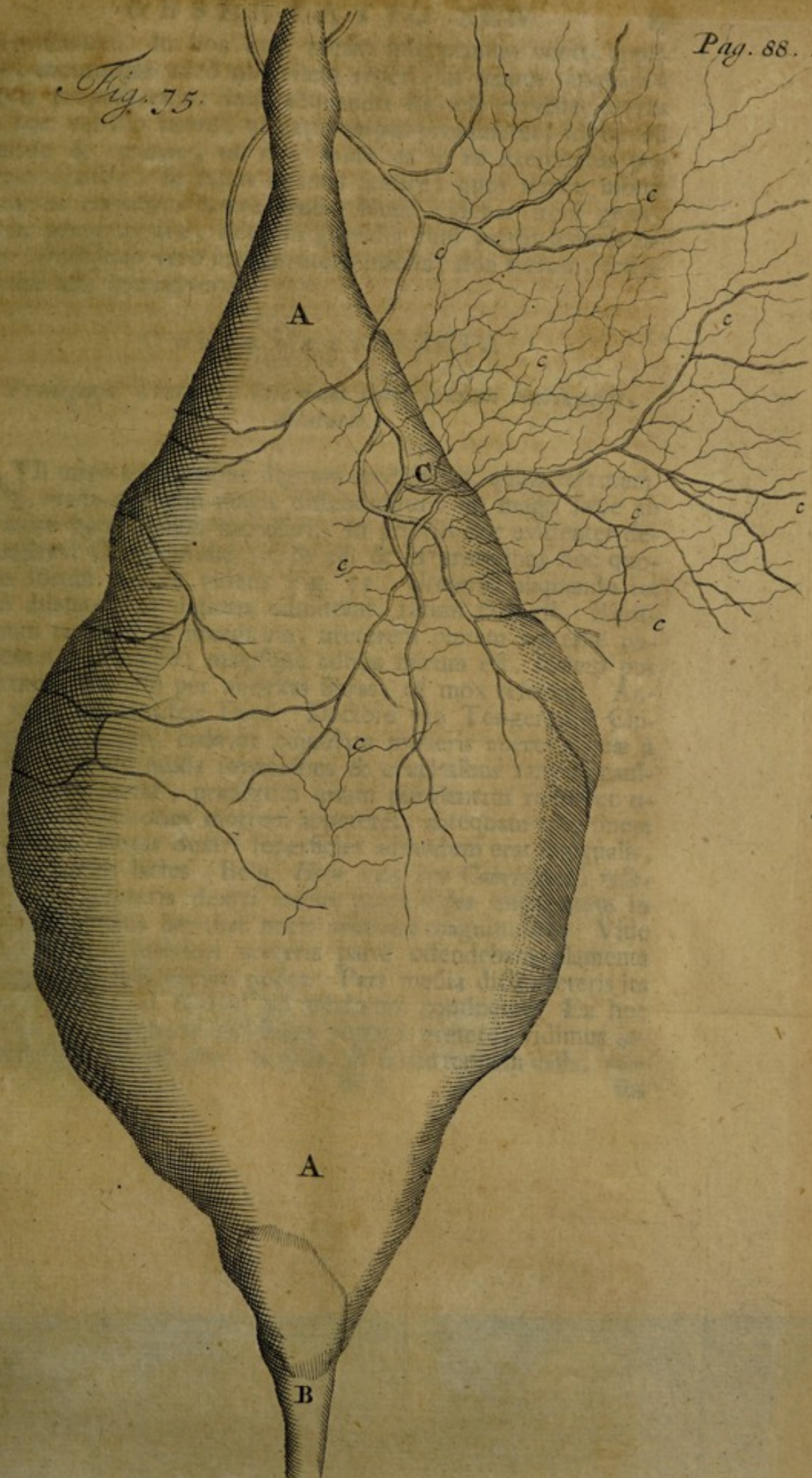
OBSERVATIO XCIII.

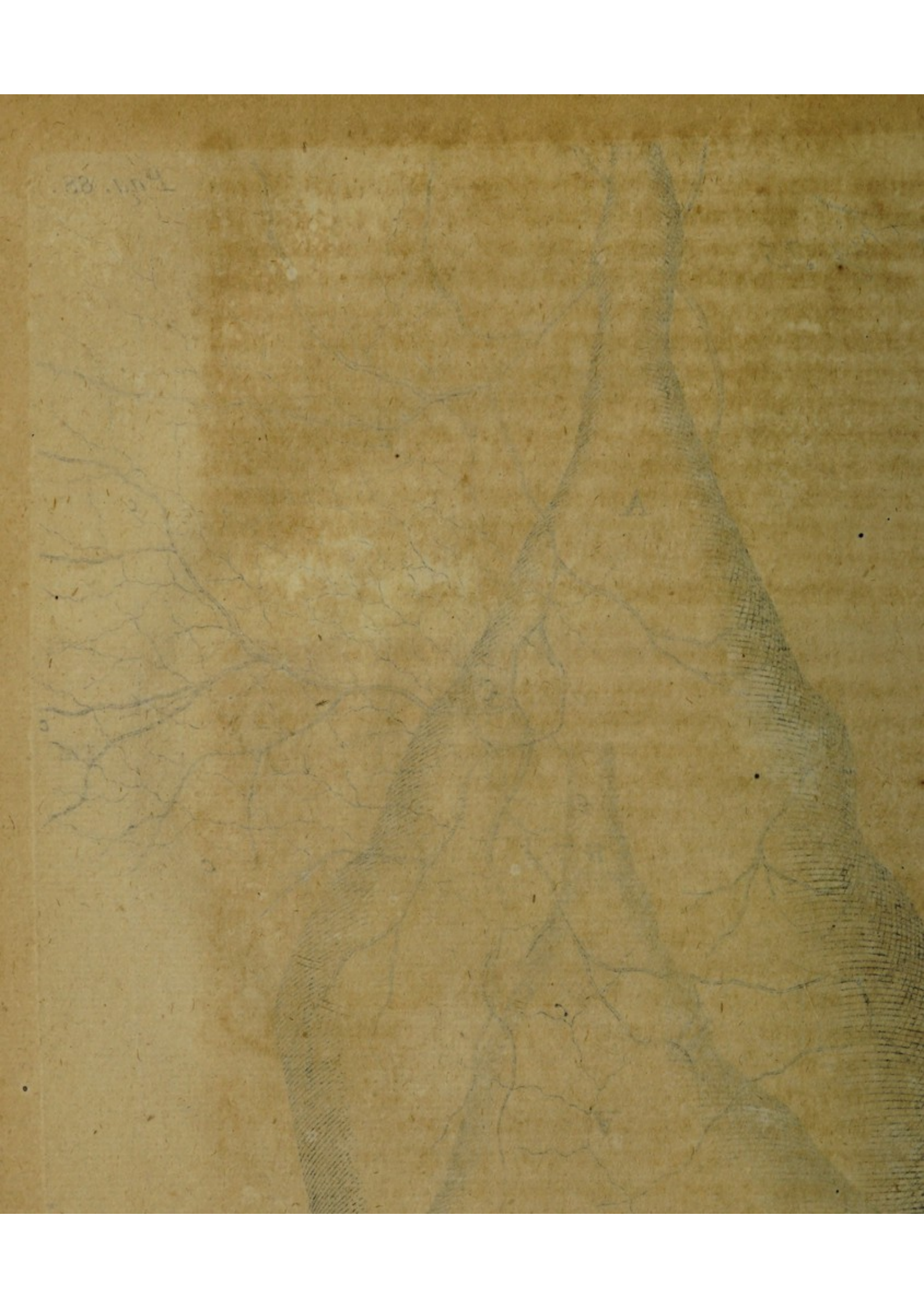
Uteri motus imaginarius, & verus.

AN uterus in foeminis extra puerperii statum locali motu
nunc sursum nunc deorsum moveatur (uti non pauci
voluere Authores) examini hîc subjicere, extra rhombum meum
foret, qui non solum brevitati studeo, verùm etiam ea so-
lummodo, quæ ipsemet sum expertus, tibi, benevole Lector,
communicare allaboro. In transitu tamen hoc assevero, me
satis mirari non posse eos, qui tantum utero adscripserunt
motum, ut ipsum diaphragma ab eodem sursum propelli:
imò eundem fauces ipsas invadere crediderint. Alii sibi per-
suaserunt uterum resiccatum ad præcordia ascendere, ut hu-
meclaretur, dicentes hepar gratiosi vaporis fontem esse, & u-
terum eapropter ad hepar ascendere, ut è fonte isto hauri-
ret. Relictis nugis istis propria absurditate corruentibus, cer-
to certius esse autumo, Uterum sese summopere movere in
partu, omnesque partûs conatus naturales ab utero fere pen-
dere. Qui conatus post partum non rarò adeò vehementer
perseverant, ut uterus semet ipsum invertens è corpore pro-
cidat. In aliis puerperis paucis horis à partu expertus sum
uteri motum adeò fuisse evidentem, ut Obstetrices, imò &
Puerperæ sæpius mihi dixerint, alterum adhuc restare in u-
tero

Fig. 75.

Pag. 88.

tero foetum. In hoc casu meam ipse manum ventri applicui, motumque adeò notabilem reperi, ut manus tanquam à foetu propelleretur: imò aliquando ità sese elevebat uterus in hoc vel illo latere, ut extra corpus prominere, idque tali duritie & tumore, ut non valdè ea in re exercitatus pro certo dixisset, se caput infantis sentire; quos tamen motus mox in contrario latere sensi. Nunc videbar mihi genu, nunc genas sentire, sicut in gravidis cum partûs tempus instat: Postquam verò manum utero inserui, non foetum, sed uterum esse animadverti.

OBSERVATIO XCIV.

Prodigiosa Ureteris, integram puris pintam continentis, dilatatio.

NIl magis admiratione dignum crediderim, quàm vasa membranacea, quò magis distenduntur, eò magis sæpe ab humore heterogeneo incrassari. In arteriis hoc evidenter demonstravi Observatione 37. & 38. & in ureteribus hoc quoque locum habere videtis Fig. 75. Ureteres aliquando ita esse dilatatos, ut digitum admittant, rarum non est. Rarissimum tamen, & inauditum, ureterem pintam materiæ purulentæ continuisse; magisque adhuc mirum est, itidem pus exitum quæsisse per annexas fibras, ut mox referam. Anno 1673. præsentibus Dom. Doctore van Tongeren & Chirurgo van Ulsen, cadaver cujusdam mulieris aperui, quæ à longo tempore tantis torminibus & cruciatibus tam immanibus vexata fuerat, præsertim quum purulentam redderet urinam; ut multoties mortem appeteret, antequam vitæ finem inveniret. Renis dextri superficies admodum erat inæqualis, Aselli majoris lactes (Belg. *Hom van een Cabeljauw*) refert: In Ureteris dextri infima parte supra insertionem in vesicam calculus hærebat nucis avellanæ magnitudine. Vide Fig. 75. In interiori ureteris parte offendebam filamenta membranosa transversim posita. Pars media dicti ureteris ita erat extensa, ut pintam ad minimum contineret. Ex hoc tumefacto & materiâ purulentâ repleto uretere, vidimus innumerabilia vascula alba, turgida, & setam tenuem casta, ver-

fus hypochondrium sinistrum tendere. Ubinam terminarent, fat accuratè (exoptatâ ulterius scrutandi commoditate à morosis Confanguineis denegatâ) investigare minimè licuit. Hæc vascula neutiquam venæ lacteæ, multò minus sanguineæ erant. Cum vasis lymphaticis nullo modo quoque conveniebant. Peculiare vasorum genus, imò quasdam fibras (non novas, sed eas, quæ membranas constituunt, quarum beneficio lumbis alligantur ureteres) fuisse crediderim, quas cavas semper esse, existimo. Atque ex hac & similibus observationibus forsan nascetur ansa exactiùs determinandi vjas illas, de quibus hætenus per incertas conjecturas in Anatomicorum Republica fuit strepitus.

Figur. 75. Expositio.

A. A. Media pars ureteris dextri pure repleti.

B. Calculus in infimâ parte dilatati ureteris hærens.

C. Vasa Sanguinea per ureterem dispersa.

c. c. c. c. c. Vascula per contentum niveo colore tineta, & versus hypochondrium sinistrum repentia.

OBSERVATIO XCV.

Post Dysuriam Scirrhusa Intestini Recti incrassatio & mira coarctatio.

Quid grandia molimur tenues & miseri mortales! qui tot lethalibus morbis sumus obnoxii, ut nemo facilè illos recensere possit. Nullibi tamen homines magis affligunt quàm circa vias excretioni inservientes; ubi, si altiores egerint radices, difficillimè possunt eradicari. Quotidie ad vitam sustentandam nobis edendum, bibendum, & quod superfluum est, evacuandum. Si verò viæ, hisce operibus destinatæ malè sint affectæ, mors vitæ sæpius anteponitur ab afflictis. Amicus quidam in flore ætatis, temperamento melancholico, antè triennium in Hyberniam ob negotia peragenda profectus, de mingendi difficultate conqueri cœpit, quæ brevi tantum sumpsit incrementum, ut assiduè ad urinam guttatim egerendam incitaretur, idque tanto cum cruciatu,

&

& continuo conatu, ut perferre non potuerit. Quid fit? Brevi post, alterum non minoris momenti malum, caput quoque exerere cœpit; nimirum fæces alvinas liberaliter excernendi impotentia, dubio procul ab illis continuis conatibus urinam reddendi, unde intestinum rectum non solum fuit incrassatum, & scirrhosum factum, verum etiam in totum fere coaluit: vix enim, ac ne vix quidem stilum straminis crassitie in universum admittebat, unde miser nec urinam nec fæces alvinas excernere potuit, nisi guttatim, & quidem continuè ichorosâ & purulentâ materiâ remixtas, cum assiduis, tantisque cruciatibus, ut omnes homines ejus præsentiam refugerent. Denique in patriam redux, contulit sese Amstelodamum, & me aliosque consuluit, ast incassum, morbis factis insanabilibus. Hisce malis perpetim incrementa sumentibus, tandem animam Deo reddidit æger, occasionem nobis relinquens malum penitius perscrutandi. Aperto igitur cadavere, in utraque renum pelvi Calculum inveni horrendum, & præter hosce in renis dextri mediò adhuc alium ingentem. Ureteres & vesica benè erant constituta. Intestinum rectum in universum ita incrassatum deprehendi, ut pollicis crassitiem ferè superaret, & ita induratum, ut anceps hærerem, an carnosum an verò cartilagosum esset dicendum. Cavitas quoque dicti intestini straminis latitudinem haud superabat, & quod notandum, tam firmiter erat connatum ossi sacro, ut cultelli cuspis ad separationem minimè sufficeret, sed cuneo ferreo malleoque ligneo eandem peragere coactus fuërim; imò, mirum dictu! cum summo labore ea disjunxi. Hæc omnia Balsamo nostro præparata à nobis reservantur in dicti ægri memoriâ, & historiæ raritatem.

OBSERVATIO XCVI.

Similis Recti intestini Incrassatio.

EX eodem affectu supracitato, puta Intestini Recti incrassatione & scirrhositate, nuper hic Amstelodami quoque denatus est Dominus, qui à longo tempore iisdem cruciatibus & conatibus fæces alvinas expellendi fuerat vexatus. In eo tamen dictum intestinum non adèd erat coar-

etatum, quin minimum digitum fortiter adigendo intudere potuerimus. Hunc affectum, quia rarò obvenit & paucis innotuit, alio atque alio modo conati sunt curare. Inter eos non deerant, qui hæmorrhoides esse credebant, perque incisiones auferendas statuebant, quod etiam incassum tentatum fuit. Ego, qui huic ægro semel atque iterum tantum adfueram, Intestini Recti scirrhotatem esse judicabam, quod eventus quoque edocuit; quia tamen ipse æger ad incisionem instituendam valdè erat proclivis, & ferò eandem urgebat, calculum quoque apposui, ast omnia sine successu; obiit enim aliquot post septimanis. In tali casu tamen, curâ palliativa foret anteferenda, emollientibus scilicet, & dolorem lenientibus enematibus; magna enim remedia magnas sæpè inferunt noxas, dum leniora nullas gignunt, & intereà afflictos demulcent, & dulci iisdem sunt solatio.

OBSERVATIO XCVII.

Placentæ extractio à peculiari funiculi in eandem insertionis modo redditur difficilis.

Obstetrices non rarò cum anxia sollicitudine in placentis, post foetum in lucem editum, extrahendis occupari, mirum quidem videtur negotii istius ignaris: ast verò si res penitus investigaretur, nemini admirationi foret: sæpius enim in earum potestate non est, placentam ex voto arreptam educere. Ecquid verò in causa sit, hæctenus à nemine satis perspectum reperi. Nonnulli autumant, placentam nimis arctè utero adhærere, propter firmiorem coalitionem vasorum uteri cum vasis placentæ, in quo tamen eos falli crediderim. Alii in placentæ putrefactione, & substantiæ ejus laxitate, imò & in ore uteri nimis strictè occluso causam difficilis istius extractionis consistere statuunt. Nemo verò, quod sciam, mentionem facit ejus, quod omnium maximi hîc est momenti, nimirum funiculi centralis insertio in placentam: scilicet quando præcisè in centrum placentæ idem inseritur, ut plurimum difficillimè abscedit; non rarò enim coguntur Obstetrices placentas ita constitutas digito indice lædere ut abscedant, Vid. Fig. 1. sequentis Catalogi. Si verò in hoc vel illud latus implantetur, facili negotio, & quidem sua sponte, sequi-

sequitur foetum in lucem prodeuntem. Eadem hujus est ratio, quæ corii in orbem scissi cum adhærente in sui centro funiculo; hoc namque corio madefacto, & lapidi etiam ponderosa applicito, idem levi operâ è terra evelli potest: si verò lateraliter affigatur funiculus, irritum erit opus.

OBSERVATIO XCVIII.

Hernia Cystica, cui ex terrore juncta Bubonocele.

Herniam magis esse extensionem, aut expansionem peritonæi, quàm rupturam, aut dilacerationem ejus, haud dubito, quin inter Medicorum filios satis constet. Hic affectus nomen mutuatur à contento: sic Hernia dicitur intestinalis, ab intestino in ea contento, & omentalis ab omento, &c. Non minus etiam, quum vesica urinaria prolabitur in scrotum, Hernia cystica dicenda foret, qualis mihi bis occurrit cum Andrea Boekelmanno Chirurgo expertissimo. Amplissimus vir Dom. N.N. Mercator Amstelodamensis, ab aliquot annis in tantam mingendi difficultatem incidit, ut urinam reddere nequiverit, nisi manu scrotum elevando comprimeret. Reticuit hoc malum tam diu, donec simul, mirum dictu! in Bubonocelen solo terrore incideret: Dolium enim ingens vini deimprovviso rumpebatur in ejus Cella, unde ita obstupuit præsens, ut illicò in bubonocelen incideret. Id quod semel mihi adhuc observare contigit in alio, qui solo terrore subito herniosus factus erat, retulitque mihi supracitatus Chirurgus in herniis sanandis versatissimus, sese hoc quoque pluries observasse. Hæc igitur Bubonocele coëgit ægrum aliorum manus auxiliares implorare; Vocabar ergo cum D^o. Bellangerio, Medicinæ Doctore eximio, Andrea Boekelmanno, Petro la Nou, & Petro Adriani filio, Chirurgis dexterimis. Verumenimverò Bubonocele tam arctè comprimebatur à tendinibus musculorum adfatis, ut nullus nostrum ægro opitulari potuerit, ita ut brevi diem suum obiret. Multiplicis hujus herniæ apertionem concesserunt nobis consanguinei, in qua notavimus, bubonocele dissectâ, intestini Ilei portionem inflammata, & gangrænâ (ut sæpius contingit) obfessam, aperturamque (ut vulgò loquuntur) vel potius dilatio-

tationem adeò exilem aut arctam circa tendines musculorum abdominis, ut digitus pertransire vix potuerit; unde dicti intestini portio reponi nequiquam potuit. In Scroto posthac totam Vesicam urinariam prolapsam offendimus.

OBSERVATIO XCIX.

Renum & Ureterum Ovillorum mirabilis expansio.

Vesicam Urinariam ob perpetim affluens lotium sæpius in magnam molem crescere, mirum non est: utpote quæ propter substantiam membranaceam serum continuè appellens promptè imbibit, eodemque accumulato, admodum extenditur. Verumenimverò ipsos renes ab impedito urinæ exitu in immensam adeò molem sese expandere, ut vesicæ urinariæ instar sese nobis exhibeant, omnium expectationem superat, & nullius non admirationem meretur. Ante duos circiter annos Chirurgus diligentissimus & rerum Anatomicarum amans, Vogelesangh, ad dissectionem duos nobis attulit Renes Ovillos, ita extensos & humore aquoso repletos, ut duas ferè pintas uterque contineret. Ureteres admodum tortuosi & tantæ erant capacitatis, ut radicem majorem pastinacæ admitterent. Utraque renum tumentium extremitas substantiam naturalem glandulosam non amiserat, spatium verò intermedium constabat ex membrana. Intrinsicè tubuli pelvis cellulas magnas repræsentabant, tantæ capacitatis, ut nucem juglandem viridi cortice obductam admitterent. Urinam in Vesica Urinaria contentam facili negotio exprimebam versùs ureteres & renes, verumenimverò ab ureteribus & renibus versùs vesicam non nisi vi adhibitâ, idque parcissimè per exiguum foraminulum in medio cujusdam clausuræ membranacæ, quam vesicam inter & ureteres inveniebam. Talis, inquam, erant constitutionis dicta foraminula, ut è vesica urinaria versùs ureteres & renes satis liber esset urinæ transitus, contraria verò compressio ab ureteribus & renibus versùs vesicam maxima ex parte erat frustranea, unde dubio procul oborta fuit urinæ regurgitatio, & temporis progressu talis renum & ureterum expansio. Hosce renes cum annexis ureteribus & portione vesicæ in Musæo nostro reservamus:

mus: ita ut de rei veritate non sit dubitandum, sed cuilibet, occasione datâ, liberum, insolitam hanc partium Urinariarum difformitatem apud me contemplari.

OBSERVATIO C.

Glandis in Pene vera structura noviter detecta.

INter omnes, qui hætenus descriptionem Penis nobis dedere, Authores; haud infimum locum occupat Anatomicus oculatissimus, mihiq; dum viveret, peculiari amicitia junctus, Regnerus de Graaf; qui tamen hoc argumentum non omnimodè absolvit, sed nonnulla ulterius ab aliis investiganda posteritati reliquit: imò quoad glandem penis superficialiè rem egisse, & solùm in opinionibus aliorum acquievise videtur; ceu patet in Tractatu ejus de *Virorum Organis generationi inservientibus*, ubi fol. mihi 139. hæc reperiuntur verba: *Duobus corporibus nervosis & urethra jam descriptis, in anteriori quasi parte apponitur substantia quædam reliquis penis partibus carnosior apparens, quæ apud Anatomicos Glans, Balanus, & à similitudine Cerasum quandoque nominatur.* Non solùm autem hicce Anatomicus, verùm etiam omnes alii tam Veteres quam Neoterici hanc penis partem sicco quasi pede transeunt; quantumvis in Chirurgia maximi sit momenti, hanc partem benè nosse, ut postea patebit.

Johannes van Horne b. m. Promotor olim meus, in Microcosmi descriptione pag. mihi 149. hunc in modum de glande penis loquitur. *Hiscæ (est illi sermo de corporibus nervosis) impositum est caput, quod à similitudine glans dicitur, carne constans molli & flaccida, sensus exquisitissimi, præsertim ubi turgēt.*

Veslingius glandem penis ex substantia carnosâ, molli spongiosaque conflari autumat, & præterea de ea nil refert.

Blasius in *Veslingium*: *Glans hæc extremitati imponitur, ut caput cervici; parte enim sui inferiore & quasi basi aliquantum penem suo ambitu excedit, in superiore verò leviter in mucronem obtusorem desinit.* Hæc ille.

Bartholomæus Cabrolus carnem esse diversam à carne musciosa & glandulosa fatetur in sua *Dissectione Anatomica Corporis humani.*

Thomas Bartholinus in sua Anatomie Glandem Penis carnem esse similiter profiteretur, non mollem & flaccidam, ut *Joh. van Horne*, sed sensilem magis & solidiorem, quam in reliquo pene est.

Vesalius de humani corporis Fabrica, pag. mihi 649.

Quum autem ad eam usque penis regionem perrepsere (loquitur de corporibus nervosis) *in qua jam glandem efformatura sunt, in acutum feruntur & carnosam glandis substantiam ipsis obnascitur.* Hæc ille.

Adriani Spigelii verba sunt: *Glans ultima pars penis, est duobus corporibus nervosis obnata, quæ nonnihil ambitu quoque excedit, cum coronæ modo circulo cingatur; antè tamen acuta est, exquisitum habet sensum, substantiamque spongiosam, ut penis, sed solidiorem.*

In *Realdo Columbo* haud infimæ notæ Anatomico, ubi de glande penis agit, hæc solummodo extant: *Deinde deorsum versus inflectuntur* (ligamenta, seu corpora nervosa penis) *& ad glandis fines implantantur, quæ glans reliquis penis partibus minus dura existit.*

Ecce varias primi subsellii Anatomicorum de Glandis in pene structurâ opiniones! quas siquidem cum genuinâ istius particulæ descriptione mox secuturâ studiosè conferre volueris, actutum animadvertes, neminem istorum Heroûm in præsentî negotio rem acu tetigisse. Hoc enim asseverare ausim, ne ullum quidem (quod sciam) glandem penis talem, qualis revera est, antehâc observasse; Nec mirum; cum adeò difficilis sit perscrutationis: Cultellus certè Anatomicus haud sufficit, imò planè inutilis est huic detectioni. Siphon quo utimur ad vasa infarcienda, vix quoque huic rei aptus est; quamvis ipse ansam mihi dederit hujus partis veram compagem conspiciendi, quæ in hunc usque diem in tenebris latuit. Postquàm igitur integrum penem, cruore omni exhausto, materiâ ceraceâ replevi, glandemque postea in lamellas transversas dissecui, reperi eandem materiâ dictâ esse infarctam, id quod mihi ansam præbuit suspicandi Glandem penis haud esse substantiæ carnosæ: proinde, ut quid hîc veri subesset clariùs elicerem, ad experimenta confugiebam. Scilicet primò, sanguine è pene expresso & aquâ siphonis beneficio eluto, corpora nerveo-spongiosa crassiora, ab aliis corpora nervosa penis, imò ligamenta penis dicta, flatu replevi,

plevi, & vinculo injecto arctissimè ligavi, sperans fore, ut post exsiccationem mihi pateret, qualis esset vera hujus glandis constitutio. Ast incassum. Hoc enim experimento in conspectum quidem venit vera substantia dictorum corporum, ut & glandis interior, neutiquam verò exterior. Eâ enim inflatione intumuit & induruit quidem interior Glandis pars, flaccida tamen mansit pars Glandis exterior. Vid. fig. 75.

Hiscè visis tubulum circa penis radicem indidi corpori nerveo-spongioso tenuiori Urethræ, ab aliis Corpus Spongiosum Urethræ dicto, ac tum flatu adactò intumuit simul cum eo pars glandis exterior, interior verò neutiquam, sed flacciditatem retinuit. Hoc animadverso, credere cœpi, corpus (vel, ut alii volunt, corpora; duo enim esse autumant Anatomici) nerveo-spongiosum crassius & maius à corpore nerveo-spongioso tenuiore & minore esse diversum; & hoc cogitans tertium & ultimum experimentum institui, quod omnibus modis expectationi meæ satisfecit. Per tubulum nempe æneum circa penis radicem, ubi ad ossa pubis proximè accedit, insertum corpus nerveo-spongiosum majus & crassius flatu extendi, & post repletionem digitis tam diu penem detinui, donec eodem tubulo, è dicto corpore extracto, & corpori nerveo-spongioso minori & tenuiori indito, idem corpus flatu quoque replevissem; quo factò, totum deinde penem ligavi & exsiccavi: at verò quàm difficile sit flatum in dictis corporibus continere, usque dum omnia exsiccata sint, palam fiet iis, qui in posterum idem experiri ac imitari volent. Post exsiccationem, penem & glandem ejus in lamellas dissecai, (Vid. figuras 76, 77, 78, 79 & 80.) & reperi penis glandem nil aliud esse quàm veram continuationem tam corporis nerveo-spongiosi majoris & crassioris, maximam penis partem constituentis, quàm minoris & tenuioris Urethræ, maximam & præsertim inferiorem ejus partem ambientis, sine ulla substantiæ mutatione.

Hæc autem corpora nerveo-spongiosa ita sunt constituta & posita, ut crassius & majus interiorem glandis partem constituat, minus & tenuius exteriorem, quam undiquaque ambit. Vid. fig. 81. & 82. Hæc duo corpora, nempe crassum & tenue, à se invicem sunt separata septi intermedii beneficio, (vid. fig. 81. & 82. *) ita ut flatus per tubulum adactus ex uno corpore in aliud rarò perveniat; rarò inquam, quia semel atque ite-

rum tantum me illud observasse memini: & quantumvis Regnerus de Graaf statuat, inflatis corporibus nervosis (nobis nerveo-spongiosis majoribus & crassioribus) spongiosam Urethrae substantiam (nobis nerveo-spongiosum minus & tenuius,) etiam intumescere, & vice versa, (unde quoque deduxit notabile commercium eorum corporum inter se) nos tamen contrarium experimur; & frequentissima penum dissectio me edocuit, perquam raro illud contingere, nisi supra memoratum septum fuerit laesum; vel etiam per commercium vasorum sanguineorum, quod notabile est. Si enim corpus nerveo-spongiosum majus & crassius infletur, ut plurimum simul quoque inflantur venae per penis dorsum repentes, (vid. fig. 75. quae faciem exteriorem penis cum vasis sanguineis per dorsum repentibus demonstrat) quarum ramuli corporibus nerveo-spongiosis etiam inserviunt, & sic aliquando fieri potest, quod statuit supracitatus Anatomicus dexterrimus. Porro etiam male observavit idem Regnerus de Graaf spongiosam Urethrae partem (nobis corpus nerveo-spongiosum minus & tenue) sensim glandi appropinquantem magis ac magis attenuari gracilioremque reddi, tandemque in glande obliterari; potius enim dictum corpus in glandis extremo maximum & crassissimum existit, imò totam partem glandis exteriorem conficit. Vid. fig. 76, 77, 78, 79. & 80. & è contrà, quò magis corpus nerveo-spongiosum majus & crassius glandis partem extremam attingit, eò gracilius evadit, neque glandis extremum assequitur. Vid. figuras mox recitatas.

Hisce probè animadversis ulterius inquirendum est, quid boni hæc observatio in Praxi Medica præstet.

I. Quia hæctenus noto notius videbatur, Glandem nil aliud quàm carnosam & fungosam esse substantiam, penique adnatam, hinc nequidem per somnium in ullius Anatomici mentem irrepsit, Glandem penis solum esse continuationem (prout revera est) omnium corporum nerveo-spongiosorum, sine ulla mutatione substantiæ; Et eapropter plerique minus solliciti fuere de immodica hujus partis à continui solutionibus metuenda hæmorrhagia. Quam verò periculosum sit glandi vulnus infligere, aut exulcerationem in ea nasci, (præsertim si profundius penetrent ulcera aut vulnera, & ad corpus nerveo-spongiosum majus & crassius pertingant) norunt ii, qui nobiscum animadverterunt, homines aliquando ex leviori hujus partis vulnere aut ulcere in vitæ discrimen fuisse deductos (vid. Obs. 42.) & præsertim si erigatur membrum virile.

vīrile ita læsum; unde tanta sanguinis copia non rarò ad glandem confluit, ut vix compesci possit ejusdè eruptio. Itaque cautè agendum, si ulceribus obsessa sit glans, ne intrinsecum lædatur. Læsiones superficiales minùs periculosas esse experti sumus, modò non obsideant medium istius partis in glande, quæ ambitu suo penem excedit, & glandis Corona audit, ubi vasa sanguinea per dorsum penis repentia satis capacia sunt, quæ quocunque modo læsa ingentem sanguinis copiam periculosè fundere solent.

II. Si glans ulcere maligno obsessa amputanda sit, vinculum antea injiciendum est: ejus constitutio indicat, ut enormis hæmorrhagia præcaveatur. Vid. Obs. 30.

III. Notandum in Glande, Ulcera ibidè in suprema parte Urethræ periculosiora esse, ob metum majoris hæmorrhagiæ, quàm ea, quæ urethræ imam partem occupant: propterea quod hæc magis sint remota à corpore nerveo-spongioso majori & crassiori, per quod arteriæ multò ampliores disseminantur, & in quod idcirco sanguis majori quantitate irruit, quàm in corpus nerveo-spongiosum minus & tenuius. Credibile quoque est, in illo casu, de quo legitur in supracitato Tractatu Reg. de Graaf pag. mihi 149. læsum fuisse corpus nerveo-spongiosum majus & crassius, quia 14 lb. sanguinis tam brevi temporis spatio vix ac ne vix quidem ex læsione Urethræ aut ejus corporis nerveo-spongiosi tenuioris & minoris potuissent effluere, utpote vasculis sanguineis minimis ibidè existentibus.

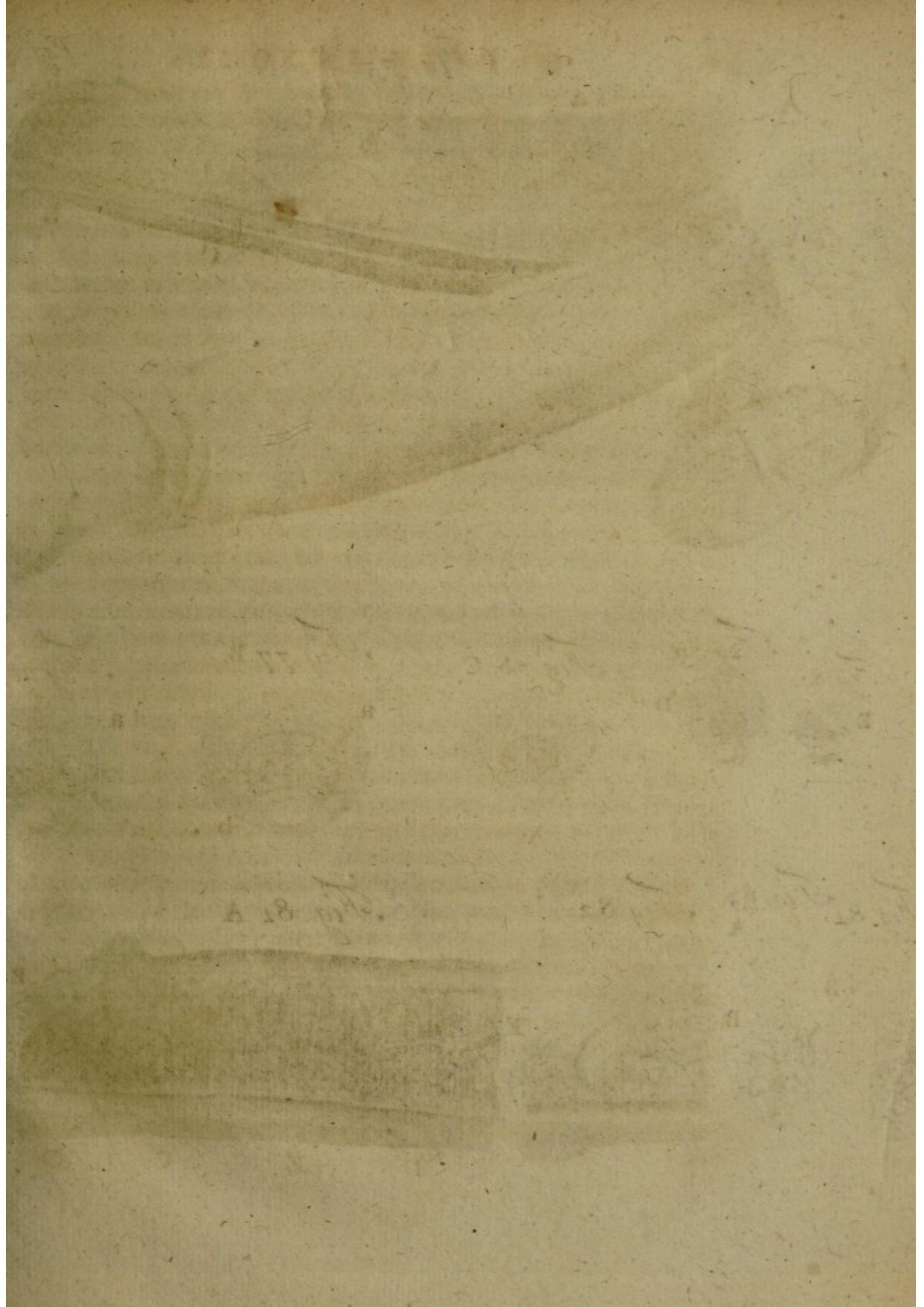
IV. Constat glandem rarò in totum posse tendi aut erigi, nisi utrumque corpus nerveo-spongiosum, ut & eorum nervi & vasa arteriosa benè sint constituta. Si verò aliqua hisce partibus accidat obstructio, in totum & æqualiter non eriget sese glans, ut necesse est in coitu. A vasorum arteriosorum laudabili constitutione quoque dependere glandis erectionem dico, circa venosa verò non est cur ita solliciti simus, quando quidem rarissimè ulla in iisdem obstructio reperitur: Sanguis enim per penem & glandem redux, non per minutissimos ramulos neque per corpus reticulare, ut loquitur Malpighius, regreditur, sed per venarum patentia & visibilia oscula, aut foramina. Venæ enim per penem distributæ si non omnes, saltem tot, quot unquam offendi, sunt poris magis & visibilibus foraminibus pertusæ, cribri instar, quemadmodum quoque in vena splenica vitulina (vid. fig. 83. & 84.) conspicitur, quod nunquam hactenus observatum esse putem. Ejusmodi vena-

narum perforatio in causa est, quòd sanguis per penem redux citissimè possit à penè regredi, pene momento flaccescente. Certè si penis & glandis ejus Corpora nerveo-spongiosa ut & eorum vasa venosa ritè examinentur, maximè illa cum splenis vitulini substantia ejusque vasis venosis convenire observabuntur, glandulis splenicis benè elotis. Hujus autem glandularum elotionis, & per venas aquæ beneficio eductionis, sine ulla tamen membranæ ambientis læsione, primum me inventorem audeo profiteri, qualem etiam me agnovit olim Joh. van Horne Professor Anatomiae dignissimus. Anno scilicet, ni fallor, 1664. nullo Anatomicorum de tali encheiresi cogitante, varios lienes vitulinos præparaveram, quos mox memoratus Celeberrimus Professor discipulis, imò publicè, cum applausu demonstrabat. Sed hoc obiter. Revertar ad propositum. Istis autem lienis vitulini post inflationem levem exsiccati glandulis eductis, intrinsecum apprimè cum penis intrinseco convenire, palam fiet: id quod corpus nerveo-spongiosum majus & minus à nobis in pene & glande ejus dicitur, illud in splene vitulino per fibras nervosas designatur: quæ fibræ in liene ovillo non ita copiosæ existunt, in humano verò earum nullas invenio; quantumvis Sylvius contrarium statuerit, & hypotheses non usquequaque congruas inde stabilire allaboraverit. Interim non solum ratione substantiæ fibrosæ, aut nerveo-spongiosæ conveniunt penis humanus & lien vitulinus, verùm etiam respectu venarum, quæ eodem ferè modo pertusæ sunt. Quod si Authores, qui penis vasa depinxerunt, imò descripserunt, pervolvantur, apparebit quàm pauci sint circa venas internas, per dicta corpora distributas, imò sicco quasi pede eas transeunt, & nonnulli in totum eas extare negant; & quid mirum? difficillimè enim in conspectum producuntur.

Thomas Bartholinus inquit, penem habere arterias, venas, & nervos; venasque per penis partem exteriorè & interiorè distribui asserit; prætereaque nihil.

Regnerus de Graaf de dictis venis internis nil nobis commemoravit, ubi Penis Vasa describit.

Vesalius hisce verbis liberè fatetur sese harum venarum distributionem per penis intrinsecam substantiam nunquam vidisse, & quamquam, ait, hæc Vasa (loquitur de venis & arteriis) ad penis corpora pertingant, vix tamen sectione assequor, quo itinere in corporum cavitatem inserantur. Si causam hujus difficultatis per-

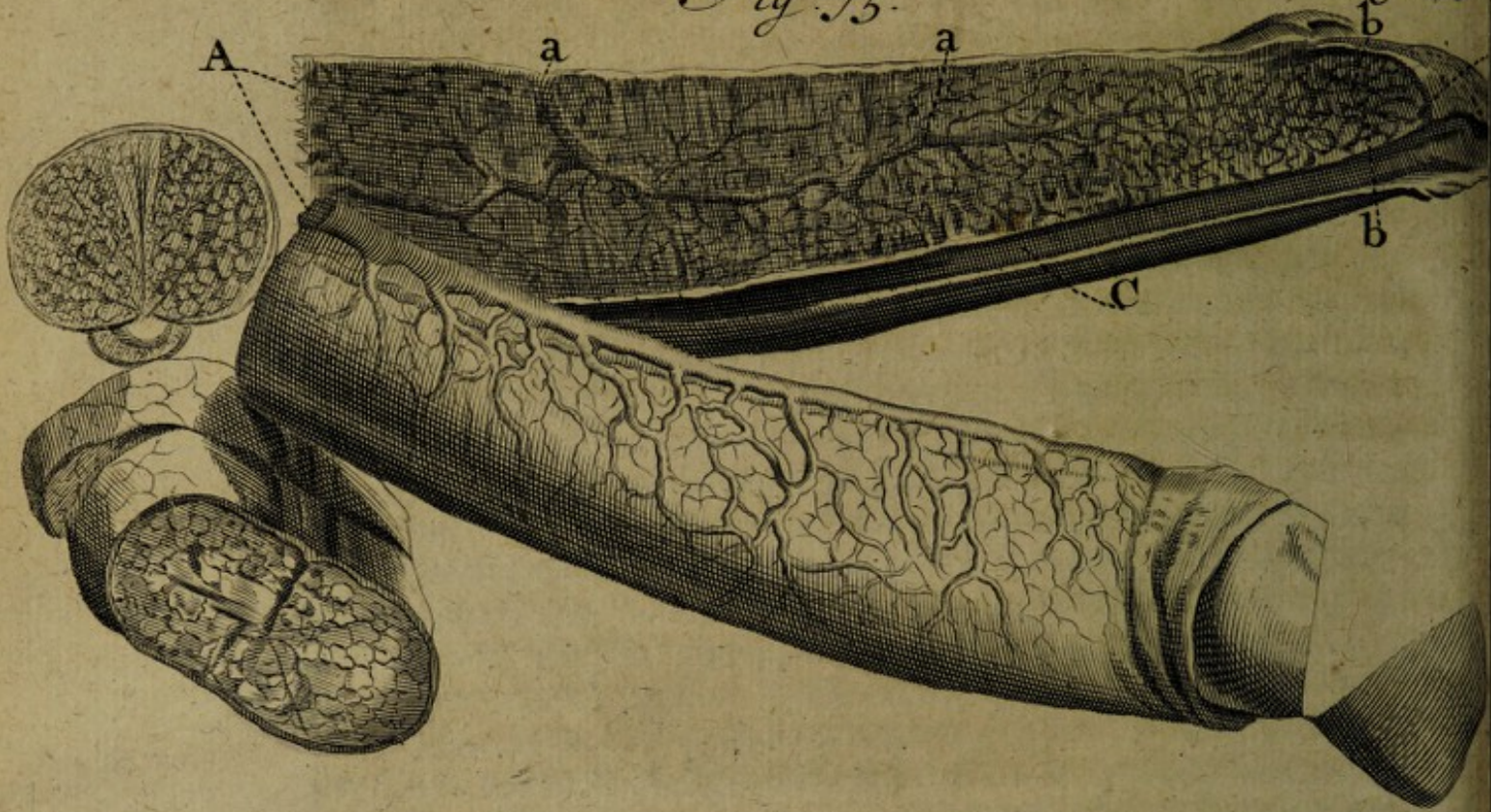

Fig. 80.

Fig. 79.

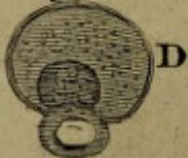

Fig. 78. C

Fig. 77. B.

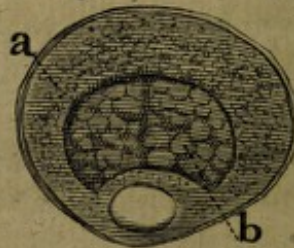

Fig. 76. A

Fig. 84.

Fig. 83.

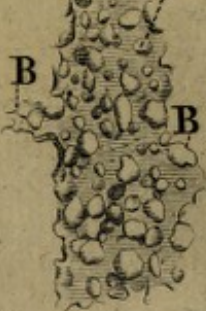
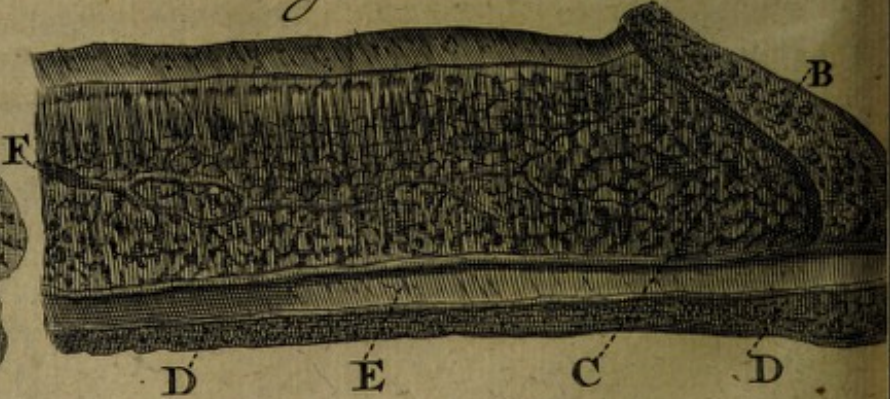

Fig. 82.

Fig. 81. A

perscrutemur, facile inveniemus eam. Unica tantum methodus, qua dilucidari possunt hae venae internae, mihi constat, idque sola penis inflatione & exsiccatione, post sanguinis elotionem. In illa inflatione simul inflantur venae non solum per penis superficiem, verum etiam internae, cribri ferè in modum pertusae, quae post exsiccationem cultello Anatomico examinari possunt; Vid. fig. 84. Lit. C. & si quis alio modo hasce perscrutetur, oleum & operam perditurus est. Ratio est, quia substantia venae internae propter porositatem confunditur facillimè cum penis substantia intrinseca porosissima.

Figur. 75. Expositio.

- A. *Penis Virilis inflatus, exsiccatus, & in duas partes secundum longitudinem divisus, ut intrinseca conspicerentur.*
 a. a. a. *Arteria per substantiam nerveo-spongiosam dispersa.*
 B. *Pars Glandis exterior non inflata, quapropter in exsiccatione omnem spongiositatem amisit, unde membranam crassam repraesentat.*
 b. b. *Pars Glandis interior inflata, quae pars & vera continuatio est corporis nerveo-spongiosi majoris & crassioris.*
 C. *Meatus Urinarius.*

Fig. 76, 77, 78, 79, & 80. Explicatio.

- A. *Taleolus s. portio Glandis penis, quae Corona audit, & proximè sita est in loco, ubi praeputium peni adnascitur.*
 a. a. *Dicti taleoli pars exterior, quae continuatio est corporis nerveo-spongiosi tenuioris urethram ex parte ambientis, quae tanti non est momenti, quanti quidem in sequenti fig. B.*
 b. *Pars dicti taleoli interior, quae continuatio est corporis nerveo-spongiosi crassioris & majoris.*
 B. *Sequens portio s. Taleolus glandis penis.*
 a. a. *Dicti taleoli pars exterior, quae respectu prioris taleoli major.*
 b. *Ejusdem pars interior, quae respectu prioris minor.*
 C. D. E. *Ejusdem glandis taleolos demonstrat, qui successive diminuti, internae substantiae diversitatem indigitant.*

Fig.

Figur. 81. Dilucidatio.

- A. *Penis inflatus, exsiccatus, & secundum longitudinem divisus, ut intrinseca facies appareret.*
 B. *Exterior glandis pars nerveo-spongiosa, quæ tenuioris & subtilioris est texture aut substantiæ.*
 C. *Interior glandis pars nerveo-spongiosa crassioris est texture aut substantiæ.*
 D. *Nerveo-spongiosa pars Urethræ.*
 E. *Urethra.*
 F. *Arteriæ per penis interiora distributio.*

Figura 82.

Solius Glandis abscissæ intrinsecam faciem exhibet.

Fig. 83. & 84. Expositio.

- A. *Portio Venæ splenicæ vitulinæ secundum longitudinem dissecta, ut perforationes ejus videri possent: quæ vena cribri instar perforata per Lienem disseminatur, & non statim obliteratur, ubi lienem intraverit, uti Highmorus & alii voluere.*
 B. B. *Ejusdem abscissi rami.*
 C. *Portio Venæ per corpora nerveo-spongiosa distributa, secundum longitudinem dissecta.*

F I N I S.

MUSÆUM ANATOMICUM
RUYSCHIANUM,
S I V E
CATALOGUS
RARIORUM,

Quæ in Authoris ædibus asservantur;
adornatus ab eodem

FREDERICO RUYSCH,

M. D. Anatomes, Chirurgiæ ac Botanices Professore

A M S T E L O D A M I

Adduntur Variæ Illustrationes, ut & Icones aeneæ.

A M S T E L O D A M I,

Apud JANSONIO-WAESBERGIOS.

M. D. C. C. X X I.

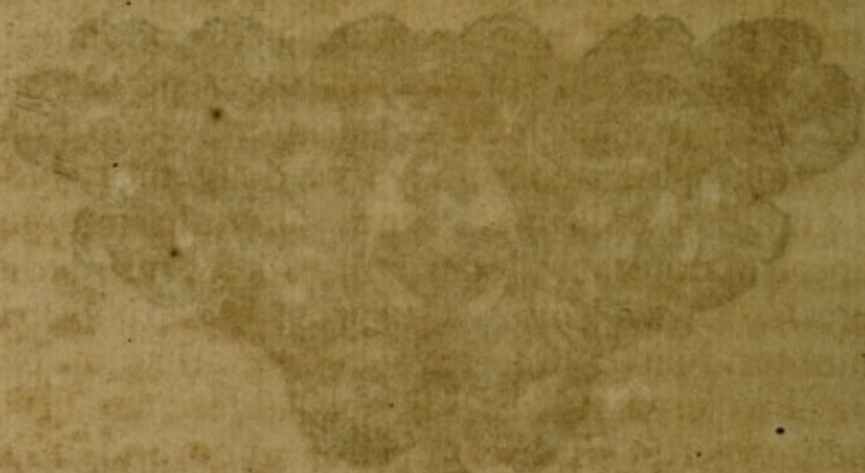
MUSEUM ANATOMIUM
RUYSCHEANUM
CATALOGUS
RARIORUM

EDDERRICO RUTSCHEN

M. D. ANATOMIAE CHIRURGIAE ET BOTANICAE PROFESSOR

IN UNIVERSITATE WITTEBERGENSI

AD CURAM VEN. SENATUS UNIVERSITATIS

WITTEBERGAE

ANNO MDCCLXXI

M. D. C. C. L. X. I.

Nobilissimo & Amplissimo Viro

D^o. JOANNI COMMELINO

Reipublicæ Amstelodamensis Senatori gravissimo, Fau-
tori & Amico longè honoratissimo,

Omnia fausta precatur

FREDERICUS RUYSCH.

Nobilissime & Amplissime Vir,

BT singularis Tua Rerum quarumvis Natura-
lium peritia, & imprimis quoque Tua erga
me mihi perspectissima benevolentia meritò an-
sam mihi suggerunt, hanc Cimeliarchii mei
Descriptionem Amplissimo mihi que Carissimo
Nomini Tuo consecrandi: tum ut extet mo-
numentum aliquod veteris jam à viginti & ultra annis cultæ
amicitiæ nostræ, tum ut paginæ ipsæ hoc nomine publico
fiant commendatiores. Profecto sive quærendus erat Fautor
de me benè meritus, cui hæ chartæ inscriberentur, neminem
conspiciebam cui plus deberem; sive deligendus Judex, qui
de his & similibus existimare unus omnium optimè posset,
nullum reperire poteram, cui justius eadem dedicarentur
quàm Tibi, *Vir Nobilissime*. Quapropter & spontè quasi suâ
ad Te solùm tendunt, idque ex occulto grati animi sensu; imò
ob insignia Tua erga me & (si hoc addere fas est) Filium
quoque meum merita assiduè impellor ad eorundem publicum
elogium. Haud enim satis Tibi fuit tot favoris & sinceri
affectus indicia in me conferre, quin insuper benignitatem
Tuam ad istum natu majorem Filium meum extendere quo-
que Tibi placuit; quam ipse adhuc nuper (ut alia nunc non
commemorem) in Musæoli sui extruptione abundè est exper-

tus; dum istud variis exoticis, ex utraque India allatis Seminibus liberaliter augere atque ornare voluisti. Dabit ipse mecum operam, ut hæc gratissima dona, non sint incassum à Te feminata; potius gratiarum cum flores tum fructus qualibet occasione Tibi referre allaborabit. Interim hunc, quem Tibi offero, Rariorum Catalogum, benigna fronte acceptes, & conatus meos æqui bonique consulas, velim, neque eundem ex sua magnitudine suoque pretio, at solum ex meo Tibi observantiam meam testandi desiderio ponderes. Deus Opt. Max. Te, *Nobilissime Vir*, diu servet incolumem, omneque felicitatis genus in te, Tuosque clementer effundat. Amstelod. 9 Martii clō lo c xc.

MUSÆUM ANATOMICUM
 RUYSCHIANUM,
 SIVE
 CATALOGUS
 RARIORUM,

Quæ in Musæo Authoris asservantur.

TUMBA ERECTA VARIIS SCELETIS, &c.
 INSTRUCTA.

Nº. I. In arce hujus Tumbæ collocatum Caput osseum nuper nati, cum hac inscriptione:

Nullum sœva Caput Proserpina fugit.

In hoc Capite sequentia notatu digna.

1. Ossa syncipitis, occipitis, & frontis, ubi primò osseam induunt naturam, nempe in sui medio, secundùm proportionem magis quàm in adultis prominent, suntque ibidem loci multò solidiora.
2. Ex hac parte duriore, tanquam centro ossificationis, innumerabiles striæ osseæ videntur protractæ, quod in initio ossificationis semper locum habere reperio.
3. Annulus osseus ab ossis petrosi infima parte adhuc separatus est, in superiore verò jungitur Ossi temporum per symphysin sine medio.
4. Officula auditus in suo naturali situ, quæ demptâ in utroque latere membranâ Tympani luculenter apparent. Eadem

dem Officula in recenter natis haud minora esse quàm in adultis, hic observabile.

5. Notabilis separatio aut distinctio inter os squammosum & Lapidosum, quæ in foetu solâ cohærent membranulâ.
6. Dentium in tenella illa ætate constitutio, qui quantumvis imperfecti, osseam tamen jam nacti sunt firmitudinem.
7. Os occipitis è quatuor partibus manifestissimè coagmentatum. Harum partium maximam tribus rimis sibi invicem oppositis gaudere, luce meridiana clariùs constat.

Nº. II. Sub eo Capite, aliud exiguum Embryonis abortivi quatuor mensium, Caput osseum exhibetur;

In quo observandum supra dictas strias clariùs adhuc posse cerni.

Nº. III. Sequitur Sceleton pueri tres circiter annos nati, dextrâ Psittaci sceleton tenens.

Volat irrevocabile Tempus.

In hoc pueri Sceleto observanda sunt,

1. Cranium in Bregmate esse clausum, fontanellâ jam obliteratedâ.
2. Dens molaris quartus in maxillæ superioris utroque latere, exitum sibi quærens, ante tertium ipsam maxillam perforat.
3. Spina Ossis Ilii cartilaginosa, qualis non solùm in hoc sceleto, verùm etiam in omnibus junioribus existit; quod si non benè observetur in sceleto, facile spina isthæc cartilaginea amittitur.
4. Os Ilium utrumque è tribus partibus constans, prout semper in junioribus.
5. Patellæ in totum cartilagineæ.

Nº. IV. A dextra Sceleti memorati aliud sex septimanas nati Sceleton humanum conspicitur vexillum dextrâ gerens.

Fru-

Frustra cruento Marte carebimus.

In Eo memorabilia occurrunt sequentia.

1. Inferior pars ossium pubis cartilaginea, superior verò jam ossea.
2. Omnes epiphyses, non solùm veræ (sic puto omnes processus articulatorios, qui veræ parti ossis adnascuntur, vocandos esse) verùm etiam omnia carpi & tarsi ossicula merè adhuc cartilaginea sunt ; utroque osse calcis excepto, in quo osseum quid apparet.
3. Dentes incisorii, qui eruptione alios ut plurimum præcedunt, quantumvis crassiori membrana adhuc investiantur, transparent.
4. In Sutura Lambdoidea Ossiculum triangulare, quod in Epilepsia commendant Authores nonnulli.
5. Processus mammillaris in utroque latere adhuc deficit, itaque pro vera Apophysi est habendus, postea enim ex osse temporum erumpit.
6. Processus vertebrarum spinosi, quæ spuria sunt Apophyses, (propterea quod veræ parti ossis, seu corporibus vertebrarum, epiphyseos in modum adnascuntur, & in usu cum apophysibus conveniunt) è cartilagine in hoc, sicut in similibus sceletis, constant. Cautè itaque in sceletopœia tractandi, aliàs enim decidunt.
7. Vertebrae è quatuor partibus constare hoc ætatis tempore, sceleton istud demonstrat.
8. Capitis ossa, secus ac in recens natis, futurarum beneficio jam cohærent.

Nº. V. A sinistra sese offert Sceleton octo menses nati, Lanceam gerens.

Notanda. Sequentia.

1. Canalis osseus in osse petroso adhuc deficit, prout in ea ætatula communiter contingit.

2. In

2. In sinistro latere Tympani membrana pellucida, ita ut Auditus officula transparent in suo situ naturali.
3. Cætera conveniunt cum præcedenti.

Nº. VI. A latere sinistro comparet Sceleton Viri adulti manu dextrâ pectori impositâ.

Notanda.

1. Officula lachrymalia nullo modo læsa, quemadmodum frequentissimè accidit in Sceletorum confectioe, propter eorum tenuitatem.
2. Quæ in iisdem officulis reperiuntur foramina communia, transitui ductus lachrymalis destinata, multo capaciora sunt solito.
3. In futura squammosa lateris sinistri varia reperiuntur Officula Wormiana.
4. Spina Ossis Ilii (quæ spuria est Apophysis; quoniam epiphyseos in modum Ossis Ilio adnascitur) ossea facta, notabili linea à vera ossis parte separata est.
5. Ossa pubis à se invicem haud ita dehiscunt in inferiore parte, ac in muliere; unde in viris angustior redditur pelvis, idque non solùm in hoc sceleto, verùm etiam in omnibus virorum sceletis illud ita sese habet.
6. Os caudæ non ita retro, aut posteriora versus, reflexum est, ac in Mulieribus, sed magis ad ossa pubis accedit.
7. Costas crassiores & rotundiores existere in Viro quàm Muliere, hic quoque apparet.

Inter duo Sceleta minora supra memorata, & Nº. 3. & 4. insignita, jacet cadaverculum Fœtus septem mensium, balsamo per aliquot annos nitidè conservatum, & lapidis instar induratum, cujus dextra flores fugaces, puta rosas, &c. continet, hominis fragilitatem denotantes, cujus symbolum est:

Ipsa dies aperit, conficit ipsa dies.

In hoc Fœtus cadaverculo indurato sequentia notanda.

1. Quâ cinctum est caput, Corona, ex floribus naturalibus est confecta, quorum petala sunt perpetua; illa enim non solum nunquam decidunt, verum etiam naturalem servant colorem; quod à me ita factum puta, ut illa cum subiecto, nunquam corrumpendo, convenirent.
2. Fovea in capitis fontanella, (quod fœtibus denatis familiare, signumque est animam reliquisse corpusculum) satis evidens est.
3. Cadaverculum lapideam obtinet duritiem in univèrsam; Visceribus in corpusculo relictis, eandemque duritiem obtinentibus.
4. Color naturalis propemodum adhuc integer.

Nº. VII. Huic fœtui Balsamo conservato adstat Sceleton Abortus quadrimestris falce minans ictum; cujus dictum:

Nec parcit imbellis juvencæ poplitibus.

In eo Sceletone sequentia memoratu digna.

1. Striarum protractiones in cranio instar aquæ in glaciem degenerantis.
2. Ea pars ossis temporum, quæ os squamosum audit, in sua ossificatione præcedit eam partem, quæ os lapidosum dicitur.
3. Dicti ossis os Orbiculare quarto mense osseam induisse substantiam, hic videmus.
4. Maxilla inferior in tam tenero abortu magis est acuminata in suo medio, quàm in ætate proVectiori.
5. Quænam partes Ossium innominatorum primò osseam induant naturam, hic luce meridianâ clarius constat.
6. Nil ossei adhuc apparet circa Carpum, Metacarpus verò planè osseus.

7. In Tarso vix Osseum quid reperitur, Metatarsus è contra osseam duritiem jam obtinet.
8. Ossa digitorum manus, ea quæ sunt in digitis pedum in sua ossificatione præcedunt.
9. Os pectoris eo tempore nil ossei adhuc habere, hic clarè constat.
10. Claviculæ in totum fere osseæ, ut & costæ, exceptis earum epiphysibus.
11. Processus anteriores maxillæ inferioris (ab aliis Coronæ, aut processus acuti dicti) veras apophyses haud esse, hoc exiguum sceleton demonstrat. Existunt enim dicti processus in prima ossificatione, & non erumpunt ex vera ossis parte; quod de essentia veræ apophyseos esset, itaque non immeritò à me pro apophysibus spuris habentur.

No. VIII. Sub dicto sceleto reperitur aliud octo mensium, dextrâ tenens Vesicam urinarium, è cane desumptam.

Homo Bulla.

In eo Sceleto sequentia visuntur.

1. Carpus planè cartilagineus.
2. In tarso Calx osseam induit duritiem, cætera Pedis ossa adhuc cartilaginea.
3. Patellæ in totum cartilagineæ.
4. Omnes epiphyses totius sceleti cartilagineæ.
5. Maxillam inferiorem è duabus partibus constare in foetu recens nato, certum est: at verò earum unio non fit cartilaginis interventu, uti Authores autumant, imò quotiescunque illud exploravi, semper reperi, hæc duas partes, membranæ ope cohærere, quemadmodum in hoc subjecto videri potest.
6. Os innominatum lateris sinistri decliviorum habet situm, quàm dextri; idque nequiquam propter malam conformationem, sed ob sceleti situationem, ante ejus exsiccationem; id quod multis imposuit Chirurgis, existimantibus os femoris exarticulatum esse, quum offenderent alterutrum pro-

tractius esse post lapsum, & dolores immanes. Hoc dico sæpius dependere à situ & corporis protractione, unde decliviorum acquirunt situm, & insequente osse femoris, crus longius nobis videtur.

7. In osse pectoris octavo mense gestationis sex septemve ossicula rotunda, secundum dicti ossis longitudinem posita, sæpius inveniuntur, hic vero nonnulla ex iis sunt gemina.
8. Fontanella in capite perquam exilis.

N°. IX. A dextra memorati sceleti reperitur Sceleton foetus humani maturi, tubam deauratam maxillis comprehendens.

Memento temporis novissimi!

N^o. X. Pueri quadriennis Sceleton, varia crepundia manibus gerens.

Vita humana lusus.

In eo Sceletone notanda.

1. Ossa pubis osseam eo ætatis tempore induisse naturam, hic constat.
2. Ossa innominata in tres partes esse separata, hoc sceleton quoque demonstrat.
3. Patellæ planè adhuc cartilagineæ.
4. Ossa Calcis, Tali, Tesseræ, ut & maximum ex tribus ossibus innominatis, in osseam degenerarunt substantiam; dum cætera duo innominata, seu cuneiformia, ut & naviculare, cartilaginea remanserunt.
5. Epiphyses ferè omnes osseam nactæ sunt rigiditatem, inter quas & veram ossis partem multum cartilaginis intercedit.
6. Ossa Femoris, Tibiæ, Suræ & Humeri, figuram habent magis rectam, quàm in adultis consuevit.
7. Ex ossibus carpi duo osseam substantiam nacta sunt, idque in utroque latere.
8. Os pectoris ex undecim ossiculis rotundis (quod rarò si unquam visum) conflatum.

No. XI. Sceleton quinque circiter annorum pueri, à cujus dextra corculum humanum, balsamo induratum, filo serico dependet.

Omnia sunt homini tenui pendentia filo.

In eo notanda.

1. Ossa utriusque tarfi (ossibus navicularibus exceptis) osseam induisse duritiem.
2. Os pectoris è quinque ossiculis rotundis constans.
3. Inter processum Anchoriformem, & veram ossis Scapulæ partem, multum cartilaginis interpositum esse; quod indicio est, dictum processum Apophysin spuriam esse.
4. Duo ex anterioribus ossibus carpi videmus verè osseam nata duritiem; cætera adhuc cartilaginea sunt, sicuti in præcedenti sceleto.
5. Summus humerus, qui processus est scapu'æ, hic planè adhuc cartilagineus.
6. Spina ossis ilii in totum cartilaginea.
7. Inferiorem epiphysin ossium humerorum veram esse epiphysin, luce meridiana clarius hic constat, inter eam enim & veram ossis partem cartilago intercedit.
8. Idem reperitur in inferiori epiphysi ossium quæ Radii dicuntur.
9. Superiores epiphyses ossium cubiti (nempe olecrana) cartilagineæ adhuc existunt, nîlque ossis in iis invenitur.
10. Epiphyses superiores seu capita ossium brachii è duobus ossibus eo ætatis tempore constare, conspicitur.
11. Trochanteres majores ut & minores Epiphysicos more veræ ossis parti adnascuntur; itaque pro spuris Apophysibus quoque habendi.
12. Inferiores epiphyses ossium furarum osseam naturam induerunt, superiores verò cartilagineæ adhuc existunt.
13. Omnia utriusque tarfi ossa (solo Naviculari excepto) ossa facta.
14. Ossicula auditus lateris sinistri naturalem occupant in osse petroso situm.

No. XII.

Nº. XII. Sequioris sexus Sceleton fatis procerum strophio-
lachymarum absterfionem repræsentans, cum
hoc symbolo,

Mundus lachrymarum Vallis.

Notanda.

1. Sceleton fæmininum esse, fatis indicant costarum tenuitas, ut & distantia quæ inter inferiorem partem ossium pubis animadvertitur.
2. Amplior quoque tota pelvis quàm in Viro.
3. Os Pectoris è quatuor ossibus constat, mucro verò in totum adhuc cartilagineus; quod nobis indicio est, ætate nondum fuisse provectum; tractu temporis enim numerus dictorum ossium in osse pectoris ita diminuitur, ut in senio non rarò simul cum mucrone ex uno osse constet.

Nº. XIII. Basis Tumbæ variis humanis ossibus repleta, cæ-
meterium repræsentat.

Æqua Tellus recluditur pauperis Regumque pueris.

Lit. A. Caput osseum in quo notanda.

1. In futura squammosa sinistri lateris, circa basim processus mammillaris, ossiculum Wormianum.
2. Alterum par futurarum mendosarum (cujus beneficio latera ossis sphœnoidis ossi frontis junguntur) magna ex parte oblitteratum. Exinde dicta ossa per symphylin sine medio unita sunt.

L. B. Hominis Caput osseum.

Notanda.

1. Palatum mirum in modum depressum.
2. Sutura sagittalis in totum oblitterata, in cujus parte postica.

fovea rotunda visitur. * An à trepanatione?

3. Sutura coronalis circa os temporale finiftrum oblitterata.

L. C. Hominis Caput osseum.

Notanda.

1. Sutura fagittalis ad nasi usque radicem extensa os frontis in duas partes dividit.
2. In utroque latere ossis frontis fulci longi inveniuntur, ortum ducentes è foraminibus supra oculorum orbitas sitis, in iis locantur nervi per musculos frontis distributi.

L. D. Vetulæ Caput osseum.

Notanda.

1. Utraque maxilla non solùm edentula, verùm etiam in sua altitudine ita diminuta, ut vix dimidia latitudo superfit. Vide Observationem 83. & figur. 65.
2. Maxima, imò prodigiosa reperiuntur in hoc capite foramina in exteriori parte orbitarum oculorum sita, quæ apud Spigelium foramina quarta ossis cuneiformis audiunt. An hoc à prima conformatione, an verò ob senectutem, haud facile est determinare.

L. E. Caput osseum, in quo notanda:

1. Sutura fagittalis ad nasi radicem usque exporrecta.
2. Cavitas in infima parte ossis frontis perquam exilis, quam Authores ab illo futuræ decursu ad nasi radicem usque oriri, autumant; verùm aliquoties contrarium quoque observavi.
3. In futura Lambdoidea varia Ossicula Wormiana; inter quæ duo triangularia, eaque ad latera, ubi futura fagittalis cum lambdoidea conjungitur.
4. Processus mammillares ossium temporum cavernulis referti.

L. F. Caput osseum, in quo notanda:

1. Sutura sagittalis, sicut in præcedenti, ad nasi radicem extensa.
2. Officulum Wormianum exiguum in futura secunda mendosa, quod valde rarum.
3. In superiore & exteriori parte ossium Zygomaticorum insignis processus osseus (rarissimè si unquam antea visus) reperitur.

L. G. Caput Osseum hominis adulti.

Notanda.

1. In latere sinistro Officulum Wormianum in futura squamosa.
2. Inter Officula Wormiana vix majus reperitur, quàm in futura coronali hujus capitis. Illud similiter haud frequens.
3. Vomer cum septo narium per osseam substantiam unitus, quod sæpissimè contingit in adultis, unde ansa oborta apud nonnullos dubitandi, utrum hæc duo officula unum, an verò duo essent.
4. Musculorum temporalium vestigium insigne cum margine eminentiori in osse frontis & syncipitis.

L. H. Pueri octo circiter annos nati Caput osseum.

Notanda.

1. Notabilis hîc est distinctio & separatio ossis occipitis ab osse sphænoideo; quod solum in junioribus cernitur: tandem enim hæc duo ossa conjunguntur per osseam substantiam.
2. Hic visu pulchrum, quomodo in dentium renovatione interstitia alveolorum à prorumpente dente extrudantur, imò in nihilum redigantur.

L. I. Caput osseum hominis adulti.

Notanda.

1. Officula Wormiana varia in Sutura Lambdoidea.
2. Geminum officulum Triangulare inter Suturam Sagittalem & Lambdoideam.
3. Officula Wormiana varia in Sutura secunda mendosa.

L. K. Caput Osseum.

Notanda.

1. Sutura sagittalis ad nasi radicem usque protracta; quod sexus varietatem neququam denotat.
2. Varia officula Wormiana exigua in Sutura Coronali, inter quæ unum valde ingens.
3. Officulum Wormianum in Sutura Coronali.
4. Tot Officula Wormiana in Sutura Lambdoidea, ut dimidia pars dictæ futuræ gemina appareat.

L. L. Adulti Caput Osseum.

Notanda.

1. Sutura sagittalis in totum ferè oblitterata.
2. In ossis occipitis medio prominentia ossea præternaturalis apparet.

L. M. Pueri caput osseum.

Notanda.

1. Sutura squammosa dextra maxima ex parte gemina.
2. Idem reperitur in futura Lambdoidea.

L. N. Caput osseum senile.

Notanda.

1. Os triangulare inter Suturam Sagittalem & Lambdoideam.
2. Varia officula Wormiana in Sutura Lambdoidea.

Nº. XIV. Varia ossa humana inter dicta Capita ossea disseminata, ut Cæmeterium repræsentarent.

Inter dicta ossa primò nobis occurrit os humeri sex annos circiter nati, cujus epiphysis superior seu caput, ut & epiphysis inferior, propter decoctionem in aqua simplici separatæ sunt. Vide Nº. I.

Duo ossa cubiti ejusdem pueri, epiphysibus per decoctionem orbata, olecrano ne quidem excepto, quod indicium est, ipsum olecranium epiphysicos in modum veræ ossis parti adnasci. Itaque pro apophysi spuria quoque habendum olecranium. Vide Nº. II.

Os femoris ejusdem pueri incurvatum, cujus epiphysis superior & inferior non solum post decoctionem deciderunt, verùm etiam uterque trochanter sive rotator: hinc clarè constat, dictos trochanteres spurias esse apophyses, & veræ parti ossis epiphysicos more adnasci. Vide Nº. III.

In Theca A. sequentia reperiuntur.

In primo & supremo Repositoryo exhibentur.

Nº. I. Partes generationi inservientes foetus maturi sequioris sexus, cum annexis vesica urinaria & portione intestini recti. In uteri vagina semilunare hymen, prout ordinariè in illa ætatula comparere consuevit, conspicitur; solet enim in puellis cum tempore accrescere in circulum, in cujus centro, in statu naturali apertura semper remanet. Conspiciuntur quoque utrimque arteriæ umbilicales cum uracho impervio.

Nº. II. E Puerpera novem dierum venæ spermaticæ portio
Q cera-

ceraceâ materiâ repleta, in qua capacitas dictæ venæ notabilis; extra puerperium & in non gravidis neququam ita capaces venæ spermaticæ.

Nº. III. Vena jugularis equina, in cujus altera extremitate conspicitur valvula connivens, aut membranula semilunaris valvulam mentiens, & tamen ad valvulæ officium explendum inepta. In altera verò extremitate ostium rami è dicta vena producti occluditur verà valvulâ.

Nº. IV. Stomachus cum intestinis embryonis quatuor mensium.

In Repositorio secundo reperiuntur.

Nº. I. Vesica Vitulina geminam mentiens, utpote in cujus postica parte adhæret quasi secunda vesica, priori & verâ amplior, cui crediderim ortum dedisse Urachum præter naturam dilatatum, qui in hoc animalium genere secundum naturam semper reperitur pervius.

Nº. II. Sceleton foetus quatuor mensium, brachiolorum elevatione quasi exultans.

O mihi nunc, Ossibus molliter quiescentibus!

Nº. III. Partes generationi inservientes à quatuor mensibus gravidæ.

Notanda.

1. Hasce partes viginti sex annis tam nitidè conservavi, ut videantur recenter exficcatæ.
2. In dicto Utero quoque decumbit foetus Balsamo conditus & lapidis instar induratus, cujus symbolum,

*Formatus, denatus, & sepultus in eodem.
Sic Uterus mihi Tumulus.*

3. Vaginam in gravidis longiorem esse hic apparet.

4. Vesicam non semper insequi hanc vaginæ cxtensionem similiter hic observari potest.
5. Annexa etiam hic comparent ligamenta uteri teretia, quæ hic diceres in antica potius quàm postica uteri parte hæ-
rere, idque ob fundum uteri graviditatis tempore in altum sese elevantem.
6. Notatu quoque dignum est, eo loci ubi intestinum rectum cum vagina coalescit, parietem illum haud esse tam spissum, prout sibi communiter quis imaginaretur, & quàm facile, dum hæ partes malè affectæ sunt, sibi invicem mala sua communicent: adeo ut gangræna illic exorta tam facilè à vagina ad intestinum rectum transeat.
7. Quàm ampla sint in gravidis vasa sanguinea uterina, hic quoque apparet.
8. In vesica flatu leviter extensa, nulla ruga, nulla fovea; tam verò naturaliter constituta, ac si urinà esset distenta.

Nº. IV. Huic utero cum foetu in eo occluso adstat Sceleton quatuor mensium cum dimidio, sinistra dictum uterum tangens.

Nec poterat Tumulo nobiliore tegi.

Notanda.

1. In ejus sterno nil ossei adhuc apparet.
2. Officulum triangulare inter Suturam Sagittalem & Lambdoideam reperitur.

Nº. V Sceletum gemellorum quatuor mensium.

Dextrum manibus elevatis, gaudium quasi præ se ferens, cæ-
lum respicit.

Simistrum verò dextrâ oculis lachrymantibus applicitâ, mortis suæ præmaturæ eventum sinistrum deplorare videtur: sic igitur gemelli dispari quasi affectu exprimunt Democritum & Heraclitum.

Nº. VI. Renis humani, in lamellas scissi, portio.

Notanda.

1. A. A. Vasa fanguinea per renem dispersa & materiâ ceraceâ oppleta.
2. B. B. Canaliculi per quos urina ad pelvim deducitur.

Nº. VII. Ren Humanus prodigiosæ magnitudinis, Iagenæ figuram referens.

Notanda.

1. Per ejus membranas notabilia vasa fanguinea disseminantur, inter quæ, licet repleta, varia tamen adeò exilia existunt, ut visus aciem ferè fugiant.
2. Arteria Renalis s. Emulgens, ab omnibus membranis & pinguedine denudata, quibus aliàs occultari solet.
3. Tubercula, potius glandulæ renales induratae & tumefactæ è renis substantia expullulantes, & Lit. a. a. insignitæ.

In Repositorio tertio.

Nº. I. Intestini Ilei humani portio pedamento insistentis.

Notanda.

1. Mesenterii, cui dicta intestina cohærent, vasa Mercurio vivo turgida.
2. Naturalem situm servarunt dicta intestina, quorum vasa fanguinea Mercurio vivo quoque sunt infarcta.

Nº. II. Sceleton septem mensium foetus abortivi, finistrâ gerens intestina & stomachum gallinæ.

Pecudum fibras rimatur & exta.

Notanda.

1. Aciculæ variæ stomacho infixæ sunt, quas deglutierat gallina, ex iis nonnullæ stomachum perforarant. Vide Nº. 1. a. a.
2. In

2. In osse pectoris quatuor observantur officula rotunda.

Nº. III. Pila è pilis vaccinis in stomacho vaccæ reperta.

Nº. IV. Portio vasorum pulmonis, Arteriæ scilicet, Venæ, & Asperæ Arteriæ, super invicem ita positæ, ut naturalem posituram aut situm ferè fervent.

Notanda.

Omnia dicta vasa repleta in subtilissima vascula desinunt, arboremque (quod visu pulchrum) repræsentant.

Nº. V. Thecula fenestrata quatuor Sceletis Embryonum ditata, quorum primum & maximum duorum mensium cum dimidio, intestina ranæ nitidè inflata & condita dextrâ gerit.

Notanda.

1. Caput corporis respectu solito more ingens, & maxima ex parte membranaceum.
2. Ossis frontis ossificatio primùm sese offert circa oculorum orbitas; sic & os occipitis circa foramen maximum medullæ egressui dicatum.
3. Nulla adhuc ossificatio in loco ossium bregmatis.
4. Maxilla superior in totum ossea, ut & maxilla inferior, quarum utraque in oblongum est protracta, & acuminata sicut in canibus.
5. Claviculæ osseæ, ut & costæ.
6. Ossa innominata partim ossea, partim cartilaginea, quorum ossificationem in medio eorum incipere palam hinc est.
7. Officula carpi merè cartilaginea sunt, metacarpii verò ossea.
8. Digitorum officula, osseam substantiam induere incipiunt, & arenæ magnitudine est illud, quod ossis naturam induit.
9. Officula metatarsi jam ossea, digitorum verò cartilaginea.

Nº. VI. Proximè succedens Skeleton, in eadem Thecula fenestrata locatum, duorum circiter mensium est, sinistra

gerens pulmonem ranæ inflatum & scissum, ut intrinsecum videre liceat.

Notanda.

1. Cranium in totum membranaceum, exceptâ superiore parte orbitæ Oculorum.
2. Utraque maxilla jam osseam duritiem acquisivit.
3. In ossibus innominatis levissimum ossificationis initium observatur, puncti candidi specie.
4. Metacarpii officula, ossificationem arenæ in modum exiguam exhibent.
5. Tota spina dorsi merè cartilaginea, imò ferè membranacea videtur.

Nº. VII. Sequitur ordine tertium embryonis septem circiter septimanarum Sceleton, in eadem Thecula fenestrata positum, sinistrâ gerens polypum è sinu longitudinali desumptum.

Notanda.

1. Hic Polypus tantam habebat tenacitatem, ut eximi & exciccari potuerit, venam referens. Quo ipso, multi fuere decepti in pectoris affectibus, cum tuiliendo ejusmodi polypos rejecerunt, credentes sese venas expectoratas offendisse. Hosce polypos nil aliud esse, quàm serum stagnans & in crassatum in bronchiis pulmonum aut aliis vasis venosis, luce meridianâ clarius constare, existimo.
2. Parum aut nihil in sui ossificatione à præcedenti discrepat.

Nº. VIII. Quartum hujus Thecæ fenestratæ Sceleton embryonis duorum circiter mensium, sinistrâ gerens ovum humanum, dextrâ verò Ephemerum.

Nascentes morimur.

Notanda.

1. Caput in totum membranaceum, exceptâ superiore parte utrius-

- utriusque orbitæ Oculi. Imò in totum convenire videtur cum Sceleto supramemorato N°. 6. insignito.
2. Caput gossypio repletum est, ut rotunditatem retineret.

N°. IX. Dictæ Thecæ fenestratæ adstat Sceleton sex mensium, sinistra gerens racemum calculorum è corpore humano excretorum, qui calculi limosâ substantiâ cohærent; dextrâ verò ostendit varios calculos, è vesicula fellea humana desumptos, qui figurâ & æqualitate summopere inter se conveniunt, imò posticam partem patellæ æquant.

Homo natus de muliere, brevi vivens tempore, repletur multis miseriis.

Notanda.

1. In osse pectoris tria ossicula Sphærica reperies, cætera cartilaginea adhuc existunt.
2. Membrana Tympani in lævo latere integra & pellucida, per quam videmus ossicula auditus in suo situ.
3. In carpo, tarsoque nil ossei apparet, metacarpio & metatarso in utroque latere osseis existentibus.

N^o. X. Arteriæ Pulmonalis ramus ingens, ceraceâ materiâ refertus; unde ramusculi, etiam minutissimi, clariùs in oculos incurrunt.

Notanda.

1. Repletorum ramusculorum capillarium extremitates, obtinitatem vix ac ne vix quidem videri possunt sine microscopio.
2. Omnes membranæ visui obstantes in totum ablatae, ita ut vascula appareant nuda.

N°. XI. Testis Virilis Balsamo induratus, & à tunica vaginali denudatus, servatâ propriâ seu albugineâ.

Notanda.

Lit. A Testiculum demonstrat.

B Pa-

THECA A REPOSITORYUM III.

B Parastata seu epididymis, per cujus superficiem vasa sanguinea innumerabilia sparguntur & quidem artificiosè repleta.

C Globus Epididymidis major.

D Globus Epididymidis minor.

E Vasa spermatica præparantia siphone repleta mirone-
xu cohærentia, & serpentino cursu repentia.

F Musculus cremaster.

Nº. XII. In eodem Pedamento reperitur tunica vaginalis ejusdem testiculi, cum annexo musculo cremastere.

Notanda

Omnia esse præparata, ut parum aut nihil à naturali statu recesserint; vasa nempe repleta, naturalis capacitas & cavitas dictæ tunicæ ita sunt conservatæ, ut quasi adhuc inflata appareat tunica vaginalis.

Nº. XIII. Hominis vesicula fellea.

Notanda.

In ea multi calculi ciceris magnitudine, qui quoad formam patellæ haud absimiles sunt.

Nº. XIV. Vituli splen à parenchymate glanduloso & ambiente membrana separatus.

Notanda.

1. Arteria splenica ex parte repleta.
2. Vena secundùm longitudinem dissecta, ut ejus perforatio, & in progressu obliteratio aut annihilatio clariùs videri possent.
3. Sulci, in quos dicta vena terminatur.

Nº. XV.

Nº. XV. Vituli Arteria splenica ab omnibus fibris splenicis denudata, cui adhuc annectitur vena splenica, in qua ejusdem obliterationo quoque apparet.

Nº. XVI. Membrana vasculis sanguineis minutissimis ditata; quorum, quantumvis ceracea materia infarctorum, extremitates, tamen sine microscopio in sensus haud incurrerent, propter subtilitatem suam.

Nº. XVII. Pueri duos circiter annos nati portio intestini ilei & coli, cum annexo cæco & processu vermiformi.

Notanda.

1. Dicta intestina mesenterio & mesocolo cohærent.
2. Vasa Mesaraica repleta.
3. Glandulæ numerosæ per dictum intestinum ileum dispersæ, lumini candelæ si exponantur, apparent.
4. Intestinum Colon magis magisque angustatum in processum vermiformem definit, secus ac in ætate provectoribus, in quibus intestinum cæcum circa processum vermiformem magis protuberat, ut excrementis esset diverticulo. Vide fig.

Nº. XVIII. Fœtus quatuor mensium Sceleton, sinistrâ gerens margaritas, quas indice dextra commonstrans, quasi hoc innuit:

Cur velim ea diligere quæ sunt in mundo?

Nº. XIX, XX, XXI. Humani intestini Ileii portiones.

Notanda.

1. Vascula sanguinea ceraceâ materiâ ad minimâ usque ita infarcta, ut intestinum adeò rubeat ac si esset inflammatum.
2. Variis in locis eadem materiâ fibræ intestinorum musculosæ seu transversæ videntur oppletæ.

Nº. XXII. Leporis intestini Coli & Cæci portio, Balsamo nitidè præparata.

1. In intestino variæ occurrunt glandulæ.
2. Interior superficies seu tunica tam mirum in modum est contorta, ut cochleam seu instrumentum, quo in Hollandia ad aquas è profundo hauriendas utuntur (*Belgicè een Handwater-malen*) repræsentet, & hoc in omni lepore locum habere reperio.

Nº. XXIII. Uterus cochleæ marinæ gravidæ cochleis exiguis refertissimus.

Notanda.

1. Hunc Uterum Asperæ Arteriæ æmulum, & ex multis annulis cartilagineis esse compositum.
2. Totam uteri cavitatem Cochleis exiguis esse refertam, interposita materia spongiosa aut potius fibrillis spongiæ instar contextis.

Repositoryum IV.

Nº. I. Uterus humanus Balsamo induratus, & ita præparatus, ut omnia quæ ad uterum pertinent, vaginâ exceptâ, oculos incurrant. Vid. litteras, per quas particulæ omnes denotantur.

A Uteri corpus in sinistrum latus retractum. Vide Observat. 88.

B Os uteri internum.

CC Duo ligamenta, lata dicta.

DD Ovaria.

EE Tubæ Fallopiæ, s. Oviductus inflati, cum earundem fimbriis.

F Vasa sanguinea repleta, & per uterum disseminata.

G Ligamentum tertium teres, præter naturam huic utero connatum, de quo mentio facta Obs. 88.

Nº. II. Uterus humanus (de quo mentio facta est Obs. 85.)
per medium dissectus & Balsamo nostro induratus,
in quo occurrunt.

Notanda.

1. Uteri cavitas sanguine coagulato referta.
2. Ovario dextro sanguinis coagulati grumus adhæret; & quia
Uteri ut & Tubæ dextræ cavitates sanguine erant turgidæ,
admodum probabile est, eundem sanguinem è Tuba in Ova-
rium stillasse, sicque eidem accrevisse. Hæc omnia litteris
sequentibus demonstrantur.
- A. Uterus in duas partes divisus, in cujus cavo sanguis coagu-
latus a apparet.
- BB Ovaria.
- C Sanguis coagulatus ovario dextro agglutinatus.
- DD Ligamenta lata.
- EE Ligament teretia.
- FF Tubæ Fallopiæ cum annexis fimbriis.
- GG Vasa sanguinea per uterum dispersa.
- HH Ova humana.
- I Os Uteri internum.

Nº. III. Sequioris sexus Foetus humanus sex mensium cum
dimidio, in liquore jam à multis annis ita conservatus, ut
nil præter animam amiserit. Hujus symbolum:

Nec Mors, nec Vita relictæ.

Notanda.

1. Naturalis color, magnitudo, crassitiesque, sine ullis rugis
ita conservata sunt, ut Pictori inservire possit dictus foetus:
videtur enim recenter è vita discessisse.
2. Umbilicalis funiculus inter pedes visibilis, planè naturaliter
quoque constitutus.
3. Situm naturalem quoque servavit.

Nº. IV. Cerebrum humanum Balsamo lapidis instar induratum & inversum.

Notanda.

1. In Balsamatione parum aut nihil amisit de sua magnitudine, ita ut integram cranii sui capacitatem possit replere.
2. Glandula pituitaria & infundibulum (Lit. A.) tam affabre præparata & cerebro annexa, ut in recenti cerebro haud luculentius demonstrari possint.
3. Ambæ glandulæ (B.) ponè infundibulum confitæ.
4. Medulla oblongata, fissurarum beneficio in duas partes divisa, quarum antica minor, major & profundior postica.
5. Protuberantia annularis. D.
6. Cerebri quadripartiti anteriores & posteriores lobi. E. E.
7. Cerebellum lamellatim dispositum. F.
8. Nervi olfactorii. G. G.
9. Nervi Visorii. H. H.
10. Nervi oculorum motorii. I. I.
11. Nervi Pathetici. K. K.
12. Par 5^m. secundùm Willisium, & 3^m. Veterum. L. L.
13. Par 6^m. Willisii f. 4^m. Veterum. M. M.
14. Par auditorium. N. N.
15. Par vagum O. O.
16. Nervi accessorii. P. P.
17. Par nonum Willisii & septimum Veterum.
18. Par decimum Willisii.
19. Infundibulum, artificiosissimè præparatum, servatâ ejus cavitate.
20. Tenuis Meninx, f. pia Mater.

Nº. V. Pars cerebri anterior Balsamo firmata, pedamento insistens.

Nº. VI. Ejusdem cerebri portio, in qua corticalis substantia à medullari discernitur.

Nº. VII.

Nº. VII. Portio Humani intestini Ilei & Coli, cum annexo Intestino Cæco, & ejus processu vermiformi.

Notanda.

1. Valvulæ coli.
2. Glandulæ in processu vermiformi.
3. Calculi magnitudine capitis aciculæ majoris, per membranas coli dispersi; glandulas esse in lapideam substantiam degeneratas, non dubitavi amplius, postquam illud in intestinis equinis luce meridianâ clarius inveni & conservavi.
4. Cellulæ Coli.
5. Tria Coli ligamenta.

Nº. VIII. Vasculum ligneum, laccâ expoliturum, & Pilorum manipulum continens, quorum nonnulli Spithamæ longitudine visuntur.

Notanda.

1. Hosce Pilos reperi in Atheromate omenti, pugni majoris magnitudine. Vide Observ. 18.
2. Nullus horum pilorum gaudet radicibus visilibus.

Nº. IX. Pars cranii homicidæ, in perversa decollatione à Carnifice gladio in duas partes divisa.

Repositoryum V.

Nº. I. Duo ossa femoris post fracturam tam inconcinnè reposita, aut saltem post repositionem tam malè conservata, ut fracturarum extremitates super invicem positæ & coalitæ, ossa valdè reddiderint decurtata.

Notanda.

1. Variæ exostoses, quarum nonnullæ acutæ & tenues, non rarò in causa sunt, ut afflicti, etiam sanati, adhuc impensè doleant, dum incedere primò conantur; id quod haud

- mirum, cum in incessu muscoli ab acutis istis prominentiis atterantur.
2. Dicitæ exostoses non solum circa callum, in ambitu fracturæ reperiuntur; verum etiam supra fracturam, è parte sana proruperunt.
 3. Circa originem harum exostosium hoc notandum, easdem enasci ex illis foraminulis, in quæ implantantur fibræ tendinosæ, quibus evulsis ansa datur earundem eruptioni, quod in luxationibus similiter aliquando quoque accidit, cujus exemplum vide in osse subsequente N°. 2 & 3.

N°. II. Ovis os innominatum, in quo sequentia notatu digna occurrunt.

Notanda.

1. Non solum in ambitu acetabuli (in quo caput ossis femoris rotatur) multum ossis expullulavit, verum etiam in ipso acetabulo. Hæ ossis expulsiones s. exostoses ortum duxerunt ex evulsione eorum ligamentorum, quorum beneficio os innominatum ossi femoris coarticulatur: idque ab ictu vehementiori, unde simul etiam os femoris frangebatur. Hanc meam opinionem confirmant quoque ossa N°. 3 & 4. pedamento communi insistentia, quorum os primum os femoris est supracitatum, post fracturam vitiosè ferruminatum. In quo variæ quoque reperiuntur exostoses è sana parte prominulæ. Os secundum, dicto ossi femoris adsitum, inferior pars est ossis tibiæ canis venatici, qui insequendo Cuniculum à saltu altiori in pedis luxationem incidit, unde ligamenta quoque ex osse evellebantur & eodem in loco variæ exostoses à me post mortem ejus sunt repertæ.

N^o. V. Syntaxis ossium utriusque pedis filo æneo tam affabrè concinnata, ut fila oculos vix incurrant.

N°. VI. Sceleton Pueri recens nati, capiti osseo hominis adulti insistent, quod illi loco pedamenti inservit. Sinistrâ continet portionem peritonæi cujusdam herniosi, in quo peritonæo visui exhibetur hernia omentalis.

Post

Post Funera profum.

Notanda.

1. Hic luce meridiana clarius constat, in eo affectu hernioso peritonæum quidem dilatari & extendi, idque vel in hoc vel in illo loco, non verò disrumpi.
2. Vasa spermatica sub peritonæo decurrere, aut per superficiem ejus exteriorem reperere. Quod si Authores super hac re consulantur, illi dicta vasa inter peritonæi duplicaturam procurrere autumant; nos verò [talem], qualem illi descripsere, duplicaturam haud admittimus.
3. Dicti Sceleti caput ferrâ maximâ ex parte divisum est, ut falcis veram constitutionem, sicut & duræ matris duplicaturam cerebrum à cerebello dividens, videre liceret. Cætera conveniunt cum aliis prægressis Sceletis.
4. In capite osseo, quod dicto Sceleto pro pedamento est, futura sagittalis ad nasi radicem usque extenditur.
5. Inferior ejus maxilla omnibus alveolis (uno excepto) destituta, dimidiam partem suæ altitudinis amisit, unde foramina nervi quarti paris exitui destinata, in supremo maxillæ visuntur.
6. Maxilla superior tantum quoque de sua altitudine (propter alveolorum annihilationem) amisit, ut vix calami scriptorii latitudo remanserit.
7. Foramen ossis cuneiformis, quod falsò quartum audit, (non solum enim insculptum est ossi sphœnoideo, verum etiam ossi zygomatico, & maxillari) & in exteriori parte orbitæ oculi invenitur, tantæ est capacitatis aut latitudinis, ut nuci avelanæ facilè viam præbeat.

Notandum hîc quoque, ossa, in quibus dictum foramen exsculptum est, nempe os sphœnoideum, os zygomaticum, & os maxillare, diminui necesse esse.

8. In Tumbæ Basi caput osseum reperitur, in quo foramen dictum ejusdem capacitatis est.

6. Foramina nervorum viseriorum exitui destinata, ut & foramen quintum & sextum ossis sphœnoidis multò quoque ampliora propter ossium diminutionem. Ita ut in senio non

solum

folùm partes molliores, puta muscoli, pinguedo &c. aliquando summopere diminuuntur, verùm etiam aliquando partes osseæ.

10. In dicto capite osseo duo quoque existant ossa triangularia inter futuram sagittalem & lambdoideam.
11. Ossicula Wormiana varia reperiuntur in suturis squamosis ossium temporalium.

Theca B. Repositoryum I.

Nº. I. Particula pulmonis, è foemina, inflata & spongiæ æmula; in qua vesiculæ pulmonales, substantiam pulmonis constituentes, luculenter apparent.

Nº. II. Particula pulmonis, è Viro, inflata, pedamento infistens, in cujus bronchiis pulmonalibus calculus ingens, & præter eum, varii adhuc calculi eidem pedamento infistentes.

Notanda.

1. Vesiculæ pulmonales innumerabiles visuntur diversæ magnitudinis.
2. Vascula sanguinea transversim secta.

Nº. III. Particula pulmonis vitulini inflata, in qua vesicularis substantia, vasorum vestigia, ut & septa membranacea, pulmonem in varios lobos dividunt, apprimè visuntur. In eodem pedamento varii quoque calculi, è pulmone bovino desumpti, conspiciuntur.

Nº. IV. Eiusdem vitulini pulmonis portio, in qua mox dicta septa membranacea ab inflatione instar spongiæ expansa, ut & tumor flatulentus reperiuntur.

Nº. V. Pulmonis Vitulini portio, in qua septa supradicta magis adhuc sunt expansa.

Nº. VI. Pulmonis lobulus ab annexis lobulis ita separatus, ut ne quidem læsa sit ambiens ejus membrana, unde inflatus à me exsiccatus est. Huic annectitur ramulus asperæ arteriæ.

Sub dicto Repositorio primo.

Nº. VII. Pedamentum variis particulis pulmonis inflatis instructum.

Notanda.

1. Particula pulmonis, cujus septa membranacea ita sunt extensa, ut cellulas adiposas repræsentent.
2. Ejusdem pulmonis portio, cujus ambiens membrana est ablata, & sic medullæ sambuci ad amussim respondet.
3. Portio pulmonis inflata, cujus vasa transversim secta apprimè apparent.
4. Portio dicti pulmonis in varios lobos divisa.
5. Particula pulmonis, cujus membrana, quantumvis tenuissima existat, flatu tamen in cellulas innumerabiles separata est.
6. Pulmonis inflati portio, quæ ab ambiente membrana suspensâ manu separata est, & sericum ad contactum mentitur.
7. Membrana pulmonis tenuissima.

Nº. I. Vituli lien à glandulis seu parenchymate glanduloso separatus, & inflatus, per cujus superficiem vasa lymphatica numerosa inflata disseminantur.

Nº. II. Anatis os alæ fractum & sanatum.

Notanda.

Hujus fracturæ callus ex materia osseo-spongiosa, diploës in cranio instar, constat; id quod aliquoties in homine quoque observavi: ita ut haud nimis fidendum sit iis, qui au-

tumant fracturarum callum semper tantæ esse firmitatis, ut ossa olim fracta & ferruminata citius (si denuo fracturam patiantur) in loco vicino, quàm in dicto callo frangantur.

N°. III. Pulmonis vitulini portio non inflata, ut vasa sanguinea per pulmonis lobulos dispersa meliùs in conspectum producerentur.

Notanda.

1. Vascula sanguinea ceraceâ materiâ ita repleta, ut ne quidem eorum extremitates oculis sine microscopio assequi possimus.
2. Lobulorum subdivisiones.
3. Clarè hîc constat vasa sanguinea unius lobuli nullum habere commercium cum alterius lobuli vasis, intercedente membranâ, aut septo membranaceo. Imò membrana cujusque lobuli ambit tantùm lobulum proprium: vasorumque ramuli prospiciunt tantùm suo proprio lobulo. Hoc ita sese habere in pulmone vitulino expertus sum. In Homine verò non semper (si unquam) illud locum habere, videsis N°. 4.

N°. IV. Pulmonis humani particula aère non distenta, propter mox memoratam rationem.

Notanda.

1. Vascula sanguinea ceraceâ materiâ tam affabrè eò usque sunt oppleta, ut eorum extremi ramusculi, qui vix microscopio detegi possunt, etiam ceram receperint.
2. Materia ceracea plurimis in locis per arterias adacta, & ad lobulorum vesiculas perducta, easdem replevit vesiculas pulmonales. Exinde in Hæmoptysi palam fit, quomodo sanguis rapidior factus, propter hanc vel illam causam, nempe calorem, tenuitatem &c. aliquando per arterias ad vesiculas pulmonales, & ex iis ad asperæ arteriæ ramusculos deductus, per os rejiciatur.

N^o. V. VI. VII. Pulmonis vitulini non inflati portiones, quarum vascula materiâ dictâ infarctâ sunt.

Notanda.

1. In hisce perspicilli ope extremitates vasorum meliùs adhuc deteguntur.
2. Lobulorum divisiones clariùs hîc quoque apparent.
3. Lobulorum dictorum subdivisiones hîc quoque ita apparent, ut quisque lobulus grani hordei cortice obducti magnitudinem repræsentet.
4. Vesiculæ pulmonales ex parte materiâ ceraceâ, per arterias adactâ, oppletæ visuntur.

N°. VIII. Bovinæ asperæ Arteriæ pars, per cujus ramusculos variæ hydatides disperguntur, qui affectus, quantumvis bobus magis quàm hominibus proprius sit, non rarò tamen in pulmone humano pariter reperitur.

Notanda.

In hisce Hydatidibus observatu dignum est, easdem flatu à me fuisse repletas, exsiccatas, & ita conservatas, ut naturalem ferè magnitudinem & formam reservarint.

m^o. IX. Foetus quatuor mensium Sceleton dextrâ penem juvenis, in taleolas dissectum, gerens, in cujus interioribus nonnulla, à nemine hæctenus detecta, egregiè demonstrantur. Vide Obser. 94.

Quantum est quod nescimus!

N^o. X. Vascula sanguinea per membranas dispersa, & Mercurio vivo repleta, ut ramificationes & inosculationes arteriarum conspici possint.

N°. XI. Inter repositorium secundum & tertium parieti affixa conspiciuntur varia Vascula sanguinea, materiâ ceraceâ repleta, & ab omnibus adhærentibus membranis ita separata,

ta, ut nîl membranacei supersit : quod rarissimum censeo ; præsertim quia minutissimi ramusculi sunt infarcti, & ab omnibus adhærentibus separati. Vide Lit. A, B, C.

Repositoryum III.

Nº. I. Sceleton infantis sex mensium, cujus caput osseum portione Omenti, sericum repræsentantis, tegitur.

Nascimur ad mortem, Morimur ad vitam.

Notanda.

1. Sternum ex quatuor ossiculis constat.
2. In tarso & carpo nîl ossei adhuc apparet.
3. Deformitas exigua reperitur in maxillæ superioris medio.

Nº. II. Placenta uterina ab Obstetrice in evulsione digito indice magna ex parte in duas parte divulsa, & porrò plures ante annos tam artificiosè à me Balsamo præparata, ut hisce diebus Pictor subsequenti figurâ primâ eam repræsentârit.

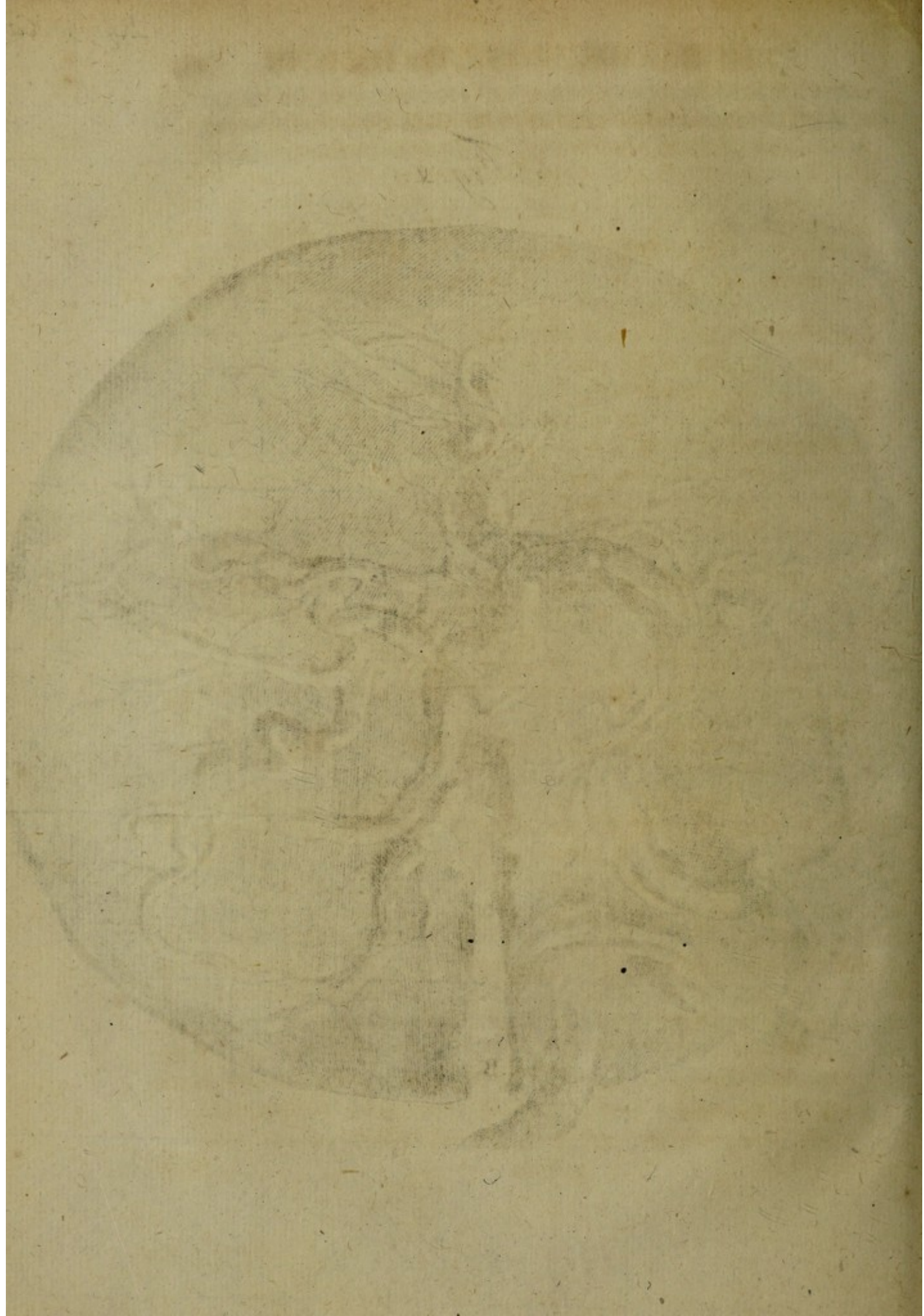
Figur. I. Expositio.

- A Placenta Uterina.
- B Fissura ab Obstetricis digito indice facta, dum placentam eveleret.
- C Locus ubi funiculus sese in placentam insinuat, circa quem locum observatu dignum est, quò magis ad centrum sese insinuat funiculus, eò difficiliorem esse extractionem. Vid. Obs. 97.
- D Pars arteriæ umbilicalis funiculi quæ miro flexu sese reflectit, quod in recenti funiculo nodum repræsentat, è cujus multiplicitate Obstetrices temerariæ augurantur foetuum numerum, ab hac puerpera posthac luci exponendorum.

Nº. III.

Fig. 1.

No. III. Gallinæ Uterus cum annexo ovario, &c.

Notanda.

- A Uterum denotat, in quo ovum per aliquod temporis spatium, ad sui perfectionem, imò corticis obductionem, detinetur.
- B Uteri vulva, f. vagina.
- C Oviductus miro flexu contortus.
- D Infundibulum f. Ovarii introitus.
- E Oviductus expansio, f. Tuba Fallopiana.
- F Calices è quibus vitelli sunt elapsi.
- G Calicum pedunculi, è quibus dependent Vitelli.
- H Vitellorum racemus.
- I Vitelli majores in racemi ambitu locati.
- K Vitelli minores, circa racemi centrum positi.

No. IV. Effoetæ Gallinæ Uterus cum oviductu.

Notanda.

1. Degeneratio ejusdem uteri & oviductus, cùm gallina est effoeta.
2. Non omnes circumvolutiones oviductus oblitteratæ comparent.

No. V. Gemellorum sex mensium Sceleta, Brachiis contortis sese mutuò amplectentia.

Prima, quæ vitam dedit, hora carpsit.

Notanda.

1. In unius sterno tria reperiuntur ossicula rotunda, in alterius verò tantum unum, quod ossificationis diversitatem innuit, eorumque opinionem falsam esse ostendit, qui tempus ossificationis tam præcisè determinare gestiunt.
2. In tarso & carpo nil ossei adhuc apparet.

3. In infimâ parte capitis ossei utriusque Sceleti omnia ossicula ab omnibus membranis, pinguedine, & musculis tam nitidè sunt mundata, ut nîl visum impediat; & sic summa differentia nobis occurrit inter ossicula horum tenellorum Sceletorum, & ossa adulatorum; id quod visu mirum & delectabile.

Nº. VI. Placenta uterina humana cum suo funiculo umbilicali.

Notanda.

1. Omnes arteriæ à me sunt repletæ materiâ albâ, venæ è contra materiâ rubrâ; quæ variegatio aspectu jucunda.
2. Tam artificiosè præparata est Placenta, ut naturalem magnitudinem, formam, & crassitiem reservârit.

Nº. VII. Crepidæ è Corio humano confectæ.

Nº. VIII. Cutis in filamenta dissoluta, quæ fila sericea non malè referunt.

Nº. IX, X, XI. Funiculi umbilicales à fibris & membrana ambiente separati, quorum vasa sunt inflata, & tam artificiosè exsiccata, Balsamoque præparata, ut naturalem capacitatem, sine rugis aut foveis, retinuerint.

Nº. XII. Pars cerebri humani anterior Balsamo imprægnata & lapidis instar indurata.

Notanda.

1. Omnes cerebri gyri & anfractus egregiè conspiciuntur.
2. Quantumvis indurata sit dicta cerebri portio, nulla tamen ruga in ea invenitur.

Nº. XIII. Pars venæ portæ ossifacta è corpore hydropicæ.

Nº. XIV.

Nº. XIV. Embryonis quatuor mensium Sceleton, cujus pedes ad cursum directi; dextrâ gerit particulam Ossis Femoris carie infecti.

Neque ulla est aut magno aut parvo lethi fuga.

Notanda.

1. Hæc ossis particula desumpta est post mortem è femore cujusdam mulieris, tumore spongioso obsessæ.
2. Quantumvis os femoris in dicta ægra, magna ex parte esset cariosum & in multa fragmenta, propter dictum affectum, divisum, omnia tamen fragmenta erant nivea, & nulla nigredine inquinata; quod pluries observavi, quando dicti tumores ante obitum non fuerant aperti, & si aëri denegatus fuerat introitus.

Nº. XV. Portio intestini Ilei è lepore desumpta, in qua glandulæ intestinales luculenter sese offerunt.

Nº. XVI. Cordis bovini auricula dextra, lapidis instar, jam à viginti quinque annis nitidè conservata.

Nº. XVII. Membrana, per cujus duplicaturam vascula sanguinea, sanguine proprio infarcta, tam subtilia distribuuntur, ut visus aciem fugiant; Microscopii tamen beneficio ramusculorum extremitates, imò corpus reticulare Malpighii, in sensus incurrunt.

Nº. XVIII. Ramus arteriæ pulmonalis ceracea materia opletus, & ab omnibus membranis separatus, arborescentemque repræsentans.

Nº. XIX. Cerebrum ovinum Balsamo lapidis instar induratum.

No-

Notanda.

1. Ita reclinatum est cerebrum istud, ut duo ventriculi anteriores, imò & tertius ventriculus, conspici possint.
2. In eo quoque luce meridiana clariùs conspiciuntur Glandula Pinealis, Testes, Nates, Medulla Oblongata, ut & ejusdem medullæ oblongatæ crura, &c.

Nº. XX. Cor infantis balsamo conditum, & ita præparatum, ut foramen ovale, duo ventriculi, paries, utraque auricula, valvulæ, imò & vasorum exortus compareant.

Nº. XXI. Cor ovinum balsamatum, in quo auriculæ naturalem capacitatem retinuerunt. Prætereà ibidem vasorum exortus observatur.

Notanda.

Vasa coronaria Mercurio vivo sunt infarcta.

Nº. XXII. Cor ovinum jam ante viginti & sex annos Balsamo induratum.

Nº. XXIII. Cuniculi corculum Balsamo tam nitidè præparatum, ut naturaliter adhuc turgidulum appareat.

Nº. XXIV. Cor ex anate desumptum.

Nº. XXV. Uterus ovinus, in quo varia officula supersunt à prægressa imprægnatione, foetu in utero denato, & per partes expulso

Notanda.

1. Vasa ceraceâ materiâ ita oppleta, ut eorum cursus serpentinus demonstrari possit.
- aa. Uteri Cornua; potius Uteri Bifurcatio; semper enim pars posterior uteri in duas finditur partes, quæ cornua representantes, cornua audiunt.

BB. Ovi-

BB. Oviductus.

C. Vagina.

D. Vesica.

E. Meatus urinarius.

F. Ovarium finistrum.

N°. XXVI. Hominis intestini Jejuni portio.

Notanda

1. Valvulæ conniventes luculenter in ea detectæ.
2. Lit. A. Tumorem designat in eodem intestino, qui à flatu subortus est, postquam exterior tunica leviter fuit læsa; ejusmodi tumores quoque oriri in arteriis, à sanguinis propulsione, qui Aneurismata audiunt, postquam alterutra tunica læsa est, omnibus constat.

Repositoryum IV.

N^o. I. Hominis intestini Coli, & Ilei portio, cum annexo intestino Cæco & appendicula vermiformi.

Notanda.

1. Glandulæ numerosæ in dicta intestini Ilei portione.
2. Glandularum acervus in processu vermiformi.
3. Valvularum intestini Ilei, (aut si mavis Coli,) naturalis constitutio tam affabrè reservata est, ut nil deficiat; & sic facillimè concipi potest regressum excrementorum è Colo & Cæco ad Ileum in statu naturali prorsus esse impeditum.

N°. II. Diversæ portiones intestini Ilei è Puero.

Notanda.

Omnes sunt inversæ, ut glandulæ intestinales meliùs in conspectum producerentur.

N°. III. Pueri biennis stomachus.

T

N°. IV.

Nº. IV. Intestini Jejuni humani portio, cujus valvulas con-
nivalentes reperi oblitteratas, aut in nihilum redactas; cujus
affectûs nullus Authorum, quod sciam, adhuc mentionem
fecit.

Notanda.

In dicto processu materia lapidis instar dura reperitur.

Nº. V. Ossa pedis ovilli ita exarticulata, ut animal coactum
fuerit supra dorsum pedis incedere.

Nº. VI. Hominis intestinum Cæcum à Colo separatum; huic
annexus est processus vermiformis.

Notanda.

1. In dicto processu vermiformi corpuscula, lapidis instar du-
ra, post mortem inveni.
2. Dictus processus glandulis scatet.
3. Per Cæcum variæ quoque glandulæ diffeminantur.

Nº. VII. Intestini Ileï è Vitulo desumpti portio.

Notanda.

1. Totum intestinum à vasorum repletionem artificiosam rubet,
quasi esset inflammatum; atque hinc ratio & modus veræ
inflammationis deduci potest.
2. Glandulæ numerosissimè per dictum intestinum diffemi-
natæ.

Nº. VIII. Fætus recenter in lucem editi omnia intestina
mesenterio adhuc cohærentia, naturalemque
situm occupantia.

Notanda.

1. Quanta sit differentia inter intestinum Cæcum recens nati
& adulti, hîc apparet.

2. Le-

2. Leviter sunt inflata, & Balsamo ita indurata, ut nulla fovea in iis reperiatur.

Nº. IX. Ureteris calculosi portio, ita extensa ob calculorum transitum frequentem, ut minorem digitum facillè recipiat.

Nº. X. Intestini Ilei humani portio.

Notanda.

1. Vasa sanguinea ceraceâ materiâ infarcta.
2. Vascula unius lateris cum alterius vasculis communicant & sese invicem osculantur.
3. Valvularum Conniventium vascula sanguinea, eadem materiâ sunt oppleta; vide fig.

Nº. XI. Trunci Arteriæ magnæ & Arteriæ pulmonalis circa cordis basin abscissi, idque è corpore Vitulino, recenter in lucem edito.

Notanda.

1. Dicti trunci repleti sunt.
2. Ductus arteriosus, per quem sanguis in foetu immediatè ex arteria pulmonali in arteriam magnam transfunditur, hîc quoque conspicitur.

Nº. XII. Foetus humani sex mensium Sceleton.

Nº. XIII. Vituli Splen à parenchymate glanduloso seu glandulis separatus, & inflatus, quantumvis nullibi membrana ejus læsa sit; qui separandi modus à me ante viginti sex annos est inventus.

Nº. XIV. Hominis intestinum Duodenum, in quo paucae aut nullae valvulae conniventes communiter inveniuntur.

Nº. XV. Hepatis portio, in qua glandulae hujus Visceris luculentissimè apparent.

N°. XVI. Infantis caput balsamatum, lapidis instar induratum, & corona laurea (margaritis intertexta) nitidè cinctum, & sic pedamento suffultum.

N°. XVII. Arteriæ ramus repletus, mirum in modum ramusculos suos spargens.

Repositoryum V. & infimum.

N^o. I. Fœtus humanus octo mensium cum dimidio rostrum piscis Gladii dentibus asperioribus præditum humero gerens.

Ab fata, ab aspera fata!

N°. II. Infantis quinque menses nati Sceleton, dextrâ ramum arteriæ ceraceâ materiâ infarctum elevans; sinistra verò vituli intestinis innixum.

Quid grandia molimur tenues!

Notanda.

1. In osse sterno officula solito numerosiora, imò nonnulla gemina.
2. Dentes incisorii eruptionem minantur.
3. Varia officula Wormiana inter os frontis & sphœnoidis, præsertim in latere dextro.
4. In Occipitis osse foraminulum præternaturale.
5. Nil ferè ossei in carpis.
6. In tarso verò nonnullæ cartilagines osseam induerunt substantiam.

N°. III. Infantis bimestris Sceleton, dextrâ gerens fasciculum florum naturalium, quorum colores admodum amœni jam à plurimis annis superstites manent; prout sunt Aamaranthoides Africana, Stœchas citrina latifolia, Gnaphalium, &c. Ab ejus sinistra dependet catena, cui affixus est calculus

culus ex vesica fellea humana desumptus, qui nucis moschatæ magnitudinem refert; quibus quasi exprimit juventutis florem, & senectutis spinam.

Notanda.

1. Sinus longitudinalis per fontanellam egregiè transparet.
2. Circa os pectoris idem ferè observatur ac in præcedenti.
3. Officula auditûs in sinistro latere in situ naturali visuntur.

Nº. IV. Sceleton sex mensium, è cujus dextra Margaritæ funiculo constrictæ, ut & aliæ majores dependent; in sinistra gerit concham matris perlarum ut & varias margaritas filo constrictas; cujus symbolum:

Morte linquenda Omnia.

Notanda.

1. Duo ex incisoriis dentibus in maxilla superiori proruperunt, inferiores è contra sub crassiori membrana adhuc latitant.
2. In Tarso, Talus, Calx, Os Naviculare & Tesseræ, ex parte osseam induerunt naturam.

Nº. V. Venæ brachii humani ceraceâ materiâ repletæ, in quibus variæ protuberantiæ, valvulas denotantes, apparent.

Repositoryum I.

Nº. I. Penis cum annexa Vesica ex Ove desumptus, cujus meatu urinario magna ex parte deficiente, urina sese exoneraverat per foramen in postica penis parte: qui affectus in homine aliquando quoque occurrit, & sterilitatem affert.

Nº. II. Intestinum Cæcum cum Coli portione è foetu recens nato, in quibus observatu dignum est, Cæcum cum processu vermiformi canalem esse uniformem, absque peculiari

culiari prominentia, quemadmodum in ætate provectioribus. Vid. figur. 2. Observatu quoque dignum, Ileum & Colon ejusdem esse capacitatis.

Figur. 2. Explanatio.

- A Intestini Ilei portio, ubi in Colon sese inferit.
 B Intestini Coli portio.
 C Intestini Cæci cum processu vermiformi confusio, & instar cornu arietini contorti.

Nº. III. Portio arteriæ magnæ, circa egressum è Corde abscissa, cujus valvulæ ossifactæ, coalitæ, & planè deformes redditæ. De quibus mentio facta est in Observatione 69. Vide quoque Fig. 57. Observ. 69.

Nº. IV. Intestini Ovini portio, cujus vasa repleta.

Repositoryum II.

Nº. I. Portio Coli Leporini glandulis refertissima.

Nº. II. Ureteris Equini portio.

Nº. III. Fœtus humani Sceleton quatuor mensium cum dimidio, dextram in altum elevans, sinistra verò exiguum serpentem gerens, cujus cauda in os inserta circulum repræsentat.

Finisque ab origine pendet.

Nº. IV. & V. Renes Ovini prodigiosi inflati & Balsamo præparati cum annexis ureteribus.

Circa hos notanda.

I. Inter omnes dissectiones Anatomicas, quas celebravi hætenus, nunquam casum rariorem offendi; utrumque enim renem ita expansum inveni, ut uterque pintam cum dimidia liquoris contineret. Quæ extensio suborta fuit ab impedito
 uri-

Fig. 2.

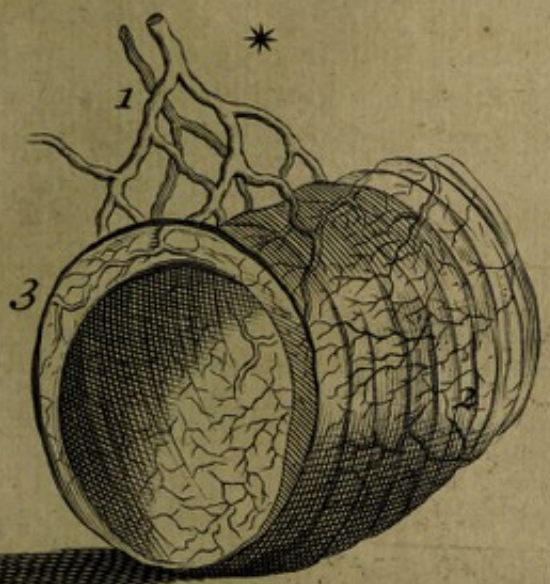
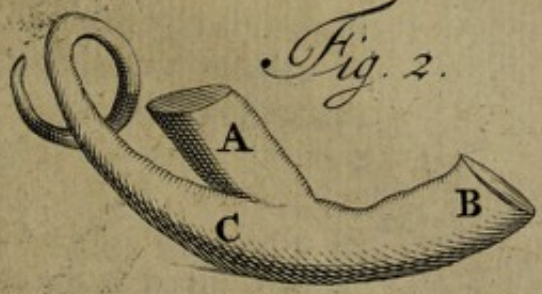

Fig. 3.

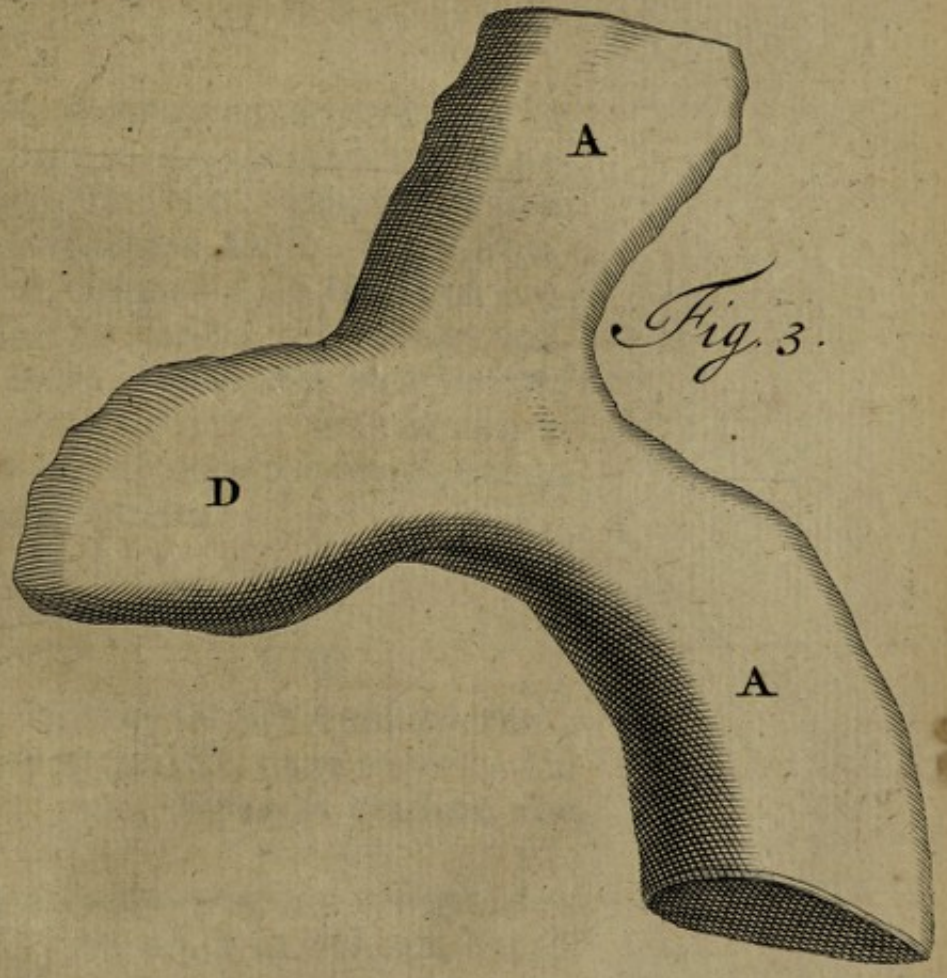
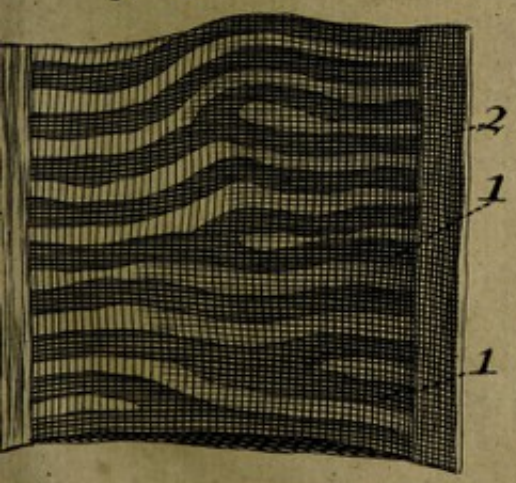
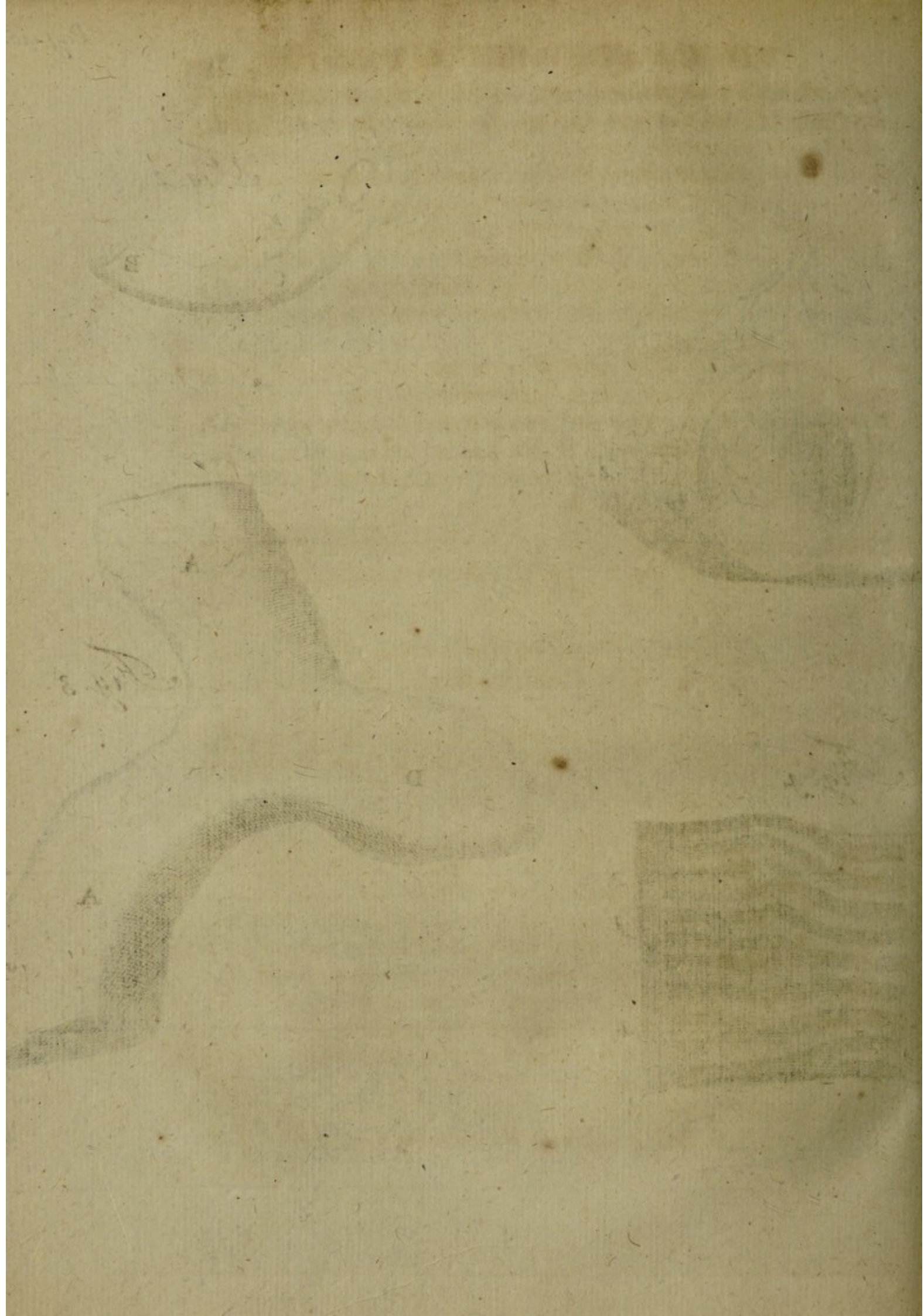

Fig. 4.

urinæ libero exitu ad vesicam, unde renes ita sunt extensi & substantiâ adedò tenues facti, ut videantur vesicæ urinariæ, excepto utriusque extremo, ubi carneo-glandulosam retinere substantiam. Hic affectus (quoniam consistit in dilatatione & expansione enormi, ob continuum & irritum expellendi conatum) cum hernia coincidit, ac proinde jure merito Hernia renalis nominandus est.

2. Arteriarum ceraceâ materiâ infarctarum cursus naturalis in hisce expansis renibus meliùs, quàm in renibus benè constitutis, videri potest.
3. Ureteres admodum tortuosi, & circa exortum tantæ capacitatis, ut pastinacam majorem recipere possint.
4. Utrumque renem exiguo foramine aperui, ut interiora meliùs conspici possent, ubi variæ concamerationes membranosæ apparent.

Nº. VI. Vesica ex eadem Ove desumpta, quæ veram causam remoræ urinæ manifestat: si enim attendas introitum ureterum in vesicam, litteris AA denotatum, nullam visibilem reperies aperturam, attamen aliqualem fuisse ante exsiccationem, sequens probat experimentum. Per tubulum ureteribus insertum vi quadam adactus flatus, aliquatenus vesicam intrabat. Dico, *vi quadam*, quoniam flatu leviter adacto haud extendebatur vesica, propter membranulam illud impediens. Tubulo verò in vesicam inserto, statim ureteres imò & renes flatu extendebatur.

Notanda.

BB. Ureterum extrema, ubi vesicam intrare consueverunt, demonstrant, ubi consideratu dignum est, dicta extrema ita esse extensa, ut duos globulos nucis juglandis crassitie præsentent.

CC. Rotundarum & exiguarum membranarum vestigia denotant, quæ obstaculo fuere, ne urina in vesicam liberè descendere potuerit.

D. Sphincter dictæ vesicæ.

E. Vas Lymphaticum per pelvim & renem dispersum.

FF. Re-

FF. Renum extremitates, quæ glandulo-carnosam retinuere substantiam

Nº. VII. Sceleton Embryonis humani trium mensium, sinistrâ ferens spinas ex Echinomelocacto desumptas, stellamque repræsentantes. Dextrâ verò in cœlum elevatâ pro symbolo habet:

Per aspera ad Astra.

Nº. VIII. Capsula in qua annulus aureus, qui loco adamantis, aut alterius lapidis pretiosi, calculum humanum continet octangularem, in vesica, dum viveret ægra, tam affabrè politum ut mirum appareat intuenti. Vide Observationem primam, ubi inauditam reperies historiam.

Nº. IX. Vesica Humana tribus ureteribus instructa, quorum unusquisque seorsim sese exonerat in vesicæ cavitatem.

Nº. X. Gallinæ Africanæ intestinum cæcum, per quod Striæ membranosæ variæ distribuuntur.

Nº. XI. Vituli splen à parenchymate glanduloso & ambiente membrana separatus, cujus arteria ceraceâ materiâ infarctâ.

Nº. XII. Arteria splenica vitulina repleta, & ab omnibus fibris membranaceis circumfisis separata, ita ut nuda appareat arteria.

Repositoryum III.

Nº. I. Equi, recens in lucem editi, Intestinum Cæcum, cum annexa portione Coli & Cæci.

Notanda.

I. Valvulæ Coli ita coalitæ, / ut excrementorum transitus in
to-

- tum fuerit impeditus, unde mors subitanea suborta fuit.
2. Triplex ligamentum in Colo, sicut in homine.
 3. Hinc triplices quoque sunt valvulæ conniventes in Colo, cellulas repræsentantes.

Nº. II. Intestini Ilei humani portio, in qua diverticulum satis magnum & præternaturale reperitur. Vide fig. 3.

Figur. 3. Explicatio.

- A A. Intestini Ilei portio.
D Diverticulum præternaturale.

Nº. III. Hepatis vasa à glanduloso parenchymate separata, & tam affabrè concinnata, ut variis in locis ne quidem capillaria Vaseula deficient.

Notanda.

- A Vena cava per hepar dispersa.
B Vena portæ.
C Vena umbilicalis in ligamentum mutata.
D Ductus venosus itidem in ligamentum degeneratus.

Nº. IV. Gemellorum humanorum, sex menses cum dimidio natorum, Sceleti nivea, arteriam rubicundâ materiâ oppletam humeris gerentia.

*Nos dulcis vitæ exsortes & ab ubere raptos abstulit
atra dies, & funere mersit acerbo.*

Notanda.

1. In osse pectoris unius tria reperiuntur officula rotunda, in alterius verò quatuor.
2. Auditûs officula nondum perfecta, luculenter in statu naturali visuntur.
3. Observatu dignum, tantum discriminis intercedere inter utriusque fontanellæ latitudinem.

Nº. V. Arteria Pulmonalis à Vesiculis pulmonalibus separata, & in ramusculos minutissimos divisa; Huic connectitur portio arteriæ magnæ à corde abscissa.

Notandum.

A Ductum arteriosum, inter arteriam pulmonalem & arteriam magnam situm, indigitat.

Nº. VI. Parieti hujus thecæ adhæret portio arteriæ pulmonalis à vesiculis pulmonalibus tam affabrè separata, ut ejus extremitates plusquam capillares optimè sint conservatæ.

Nº. VII. Fœtus humani maturi Sceleton gerens arteriæ ramum, qui pectori innititur.

Cum tantum in vita restet transire malorum, liber ab his letho, lætus sine voce triumpho.

Nº. VIII. Intestini Jejuni Vitulini portio, glandulis refertissima, cujus vasa, ceraceâ materiâ sunt oppleta.

Nº. IX. Septum lucidum è Cerebro Hydrocephali octo annos nati.

Notanda.

1. Pars inferior hujus Septi infernè cerebro erat connatum, & variis in locis pertusum aut perforatum, ita ut lymphaticus humor in ventriculis contentus, ex uno ad alterum ventriculum potuerit profluere.
2. Latex aquosus in ventriculis de die in diem ita accreverat, ut pintam dimidiam & ultrà invenerim; unde cerebri substantiam diminutam reperiẽbam.
3. Totum caput in majorem molem erat extensum, futuris ita hiantibus, ut digitum facillè interponerem, quemadmodum videtis Nº. 10.

Nº. X.

Nº. X. Pars cranii è mox memorato Hydrocephalo.

Nº. XI. Vituli Splen à glanduloso parenchymate separatus, in quo arteriâ repletâ, venæ obliteratio eleganter visui occurrit.

Nº. XII. Vetulæ Uterus cum annexis Vesica Urinaria, Ovariis, Tubis Fallopiæ, Ligamentis, Intestino Recto, &c. Præterea innumerabilia vascula sanguinea per uterum dispersa, & ceraceâ materiâ infarctâ visuntur.

Notanda.

1. In sinistrum latus contractus est uterus, de quo affectu legitur Observat. 88. me scil. semel tantum hunc affectum post mortem invenisse; hîc autem secundum habemus exemplum.
2. Ovaria in nihilum ferè redacta in hac vetula.
3. Tubæ præter naturam ovariis connatæ, & occæcatæ, sterilitatem incurabilem arguunt. Vid. Obs. 83.
4. Omenti portio utero connata.

Nº. XIII. Embryonis humani trium mensium cum dimidio Skeleton, sinistrâ ferens ranæ stomachum, cum annexis intestinis inflatis.

Quid grandia molimur tenues!

Nº. XIV. Vituli Splen à glanduloso parenchymate separatus, & inflatus, cujus arteria repleta.

Nº. XV. Uterus humanus artificiosissimè Balsamo conditus, ita ut omnia naturalem magnitudinem & situm conservarent. Præterea, vesica cum annexis ureteribus inflata, naturalem capacitatem, situm, & rotunditatem, sine rugis aut foveis reservavit. In eadem vesica fibrarum cursus nitidè quoque videri possunt.

Notanda.

- a Vesicam designat.
 bb Ureterum portiones.
 c Meatus urinarius.
 d Vagina.
 e Os uteri.
 f Rugæ in superiori parte vaginæ.
 gg Ovaria.
 hh Ova.
 ii Ligamenta lata.
 kk Rotunda, potius teretia Ligamenta.
 ll Tubæ Fallopiianæ.
 mm Earum fimbriæ.
 nn Vasa sanguinea per uterum dispersa.

Nº. XVI. Leporis Parastatæ Mercurio vivo repletæ, in quibus notatu dignum est, Mercurium per vasa ejaculatoria adactum, non solum parastatas, verum etiam quædam alia vascula minutissima versus abdomen tendentia, replevisse.

Nº. XVII. Embryonis duorum mensium cum dimidio Sceletone, sinistrâ gerens asperam arteriam fœtus quatuor mensium.

Quo vivamus, vivere desinimus.

Nº. XVIII. Equi Ren Succenturiatus naturalem magnitudinem & constitutionem habens.

Nº. XIX. Ventriculi humani portio, cujus pylorus anulum repræsentat, quod in ventriculis humanis semper ferè locum habere reperio.

Nº. XX. Hominis Vesiculæ Seminales ceraceâ materiâ albâ oppletæ cum annexis vasis ejaculatoriis & prostaticis.

Nº. XIX. Arteriæ ramus major ab omnibus fibris nudatus, & ceraceâ materiâ infarctus.

Repositoryum IV.

- Nº. I. Ren humanus Balsamo præparatus, cujus ureter tortuosus à calculorum transitu summopere extensus est.
- Nº. II. Portio ventriculi humani incisa, in qua venarum repletarum cursus luculenter videri potest.
- Nº. III. Senis decrepiti caput osseum nitidum, & propter alveolorum in nihilum redactionem edentulum, pedamento infistens.
- Nº. IV. Gigantis os syncipitis sinistrum, cujus dextrum reservatur in Museo Nobilissimi, Amplissimi, Consultissimi-que Viri D. J. Witsen augustæ Amstelodamensium Republicæ Consulis, & Studiorum omniumque bonorum Mæcenatis eximii.

Notanda.

Tam prodigiosæ magnitudinis dictum os est, ut integro hominis capiti pro galea inservire possit, quod ansam dedit nonnullis dubitandi, an hominis, an verò quadrupedis majoris esset os syncipitis. Verumenimverò consideratis considerandis palam fiet, humanum esse. Libitinarius Templi Novi hujus civitatis dixit nobis sese illud inter alia ossa effodisse, cujus curiositas tanta non erat, ut cætera quoque reservaret. Præterea in omni convenit cum osse syncipitis humani, solâ magnitudine exceptâ. In eo officulum Wormianum magnum reperitur; Arteriarum vestigia aut sinus in interiori superficie haud quoque deficiunt. Præterea nullius animalis quadrupedis caput osseum tanta gaudet cavitate, ne quidem Elephantis, cujus caput olim ferrâ aperuî.

Nº. V. Magna portio intestini Coli ex homine desumpta, in cujus extremo contorsio mirabilis.

Nº. VI. Vesica humana, in qua obliquæ insertiones ureterum clarissimè apparent.

Nº. VII. Intestini Coli & Ilei portio, in qua circulos Coli semilunares, seu valvulas conniventes triplices esse, ex triplici ligamento videmus.

Nº. VIII. & IX. Vitulorum Lienes à parenchymate glanduloso separati, & inflati, ut supra quoque innui. Si Lienem Nº. 7. respicias, venæ obliteratio, quamprimum ea lienem intravit, optimè apparebit.

Nº. X. Ren humanus in totum ferè consumptus, in quo pelvis tripartita est, & ureter summopere dilatatus.

Nº. XI. Asperæ arteriæ humanæ portio per medium dissecta, ut annulorum constitutio lumini opposita melius conspiceretur.

Notanda.

1. Asperam arteriam partim esse cartilagineam, partim membranaceam, omnibus constat; sed verò circa partem cartilagineam videtis varias bifurcationes in utroque extremo, quod notatu dignum existimo.
2. Partem membranofam asperæ arteriæ œsophago connatam fibras obtinere secundum corporis longitudinem exporrectas, & abbreviationi dictarum partium destinatas, hîc quoque luce meridiana clariùs constat. Vid. figur.

Nº. XII. Duo Renes cum ureteribus, è cadavere juvenis desumpti, & Balsamo conservati, in quorum pelvibus ut & tubulis Renalibus calculi ingentissimi hærent. Vid. Observ. 95.

Nº. XIII. Gemellorum placenta uterina duplex.

Notanda.

Vasa unius ceraceâ materiâ albâ referta sunt, alterius verò rubrâ, & sic eadem sese invicem intersecant, sine ulla tamen connexionem, aut inosculatione, non aliter ac radices fibro-

fibrosæ variarum herbarum, proximè sibi adsitarum, sibi invicem cohærent. Atque talis structura toties mihi occurrit, quoties duæ placentæ uterinæ sibi invicem accumbunt.

Nº. XIV. Septem mensium fœtus Skeleton, jaculo ictum minans.

Damna quidem celeres reparant coelestia Lunæ:

Nos ubi decidimus,

Quo pius Æneas, quo Tullus dives & Ancus,

Pulvis & umbra sumus.

Quis scit an adjiciant hodiernæ crastina Lunæ:

Tempora Di superi?

Repositoryum I.

Nº. I. fſis humeri pars superior ab humoribus acrioribus ita exesa, ut ante obitum plane à parte inferiore esset separata. Vide Observ. 81. ubi Tumoris ossivori mentionem feci.

Notanda:

Quod dolor exiguus admodùm fuerit in principio, ut æger ipse nobis retulit: aliquot tamen septimanis ante obitum intolerabili dolore fuerit vexatus.

Nº. II. Octo dierum puerperæ Uterus cum annexis Tubis, Ovariis, Ligamentis, Vagina, & Vesica.

A Corpus uteri valdè adhuc crassum & latum.

B. Os uteri internum.

CC Tubæ Fallopiianæ cum fimbriis.

DD Teretia ligamenta.

EE Uterus

EE Uteri Ligamenta lata.

F Vesica admodum exigua, quemadmodum eam inveni; nec flatu magis extendere volupe fuit.

G Vasa sanguinea per vesicam distributa, ubi consideratu dignum, tot vasa in interiori superficie, & quidem in infima parte reperiri, & præsertim circa sphincterem ejus, ut mirum non sit, calculosos facillimè incidere in sanguinolentam mictionem propter calculorum attritionem.

H Meatus urinarius.

II. Ovaria.

KK Ureterum portiones valdè distentæ.

L. Vagina.

Nº. III. Utero dicto incumbit Sceleton quatuor mensium, brachiis extensis vesicæ cavitatem & innumera vasa quasi inspiciens pro symbolo habet:

Quo minimè credis gurgite piscis erit.

Nº. IV. Pueri triennis Intestinum Cæcum cum processu vermiformi, ut & valvulis Coli.

Nº. V. Idem è puero novem annorum.

Nº. VI. Leporis intestinum Colon, cujus tunica interior, loco valvularum conniventium, circularis seu cochleæ inflar sese habens.

Nº. VII. Ejusdem animalis Colon intestinum cum annexo Cæco, glandulis scatente, undè intrinsecè planè glandulosum apparet Cæcum intestinum.

Nº. VIII. Placenta uterina foetus septem mensium, cujus vasa tam affabrè infarcta, ut extrema variis in locis solo microscopio propter tenuitatem oculos incurrant. Prætereà observatu dignum, sanguinem in arteriis umbilicalibus contentum quasi in globulos separatum sese exhibuisse, quemadmodum materia ceracea post repletionem jam quoque repræsentat, ita ut credam arterias in tot cellulas fuisse divisas; quod

quod nunquàm antehac observatum neque ullibi me legisse memini.

Nº. IX. Portio intestini Ilei, cujus vasa repletà ; variis quoque in locis calculi inveniuntur, quos glandulas lapidifectas esse nullus dubito, propterea quòd pluries hoc observarim in equinis intestinis, idque circa glandularum acervum, inter quas nonnullæ benè erant constitutæ & nonnullæ lapidifectæ.

Nº. X. Portio Coli intestini circa Rectum, ubi nullæ cellulæ apparent.

Repositoryum II.

Nº. I. Vesicula fellea bovina inflata, & Balsamo ita præparata, ut naturalem formam semper retinere apta sit.

Nº. II. Hominis Larynx cum osse Hyoide.

Nº. III. Rhombi piscis spina dorsi, cujus processus magna ex parte fuerunt fracti, & postea ferruminati.

Nº. IV. Capsula calculis humanis repleta.

Nº. V. Leporis stomachus, in quo observatu dignum est, introitum & exitum sibi invicem tam propè adstare; id quod in leporibus communiter observamus.

Nº. VI. Portio extremæ partis intestini Coli, cujus vasa ita infarctà ut totum rubeat intestinum.

Notanda.

1. In hac extrema parte intestini Coli nulla ligamenta secundum longitudinem exporrecta apparent; eaque de causa nullas cellulas aut valvulas conniventes hîc reperies, nec unquam in statu naturali reperiuntur.

2. Lit. A. chartula extremitati adstata, utriculos, seu vasorum cellulas indigitat. Arteriæ hîc finem facere videntur, & sanguinem in dictas cellulas deponere, qui sanguis, ex iisdem

cellulis redux à venularum extremitatibus, in dictis cellulis radices quoque agentibus, fuscipitur. Dictæ cellulæ in arteriæ repletionem quoque sunt infarctæ, undè rotundæ arenulæ instar, & rubræ nobis microscopii beneficio obveniunt.

3. B Vasorum vascula, quæ innumerabilia sunt, demonstrat.
4. Chartula Lit. C. membranaceas appendiculas designat, quæ in obesibus copiosa pinguedine gaudentes, & ab exteriori membrana dicti intestini dependentes, multa obtinent vasa sanguinea; à nemine hæctenus delineatas. Vid. fig. 5.

Figur. 5. Explicatio.

A Arteria mesenterica.

a a Arteriarum mesentericarum arteriæ.

B Membranæ adiposæ (ut ita loquar) ab exteriori membrana intestini Coli dependentes, & vasis sanguineis materiâ ceraceâ infarctis scatentes.

Nº. VII. Ovulum cortice duriore obductum, & in ovario gallinaceo inventum. Hoc pluries contingere demonstrant nobis Observationes curiosæ Harvæi, Bartholini, Corn. Stalpart vander Wiel, aliorumque Virorum de rebus Anatomicis & Medicis benè meritorum.

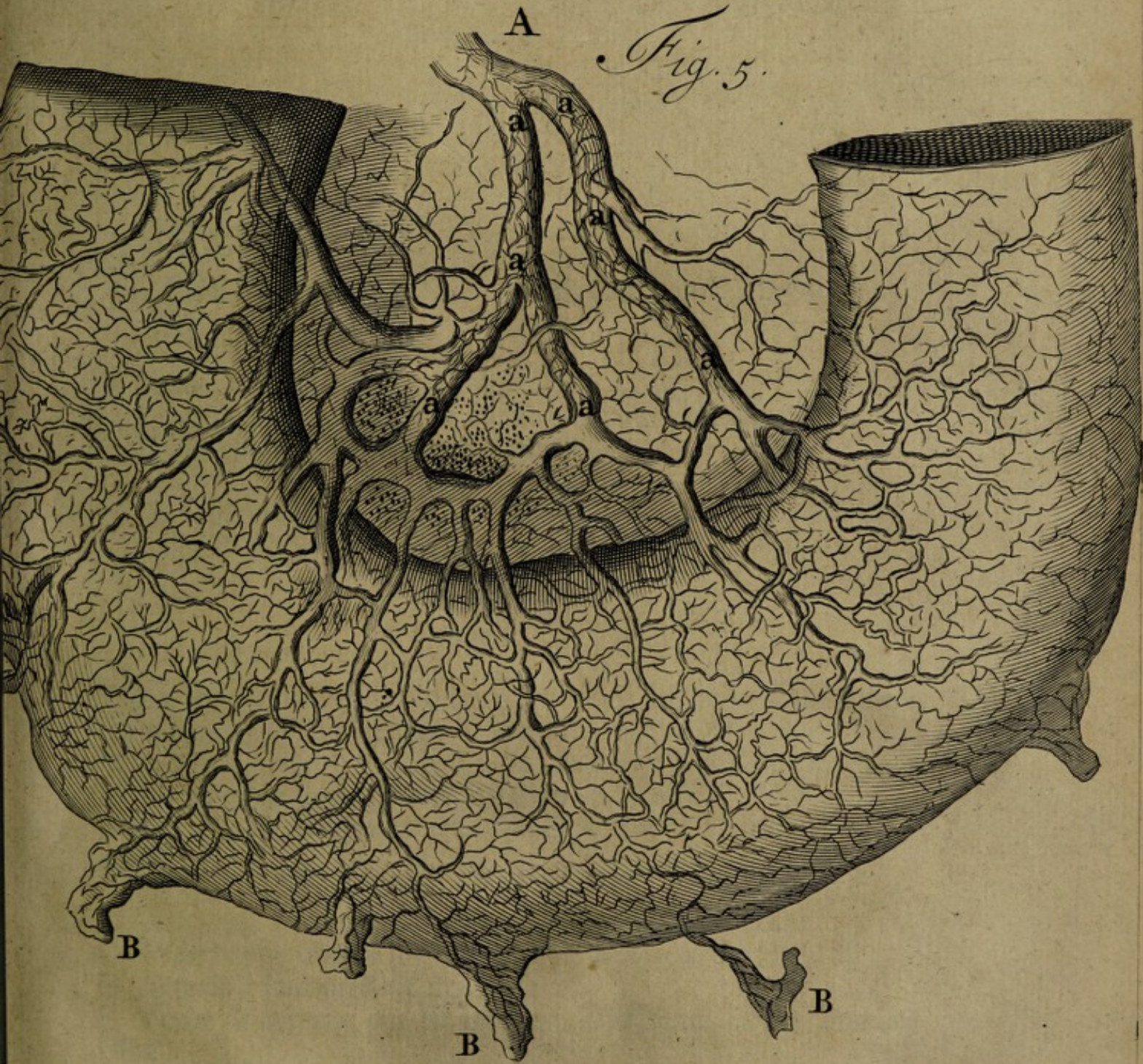
Nº. VIII. Quatuor mensium foetus Sceleton, sinistrâ tenens fasciculum vasorum Lymphaticorum ante viginti & quinque annos è corpore desumptorum, inflatorum & ita conservatorum, ut valvulæ luculenter appareant.

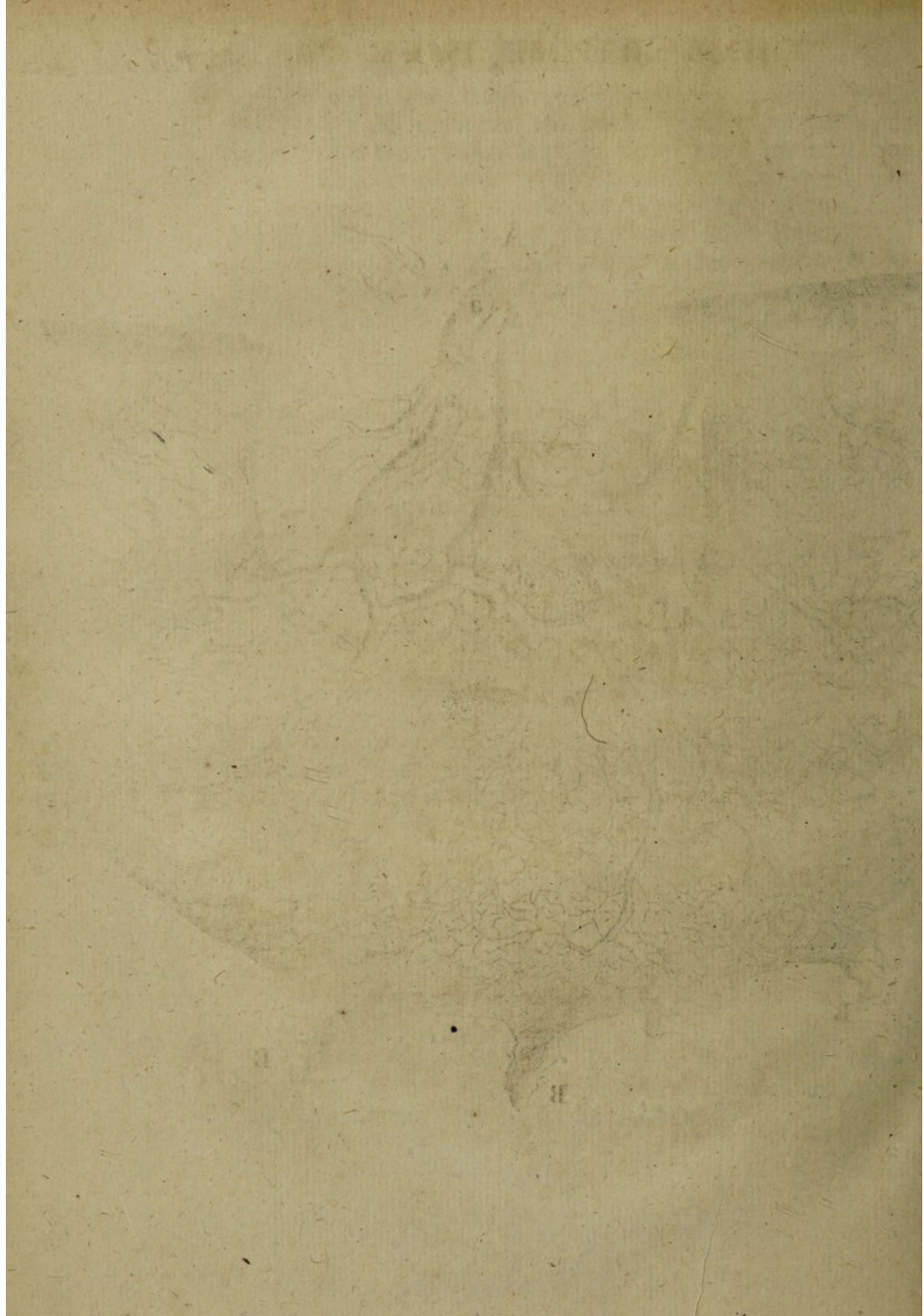
Difficilia quæ pulchra!

Nº. IX. Pedamentum in quo insistent:

1. Pueri vena jugularis inflata, & ab una parte aperta, ut vera valvulæ constitutio immediatè ostendi posset.
2. Exigua venæ portio inflata & ab utraque parte aperta, in cujus cavo simplex valvula, sanguinis regressui in totum non resistens. Prætereà in eadem exortus cujusdam ramuli cum ejus annexa valvula visui sese exhibet.

Nº. X.

Nº. X. Vasa Lymphatica inflata, exsiccata, & post exsiccationem ab una parte abscissa, ut valvulæ immediatè viderentur.

Nº. XI. Alveolus ligneus, in quo membrana Amnios nitidè præparata.

Nº. XII. Ovum gallinæ prodigiosum.

Repositoryum III.

Nº. I. Vituli recens nati Vesica cum annexo Uracho pervio.

Nº. II. Hominis portio intestini Ilei & Coli, cum annexo processu vermiformi.

In iis notatu dignum, Colon intestinum, post prægressam herniam inguinalem prodigiosè fuisse extensum, id quod in herniosis pluries me observasse memini.

Nº. III. Lien humanus admodum ingens, & ab omni parenchymate glanduloso separatus, cum annexa stomachi parte.

Notanda.

1. Nullis fibris transversis, quemadmodum in liene vitulorum & ovium, gaudere lienem humanum, hîc apparet.
2. Vena splenica Lit. A prodigiosæ capacitatis est, quod pluries observo in liene præter naturam extenso.
3. Cursus aut progressus arteriæ splenicæ Lit. B admodum tortuosus.

bbb Dictorum vasorum capillares ramusculos indigitant.

4. C Arteria per Omentum dispersa & Epiploica dicta.

5. D Arteria Hæmorrhoidalis.

6. E Venæ & arteriæ per stomachum distributæ, Vasa brevia dictæ.

7. F Pars stomachi sinistra.

8. G Stomachi introitus, Os finistrum dictus.

9. H Pars Gulæ.

Nº. IV. Pedamentum supra quod Renes humani & omnis generis calculi variis exiguis pedamentis insistentes, reperiuntur.

In hoc pedamento magno Lit. A indigitatur Ren humanus tam artificiosè Balsamo conservatus, ut naturalem magnitudinem, latitudinem, & crassitiem conservaverit.

Notanda.

Lit. a a Vascula sanguinea per dicti Renis superficiem dispersa, & infarcta, commonstrant.

b Arteria renalis s. emulgens ceraceà materià oppleta.

c Ureter leviter inflatus ut naturalem capacitatem conservaret, in quo nulla subsidentia, aut fovea præternaturalis, seu rugæ inveniuntur: sed tam artificiosè conservatus, ut nullo modo à naturali uretere in corpore adhuc existente, & urinâ repleto, recedat.

d Vascula sanguinea per dictum ureterem disseminata & repleta.

B Ren humanus maxima ex parte in corpore extabefactus cum annexo uretere.

C. Ureter humanus admodum (propter calculorum transfressum) extensus, in cujus pelvi calculus instar majoris radicis Zinziberis. Vide Observat. 56.

D Portio ureteris cujusdam filiæ, ob calculum in eo hærentem denatæ.

E, F, G, H, I, K, L, M, N. demonstrant varia pedamenta exigua diversis calculorum generibus instructa.

Nº. V. Vituli aspera arteria cum ramusculis materiâ rubrâ infarctis, & tam artificiosè præparatis, ut naturalem situm representent.

Nº. VI. Abortus quatuor mensium Sceleton, dextrâ gerens cystin felleam cujusdam foetus abortivi.

Nympharum in gremio debuit ille mori.

Nº. VII. Portio Coli, Cæci, & Ilei è corpore humano.

Notanda.

A Coli portio, quam circa Cæcum aperui, ut duæ Coli, f. Ilei valvulæ veræ, ut & triplices valvulæ Coli conniventes, & cellulas Coli producentes, conspici possent.

B Processus vermiformis intestini Cæci admodum exiguus.

bbb Ilei glandulæ singulares.

Nº. VIII. Foetus sex mensium Stomachus cum omnibus annexis & inflatis intestinis.

Nº. IX. Caput osseum humanum nitidissimum pedamento insistens.

Nº. X. Vituli portio Mesenterii, cujus vasa repleta.

Nº. XI. Jejuni intestini humani portio, in qua valvulæ conniventes affabrè visuntur.

Nº. XII. Vituli Vesica fellea bifida, ab aliis incongruè duplex habita. Vid. Observ. 90.

Nº. XIII. Intestini vitulini portio, in qua glandulæ miliares numerosissimæ apparent.

Nº. XIV. Hominis Vesicula fellea, in cujus fundo aliquot diverticula, inque his calculosam substantiam inveni.

Nº. XV. Jejuni intestini humani portio, cujus non solum circuli aut valvulæ conniventes eleganter in oculos incurunt, verum etiam earum vascula sanguinea ceraceâ materiâ oppleta.

Nº. XVI. Foetus humani quatuor mensium cum dimidio Sceleton, dextrâ tenens racemum piperis nigri; ita demon-

strans, quomodo racematim crescat piper nigrum; sinistra
verò minutissimam candelam gerens.

Vita hominis, lumen sub dio positum.

Nº. XVII. Ramus asperæ arteriæ ceraceâ materiâ albâ repletus, cum annexo ramusculo arteriæ bronchialis, & arteriæ pulmonalis, quæ arteriæ, variis in locis, per Anastomoses conjunguntur: imò cùm dictam arteriam pulmonalem materiâ ceraceâ replem, arteria bronchialis simul quoque eandem admittebat.

Notanda.

a Arteria Bronchialis.

b Arteria Pulmonalis.

c c Anastomoses.

Nº. XVIII. Calculus humanus ab Abrahamo Cypriano Med. Doct. & Lithotomo expertissimo exsectus, cujus superficies inæqualis, morum repræsentat maximum.

Nº. XIX. Calculus humanus pugni magnitudine.

Nº. XX. Ramus venæ portæ ex hepate humano, cujus ramusculi partim repleti, partim vacui, nitidissimèque à glanduloso parenchymate separati sunt.

Nº. XXI. Portio Stomachi humani cum pyloro, qui circuli instar.

Nº. XXII. Embryo grani fecalis magnitudine cum annexa placentula, & funiculo umbilicali, jam à viginti quinque annis conservatus, & induratus.

*O dementiam credentium ex hisce primordiis ad
superbiam se genitos!*

Nº. XXIII. Portio Coli è puero tres circiter annos nato,
in qua valvulæ Coli cum annexo Cæco & processu ver-
miformi.

Notanda.

Lit. A Valvulas Coli designat.

B Intestinum Cæcum, quod ab adultorum Cæco valdè
differt.

C Vermiformem processum glandulis refertum.

Nº. XXIV. Portio intestini Ilei humani, cujus tunica exti-
ma ab intima, flatu dehiscit, unde intrinsecum reticula-
tum apparet.

Nº. XXV. Foetus humani trium cum dimidio mensium Sce-
leton, gerens in capite ut & dextra manu Pajaneli femina
miranda.

Ab Utero ad Tumulum.

Nº. XXVI. Foetus humani maturi Sceleton nitidissimum, cu-
jus caput osseum ferrâ apertum, ut intrinsecum exactif-
simè in conspectum produceretur.

Hæc mihi prima dies, hæc mihi summa fuit.

Repositoryum IV.

Nº. I. Pueri Octo annos nati Sceleton nitidissimum, cujus
ossa nivis instar albicant; innititur scipioni, & pro
symbolo habet:

Huc

Huc cursus fuit.

Notanda

1. Patellæ in sui medio tantum ossifactæ, in ambitu verò cartilagineæ.
2. Omnes epiphyfes cartilaginis beneficio, veris partibus ossium ubique adhærent.
3. Tarsus, & Carpus ossifacti.
4. Ossa Innominata è tribus partibus constare hîc luculenter apparet.
5. Epiphyfes Corporibus vertebrarum adhærere, hîc palam est, præsertim in inferiori spinæ parte.
6. In Sterno octo ossicula rotunda.
7. Ossicula auditûs proprium locum adhuc occupant.
8. Processus Styloides cartilaginei.
9. Utraque maxilla dentibus omnibus niveis instructa.

Nº. II. Sceleton humanum nitidum, unius circiter anni cum dimidio, dextrâ sphæram gerens.

Est avido transmissus Olympo, non optans tot sæcula nosse, tot numerare dies.

Notanda.

1. Carpus cartilagineus.
2. Tarsus maxima ex parte osseus.
3. Patellæ in totum cartilagineæ.
4. Epiphyfes ossium Femoris magna ex parte cartilagineæ.
5. Sternon octo ossicula rotunda obtinens.
6. Circa basin scapularum epiphyfes cartilagineosæ observantur.
7. Idem reperitur circa spinam ossium Ilium, quæ magna ex parte, cartilaginea.
8. Omnes Trochanteres s. Rotatores spurias esse apophyses non est dubitandum, quia in hoc ut & aliis junioribus Sceletis, cartilaginis beneficio veræ ossis parti connascuntur.
9. In osse syncipitis sinistri lateris duo foramina præternaturalia.

10. Trans-

10. Transversos processus ossis sacri cartilaginis ope connatos esse in infantibus, hîc constat.
11. Ossa innominata ex tribus partibus esse comoposita, hîc etiam videmus.
12. Fontanella adhuc fatis magna.

Nº. III. Sceleton humanum nitidissimum unius circiter anni, sinistra spicam ingentem Milii Indi ferens, cujus grana semen Coriandri magnitudine adæquant.

Prob Dii immortales, quam optabiliter iter illud ineundum est, quo confecto, nulla reliqua cura, nulla sollicitudo futura est!

Notanda.

1. Per superficiem anteriorem ossis frontis circa ejus medium Sinus longus decurrit, in quo vas sanguineum notabile reconditur. Hoc in capitis incisione observandum, ne lædatur illud; semper enim dictum vas ibi reperies, quantumvis sinus in cranio deficiat. Quando in prima conformatione vas illud tam profundum habet situm, ut talem sinum efformare possit in cranio tenerrimo & molli adhuc existente, tunc solummodo occurrit Sinus dictus. In cæteris repit dictum vas paulò sublimius, nullum sinum in cranio efformans.
2. Processus summus, Humerus dictus, in utraque scapula planè cartilagineus, veraque epiphysis est.
3. Fontanella admodum exigua in hoc Sceleto.

Nº. IV. Sceleton humanum candidissimum septem circiter annorum, scipioni innitens.

Vixi, & quem dederat natura cursum peregi.

Theca E & F.

Triginta & quatuor Herbaria viva trium ferè annorum spatio
 Y à me

à me confecta continent : scilicet ab eo tempore, quo Nobilissimi & Amplissimi Dnn. Consules Amstelodamenses Professionem Botanices in me contulerunt. In iis omnis generis plantæ, tam indigenæ quam exoticæ, nitidè à me exsiccatae & conservatae sine numero reperiuntur.

Repositoryum I.

Nº. I. Uterus Ovinus cum annexa vesica.

Repositoryum II.

Nº. I. Brachium humanum cum musculis ritè separatis, & jam ab annis viginti & quinque Balsamo conditis.

Nº. II. Utrumque Os Tibiæ cum fibulis, è Cæmeterio mihi allatum ; quorum ossium partes inferiores supra juncturam aut ferrâ aut alio instrumento, dum viveret homo per infortunium amputatae sunt. In iis notatu digna occurrunt :

1. In ferruminatione utrumque os in utroque latere circa amputationis locum esse coalitum.
2. In omnibus dictis ossibus eo in loco ubi membrana illa crassa reperitur, (cujus beneficio utrumque os secundum longitudinem copulatur) innumerabiles exostoses videri : An propter alimenti exuperantem copiam, utroque pede amputato?

Nº. III. Portio intestini Coli humani, cujus cellulæ (ligamentis cultello dissolutis) in totum oblitteratae sunt. Unde constat cellularum constitutionem à ligamentis per longitudinem dicti intestini procurrentibus dependere.

Nº. IV. Brachium humanum, cujus muscoli scalpello separati Balsamo conservati sunt à pluribus annis.

Notanda.

Chartularum literæ quemque musculum indigitant.

A Musculus palmaris.

B Flexor carpi interior.

C Flexor carpi exterior.

D Flexor secundi internodii, seu perforatus, qui in quatuor partes carnosas sese separat, & sic ulterius quatuor tendinibus magna ex parte inferitur in quatuor ossa secundi internodii, pollice excepto, utpote peculiari musculo prædito.

E Extensor carpi interior.

F Extensor carpi exterior.

G Pronator teres.

H Pronator quadratus.

I Supinator longior seu primus.

K Supinator brevis.

L Pollicis tertium internodium flectens.

M Flexor tertii internodii digitorum S. Perforans.

N Primi internodii pollicis flexor primus.

O Primi internodii pollicis flexor secundus.

P Secundi internodii Pollicis flexor primus.

Q Pollicis tertium internodium extendens.

R Secundi & tertii pollicis internodii extensor.

S Primus digitorum extensor, tertium & secundum os (ut Spigelius vult) extendens. Verùm ego existimo omnes digitos pollice excepto ab eo extendi, imò secundum extensorem Lit. T. insignitum huic musculo etiam esse annumerandum, & neutiquam ab extensore digitorum primo separandum.

T Secundus extensor (ut Spigelius vult) qui ossa minimi digiti extendit; mihi verò portio primi extensoris esse videtur.

V Primum internodium flectentes, seu Lumbricales musculi.

W Biceps musculus.

X Flexor cubiti secundus f. Brachialis.

N^o. V. Pueri Diaphragma cum annexo pericardio.

Notanda.

1. Dimidia ferè pericardii pars, tantam habet cum diaphragmatis parte tendinosa affinitatem, ut unum videantur corpus; imò ab invicem haud separari possunt sine dilaceratione. Contrarium videmus in canibus, ovibus, cæterisque animalibus, in quibus dictæ partes, à se invicem magis separatæ comparent.
2. Dictum pericardium, suam naturalem formam & capacitatem retinuit in balsamatione.

N°. VI. Maxillæ superioris portio ex ove desumpta, per quam ductus lachrymalis transit.

Notanda.

- A Particula orbitæ.
- B Principium ductus lachrymalis.
- C Finis ejus in infima naris parte.

N°. VII. Eadem è corpore Bovino desumpta.

Notanda.

- A Duo puncta lachrymalia, quæ oscula sunt, per quæ oculorum latex aquosus ad ductum lachrymalem derivatur.
- B Bifurcatio ejusdem ductus, ut ex utroque puncto lachrymali humorem hauriat.
- C Finis dicti ductus in infima naris parte.

N°. VIII. Phiala portionem Lumbrici lati in liquore continens.N°. IX. Hydatis ingens ex hepate humano desumpta.N^o. X. Testes viriles, quorum vasa repleta.N°. XI.

Nº. XI. Renis humani portio, in qua renales ductus copiosissimè conspiciuntur.

Nº. XII. Foetus octimestris Sceleton humanum sinistra gerens os femoris Anatis post fracturam ferruminatum.

Editus in lucem, jacui sine viribus infans.

Nº. XIII. Ejusdem ferè ætatis Sceleton humanum saltum per funem minans, in quo illi loco funis Plica Polonica est.

Communis ad Lethum via.

Repositoryum III.

Nº. I. Embryo trium circiter mensium in liquore conservatus, cujus funiculus umbilicalis filum tenue repræsèntat, quod mihi indicio est dictum embryonem aliquot diebus ante partum fuisse denatum. Id quod minus periti non videntur observasse, qui in omni occasione, placentularum extractionem in embryonibus, ita commendant, ut pessimè ab iis audire debeant, si hoc omni tempore præstare nequeant.

Nº. II. Cor humanum magnum, à longo tempore tam affabrè conservatum, ut hodie è corpore videatur sectum.

Nº. III. Quatuor mensium Foetus humanus, membranis involutus & nitidè conservatus.

Omnis Dies, omnis hora vitam nostram carpit, omnè denique momentum.

Quàm nihil simus ostendit.

Nº. IV. Leporis intestinum Colon, cum annexo Cæco & particula Ilei, pedamento insiftens.

Notanda.

1. In Ilei fine, ubi Cæcum inseritur, diverticulum reperitur glandulis refertissimum, Vid. Lit. A.
2. In Cæci fine, appendicula glandulosissima, B.
3. Glandulæ innumerabiles in intestino Colo, C.
4. In eodem pedamine seorsim reperitur diverticulum glandulosum supra memoratum. D.

Nº. V. Hominis integra Spinalis medulla.

Nº. VI. Particula Stomachi ovini, cujus intrinseca superficies internam superficiem capitis papaveris repræsentat.

Nº. VII. Oyum humanum fœcundatum, quod in utero per aliquot dies moram contraxit; quod satis liquet ex superficie exterioris tunicæ dicti ovi, quæ fibrosa, & placentæ rudimentum est.

Notanda.

Me illud hætenus in liquore reservasse, & ne quidem humorem in interiori tunica; quæ amnios audit, neglexisse, in cujus medio mihi videor (cælo sereno existente) observare corpusculum rotundum, magnitudine capitis aciculæ minoris.

Omnia ex Ovo!

Nº. VIII. Embryo magnitudine majoris seminis Pæoniæ, cujus caput, respectu corporis, prodigiosum. Funiculus Umbilicalis pollicem longus, totius embryonis crassitiem adæquat; præterea observatu dignum est, placentulam tantæ esse magnitudinis & crassitiei, ut ne quidem fœtus trium mensium majorem obtineat.

Nº. IX.

Nº. IX. Quatuor mensium embryonis sequioris sexus pudendum, primâ fronte masculini sexus pudendum repræsentans, quod pluries antehâc observavi.

Nº. X. Placentæ portio in hydatides innumerabiles degenerata.
Vid. Observ. 33.

Nº. XI. Fœtuum varii pulmones, in liquore fundum petentes; quod certissimum indicium, omnes istos fœtus ante partum fuisse denatos, & nunquam respirasse.

Nº. XII. Pullus gallinæ duobus rostris præditus.

Nº. XIII. Pueri Stomachus cum omnibus intestinis mesenterio & mesocolo annexis.

Nº. XIV. Eadem è puero septem circiter annorum.

Notandum.

In iis distincta separatio apparet inter intestinum Jejunum & Ileum. In ileo enim nullæ valvulæ conniventes, seu circuli, quibus Jejunum est refertissimum.

Repositoryum IV.

Nº. I. Pes humanus pedamento insistentis, cujus musculi à se invicem separati; quorum naturalis elegantia balsami artificio tam genuinè ab interitu vindicata, ut quilibet distinctam eorundem notitiam inde sibi comparare facile possit.

Nº. II. Os Tibiæ, è cujus superiori parte per cariem inveteratam corruptâ in curatione vi naturæ propullulavit frustum osseum teres & cavum. Quo tibiæ osse Magister Joachimus Schraderus Chirurgus expertissimus, qui curationi præfuerat, Musæum meum ditavit, vide Figur. 6, 7, & 8.

Figur.

Figur. 6, 7, & 8. Explanatio.

- A Os Tibiæ ab humoribus putridis magis incrassatum.
 B Caries.
 C Frustrum osseum teres & cavum undiquaque ab osse tibiæ separatum.
 D Frustrum dictum separatim indigitat.
 E Caries, quæ cum superiori carie commercium habet.

Repositoryum I.

Nº. I. & II. Vasa Hepatica non repleta.

Nº. III. Gallinæ duo intestina Cæca (quibus omnes gallinæ sunt ditatæ) nitidè præparata & inflata.

Nº. IV. Septimestris foetus Sceleton.

*Navita, quo pacto sevis projectus ab undis,
 Sic ego nudus humi jacui puer indigus omni
 Auxilio vitæ, cum primum in luminis oras
 Nixibus ex alvo matris natura profudit.*

Nº. V. Gibbosi hominis vertebræ septem, sibi invicem coalitæ, & ita intortæ, ut corpus supremæ corpori infimæ sit conjunctum, Vide Observ. 67.

Nº. VI. Easdem ferè repræsentat vertebras, ita coalitas.

Nº. VII. Aspera arteria ab annis viginti & sex conservata.

Repositoryum II.

Nº. I. Aspera arteria ab omnibus vesiculis pulmonalibus separata.

Nº. II. Asperam arteriam inversam, pedamini insistentem, & arborem repræsentantem demonstrat, cui avis Sceleton adstat.

Nº. III.

Fig. 6.

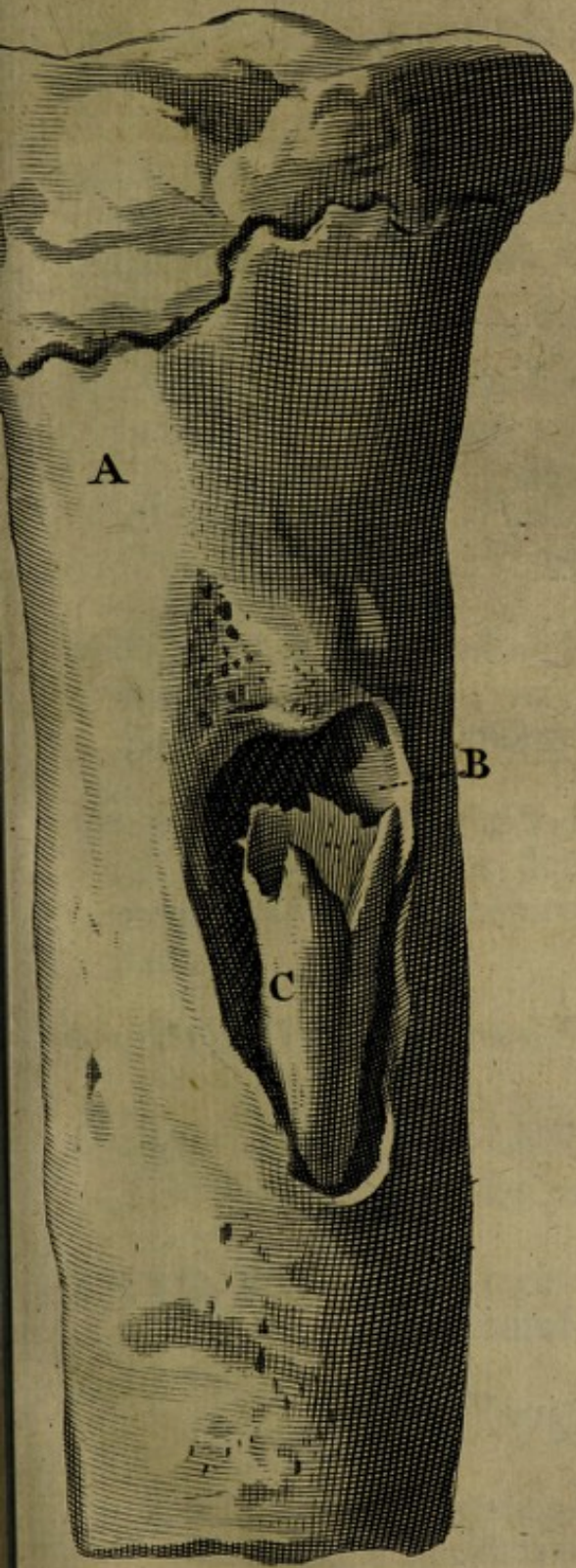

Fig. 7.

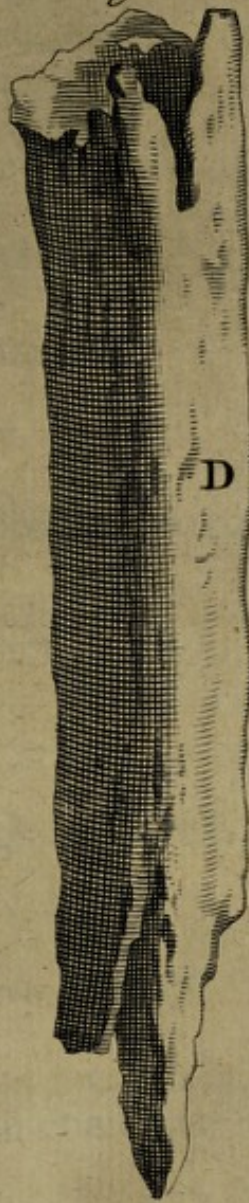
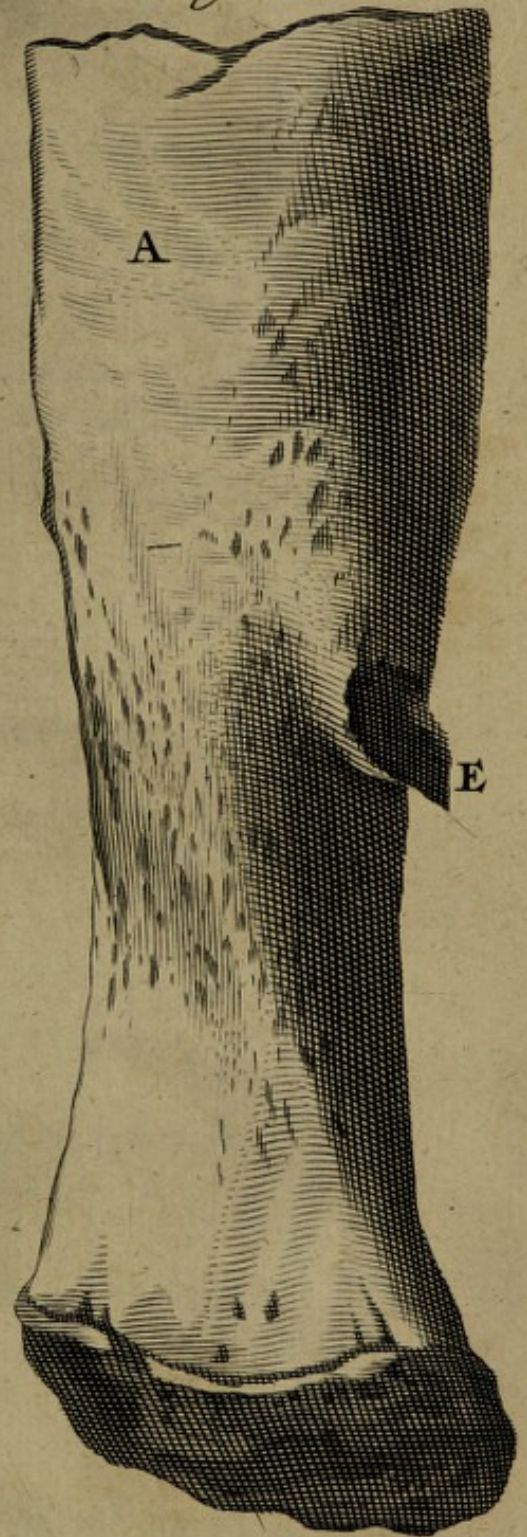
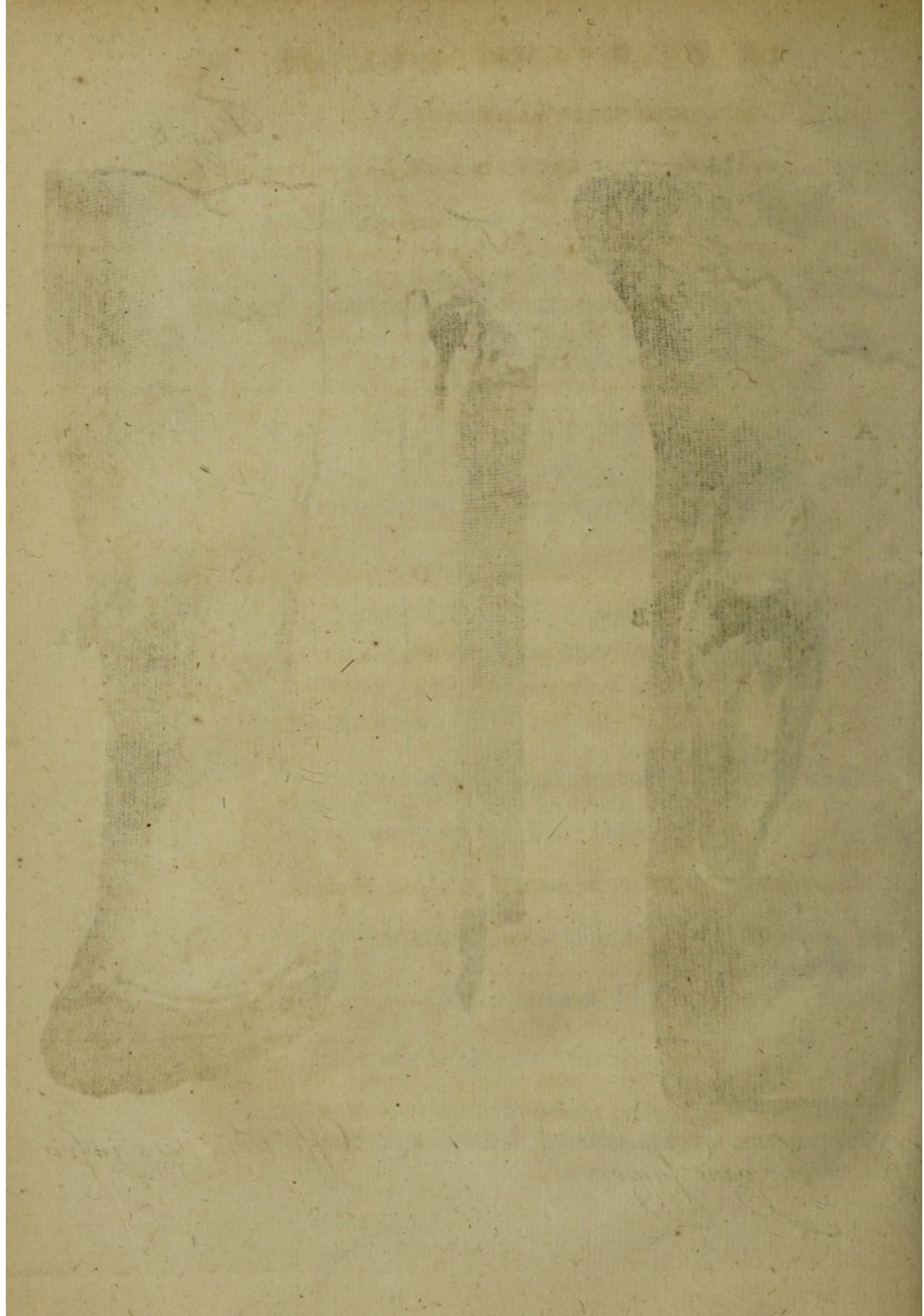

Fig. 8.

Offis tibiae pars superior.

Offis tibiae pars infer.

Nº. III. Corii humani præparati portio.

Nº. IV. Caput infantis Balsamo induratum, & pedamento insiftens.

Nº. V. Portio intestini Ilei humani, cujus vascula ceraceâ materiâ ita infarcta, ut totum rubeat intestinum, quasi esset inflammatum; in eo vasa minutissima, visus aciem fugientia, reperiuntur.

Nº. VI. Fœtus humanus sex mensium Balsamo imbutus, & lapidis instar induratus, cujus caput coronâ florum naturalium cinctum.

Notanda.

1. Facies sine rugis, admodum venusta.
2. In funiculo abscisso, vasa abscissa clarè visuntur.
3. Situm naturalem, quem habuit in utero, adhuc tenet.

Nº. VII. Hominis adulti maxilla inferior, maxima ex parte edentula, duobus dentibus molaribus exceptis, qui solâ membranâ maxillæ adhærent, alveolis nempe in nihilum reductis.

Nº. VIII. Fœtus humani Sceleton falcem manibus gerens.

*O miser hoc assiduè times, quod semel est ferendum;
hoc times, quod in manu tua est, ne timeas. Lips.*

Nº. IX. Ramus arteriæ ceraceâ materiâ infarctus, cujus minutissimi ramusculi conservati sunt.

Repositoryum III.

Nº. I. Cujusdam meretricis famosissimæ, è morbo Gallico denatæ, ossa duorum pedum filo æneo cohærentia.

Notandum.

Ex hoc morbo ita fuit enervata, ut dicta ossa levissima reddita nunc aquæ injecta, plumæ instar, supernatent.

Nº. II. Ejusdem meretricis ren dexter, cujus vasa renalia repleta ritè visuntur.

Nº. III. Ejusdem Uterus cum annexis.

Notandum.

Unius lateris Tuba Fallopiana seu Oviductus occæcatus est, ita ut ab hac parte infæcunda fuerit.

Nº. IV. Ossa Brachii ejusdem à morbo Venereo ita infecta, ut Ossa cubiti & radii non solum cariota sint facta, verum etiam mirum in modum intorta & incurvata.

Nº. V. Ejusdem meretricis caput osseum, nitidissimum quidem, attamen ab hoc affectu ita exesum, ut variis in locis sit pertusum. Aliis in locis adeo extenuatum, ut luci candelæ oppositum transpareat.

Notandum.

Index manus dextræ hoc malum tangit, quasi omnibus demonstrare & quemlibet exhortari vellet, cum hac inscriptione:

In tali tales capiuntur flumine pisces.

Nº. VI. Ejusdem os tibiæ variis in locis exesum, in aliis increasatum, aut crassius factum, cum hac inscriptione:

Imis hæret amor medullis!

Repositoryum IV.

N^o. I. Tres costæ cujusdam animalis post fracturam ferruminatæ.

N°. II. Hominis os tibiæ & femoris per ancylofin coalita.

Notandum.

In osse tibiæ nullam reperi cavitatem, sed ita compactum & durum esse observavi, ut curiositatis ergò aliquot manubria ex iis confici curaverim.

N°. III. Pars cranii superior, cujus crassities admiranda.

N°. IV. Sceleti humani ossa cubiti & manus, in quibus notatu dignum, duo ex officulis carpi esse fracta, & post fracturam nunquam ferruminata, quantumvis aliquot annis post acceptam fracturam, à lapsu graviore ortam, superstes fuerit. Vide Observ. 4.

N^o. V. Vituli caput osseum in quo duo ossa occipitis supra invicem posita inveniuntur.

Notanda.

1. In utroque osse foramen magnum exitui spinalis medullæ destinatum observamus.
2. In foramine supremo nil spinalis medullæ, sed cruorem invenit Chirurgus expertissimus J. Hartmannus, qui mihi hoc caput dono obtulit.

N°. VI. Hominis ætatis provectoris Intestina mesenterio & mesocolo cohærentia, in suo naturali situ.

Notanda.

1. Hæc intestina leviter inflata, & nitidissimè Balsamo conservata.
2. In iis exactam distinctionem observamus inter Jejunum & Ileum:

Ileum : Jejunum enim valvulis conniventibus est refertissimum, Ileum verò nullas habet.

Nº. VII. Equi aspera arteria cum ejusdem ramis.

Repositoryum I.

Variae Capitum Humanorum partes.

Repositoryum II.

Nº. I. Foetus humani Sceleton , sinistrâ ferens portionem arteriæ magnæ bovinæ in multas tunicas seu lamellas divisam.

*Nil difficile si velimus,
Nil grave si attendamus.*

Nº. II. Arteria per splenem Vitulinum disseminata & infarcta.

Nº. III. Foetus Humani maturi Sceleton , cujus caput osseum variis in locis pertusum , præsertim in ossibus syncipitis ; id quod multoties reperi in nuper natis, ab ossificatione impedita.

*Charontis unda scilicet omnibus,
Quicumque terræ munere vescimur,
Enaviganda, sive Reges,
Sive Inopes erimus Coloni.*

Nº. IV. Foetus humani octimestris Sceleton , sinistrâ Rosam Hierichunteam tenens.

Quasi herba solstitialis paulisper fui ; repentè exortus sum, repentinò occidi.

Nº. V. Abortus quadrimestris Sceleton dextrâ falcem tenens, eâque ictum minans foetui sex mensium Balsamo nostro condito.

Quis vellet tanti nuncius esse mali.

Notandum.

Capiti imposta corona è floribus naturalibus nunquam cor-
rumpendis.

Nº. VI. Hominis os palati è cujus medio dens molaris prorupit.

Nº. VII. Capitis ossei varia officula triangularia.

Repositoryum III.

Nº. I. Digitorum & plantæ pedis epidermis in duas tresve pel-
liculas discerpta.

Nº. II. Unio ossea s. ancylosis ossium Innominatorum & ossis
Sacri.

Notandum.

Quantumvis dicta ossa per osseam substantiam sint unita, ut potè
cartilagine interpositâ ossifactâ; attamen cartilago, quæ
utrumque os pubis conjungit, nequaquam in os degenera-
vit; quod in homine rarissimè (si unquam) contingit.

Nº. III. Sternon humanum cum annexis cartilaginibus; in quo
observandum musculos intercostales ex parte esse conserva-
tos, ut vasorum sanguineorum distributio, ut & cursus fi-
brarum musculorum intercostalium visui apparerent.

Notandum.

Extremities quoque cartilaginum costarum arctissimè connecti
cum sterno, idque ligamentorum infra depictorum beneficio.
Præterea arteriæ repletæ sunt, ut meliùs in conspectum pro-
ducerentur, circa quas notatu dignum occurrit, dictas arte-
rias, varios & notabiles ramos largiri musculis intercostali-
bus, ut & ipsi sterno; sicuti hoc liquet ex annexâ figurâ 7.

Figur. 7. Expositio.

A Sternon ab antica parte sese exhibens.

aaaa Ligamenta, quorum fibræ instar stellæ aut striatim ex-
porrectæ, & à nemine hæctenus (quod sciam) descriptæ,
aut observatæ, quapropter operæ pretium duxi, eas deli-
neare.

bbbb. Innumerabiles ramusculi è vasis mammariis oriundi.

Nº. IV. Os Tibiæ Ovis, è nucha ejus exsectum, quo, præter
quatuor naturales pedes, ditata erat: pes verò iste, è nu-
cha pendens immobilis erat, & nullius usus.

Notandum.

In eo osse præternaturali nil substantiæ reperi; verumenimverò
tota ejus cavitas medulla molliori erat repleta, & loco mu-
sculorum in ambitu hujus ossis nil præter pinguedinem inveni.

Nº. V. Caput osseum cujusdam hominis ætate provectoris fer-
rà divisum, ut admiranda ejus crassities videri posset.

Nº. VI. Vituli Hydrocephali caput osseum prodigiosum, ro-
tundum, & ubique ferè pertusum ob ossis defectum, ita
ut laternam repræsentare videatur.

Nº. VII. Senis Os pectoris ex uno osse constans, cartilagine
ensiformi in totum quoque ossifaceta.

Nº. VIII. Hominis os femoris, tibiæ, & patella, per ancylo-
sin unita.

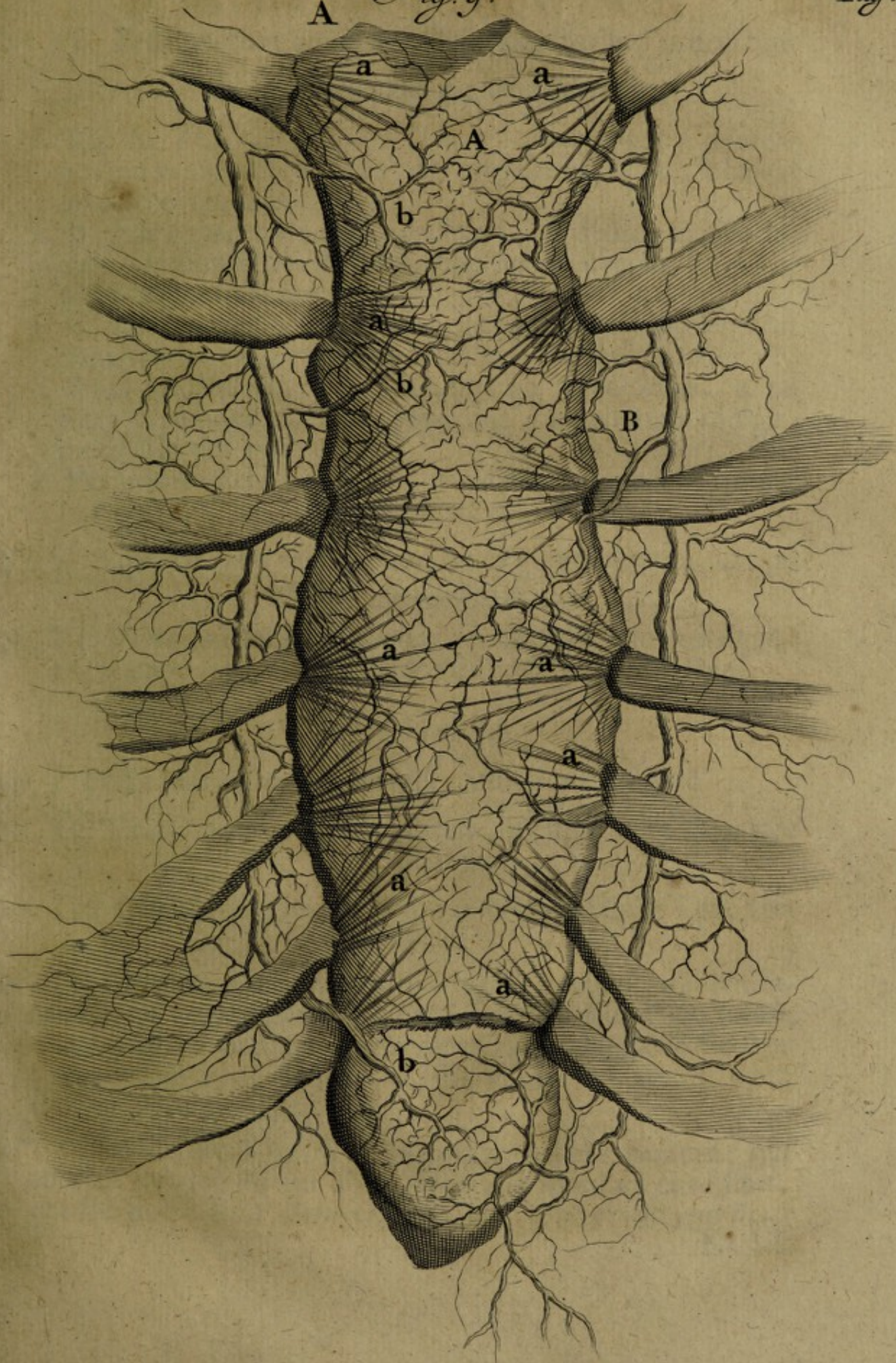
Repositoryum IV.

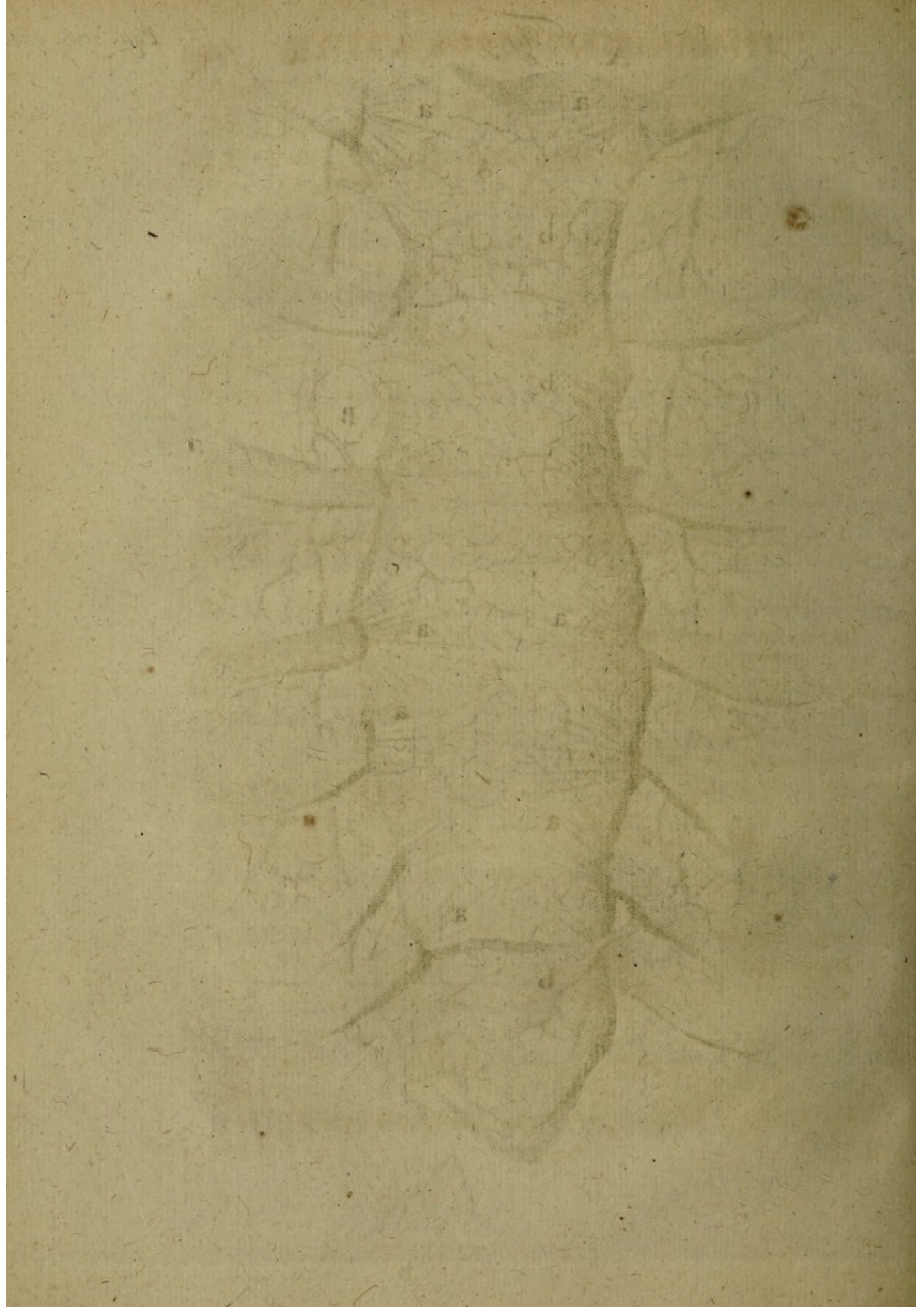
Nº. I. Simiæ caput albissimum.

Nº. II. Bovis costa post fracturam exactissimè à natura ferru-
minata.

Nº. III. Caput osseum humanum nitidissimum.

Nº. IV.

Nº. IV. Pedamentum quinque ossibus maxillaribus instructum

In quibus notatu digna occurrunt :

1. Lit. A. Hic videmus, in dentium renovatione, dentem novum erumpentem, veterem propellere, & suo loco aut alveolo extrudere.
2. B. Hic apparet alveolos annihilari, si dentes exciderint ante dentium renovationem. Imò novus alveolus formatur à subsequente dente.
3. C. Si non exciderit dens ante renovationem, qui sequitur dens tempore renovationis sæpissimè crassior & latior existens, interstitium osseum seu septum alveolorum, quod inter utrumque dentem reperitur, in nihilum redigit; prout hic observari potest.
4. Posteriores dentes molares, os maxillare semper perforare in sua eruptione, hic quoque videre est.

Nº. V. Superior pars cranii cum annexa dura matre, ut ejus cohæsió ostenderetur.

Nº. VI. Pars cranii humani superior, in qua officulum triangulare; nempe inter futuram Sagittalem & Lambdoideam.

Repositoryum V.

Nº. I. Pedis humani cutis, servatâ naturali pedis figurâ.

Nº. II. Tibiæ humanæ os incurvatum, in cujus parte anteriore Tophus osseus.

Nº. III. Os tibiæ humanæ, post fracturam artificiosissimè ferruminatum.

Nº. IV. Os tibiæ humanæ, post fracturam artificiosè quidem sanatum; at verò cum exigua prominentia unius frustri fracti, idque propter fracturæ conditionem, quæ obliqua difficulter (quantumvis benè sit reposita) ita conservari potuit, quin aliquantulum mutaret situm.

Nº. V. Os femoris humani ab humoribus valdè expansum; qui affectus Belgicè dicitur *Been-suiger*, & ab eo affectu differt, qui Belgicè dicitur *Been-vreeter*. Vide Observationem 81.

Nº. VI

Nº. VI. Affer, in quo Nº. I. Intestini humani portionem demonstrat, cujus vasa mesaraica infarcta. Nº. II. idem repræsentat. Nº. III & IV. Vasa mesaraica ab intestinis separata cum annexis nervis indigitat.

Nº. VII. Foetus humanus ab annis 25. Balsamo conservatus, cujus muscoli separati sunt. Manu sinistra gerit Omentum equinum.

Vulneror ut sanem.

Nº. VIII. Quinque mensium foetus humanus masculini sexus, cum annexis funiculo umbilicali, membranis, amnio & chorio, & placenta uterinâ.

Notandum.

Omnia tam affabrè in liquore esse conservata, ut nil nisi anima deficiat.

Repositoryum I.

Nº. I. Vasa pulmonis materia albâ artificiosissimè infarcta, quorum extremitates admodum subtiles.

Nº. II. Stomachus nuper nati, cum exigua particula intestini duodeni, tam artificiosè præparatus, ut naturalem magnitudinem, formamque reservârit, sine ulla ruga. Prætereà in ejus exitu, pylorus circuli instar curiosissimè visitur.

Nº. III. Duo Atheromata offecta, è pulmone bovino desumpta.

Nº. IV. Vesiculæ feminales viriles ita præparatæ, ut intrinsecæ cellulæ accuratissimè videri possint. Hæ cellulæ Apum favos repræsentant.

Nº. V. Varii calculi octanguli è corpore Vetulæ (de qua vide Observationem I.) exsecti.

Nº. VI. Glandulæ Intestinales.

Repositoryum II.

- Nº. I. Cerebelli dissecti variæ portiones.
- Nº. II. Cor hominis adulti, in quo foramen ovale adhuc apertum remansit.
- Nº. III. Cor Humanum nitidè conservatum.
- Nº. IV. & V. Duo-Corda, à Clarissimo Dº. Stenonio post decoctionem ita præparata, ut fibrarum cursus luce meridianâ clarius videri possint. Atque (quod notatu dignum) isthæc corda pro me dissecuit eximius ille Anatomicus, paucis diebus antequàm animam Deo redderet, ultimumque fuerunt ejus cultri Anatomici subjectum, referente Nobilissimo & Curiosissimo Domino Kerckringio, qui mihi ea transmisit.
- Nº. VI. Cor Pueri.
- Nº. VII. Spinalis medullæ principium.

Repositoryum III.

- Nº. I. Hominis falx ut & infundibulum, tam eleganter excicata, ut eorum figuræ apprimè appareant.
- Nº. II. Ren Succenturiatus ex corpore humano, ita præparatus, ut intrinsecam cavitatem perlustrare liceat.
- Nº. III. Portiones Cerebri humani Balsamo induratae.
- Nº. IV. Omenti portio ferici instar præparata.
- Nº. V. Varia auditûs officula.
- Nº. VI. Ramus venæ ex Afelli hepate desumptus; huic adhærent varii vermes in hepatis substantia reperti.
- Nº. VII. Variæ intestini Coli humani portiones, quarum cellulæ in nihilum sunt redactæ, propter ligamentorum, secundùm intestini longitudinem exporrectorum, resectionem.
- Nº. VIII. Varii Ossium affectus.
- Nº. IX. Antrum Highmori (seu cavitas, quæ in tertio pari maxillæ superioris invenitur) polypo refertum. Vide Observ. 77.
- Nº. X. Penis virilis taleoli, in quibus penis spongiositas apprimè videtur.
- Nº. XI. Portio intestini Jejuni humani, substantia admodùm

crassi, & quasi congelati; sic (mirum dictu!) omnia intestina apparebant.

Notanda.

Cum hoc cadaver dissecares, præsens erat Expertissimus Dom. Dortmund Nosocomii Medicus meritissimus, mecum in admirationem raptus. Videbantur enim omnia quasi gelu indurata, & glacie splendente obsessa, idque tempore æstivo, & (ni fallor) mense Junio. Hoc mihi nunquam obvenisse fateor, nec unquam ab aliis fuisse visum memini.

Nº. XII. Vasculum sanguineum placentæ uterinæ tam subtiliter repletum, separatum, & exsiccatum, ut per totam vitam meam subtilius quicquam nec fecerim nec viderim.

Nº. XIII. Vesicula fellea humana à fundo ad extremum usque serpentino ductu repens.

Nº. XIV. Uterus Leporinus bifidus.

Nº. XV. & XVI. Variæ Lacertæ.

Nº. XVII. Foetus piscis vivipari Carchariæ, quinque circiter pollices longus, cum ejus funiculo umbilicali, & vitello.

Vide figur. 8.

Figur. 8. Expositio.

A Foetus Piscis Carchariæ.

B Funiculus Umbilicalis.

C Vitellum funiculo dicto appensum, per cujus superficiem varia vasa sanguinea distribuuntur.

Nº. XVIII. Lacerta Volans.

Nº. XIX. Crocodili foetus.

Nº. XX. Serpens.

Nº. XXI. Vesica Ovis septi beneficio in duas partes divisa. Vide Observ. 8.

Nº. XXII. Omentum equinum.

Repositoryum IV.

Nº. I. Vesica equina cum ureteribus, & vesiculis seminalibus inflatis, quæ vesiculæ neutiquam in varias cellulas dividuntur, quemadmodum in homine. Ad latera harum vesicularum duo glandulosa corpora inveniuntur, quibus equi ditati sunt.

Nº. II. Uteri humani altera pars, ita dissecta, ut uteri cavitas non so-

folùm; verùm etiam cervicis interioris cavitas appareat.

Nº. III. Penis Equinus post inflationem, & exsiccationem in varios taleolos divisus, ut substantia interior appareat; quæ ad amussim respondet substantiæ osseo-spongiosæ, quæ intrinsecè in ossium extremitatibus reperitur, postquam ferra fuerunt divisa ossa.

Repositoryum V.

Nº. I. Cellulæ adiposæ, per quas vasa sanguinea distribuuntur infarctæ.

Nº. II. & III. Vitulorum Lienes, quorum arteria repleta.

Nº. IV. Superfoetationis Embryo, cum annexa placentula, in cuius funiculo umbilicali, hoc dignum erat observatu, quod variis hydatidibus esset obsessus.

Nº. V. Hydatis ingens, quam ab hepate dependentem invení.

Nº. VI. Hominis tenuia intestina, quorum vasa ita repleta, ut mirari subeat.

Nº. VII. Leporis Vesica Urinaria cum testibus, quorum epididymides mercurio sunt infarctæ.

Nº. VIII. Intestina humana, quorum vasa sunt repleta.

Nº. IX. Vesicula fellea in duas partes divisa, cum appenso Ductu Cystico, Hepatico, & Communi; quodque notandum, è Ductu Cystico radices quidem proveniunt, sed non, uti Authores autumant, è fundo vesiculæ, ubi rarò ortum ducere ejusmodi radices observo.

Notanda.

A Vesiculam in duas partes divisam ostendit.

B Ductum Cysticum simplicem.

C Radices ejus.

D Ductum Hepaticum per hepar dispersum.

Nº. X. Ductus Cysticus, è quo variæ radices (potius rami) idque è corpore bovino.

Nº. XI. Vitulorum Lienes curiosissimè præparati. In quibus Venarum obliterationes, quamprimùm lienem intraverunt, luculenter apparent.

Nº. XII. Hominis Intestinum Duodenum cum annexo ductu pancreatico, & vasis felleis.

Notanda.

- A Intestinum Duodenum.
 B Ductus Pancreaticus cum suis ramusculis per Pancreas distributis.
 C Vesicula Fellea.
 D Ductus Cysticus.
 E Ductus Hepaticus per Hepar distributus.
 F Ductus Communis dicti intestini infimam partem perforans.
 No. XIII. Vesica humana cum annexis vesiculis feminalibus & prostaticis.

Supra dictas Thecas positæ sunt minores Theculæ.

Thecula A.

Partes Generationi inservientes cum annexis, è Virgine desumptæ, circa quas sequentia notanda.

1. Uterum suam naturalem reservasse figuram & magnitudinem, idque sine ulla ruga.
2. Quia nunquam peperit, Uterum respectu earum, quæ utero gessere, exilem admodum esse.
3. Uterum vasis sanguineis scatere, quæ maxima quidem ex parte, è vasis hypogastricis originem ducunt, nonnulla verò quoque videmus originem habere è vasis spermaticis.
4. Ovaria tantæ esse longitudinis, ut mirari subeat.
5. Vesicam Urinariam inflatam sine rugis à pluribus annis à me esse conservatam, sine ulla subsidencia aut fovea.

Sequentes Literæ unamquamque partem demonstrant.

- A Uterus.
 B B Ovaria, per quorum superficiem ova prominent.
 C C Tubæ Fallopiianæ flatu distentæ,
 c c c Dictarum Tubarum fimbriæ.
 D D Partes membranaceæ inter Tubas & Ovaria, quæ Ligamenta Uteri lata audiunt, sed falsò; horum interventu Tubæ quidem ovariis alligantur, non verò Uterus peritonæo, nisi in statu præternaturali.
 E E Vasa spermatica partim per ovaria, partim per dictas membranas, Ligamenta Lata dictas, repentes, ad uteri corpus tendunt.
 F F Utraque vena spermatica, quarum dextra è cavæ trunco, sinistra verò ex emulgente, aut potius vena renali ortum ducit.

fff Dictarum venarum ramusculi per ureteres dispersi.

xxxx Earundem ramusculi per membranas renum, & præsertim per adiposam, distributi.

G Uteri vagina cum Clitoride & ejus cruribus.

H Intestinum Rectum.

I Perinæum.

K K Ligamenta Teretia, aliis *Rotunda* dicta.

L Vesica urinaria cum suis ureteribus inflatis.

II Ureterum insertiones in vesicam.

M Vena cava.

NN Venæ renales.

OO Renes artificiosè Balsamo præparati & indurati, naturali magnitudine & figura reservatis.

PP Renes Succenturiati.

pp Venæ per renes succenturiatos distributæ, ortumque ducentes ex venis renalibus.

Thecula B.

Partes Generationis cujusdam mulieris Uteri proidentiam perpeffæ, cum annexis: in iis observatu digna sunt.

1. Uterum ob prægressam imprægnationem majorem esse illo, cujus descriptionem supra exhibui.

2. Vaginam multo capaciores esse propter uteri prolapsum.

3. Uterum, Vesicam, Ureteresque naturalem figuram & magnitudinem reservasse.

4. Arteriam renalem s. emulgentem dextram, duplicem esse.

5. Figuram utriusque renis succenturiati neutiquam convenire.

Sequentes Literæ unamquamque partem designant.

A Uterus vasis sanguineis scatens.

B Teretia Ligamenta.

C Vagina.

D Os uteri internum.

E Meatus Urinarius.

F Vesica urinaria.

G G Ureterum portiones abscissæ.

H Arteria magna ceraceâ materiâ infarctâ.

I I Arteriæ renales, quarum dextra gemina.

K K Arteriæ spermaticæ è trunco arteriæ magnæ sub arteriis renalibus oriundæ.

L L Arteriæ Lumbares.

M Arteria Mesenterica.

N N Rami Iliaci arteriosi.

O O Eorundem ramusculi per uterum , vesicam , & vaginam distributi.

P Ren sinister.

Q Q Arteriæ per renem distributæ.

Thecula C.

Variæ Asperæ Arteriæ.

Thecula D.

Thorax è præparata cute furis suspensi confectus , in cujus postica parte duo stigmata visibilia remanserunt post cutis præparationem.

Thecula E.

Placenta Uterina, cujus justa forma , magnitudo & crassities , post indurationem & exsiccationem reservatæ.

In ea quoque vasa ita sunt infarcta, ut vel minutissima videri possint.

Thecula F.

Pueri biennis intestina omnia , mesenterio & mesocolo coherentia , in quibus notandum , Jejunum nullis gaudere valvulis conniventibus.

Notanda.

Lit. A. Intestinum Rectum indigitat.

B Intestinum Colon.

C Intestinum Cæcum.

D Appendicula Intestini Cæci.

E Intestinum Ileum.

F Intestinum Jejunum.

G Intestinum Duodenum.

Thecula G.

Skeleton polydactylon monstrosus , cujus figura reperitur in curioso Spicilegio Nobilissimi Kerckringii.

Quoniam in fluvio nostro 't Y inventum fuit cadaverculum , pro symbolo habet.

Ab Fata, Ab aspera fata!

Notanda.

1. Caput osseum corporis respectu maximum.
2. Ossa capitis solito duriora.
3. Fontanella duplo major.
4. Ossa temporum exilia admodum.
5. In Sutura squammosa lateris finistri duo Officula Wormiana.
6. Ossa nasi latiora, & magis, quàm in aliis recenter natis, depressa.
7. Oculorum orbitæ nonnihil deformes.
8. Dehiscencia in parte inferiore maxillæ superioris sub naso.
9. Maxilla inferior ex unico osse constat, quod rarissimè (si unquam) visum est in recens natis; præterea prominentiam osseam cristæ gallinæ æmulam habet in maxillæ inferioris medio, idque non solum in parte anteriore, verum etiam in posteriore.
10. Sub processibus maxillæ inferioris alæ osseæ seu latæ prominentiæ osseæ visuntur.
11. Dentes varii videntur in eruptione versari.
12. Costæ brevissimæ, digitumque transversum longitudine vix superantes.
13. Scapulæ tam exiles, ut sex mensium fœtus majores habeant; Claviculæ è contra naturalem habent magnitudinem.
14. Sternon totum osseum, & quasi è tribus ossibus conflatum, sicut in homine adulto, & pro ratione corporis justo minus.
15. Ossa humeri brevissima, ut & ossa brachiorum & cubitorum.
16. In carpis varia exigua officula apparent.
17. In manu dextra septem digiti.
18. In sinistra sex, & præter eos, pollex duplex.
19. In pollice & digito auriculari, rotunda quædam appendicula.
20. Ossa femoris brevissima.
21. Ossa suræ & tibiæ transversæ digiti longitudine.
22. In Tarso varia officula rotunda.
23. Pes dexter octo gaudet digitis. Sinister novem digitos habet.
24. In Metatarso dextro sex officula reperiuntur.
25. Metatarsus sinister septem officulis ditatus est.

Thecula H.

Viri Partes Generationi inservientes cum annexis, exsiccatae & tam affabrè concinnatae, ut omnia naturalem constitutionem reservarint. Vesica inflata, nullam habet rimam, aut foveam, at verò ingens calculus, in ea à me inventus, quem in vesica reliqui.

Thecula I.

Quatuor Sceleta Foetuum novem mensium.

Foetus humanus quinque ferè mensium cum omnibus suis involucris & annexa placenta uterina in liquore & situ naturali, tam nitidè conservatus, ut videatur adhuc vivere.

Peculiare hujusce Abortus fatum, sequenti dicto innuitur:

*Immaturè projectum, Balsamus maturè excepit,
Ne mortem immaturam exciperet matura corruptio.*

Præter hæc omnia, adhuc plurima alia Musæum meum fovet, quæ hîc, ob rationes reticendas, non commemorantur.

F I N I S.